

มโนทัศน์ความจริงใน ปีอิง แอนด์ ไทม์ ของ มาร์ติน ไฮเดกเกอร์

นายควัฒน์ บัวประดิษฐ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

สาขาวิชาปรัชญา, ภาควิชาปรัชญา

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Notion of Truth in Martin Heidegger's Being and Time

Mr. Donlawat Buapradit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts Program in Philosophy

Department of Philosophy

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2015

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

มโนทัศน์ความจริงใน ปีอิ่ง แอนด์ ไทม์ ของ มาร์ติน ไฮเดกเกอร์

โดย

นายดลวัฒน์ บัวประดิษฐ์

สาขาวิชา

ปรัชญา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกษม เพ็ญภินันท์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนิษฐา ศิริจันทร์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกษม เพ็ญภินันท์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปกรณ์ สิงห์สุรียา)

ดลวัฒน์ บัวประดิษฐ์ : มโนทัศน์ความจริงใน *บ็อง แอนด์ ไทม์* ของ มาร์ติน ไฮเดกเกอร์ (Notion of Truth in Martin Heidegger's *Being and Time*) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
หลัก: ผศ. ดร. เกษม เพ็ญภินันท์, 103 หน้า.

ในหนังสือ *บ็อง แอนด์ ไทม์* มาร์ติน ไฮเดกเกอร์แจกแจงความหมายของความจริงว่า หมายถึง สภาวะทางภววิทยาของการเป็นอยู่ที่ไม่ถูกปกปิดในขณะที่เผยตัวเองในความจริงแท้แห่งการดำรงอยู่

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งวิเคราะห์มโนทัศน์ ความจริง เพื่อเน้นย้ำให้เห็นถึงประเด็นสำคัญในข้อสรุปเกี่ยวกับความจริงของไฮเดกเกอร์ที่ว่า ความจริงและสภาวะคือความเป็นอยู่ต้องดำเนินไปด้วยกันอย่างแยกขาดจากกันไม่ได้

ภาควิชา ปรัชญา

สาขาวิชา ปรัชญา

ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

5580130922 : MAJOR PHILOSOPHY

KEYWORDS: MARTIN HEIDEGGER / BEING AND TIME / ONTOLOGY / TRUTH / BEING / TRUTH OF EXISTENCE

DONLAWAT BUAPRADIT: Notion of Truth in Martin Heidegger's Being and Time.

ADVISOR: ASST. PROF. KASEM PHENPINANT, Ph.D., 103 pp.

In *Being and Time*, Martin Heidegger unveils truth as the ontological condition of existence. Truth never conceals, but reveals itself as it is through its disclosure.

This dissertation is an attempt to analyze his notion of truth by insisting that truth and existence are both identical and indivisible.

Department: Philosophy

Student's Signature

Field of Study: Philosophy

Advisor's Signature

Academic Year: 2015

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือของบุคคลหลายท่าน ซึ่งผมไม่อาจจะนำมากล่าวขอบคุณ ณ ที่นี้ได้ทั้งหมด ประการแรก ขอขอบคุณผศ. ดร. เกษม เพ็ญภินันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ที่คอยดูแลให้คำแนะนำอย่างไม่มีย่อท้อ ผศ. ดร. กนิษฐ ศิริจันทร์และรศ. ดร. ปกรณ์ สิงห์สุริยา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ผู้ที่ให้ข้อวิจารณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการปรับแก้วิทยานิพนธ์ และคณาจารย์ท่านอื่นๆทั้งหมดที่ได้ถ่ายทอดวิชาการความรู้ต่างๆให้แก่ผม ทั้งที่ภาควิชาปรัชญาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ภาควิชาปรัชญาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และในชีวิตที่ผ่านมาของผม ประการที่สอง ขอขอบคุณพี่จรรยา ยามาลีและพี่สฤติ ศิริบุรณม์ เจ้าหน้าที่ประจำภาควิชาปรัชญาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานงานธุรการนับไม่ถ้วน และประการที่สาม ขอขอบคุณนายพรหมพัฒน์ มานะชัยทรัพย์ นางสาวชลลดา นาคใหญ่ และเพื่อนนักศึกษา รุ่นพี่ รุ่นน้องทุกคนทั้งในและนอกรั้วจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มอบบรรยากาศทางวิชาการที่ดีและกำลังใจให้แก่ผม

ขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สกว. ที่มอบทุนสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ น้องชาย และครอบครัว ตลอดจนเพื่อนๆทุกคน ที่ให้อิสระแก่ผมในการเลือกเป้าหมายชีวิตของตนเองและสนับสนุนการตัดสินใจเลือกของผมเสมอมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทนำ.....	9
บทที่หนึ่ง: โครงการทางปรัชญาของไฮเดกเกอร์.....	11
โครงการทางปรัชญาของไฮเดกเกอร์.....	11
ดาชายนีในฐานะเบาะแสสำคัญของคำถามว่าด้วยความเป็นอยู่และเวลา.....	28
บทที่สอง: การก่อประกอบโครงสร้างทางภววิทยาของการเป็นอยู่-ใน-โลก.....	37
การเป็นอยู่-ใน-โลก (Being-in-the-world).....	40
ความเป็นโลกของโลก (The worldhood of the world).....	44
การเป็นอยู่-กับ (Being-with).....	52
ดาชายนีคือ 'ใคร'?.....	56
บทที่สาม: การก่อประกอบโครงสร้างการเป็นอยู่ในตัวของ Dasein เอง.....	59
การเป็นอยู่-ในดั่งที่เป็นเช่นนั้น (Being-in as such).....	59
'Befindlichkeit'.....	60
สภาวะตกหล่นอยู่ท่ามกลางของดาชายนีในการถูกข้างเข้ามาในโลก.....	65
ความเข้าใจ (Understanding).....	67
บทที่สี่: ความใส่ใจ และความจริงแห่งการเป็นอยู่.....	77
ความใส่ใจในฐานะความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาชายนี.....	80
ความจริง (Truth) แห่งการไม่ปกปิดของสิ่งที่เป็น (Aletheia).....	89
รายการอ้างอิง.....	101

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์ 103

บทนำ

เป้าหมายของวิทยานิพนธ์เล่มนี้คือการวิเคราะห์กระบวนการเปิดเผยตัวเองของมโนทัศน์ ‘ความจริง’ (Truth) ที่มาร์ติน ไฮเดกเกอร์ (Martin Heidegger)¹ พุดถึงในหนังสือ *Being and Time*² (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่ 44 ในฐานะ ‘ความจริงแห่งการไม่ปกปิดตัวเองของสิ่งที่เป็’ (Aletheia ในภาษากรีกโบราณหรือ Unconcealment)) เหตุที่ผู้วิจัยเลือกหนังสือเล่มนี้เป็นเพราะว่า หนังสือ งานเขียนทางปรัชญาที่ไฮเดกเกอร์ได้แจกแจงโครงการทางปรัชญาของการรื้อฟื้นการตั้งคำถามว่าด้วยความหมายของป็องและให้ภาพรวมของแนวคิด (ช่วงต้น) ของเขาเอาไว้อย่างสมบูรณ์ที่สุด และสอง เพราะว่าในกระบวนการของการรื้อฟื้นการตั้งคำถามเกี่ยวกับความหมายของป็องนี้ หนึ่งในประเด็นสำคัญที่การตั้งคำถามดังกล่าวต้องเข้าไปพัวพันด้วยอย่างหลีกเลี่ยงมิได้คือประเด็นเรื่องความจริง ซึ่ง ไฮเดกเกอร์ได้แสดงให้เห็นว่าการตั้งคำถามทางภววิทยาถึงป็องคือการตั้งคำถามถึงสิ่งที่เรียกว่าความจริงไปด้วยในขณะเดียวกัน

โดยรูปแบบวิธีของการวิเคราะห์นี้จะเข้าไปในลักษณะของการเข้าไปดูตัวบทในส่วนที่หนึ่งของ *Being and Time* และย้อนรอยการแจกแจงแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างทางภววิทยาของป็องของไฮเดกเกอร์ตามลำดับอย่างละเอียด เหตุที่ผู้วิจัยต้องใช้วิธีการเช่นนี้เป็นเพราะว่าในแนวคิดของไฮเดกเกอร์นั้นปรากฏการณ์ของความจริงจะปรากฏหรือเปิดเผยตัวของมันเองออกมาอย่างชัดเจนก็ต่อเมื่อเรามีภาพที่ครบถ้วนของโครงสร้างทางภววิทยาในมนุษย์ซึ่งเป็นเงื่อนไขรองรับการมีความเข้าใจในความหมายของป็อง

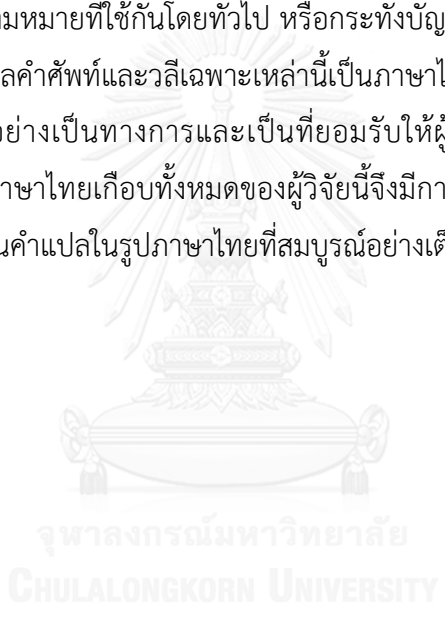
ในท้ายที่สุดข้อสรุปที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอคือการตอกย้ำให้เห็นประเด็นสำคัญเกี่ยวกับมโนทัศน์ความจริงของไฮเดกเกอร์ใน *Being and Time* ที่ว่าความจริงและป็องในการมีความเข้าใจของมนุษย์นั้นต้องดำเนินไปด้วยกันในลักษณะที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ประเด็นดังกล่าวมีความสำคัญต่อโครงการทางปรัชญาทั้งหมดของไฮเดกเกอร์เพราะว่าความจริงคือสภาวะเงื่อนไขเบื้องต้นที่สุดที่มนุษย์สามารถเฉียดเข้าใกล้กับป็องอย่างที่มีนัยเป็นในตัวของมันเอง

ด้วยรูปแบบของการวิเคราะห์ที่ตัวบททำให้แหล่งอ้างอิงหลักของวิทยานิพนธ์เล่มนี้จึงต้องเป็นวรรณกรรมปฐมภูมิช่วงต้นของไฮเดกเกอร์ซึ่งนอกเหนือจากหนังสือ *Being and Time* ฉบับที่แปล

¹ มาร์ติน ไฮเดกเกอร์ (ค.ศ. 1889 – 1976) คือหนึ่งในนักปรัชญาชาวเยอรมันที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อพัฒนาการของปรัชญาในศตวรรษที่ 20 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อปรัชญาตะวันตกภาคพื้นทวีป (Continental Philosophy) และอรรถปริวรรตศาสตร์ (Hermeneutics)

² ตีพิมพ์ครั้งแรกในภาษาเยอรมันเมื่อปีค.ศ.1927

โดยจอห์น แม็คคอร์ริย์ (John Macquarrie) และเอ็ดเวิร์ด โรบินสัน (Edward Robinson)³ แล้วยังรวมถึงบันทึกการสอนของไฮเดกเกอร์ที่รวบรวมประเด็นทางความคิดต่างๆของเขาก่อนที่จะตกผลึกเป็น *Being and Time* ได้แก่ *The Basic Problems of Phenomenology* และ *History of the Concept of Time* และงานเขียนจำนวนหนึ่งของนักคิดกรีกโบราณซึ่งไฮเดกเกอร์เองได้อ้างถึง ส่วนวรรณกรรมทฤษฎีปฏิบัติที่พูดถึงความแนวคิดของไฮเดกเกอร์ ยกตัวอย่างเช่น *A Companion to Heidegger* หรือ *The Cambridge Companion to Heidegger* ผู้วิจัยจะหยิบมาใช้ในการอธิบายขยายประเด็นย่อยๆบางประเด็น

ไฮเดกเกอร์มีรูปแบบสำนวนของการเขียนงานที่เฉพาะตัวและโจทษ์ว่าด้วยความหมายของปี อึ้งในตัวของมันเองเป็นสิ่งที่ท้าทายในเชิงภาษาอย่างมาก ดังนั้นเขาจึงใช้คำและวลีที่มีความหมายเฉพาะซึ่งแตกต่างจากความหมายที่ใช้กันโดยทั่วไป หรือกระทั่งบัญญัติคำศัพท์และวลีขึ้นใหม่ในหลายกรณี ผู้วิจัยได้พยายามแปลคำศัพท์และวลีเฉพาะเหล่านี้เป็นภาษาไทย แต่เนื่องจากยังไม่มีกรบัญญัติชุดคำแปลในภาษาไทยอย่างเป็นทางการและเป็นที่ยอมรับให้ผู้วิจัยได้ใช้เป็นฐานสำหรับอ้างอิงเปรียบเทียบ คำแปลในภาษาไทยเกือบทั้งหมดของผู้วิจัยนี้จึงมีการใช้คำทับศัพท์จำนวนมากและไม่สามารถที่จะเรียกได้ว่าเป็นคำแปลในรูปภาษาไทยที่สมบูรณ์อย่างเต็มที่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

³ หนังสือ *Being and Time* นี้ได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษเพียงสองฉบับเท่านั้น ฉบับแรกคือของจอห์น แม็คคอร์ริย์และเอ็ดเวิร์ด โรบินสันที่กล่าวไปข้างต้น ฉบับที่สองคือของโจอัน สแตมเบอิช (Joan Stambaugh) เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกใช้ฉบับของแม็คคอร์ริย์และโรบินสันเป็นหลักในการอ้างอิงคือ หนึ่งฉบับดังกล่าวถูกใช้อย่างแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปสำหรับใช้อ้างอิงในการศึกษาเกี่ยวกับไฮเดกเกอร์ สองถึงแม้ว่าทั้งสองฉบับจะมีปัญหาการแปลของตัวเองในหลายจุดที่แตกต่างกันแต่การแปลของแม็คคอร์ริย์และโรบินสันนั้นพยายามที่จะคงรูปประโยคในสำนวนภาษาเยอรมันของไฮเดกเกอร์เอาไว้

บทที่หนึ่ง: โครงการทางปรัชญาของไฮเดกเกอร์

โครงการทางปรัชญาของไฮเดกเกอร์

ณ หัวใจของโครงการทางปรัชญาของไฮเดกเกอร์คือการตั้งคำถามที่แลดูแสนจะเรียบง่าย: ‘อะไรคือบ็อง?’⁴ หรือที่เขาเรียกว่า ‘การสืบค้นถึงบ็อง’ ผู้วิจัยคิดว่าการจะทำความเข้าใจการตั้งคำถามถึงบ็องของไฮเดกเกอร์นี้ สองสิ่งแรกที่เราต้องทำคือ ประการที่หนึ่งทำความเข้าใจจุดเริ่มต้นของคำถามดังกล่าวหรือความจำเป็นของมัน เหตุใดในความเห็นของไฮเดกเกอร์กระบวนการทางปรัชญาจึงไม่เพียงแต่ควรแต่จำเป็นต้องตั้งคำถามถึงบ็องและประการที่สองอะไรคือผลที่ตามมาของการตั้งคำถามดังกล่าว หรือการตั้งคำถามถึงบ็องนั้นหมายถึงอะไร ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้มีความเกี่ยวพันกันอย่างแทบจะเป็นอันหนึ่งเดียวกัน เพราะหลังจากที่เราได้คำตอบว่าทำไมเราจึงจำเป็นต้องตั้งคำถามถึงสภาวะคือความเป็นอยู่แล้วเท่านั้นที่เราจะสามารถเข้าใจได้ว่าอะไรคือสิ่งที่จะตามมา หรืออาจจะกล่าวได้ว่าอะไรคือสิ่งที่เกิดขึ้นไปพร้อมๆกันกับการเริ่มตั้งคำถามถึงบ็องนี้ ผู้วิจัยจะเริ่มต้นด้วยการพยายามพูดถึงพื้นหลังที่มาของโจทย์เรื่องการสืบค้นเกี่ยวกับบ็องของไฮเดกเกอร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งอิทธิพลของปรัชญากรีกโบราณและระเบียบวิธีการทางปรัชญาแบบปรากฏการณ์วิทยาในความคิดของไฮเดกเกอร์ เมื่อเรามีภาพที่ชัดเจนของโครงการทางปรัชญาของไฮเดกเกอร์แล้ว ผู้วิจัยจะมุ่งความสนใจไปที่เนื้อหาซึ่งปรากฏในส่วนที่หนึ่งของหนังสือ *Being and Time* ในฐานะส่วนหนึ่งแล้วอาจจะเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของโครงการทางปรัชญาเพราะว่ามันคือสิ่งที่เตรียมการปูพื้นฐานเบื้องต้นของการสืบค้นเกี่ยวกับบ็องที่นำไปสู่ทั้งความสำเร็จและล้มเหลวของการพยายามตอบคำถามว่าด้วยบ็องในปรัชญาของไฮเดกเกอร์

⁴ คำว่าบ็อง (Being) ณ ที่นี้มีความหมายในเชิงภววิทยาที่หมายถึง ‘สภาวะคือความเป็นอยู่’ หรือสภาวะทางภววิทยาที่ทำให้สิ่งต่างๆเป็นอยู่อย่างที่มีนัยเป็น ในวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ผู้วิจัยจะไม่ขอแปลคำว่าบ็องเป็นภาษาไทย ถึงแม้ว่าจะมีคำอย่างเช่นคำว่า ‘สัด’ อยู่ หรือชุดของคำแปลที่ศาสตราจารย์กิริติ บุญเจือพยายามนำเสนอ (โปรดดู กิริติ บุญเจือ, "ฮายเดกเกอร์กับปัญหาภาษาไทย," วารสารวิชาการ วิทยาลัยสงฆ์ธรรม 1, no. 1 (2006).) เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกที่จะไม่ใช่คำแปลเหล่านี้เป็นเพราะว่าพวกมันล้วนแต่เป็นคำแปลในรูปภาษาบาลีทั้งสิ้น ซึ่งถึงแม้ว่าภาษาบาลีสัทสฤทศกรีก และเยอรมันจะจัดเป็นกลุ่มภาษาตระกูลอารยันร่วมกันและภาษาไทยเองก็ยืมคำจำนวนมากจากภาษาบาลีมาใช้แต่คำแปลของบ็องในรูปบาลีเหล่านี้ไม่ใช่คำที่ใช้กันทั่วไปและแพร่หลายในภาษาไทยปกติ ทำให้ความหมายของมันไม่ได้เป็นที่รู้หรือเข้าใจโดยทั่ว ผู้วิจัยเห็นว่าคำว่าบ็องที่ปรากฏในงานของไฮเดกเกอร์ควรจะมียุติในด้านหนึ่งสื่อความหมายถึงสภาวะพื้นฐานแห่งความเป็นอยู่ที่ทำให้สรรพสิ่งเป็นอย่างที่พวกมันเป็นซึ่งเราทุกคนในฐานะมนุษย์คุ้นชินอยู่แล้วในชีวิตประจำวันแต่กลับไม่สามารถที่จะอธิบายสภาวะดังกล่าวออกมาได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นในวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ผู้วิจัยจะแปลคำว่า ‘Being’ นี้ว่า ‘สภาวะคือความเป็นอยู่’ และในบางแห่งจะทับศัพท์เป็น ‘บ็อง’

จุดเริ่มต้นของการสืบค้นถึงป๊อิ่งในไฮเดกเกอร์คือส่วนผสมระหว่างโจทย์ของปรัชญากรีกโบราณและระเบียบวิธีทางปรัชญาของปรากฏการณ์วิทยา สิ่งที่ทำให้การผสมกันนี้เป็นไปได้คือความสนใจที่ตัวไฮเดกเกอร์เองมีต่อปรัชญากรีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่ออริสโตเติลและด้วยลักษณะเฉพาะตัวของวิธีที่เขาเข้าใจปรากฏการณ์วิทยา

ทุกครั้งที่เราเริ่มต้นกล่าวถึงโจทย์ในปรัชญาของไฮเดกเกอร์ (หรือแม้กระทั่งเวลาที่ตัวไฮเดกเกอร์เองเริ่มต้นเกริ่นถึงโจทย์ของเขา) มันหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเอ่ยถึงนักปรัชญากรีกโบราณ เพราะคำถามว่าด้วยป๊อิ่งในประวัติศาสตร์ของปรัชญาตะวันตกมีต้นกำเนิดมาจากความฉงนสงสัยของนักปรัชญากรีกโบราณต่อความหมายของป๊อิ่งหรือความหมายของการเป็นอยู่ในสรรพสิ่ง แต่มุมมองที่นักปรัชญากรีกเหล่านี้มีต่อคำถามว่าด้วยป๊อิ่งนั้นแตกต่างจากของเราในปัจจุบันอย่างยิ่ง สำหรับพวกเขา มันคือสิ่งที่น่าพิศวงซึ่งท้าทายแทบทุกความพยายามที่จะประมวลความเข้าใจเกี่ยวกับมันออกมาอย่างเป็นระบบระเบียบและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แม้ว่านักปรัชญากรีกโบราณจะแบ่งปันความฉงนสงสัยในความหมายของป๊อิ่งร่วมกันแต่พัฒนาการทางความคิดของพวกเขายังไม่บรรลุถึงจุดที่จะสามารถสร้างคำอธิบายเกี่ยวกับสภาวะคือความเป็นอยู่ที่น่าพิศวงใจได้ ผลคือชุดของคำอธิบายและการตีความสิ่งที่เรียกว่าป๊อิ่งนี้แตกต่างกันไปตามความเห็นของนักปรัชญาแต่ละคนและตามลักษณะเฉพาะของ ‘สำนัก’ ของพวกเขา (เราสามารถเห็นความพยายามค้นหาความหมายของป๊อิ่งได้อย่างชัดเจนที่สุดในหมู่นักปรัชญายุคก่อนโสคราติสเช่นในความคิดของพาร์เมนิดีส (Parmenides) และในขณะเดียวกันเราก็สามารถเห็นความล้มเหลวที่จะมีคำอธิบายที่เหมาะสมให้แก่ความหมายของป๊อิ่งได้อย่างชัดเจนในโสคราติส (Socrates) ที่ซึ่งความฉงนสงสัยของนักคิดก่อนหน้ามาถึงจุดสูงสุดของตัวมันเอง) เราจะเห็นได้ทันทีว่าปรัชญาสมัยใหม่มิได้ให้ความสนใจแก่คำถามว่าด้วยป๊อิ่งเฉกเช่นเดียวกับนักปรัชญากรีกในอดีตเมื่อเราหันมาพิจารณาสิ่งที่เราเรียกว่าคำถามภววิทยาในปัจจุบัน สิ่งที่ควรจะเป็นการตั้งคำถามถึงธรรมชาติหรือความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่โดยทั่วไปของสรรพสิ่ง กลับกลายมาเป็นการตั้งคำถามถึงการมีอยู่ของบางสิ่งบางอย่าง ว่าสิ่งนั้นสิ่งนี้มีอยู่จริงหรือไม่? เช่นคำถามเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของพระเจ้าหรือของโลก ลักษณะของคำถามทางภววิทยาร่วมสมัยไม่ได้สงสัยถึงความหมายของป๊อิ่งซึ่งก็คือลักษณะคือความเป็นอยู่ในสิ่งต่างๆ หรือเงื่อนไขที่ยึดโยงสภาวะคือความเป็นอยู่ที่ทำให้สิ่งต่างๆ เป็นอย่างที่มีมันเป็น แต่เดิหน้าตั้งคำถามถึงข้อเท็จจริงไม่ว่าจะเป็นในเชิงตรรกะหรือในเชิงประจักษ์ของการมีอยู่ของสิ่งนั้นๆ อีกนัยหนึ่งคือสิ่งที่ภววิทยาสมัยใหม่ตั้งคำถามคือลักษณะและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของบางสิ่ง (entity หรือ a being) โดยที่ไม่ได้ตั้งคำถามถึงความหมายหรือเงื่อนไขของสภาวะคือความเป็นอยู่ (Being) นี้ โดยไฮเดกเกอร์แบ่งประเภทของการตั้งคำถามทั้งสองลักษณะนี้ออกเป็นการสืบค้นเกี่ยวกับสภาวะคือความเป็นอยู่หรือที่เขาเรียกว่า ‘การสืบค้นความเป็นภววิทยา’ (Ontological Inquiry) และการสืบค้นเกี่ยวกับสิ่งหรือ

‘การสืบค้นความเป็นภวสภาพ⁵’ (Ontical Inquiry)⁶ ปัญหาที่ไฮเดกเกอร์ต้องการชี้ให้เห็นคือในการสืบค้นอย่างหลังมันทักทักความเข้าใจในความหมายของป็องท์ตั้งแต่แรกทั้งๆที่ในความเป็นจริงความเข้าใจดังกล่าวยังคงคลุมเครือดั้งเดิม อย่างที่ไฮเดกเกอร์กล่าวไว้ว่าเมื่อใดก็ตามที่เราถูกคิดถึงคำถามว่าด้วยป็องท์อย่างแท้จริงเราจะพบตัวเองเผชิญหน้ากับโจทย์ที่ยากลำบากไม่ต่างจากที่ปรัชญากรีกในอดีตต้องเผชิญ⁷

การไม่มีความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับความหมายของป็องท์ในภววิทยาสมัยใหม่ไม่เลวร้ายเท่ากับกรณีที่ไม่มีใครรู้สึกงุนงงสงสัยต่อคำถามดังกล่าวตั้งแต่ต้น

ภายใต้การทักทักความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของป็องท์กลายเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่สลักสำคัญ ณ ชายขอบของกระบวนการทางความคิดที่ถูกส่งทอดและรับเอาไว้โดยชนบทปรัชญาหรืออย่างมากที่สุดก็กลายเป็นสิ่งที่ถูกอ้างถึงผ่านสามัญสำนึก การไม่รู้สึกงุนงงสงสัยต่อคำถามเรื่องป็องท์นี้สำหรับไฮเดกเกอร์แล้วแสดงถึงสิ่งที่เขาเรียกว่าการ ‘หลงลืม’ (Forgetfulness หรือ Oblivion) ป็องท์ในกระแสความคิดของปรัชญาตะวันตก แน่ใจว่าสิ่งที่ถูกหลงลืมไม่ใช่ตัวความเข้าใจเกี่ยวกับป็องท์ที่แท้จริง เพราะความเข้าใจดังกล่าวยังคงเป็นปริศนาที่ไม่เคยได้รับคำตอบที่สมบูรณ์ เราไม่เคยมีความเข้าใจในความหมายของป็องท์ที่ชัดเจน สิ่งที่ถูกหลงลืมคือความสำคัญของการตั้งคำถามถึงป็องท์หรือความแตกต่างเบื้องต้นระหว่างสภาวะคือความเป็นอยู่อยู่กับสถานะความเป็นวัตถุของสิ่ง (Being กับ beings) ซึ่งภายหลังไฮเดกเกอร์นิยามว่าเป็น ‘ความแตกต่างทางภววิทยา’ (Ontological Difference) เพราะนักปรัชญากรีกในอดีตสะดุดใจในความแตกต่างดังกล่าว (ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่านักคิดกรีกโบราณมีภาพของความแตกต่างนี้ที่เด่นชัด) และแลเห็นความสำคัญของความแตกต่างที่ว่านี้ พวกเขาจึงได้รู้สึกงุนงงสงสัยต่อมัน

ไฮเดกเกอร์ย้ำแล้วย้ำอีกว่ารูปแบบของกระบวนการคิดในปรัชญาตะวันตกที่แสดงถึงการหลงลืมป็องท์นี้ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเองอย่างไม่มีที่มาที่ไปหรืออย่างไม่มีเหตุผล มันไม่ใช่ความบังเอิญหรือความผิดพลาดเล็กน้อยของเหล่านักปรัชญาในอดีต สิ่งที่ถูกแสดงให้เห็นในการละเลยที่จะตั้งคำถามระดับปฐมคำถามเกี่ยวกับความหมายของป็องท์คือ “...the force and weight of the tradition to

⁵ คำว่า ‘ภวสภาพ’ นี้ผู้วิจัยหมายถึงสรรพสิ่งที่มีสภาวะของความเป็นสิ่งซึ่งไม่สามารถกำหนดการดำรงอยู่ของตัวเองได้

⁶ Martin Heidegger, *Being and Time*, trans. John Macquarrie and Edward Robinson (New York: HarperCollins, 2008), 31.

⁷ “Can something like Being be imagined? If we try to do this, doesn’t our head start to swim? Indeed, at first we are baffled and find ourselves clutching at thin air. A being – that’s something, a table, a chair, a tree, the sky, a body, some words, and action. A being, yes, indeed – but Being?” - Martin Heidegger, *The Basic Problems of Phenomenology*, trans. Albert Hofstadter (Indiana University Press, 1988), 13.

a degree which cannot be easily overestimated.”⁸ หรืออีกนัยหนึ่งมันคือตัวอิทธิพลของ ขนบทางความคิดในประวัติศาสตร์ของปรัชญาตะวันตกเองที่ทำให้เป็นเช่นนั้น ที่ทำให้เราหลงลืม คำถามว่าด้วยป๊อซ ไฮเดกเกอร์ชี้ต่อไปว่าเมื่อใดก็ตามที่เราพิจารณาถึงป๊อซของบางสิ่งบางอย่างโดยที่ไม่ได้ตั้งคำถามที่ชัดเจนถึงความหมายของป๊อซเมื่อนั้นข้อสรุปเกี่ยวกับป๊อซและชุดความเข้าใจต่างๆ เกี่ยวกับมันที่ลักษณะพื้นฐานได้ถูกค้นพบในเพลโต (Plato) และอริสโตเติล (Aristotle) ถูกนำมาปรับ ใช้อีกครั้ง แต่ดอกผลของการไตร่ตรองทางความคิดของเพลโตและอริสโตเติลเหล่านี้ซึ่งมีอิทธิพลบง การวิคิดของเราในปัจจุบันไม่มากก็น้อยกลับปราศจากซึ่งรากฐานของการสืบค้นที่ให้งำเนิดพวกมัน ในที่แรก ปราศจากประสบการณ์ของความฉงนสงสัยหรือการมีคำถามที่สำคัญเร่งด่วนเกี่ยวกับ ความหมายป๊อซ⁹

กล่าวคือเรารับเอามรดกทางความคิดหรือพื้นฐานความเข้าใจอันกำวมของความหมายของป๊ อั้งมาจากนักปรัชญากรีกในอดีตก่อนหน้าเราโดยที่ตัวเราเองไม่เคยมีประสบการณ์ของการดิ้นรน พยายามสืบค้นความหมายของป๊อซด้วยตัวเองอย่างจริงจัง ผลที่ตามมาคือนอกจากมันจะทำให้เรา ไม่ได้คิดถึงถึงความสำคัญของการตั้งคำถามเกี่ยวกับป๊อซแล้ว มันยังทำให้การรับเอาข้อสรุปพื้นฐาน เกี่ยวกับป๊อซของนักปรัชญากรีกมาใช้ของเราขาดซึ่งพลังที่ขับเคลื่อนการพยายามทำความเข้าใจ หรือ อย่างที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่าความมีชีวิตชีวาของคำถามว่าด้วยป๊อซที่ให้งำเนิดข้อสรุปเหล่านั้น นัก ปรัชญาผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการหลงลืมคำถามว่าด้วยป๊อซของขนบทางความคิดในปรัชญาตะวันตก คืออริสโตเติล โดยไฮเดกเกอร์กล่าวว่าคำถามที่ปรากฏในบทสนทนา *Sophist* ของเพลโต (ซึ่งเป็น คำถามที่ถูกถามซ้ำแล้วซ้ำเล่าในปรัชญากรีกโบราณ) “หมายความว่าอย่างไรเวลาที่เรานำคำว่าป๊อซ?” ถูกทำให้เงียบงันหรือสูญเสียงของมันไปในอริสโตเติล “...so mute in fact that we are no longer aware that it is muted, because from then on we have continually dealt with Being in the determinations and perspectives handed down by the Greeks.”¹⁰ ความ เงียบงันของคำถามดังกล่าวทำให้เราหลงคิดว่าเราเข้าใจมันโดยที่ไม่ได้แม้แต่จะเริ่มต้นพูดถึงมันอีกเลย ทั้งที่เราเองเพียงแค่อรับเอามโนทัศน์เก่าแก่ของนักปรัชญาก่อนหน้าเรามาประยุกต์ใช้ไม่ว่าจะอย่าง

⁸ Martin Heidegger, *History of the Concept of Time*, trans. Theodore Kisiel (Indiana University Press, 1992), 129.

⁹ “But the results of these [traditional] reflections are in command to some extent without maintain the ground from which they were drawn in the expressly interrogative experience or without first of all bringing them to such experience. These results prevail without the initial vitality of the articulating question, that is, without the full force of the interrogative experience and its explication from which these categories originated.” - *ibid.*

¹⁰ *ibid.*

เปิดเผยเด่นชัดหรืออย่างไม่ได้ตระหนักรู้โดยคิดว่าพวกมันเป็นมโนทัศน์ที่ชัดเจนอยู่แล้วในตัวของมันเอง

จุดเปลี่ยนสำคัญซึ่งผลักดันความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของป๊อิ่งในงานของอริสโตเติลที่เราพูดถึงปรากฏอย่างชัดเจนผ่านการที่อริสโตเติลนั้นเริ่มต้นที่จะจัดวางความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของป๊อิ่งออกมาอย่างเป็นระบบ ความเป็นระบบของการมีความคิดเกี่ยวกับป๊อิ่งในอริสโตเติลคือการที่เขาชี้ว่าแก่นกลางซึ่งยึดโยงรูปแบบของป๊อิ่งที่แตกต่างก็คือการที่พวกมันถูกเข้าถึงในลักษณะของบางสิ่งที่เป็นอยู่สำหรับมนุษย์ หรืออีกนัยหนึ่งคือการที่พวกมันปรากฏในฐานะบางสิ่งบางอย่างต่อการทำความเข้าใจของมนุษย์ แก่นกลางที่ยึดโยงรูปแบบของป๊อิ่งทั้งหมดวางอยู่บนศักยภาพของการกำหนดจัดวางป๊อิ่งในฐานะบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งการจัดวาง การกำหนดหรือการเข้าถึงของมนุษย์ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นในสิ่งที่เรียกว่าปัจจุบันขณะ รูปแบบวิธีการคิดของอริสโตเติลทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ ‘ปหารณะ’ (Categories) ทั้งสิบหรือ ‘ภาวะจริงและภาวะแฝง’ (Actuality และ Potentiality) ล้วนวางอยู่บนเงื่อนไขของปัจจุบันทั้งสิ้น หรือกล่าวคือวิธีการทำความเข้าใจป๊อิ่งหรือความหมายของความเป็นอยู่ของสิ่งในอริสโตเติลคือการทำความเข้าใจมันในฐานะของบางสิ่งบางอย่างที่ถูกจับคว้าได้ในการมีความเข้าใจ ณ ช่วงขณะของปัจจุบัน¹¹ ชุดวิธีคิดเช่นนี้ทำให้ความสนใจในคำถามว่าด้วยความหมายของสภาวะป๊อิ่งถูกผลิกามาสู่การมีความรู้เกี่ยวกับป๊อิ่งในฐานะของสิ่งต่างๆที่สามารถถูกจับคว้าในการกำหนดจัดวางทางความคิดของมนุษย์ หรือการอธิบายสรรพสิ่งที่ เป็นอยู่ผ่านชุดของกรอบทฤษฎีต่างๆ (ในลักษณะเดียวกันกับที่อริสโตเติลทำ) อย่างไรก็ตามข้อสังเกตหนึ่งที่ต้องทำให้กระจ่างเพื่อที่ว่าเราจะได้เข้าใจภาพของทิศทางของประวัติศาสตร์ของปรัชญาตะวันตกอย่างที่ไฮเดกเกอร์เข้าใจคือถึงแม้ว่าเราจะพูดถึงการหลงลืมคำถามว่าด้วยป๊อิ่งที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากอิทธิพลของข้อสรุปทางความคิดเกี่ยวกับป๊อิ่งของอริสโตเติลในลักษณะที่ว่าความสนใจที่จะตั้งคำถามถึงความหมายของป๊อิ่ง (รวมไปถึงความเข้าใจในข้อสรุปพื้นฐานที่ถูกรับช่วงต่อมาจากนักปรัชญากรีก) ถดถอยลงไปเรื่อยๆ และมันคืออิทธิพลของปรัชญาของอริสโตเติลเองที่ทำให้เป็นเช่นนั้น แต่สิ่งที่อริสโตเติลทำถือได้ว่าเป็นความสำเร็จที่สำคัญที่สุดในปรัชญากรีกโบราณ เพราะสิ่งที่เขาทำคือพยายามตอบโจทย์ที่ว่าด้วยป๊อิ่งที่สร้างปัญหาให้แก่นักปรัชญาก่อนหน้าเขา และตอบโจทย์นี้ได้อย่างเป็นระบบระเบียบที่สุด (เมื่อเทียบกับนักคิดกรีกคนอื่นๆ) แต่มันคือความสำเร็จของอริสโตเติลเองที่นำไปสู่ปัญหา ปัญหาคือข้อสรุปเกี่ยวกับพื้นฐานการทำความเข้าใจป๊อิ่งของอริสโตเติลนั้นประสบ

¹¹ เช่นในแนวคิดเรื่องภาวะจริงและภาวะแฝงเป้าหมายของแนวคิดดังกล่าวคือมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่ปรากฏต่อเราหรือการอธิบายว่าสิ่งที่อยู่ตรงหน้าเรานี้คืออะไร แม้ว่ามันดูเหมือนอริสโตเติลจะอธิบายเจ้าสิ่งนี้ผ่านศักยภาพของมันที่จะเป็นเช่นนั้นเช่นนี้ในอนาคต แต่ศักยภาพดังกล่าวบังซึกลับมายังสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันขณะเบื้องหน้าการจับจ้องพิจารณาของเราเสมอ

ความสำเร็จเกินไปจนผูกขาด (Capitalized) วิธีที่เราคิดเกี่ยวกับป๊อปปูล่าในระบอบที่สร้างหรือผันตัวเอง กลายมาเป็นขนบทางปรัชญาอย่างที่ได้อธิบายไปข้างต้น ไฮเดกเกอร์ชี้ว่าข้อสรุปของอริสโตเติลนั้น ห่างไกลจากการเป็นข้อสรุปท้ายที่สมบูรณ์ของความเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะป๊อปปูล่า (แม้แต่ตัวอริสโตเติลเองก็ได้คิดเช่นนั้น¹²) มันเป็นเพียงความสำเร็จขั้นเริ่มแรกเท่านั้น แต่แทนที่ความสำเร็จขั้นเริ่มแรกนี้ จะถูกนำไปสานต่อและพัฒนา มันกลับถูกรับเอาไปใช้โดยขนบของปรัชญาตะวันตกราวกับว่ามันคือ ข้อสรุปทั้งหมดสำหรับความเข้าใจเรื่องป๊อปปูล่า สาเหตุที่ข้อสรุปว่าด้วยความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับธรรมชาติของป๊อปปูล่าในแนวคิดของอริสโตเติลมีพลังผลักดันประวัติศาสตร์ปรัชญาตะวันตกไปสู่การ หลงลืมป๊อปปูล่าเป็นเพราะว่าวิธีคิดถึงป๊อปปูล่าของอริสโตเติลที่ซึ่งป๊อปปูล่าสามารถถูกเข้าถึงได้ในความเป็นอยู่ ของมันเองด้วยวิธีที่เรามีชุดทฤษฎีต่างๆที่ใช้อธิบายถึงมันในฐานะ 'สิ่ง' บางอย่าง สำหรับอริสโตเติล สิ่งที่ถูกนิยามว่าป๊อปปูล่าหมายถึงความเป็นอะไรบางอย่างของสิ่ง "[It[ป๊อปปูล่า] denotes first the 'what' of a thing]"¹³ และในความเป็นอะไรบางอย่างที่สิ่งเป็นนี้ซึ่งสามารถถูกพูดถึงได้ในหลากหลายแง่มุม (เช่น ผ่านปทัชระต่างๆ) อริสโตเติลเสนอว่าสิ่งที่ปฐมฐานที่สุดในความหมายของความเป็นอะไรบางอย่าง คือ 'สสาร' (Substance)¹⁴ สิ่งที่เกิดขึ้นในข้อความที่ยกมาเหล่านี้คือวิธีที่อริสโตเติลปูพื้นฐานสำหรับการ จับวางความเข้าใจในสิ่งที่เรียกว่าป๊อปปูล่าคือเขาทำให้ป๊อปปูล่าสามารถถูกจับคว้าในการทำความเข้าใจได้ ผ่านการผลักหรือยกระดับบั้นยของมันไปสู่การมีความรู้ใน 'ความเป็นอะไรบางอย่างของสิ่ง' ซึ่งก็คือ เนื้อหาหรือเนื้อแท้ของสิ่งที่ปรากฏออกมาให้เห็นในช่วงขณะซึ่งสิ่งต่างๆเป็นจริง (Actualize) ช่วงขณะที่ สถานะของการดำรงอยู่ของมันปรากฏเป็นเช่นนี้เช่นนั้นทั้งหมดนี้ทำให้ในท้ายที่สุดสำหรับอริสโตเติล แล้วคำถามว่าด้วยความหมายของป๊อปปูล่าที่สร้างความฉงนสงสัยให้นักคิดผู้ที่มาก่อนเขาถูกทำให้กลายมา เป็นคำถามถึงสิ่งที่เรียกว่าสสาร¹⁵ กระบวนการของการกำหนดความหมายของป๊อปปูล่าเช่นนี้เป็นไป เพื่อให้สอดคล้องและรองรับกับเป้าหมายทางปรัชญาของอริสโตเติลเองที่ต้องการได้มาซึ่งวิถีทางการมี ความรู้เกี่ยวกับความเป็นอะไรบางอย่างของสรรพสิ่งที่ดำรงอยู่ในธรรมชาติ¹⁶ การสร้างพื้นฐานความ เข้าใจในป๊อปปูล่าที่แต่เดิมไม่อาจนิยามได้ (หรืออย่างน้อยๆทำหายความพยายามที่จะนิยามมัน) บนการ ท่อหุ้มมันด้วยความเป็นบางสิ่งบางอย่างทำให้อริสโตเติลสามารถเข้าถึงสิ่งต่างๆได้ผ่านชุดทฤษฎีและ

¹² "the question which was raised long ago, is still and always will be, and which always baffles us—"What is Being?" - Aristotle, *Metaphysic*, trans., Hugh Tredennick (Harvard University Press, 1989), Book 7 1028b.

¹³ Ibid., Book 7 1028a.

¹⁴ "Now of all these senses which 'being' has, the primary sense is clearly the 'what', which denotes the **substance**" - ibid.

¹⁵ "What is Being?"—is in other words "What is substance?" - ibid., Book 7 1028b.

¹⁶ "And so for us too our chief and primary and practically our only concern is to investigate the nature of "being" in the sense of substance." - ibid.

การจัดประเภทวิธีการรับรู้พวกมันในฐานะของความเป็นสิ่งทีว่านี้ สิ่งทีว่อริสโตเติลเริ่มต้นไว้คือความพยายามที่จะกำหนดความเป็นสิ่งให้แก่สรรพสิ่งเพื่อทีว่จะสามารถเข้าถึงพวกมันได้ในฐานะของสิ่งทีว่เป็นอยู่อย่างภววิสัยต่อการรับรู้ของมนุษย์ หรือในฐานะของการมีความรู้ต่ออะไรบางอย่างทีว่มันเป็น อาจจจะกล่าวได้ว่าในขณะที่นักปรัชญากรีกโบราณตั้งคำถามว่าสภาวะความเป็นป็องคืออะไรอริสโตเติลพลิกกลับใจทีว่ดังกล่าวโดยเสนอว่า หนทางหนึ่งของการเริ่มต้นทำความเข้าใจป็องก็ค็อนในฐานะความเป็น ‘อะไร’ ของสิ่งนั้นเอง อริสโตเติลเข้าใจว่าในขณะที่เราประสบกับปัญหาทีว่แสนยุ่งยากในการนิยามความหมายของป็องสิ่งทีว่่ายดายกว่าค็อการทีว่เราสามารถทีว่จะบ่งบอก พูดถึง อธิบายและทำความเข้าใจสภาวะความเป็นสิ่งของมันออกมาได้

ผลอย่างทันทีของข้อสรุปของอริสโตเติลคือมันทำให้การพูดถึง หรือการมีคำอธิบายต่อสรรพสิ่งภายใต้กรอบทฤษฎีของการจำแนกแจกแจงจัดระบบในปรัชญาของอริสโตเติลเองเป็นไปได้ แต่ผลกระทบทีว่ติดตามมาค็อนักปรัชญาคนอื่นๆทีว่มาภายหลังต่างพยายามทีว่จะทำซ้ำในความสำเร็จของอริสโตเติลหรือกล่าวคือทำในสิ่งเดียวกันกับทีว่อริสโตเติลทำสำเร็จแต่ทำในแบบฉบับของตนเอง นั่นก็ค็อพยายามทีว่จะกำหนดวิถีทางในการมีความรู้เกี่ยวกับสรรพสิ่งทีว่เป็นอยู่ภายใต้กรอบความคิด ทฤษฎี และการจัดจำแนกประเภททีว่แตกต่างกันไป นีค็อสาเหตุทีว่ทำให้ไฮเดกเกอร์ตีความประวัติศาสตร์ของอภิปรัชญาตะวันตกนับจากอริสโตเติลเป็นต้นมาว่าเป็นประวัติศาสตร์ของความพยายามทีว่จะกำหนดความเป็นป็องของสิ่ง¹⁷ ในขณะเดียวกันนั้นเองเพราะว่ามันมุ่งความสนใจไปที่การสร้างชุดคำอธิบายถึงสถานะความเป็นสิ่งและละลายคำถามว่าด้วยความหมายของป็องมันก็เลยเป็นประวัติศาสตร์ของความถดถอยและบิดเบ็ียงของการตั้งคำถามถึงความหมายของสภาวะค็อความเป็นอยู่¹⁸ ไปด้วย ซึ่งไฮเดกเกอร์สรุปความหมายของประวัติศาสตร์ของความเสื่อมถอยหรือหลงลืมคำถามว่าด้วยป็องนี้ไว้ว่าเป็นประวัติศาสตร์ของความไร้ความสามารถทีว่จะตั้งคำถามเกี่ยวกับสภาวะค็อความเป็นอยู่ในวิถีทางใหม่ อีกครั้ง¹⁹

ความไร้ความสามารถทีว่จะถามคำถามว่าด้วยป็องนี้อย่างทีว่ได้กล่าวไปแล้วเป็นมากกว่าเพียงแค่การมองข้ามอย่างบังเอิญหรือการไม่ใส่ใจของนักปรัชญาคนใดคนหนึ่ง (หรือทั้งหมด) มันเป็นความไร้ความสามารถทีว่ฝังแน่นอยู่ในการดำรงอยู่ของเราเองและในขอบความคิดทีว่ถูกส่งผ่านมาจากอดีตซึ่งหล่อหลอมเป็นวิถีทางทีว่เรารับรู้และทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ หรือแม้กระทั่งในภาษาของเรา

¹⁷ “the history of the attempts to determine entities in their Being” - Heidegger, *History of the Concept of Time*, 141.

¹⁸ “the history of the decline and the distortion of this basic question in scientific research” - *ibid.*

¹⁹ “It is the history of the incapacity to pose the question of being in a radically new way and to work out its first fundamentals anew” - *ibid.*, 6.

จากที่กล่าวมานี้เราพอจะเห็นอิทธิพลของปรัชญากรีกโบราณต่อที่มาของโจทย์ว่าด้วยความหมายของบ็องซึ่งเป็นคำถามที่ถูกถามมาตั้งแต่ ณ จุดเริ่มต้นของปรัชญาตะวันตกในสมัยกรีกโบราณ แต่กลับไม่เคยได้รับคำตอบที่กระจ่างชัด มีหน้าซ้ำเมื่อคำถามดังกล่าวถูกส่งผ่านไปในกระแสของประวัติศาสตร์ทางความคิดของปรัชญาตะวันตก มันยิ่งถูกทำให้เจียบหายไปจากความคิดของเรา โดยความสำเร็จของอริสโตเติลและนักคิดต่อๆมาที่รับขนบทางปรัชญามาจากเขา จนกระทั่งสิ่งที่เรียกว่าบ็องถูกเข้าใจว่าไม่ใช่อะไรมากไปกว่าวาทศาสตร์ที่หมายถึงการมีอยู่ หรือการดำรงอยู่ของสรรพสิ่ง แต่มีวาทศาสตร์ดังกล่าวซึ่งถูกใช้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในการพูดถึงหรือแม้กระทั่งการมีความคิดถึงสิ่งต่างๆกลับเป็นวาทศาสตร์ที่คลุมเครือและเลื่อนลอยอย่างมาก เพราะมันไม่ได้ถูกทำความเข้าใจอย่างถูกต้องแต่ถูกรับเอาไปทีละดั่งประวัติศาสตร์ของปรัชญาตะวันตก สิ่งนี้เองที่ทำให้ไฮเดกเกอร์เริ่มต้นในหน้าแรกของ *Being and Time* ด้วยการกล่าวว่า

“Do we in our time have an answer to the question of what we really mean by the word 'being'? Not at all. So it is fitting that we should raise anew *the question of the meaning of Being*. But are we nowadays even perplexed at our inability to understand the expression 'Being'? Not at all. So first of all we must reawaken an understanding for the meaning of this question.”²⁰

ไฮเดกเกอร์บ่งชี้ถึงสมมุติฐานหรือหลักเกณฑ์ความเชื่อสามประการที่ถูกพัฒนาขึ้นและฝังแน่นอยู่ในประวัติศาสตร์ทางความคิดของตะวันตกซึ่งไม่เพียงแต่ตอบย้าว่าคำถามเกี่ยวกับความหมายของบ็องนั้นเป็นคำถามที่ฟุ่มเฟือยไร้สาระแต่ยังสนับสนุนให้ละเลยคำถามดังกล่าวอย่างสมบูรณ์ หนึ่งคือความคิดที่ว่าบ็องคือมโนทัศน์สากลที่สุด (Universal) หรือกล่าวคือความเข้าใจเกี่ยวกับบ็องนั้นรวมอยู่แล้วในการมีความคิดเกี่ยวกับสิ่งใดก็ตามที่ถูกเราจับคว้าในการรับรู้ทำความเข้าใจสิ่งนั้นๆ เพราะความเป็นสากลของบ็องคือสถานะของบ็องที่ดูเหมือนสามารถอ้างกลับมาที่ตัวของมันเอง (สภาวะของความมีอยู่เป็นอยู่) และยืนยันการดำรงอยู่ของตัวมันเองได้ สองคือความคิดที่ว่ามโนทัศน์บ็องเป็นสิ่งที่ไม่สามารถถูกนิยามได้ (Indefinable) และสามคือการที่ทุกวาทศาสตร์บ็องเป็นมโนทัศน์ที่ชัดเจนในตัวมันเอง (Self-evident) หรือการที่สิ่งต่างๆยืนยันสภาวะความเป็นบ็องของตนเอง เพราะว่าในทุกการรู้พูดถึง หรือการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งใดก็ตามเราต้องใช้มโนทัศน์ที่เรียกว่าบ็องและมโนทัศน์นี้ดูเหมือนกับว่าสามารถถูกเข้าใจได้โดยที่ไม่จำเป็นต้องอาศัยความพยายามอันยุ่งยากอื่นใดในการทำความเข้าใจมัน ไฮเดกเกอร์ตอบโต้สมมุติฐานทั้งสามนี้ว่า หนึ่งต่อให้บ็องเป็นมโนทัศน์ที่สากลที่สุดจริงก็มีได้หมายความว่ามันเป็นมโนทัศน์ที่ชัดเจนที่สุดจนไม่จำเป็นต้องตั้งคำถามถึงมัน สองการที่บ็องนั้นไม่สามารถถูกนิยามได้แต่เรากลับสามารถที่จะบ่งบอกสภาวะความเป็นสิ่งหรือใช้สภาวะความ

²⁰ Heidegger, *Being and Time*, 1.

เป็นสิ่งบางอย่างเข้ามาท้อหุ้มหรือกำหนดความเข้าใจการดำรงอยู่ของสิ่งที่ปรากฏได้สร้างปัญหาในตัว ของมันเอง ความล้มเหลวที่จะให้คำนิยามที่เหมาะสมแก่นิทัศน์บ็องแสดงให้เห็นว่าบ็องนั้นไม่ได้มี ลักษณะหรือธรรมชาติเดียวกันกับ ‘สิ่ง’ ดังนั้นเราจึงไม่สามารถใช้ตรรกะของการนิยามซึ่งมีรากฐานคือ ภาววิทยาซึ่งถูกวางไว้โดยอริสโตเติลที่มอบเพียงวิธีการพูดถึงลักษณะของ ‘สิ่ง’ เท่านั้น และสามความ เข้าใจที่ดูเหมือนว่าเราจะมีเวลาที่เราเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่เป็นอยู่คือความเข้าใจขั้นต่ำอย่าง เหลือเชื่อ การที่เรามีชีวิตอยู่ในการมีความเข้าใจเกี่ยวกับบ็องแต่ความหมายว่าด้วยบ็องนี้ยังคงเป็น ปริศนาต่อเรา สำหรับไฮเดกเกอร์นี่เป็นเครื่องยืนยันที่เพียงพอแล้วถึงความจำเป็นที่จะต้องรื้อฟื้นการ ตั้งใจท้อหุ้มด้วยความหมายของบ็องอีกครั้ง²¹ การวิจารณ์สมมุติฐานว่าด้วยนิทัศน์เกี่ยวกับบ็องทั้ง สามประการแสดงให้เห็นว่า ไม่เพียงแต่คำถามดังกล่าวจะปราศจากคำตอบเท่านั้นแต่มันไม่มีแม้กระ ทั้งทิศทางของการพยายามสืบค้นอย่างกระจ่างชัด

อีกด้านหนึ่งซึ่งนำไปสู่โจทย์ของการสืบค้นถึงความหมายของบ็องในไฮเดกเกอร์คืออิทธิพลที่ ปฏิเสธไม่ได้ของระเบียบวิธีการทางปรัชญาแบบปรากฏการณ์วิทยา ถึงแม้ว่าคำถามเกี่ยวกับบ็องดังที่ เราชี้แจงไว้ข้างต้นจะไม่ใช้คำถามใหม่ในประวัติศาสตร์ของอภิปรัชญาตะวันตก แต่มันคือผ่านสิ่งที่ เรียกว่าปรากฏการณ์วิทยา (หรืออย่างน้อยๆสิ่งที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่าปรากฏการณ์วิทยา) ที่คำถาม ดังกล่าวสามารถถูกถามถึงอีกครั้ง และสามารถถูกถามถึงอีกครั้งด้วยพลังหรือความมีชีวิตชีวาซึ่ง ทัดเทียมกับที่นักปรัชญากรีกโบราณทำ

เวลาที่เราริเริ่มต้นกล่าวถึงปรากฏการณ์วิทยาของไฮเดกเกอร์มันเลี้ยวไม่ได้ที่เราจะต้องกล่าวถึง ปรากฏการณ์วิทยาของเอ็ดมุนด์ ฮุสเซิร์ล (Edmund Husserl) ผู้ที่เป็นอาจารย์ของไฮเดกเกอร์ แต่เรา ไม่สามารถที่จะลงไปรายละเอียดของชุดทฤษฎีทั้งหมดที่ถูกวางรากฐานขึ้นโดยฮุสเซิร์ลหรือใน พัฒนาการต่อมาของชุดทฤษฎีดังกล่าวอย่างเต็มที่ ณ ที่นี้ ผู้วิจัยจะมุ่งความสนใจไปเฉพาะที่ความ เข้าใจที่ไฮเดกเกอร์มีต่อปรากฏการณ์วิทยาหรือพูดง่าย ๆ คือปรากฏการณ์วิทยาในสายตาของไฮเดก เกอร์ ผู้วิจัยจะเริ่มต้นด้วยลักษณะอย่างคร่าวๆของปรากฏการณ์วิทยาในแนวคิดของฮุสเซิร์ลก่อนที่ จะเข้าไปสู่การวิพากษ์ของไฮเดกเกอร์ต่อแนวคิดปรากฏการณ์วิทยาดังกล่าว ซึ่งสุดท้ายจะให้ภาพ ปรากฏการณ์วิทยาในความคิดของไฮเดกเกอร์ที่เชื่อมโยงกลับไปยังการรื้อฟื้นคำถามเรื่องบ็องจาก ปรัชญากรีกโบราณมาสู่สมัยปัจจุบัน

ในประวัติศาสตร์ของปรัชญาตะวันตกโครงการทางปรากฏการณ์วิทยาของฮุสเซิร์ลมี เป้าหมายอยู่ที่การพยายามตอบโต้สิ่งที่ฮุสเซิร์ลเห็นว่าเป็นวิกฤติของพัฒนาการทางภูมิปัญญาในโลก ตะวันตกที่ถูกรุมร้ำไปด้วยสมมุติฐานทางความคิดหรือนิทัศน์ความเชื่อซึ่งมิได้ถูกพิสูจน์แต่ถูก นำมาใช้ซ้ำแล้วซ้ำเล่าเพื่อสร้างกรอบทฤษฎีปิดที่อธิบายหรือกำหนดรูปแบบการมีความรู้ต่อสิ่งต่างๆ

²¹ Ibid., 22 - 23.

โดยมิได้ใส่ใจต่อความเป็นจริง ปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซอร์ลเสนอตัวของมันเองในฐานะระเบียบวิธีทางปรัชญาอันสุดโต่งที่เริ่มต้นวางรากฐานใหม่ให้แก่ธรรมชาติของความรู้บนข้อเท็จจริงของประสบการณ์บริสุทธิ์ที่ปราศจากการมีอคติทางความคิดและสมมุติฐานทั้งหมด ปรากฏการณ์วิทยาในแนวคิดของฮูสเซอร์ลมีหัวใจอยู่ที่หลักการสำคัญสองประการซึ่งผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้น หนึ่งคือคตินพจน์ที่เรียกร่องการกลับไปสู่ “to the matters themselves” และสองความเข้าใจธรรมชาติหรือลักษณะของกิจกรรมทางสำนึกในฐานะ ‘การพุ่งไปของเจตสำนึก’ (Intentionality) หรือในฐานะธรรมชาติของสำนึกที่มุ่งตัวเองไปยังบางสิ่งบางอย่างเสมอ ไฮเดกเกอร์ชี้ว่าสิ่งที่แสดงให้เห็นผ่านคำขวัญ “to the matters themselves” ข้างต้นคือความต้องการให้ได้มาซึ่งฐานรากที่มั่นคงสำหรับการทำปรัชญาอีกครั้งและรวมไปถึงการทำการค้นคว้าที่สามารถพิสูจน์ให้เห็นพื้นเพดั้งเดิมหรือรากเหง้าที่มาของสมมุติฐานทั้งหมดได้อย่างแน่นอนชัดเจน²² เมื่อความต้องการนี้ประกอบรวมเข้ากับความเข้าใจธรรมชาติของสำนึกในฐานะกิจกรรมของการพุ่งเข้าไปที่บางสิ่งบางอย่างเสมอหรือกล่าวคือความเข้าใจที่ว่าทุกการมีสำนึกคือการมีสำนึกเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่างเสมอ (ซึ่งความเข้าใจนี้ส่งผลให้สำนึกและเนื้อหาหรือเป้าหมายของกิจกรรมของสำนึกมีสถานะที่แยกขาดจากกันไม่ได้) พื้นที่หรือขอบเขตสำหรับการสืบค้นทางปรากฏการณ์วิทยาจึงจำกัดอยู่เพียงแค่การมีประสบการณ์ของสำนึก เพราะในพื้นที่ดังกล่าวเท่านั้นที่สิ่งที่เป็นเป้าหมายในการค้นคว้าของปรากฏการณ์วิทยาสามารถถูกพบหรืออาจจะเรียกได้ว่าถูกมอบให้ได้ นั่นก็คือปรากฏการณ์ สิ่งที่ปรากฏการณ์วิทยาให้ความสำคัญคือตัวเนื้อหาของกิจกรรมในการมีสำนึกเกี่ยวกับบางสิ่งมีไช่บางสิ่งในโลก (ไม่ว่าจะมีอยู่จริงหรือไม่) ที่สำนึกกำลังคิดถึง การกลับไปยัง “the matters themselves” ของปรากฏการณ์วิทยาหมายถึงการกลับไปยังสิ่งที่ถูกมอบให้ในสำนึก ลักษณะของการมอบให้นี้สะท้อนความหมายในคำขวัญของฮูสเซอร์ลออกมาได้อย่างตรงไปตรงมา เพราะเนื้อหาในกิจกรรมของสำนึกที่ถูกจับคว้าคือความเข้าใจโดยตรงในความหมายที่มันเทียบเท่ากับ ‘the matters themselves’²³ ปรากฏการณ์วิทยา มุ่งที่จะเข้าใจเนื้อหาในกิจกรรมของสำนึกอย่างกระจ่างชัด อย่างที่พวกมันถูกมอบให้อย่างชัดแจ้งในตัวของมันเองต่อสำนึก สำหรับฮูสเซอร์ลนี้หมายความว่าปรากฏการณ์วิทยาจะต้องเป็นศาสตร์ที่ปราศจากสมมุติฐานโดยสิ้นเชิง ไม่ว่าจะเป็สมมุติฐานเกี่ยวกับธรรมชาติหรือการมีอยู่จริงของวัตถุในการมุ่งไปของสำนึก ข้อสรุปของการค้นคว้าทางปรากฏการณ์วิทยาจะต้องถูกยืนยันรับรองด้วยความแน่นอนทางเหตุผลที่สมบูรณ์ และในความคิดของฮูสเซอร์ลสิ่งนี้จะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อเนื้อหาในกิจกรรมของการมุ่งไปถูกมอบให้อย่างสมบูรณ์ต่อสำนึก ด้วยเหตุนี้ฮูสเซอร์ลจึงได้เสนอความคิดเรื่องการลดทอดทางปรากฏการณ์วิทยาหรือที่เรียกว่าการ ‘ใส่วงเล็บ’ (Epoche) ขึ้นซึ่งนั่นก็คือการยับยั้งการตัดสินทั้งหมด

²² Heidegger, *History of the Concept of Time*, 76.

²³ *Ibid.*, 78.

เกี่ยวกับความสัมพันธ์หรือความเชื่อมโยงกันระหว่างเนื้อหากิจกรรมของสำนักกับโลกแห่งธรรมชาติที่วัตถุนั้นดำรงอยู่จริง เพื่อขจัดสมมุติฐานใดๆเกี่ยวกับการมีความรู้และโลกที่ยังไม่ได้รับการพิสูจน์ผ่านฐานรากที่มั่นคงของปรากฏการณ์วิทยา อาจกล่าวได้ว่าในขณะที่การวิเคราะห์แบบวิทยาศาสตร์ธรรมชาติพยายามที่จะฆ่าและวัตถุเพื่อตรวจสอบชิ้นส่วนหรือองค์ประกอบของมัน เป้าหมายของปรากฏการณ์วิทยาคือการระงับหรือตัดสิ่งอื่นที่นอกเหนือไปจากเนื้อหาในกิจกรรมของสำนักออกไปจากการพิจารณาเพื่อที่จะอธิบายและแสดงให้เห็นถึงเงื่อนไขเชิงอรรถภาพแห่งความเป็นไปได้ของการมุ่งไปของสำนัก²⁴ เงื่อนไขของความเป็นไปได้ในเชิงอรรถภาพนี้คือเงื่อนไขของความเป็นไปได้ของวัตถุแห่งสำนักหรือความเป็นไปได้ทั้งหมดของการอ้างถึงความเป็นจริงในตัวเนื้อหาของกิจกรรมทางสำนักที่มีลักษณะข้ามพ้นเนื้อวัตถุในโลกธรรมชาติ หรือ ‘ขอบฟ้า’ (Horizon ในคำศัพท์ของปรากฏการณ์วิทยา) ซึ่งสำหรับฮุสเซอร์ลแล้วสิ่งนี้เองคือสิ่งที่ขัดแย้งในตัวของมันเอง

เราอาจจะสรุปได้ว่าปรากฏการณ์วิทยาที่เริ่มต้นในความคิดของฮุสเซอร์ลคือการพยายามวางรากใหม่ที่บริสุทธิ์แน่นอนอีกครั้งให้แก่ธรรมชาติของความรู้และกระบวนการมีความรู้ ซึ่งในขณะเดียวกันก็จะนำมาซึ่งความมั่นคงแน่นอนแก่สมมุติฐานหรือทฤษฎีของศาสตร์แขนงอื่นๆทั้งหมดผ่านการกลับไปสืบค้นค้นหาสิ่งที่เรียกว่าสิ่งในตัวของมันเอง (Thing in itself) มันเป็นการเคลื่อนไหวทางปรัชญาที่เป็นไปได้บนความเชื่อที่ว่าเราสามารถกลับไปหาหรือมีวิถีทางในการเข้าถึงสิ่งต่างๆอย่างที่มีมันเป็นตัวของมันเองผ่านการกำหนดหรือจำกัดด้วยเงื่อนไขบางอย่างของระเบียบวิธีทางปรากฏการณ์วิทยาสิ่งใดก็ตามที่ปรากฏออกมาบนหรือถูกมอบให้มาในขอบฟ้าแห่งความเป็นไปได้ภายใต้เงื่อนไขของสำนักนี้ย่อมเป็นสิ่งที่ขัดแย้งอย่างปฏิเสธไม่ได้ซึ่งสามารถยืนยันหรือพิสูจน์ความเป็นจริงของมันด้วยตัวมันเองได้อย่างสมบูรณ์ เพราะในแนวคิดปรากฏการณ์วิทยาของฮุสเซอร์ลสิ่งที่ปรากฏในกิจกรรมของสำนักนี้คือสิ่งที่ดั้งเดิมที่สุดและปราศจากสมมุติฐานอื่นใดในทุกการมีความรู้และความคิด แต่ตรงจุดนี้เองที่ไฮเดกเกอร์วิพากษ์วิจารณ์ปรากฏการณ์วิทยาของฮุสเซอร์ลในประเด็นเรื่องของสถานะความเป็นสิ่งในตัวของมันเองของสำนักซึ่งขัดแย้งในตัวของมันเอง

แนวทางการทำปรัชญาแบบปรากฏการณ์วิทยาที่ไฮเดกเกอร์เข้าใจมีแง่มุมของการเข้าถึงสิ่งในตัวของมันเองที่แตกต่างจากฮุสเซอร์ลอย่างมาก โดยไฮเดกเกอร์เล่าถึงจุดเริ่มต้นของการตั้งคำถามต่อแนวคิดแบบของฮุสเซอร์ลไว้ในบทความชื่อ *My Way to Phenomenology* ว่ามันเริ่มด้วยการที่เขาสังเกตเห็นและสันนิษฐานถึงลักษณะพิเศษบางอย่างในระเบียบวิธีของปรากฏการณ์วิทยา สิ่งที่ไฮเดกเกอร์เล็งเห็นคือวิธีการทำความเข้าใจกิจกรรมของสำนักในฐานะการสำแดงตัวเองออกมาของ

²⁴ “...to demonstrate the transcendental conditions of possibility of intendeds-as-such.” - Edgar Boedeker, "Phenomenology," in *A Companion to Heidegger*, ed. Hubert L. Dreyfus and Mark A. Wrathall (Blackwell Publishing Ltd, 2005), 157.

ปรากฏการณ์ในปรากฏการณ์วิทยานั้นมีลักษณะที่ละม้ายคล้ายคลึงกันกับสิ่งที่ถูกค้นพบในวิธีการคิดเกี่ยวกับการเป็นอยู่ทั้งหมดของปรัชญากรีกโบราณ²⁵ สิ่งที่เป็นวิถีคิดของกรีกโบราณเรียกว่า ‘*Aletheia*’ หรือ ‘การไม่ปกปิดตัวเองของสิ่งที่ เป็น’ ลักษณะของการเปิดเผยตัวมันเองของมัน ที่ถูกใช้ในบริบทของชาวกรีกเวลามีความคิดถึงป้อิ่งซึ่งเป็นรากฐานให้แก่วิธีการคิดของปรัชญากรีกทั้งหมดและอาจจะรวมไปถึงของชนบททางปรัชญาตะวันตกทั้งหมดด้วย มันคือการผสมกันของความต้องการและระเบียบวิธีของการหวนคืนกลับไปยังสิ่งในตัวของมันเองที่เป็นลักษณะพิเศษของปรากฏการณ์วิทยา เพราะปรากฏการณ์วิทยาได้พาตัวเองเฉียดใกล้กับความเข้าใจดั้งเดิมของนักคิดกรีกเกี่ยวกับความเป็นจริงแห่งการเปิดเผยของสิ่งที่ เป็น สิ่งที่มีการสืบค้นทางปรากฏการณ์วิทยาค้นพบอีกครั้งในฐานะของรากฐานสำหรับรองรับการมีความคิดไม่ใช่สิ่งอื่นสิ่งใดนอกจากลักษณะพื้นฐานของการคิดในปรัชญากรีกโบราณซึ่งได้กลายมาเป็นลักษณะพื้นฐานของปรัชญาตะวันตกแล้ว (สิ่งที่ทำให้การค้นพบอีกครั้งนี้มีความสำคัญยิ่งขึ้นไปอีกคือความจริงที่ว่าสิ่งที่ถูกค้นพบในการเกิดขึ้นของปรากฏการณ์วิทยาในฐานะที่ปรากฏการณ์วิทยาเป็นส่วนหนึ่งของชนบททางความคิดนี้ด้วยก็คือรากเหง้าของตัวเอง)

ข้อสังเกตข้างต้นทำให้ไฮเดกเกอร์เกิดคำถามว่าหลักการทางปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซิร์ลกำหนดว่าอะไรคือสิ่งในตัวของมันเองได้อย่างไร?²⁶

นี่ทำให้ไฮเดกเกอร์หันกลับไปเริ่มทำความเข้าใจความหมายของคำว่าปรากฏการณ์วิทยาใหม่โดยวิธีการที่ไฮเดกเกอร์ใช้คือการสืบค้นรากศัพท์ของคำดังกล่าวกลับไปยังต้นกำเนิดของมันในภาษากรีก คำว่าปรากฏการณ์ (Phenomena) ซึ่งตรงกับคำว่า **Φαινόμενα** ในภาษากรีกที่หมายถึง ‘สิ่งที่แสดงตัวเอง’ นั้นไฮเดกเกอร์ชี้ว่าผันมาจากกรากคำว่า **φαίνω** ที่มีความหมายว่านำบางสิ่งบางอย่างออกมาสู่แสงสว่างเพื่อที่จะได้เห็นสิ่งนั้นในตัวของมันเอง²⁷ คำดังกล่าวมีองค์ประกอบของ **φως** หรือลักษณะของแสงสว่างที่ซึ่งบางสิ่งบางอย่างสามารถสำแดงตัวมันเองออกมาได้ จากความ

²⁵ “What occurs for the phenomenology of the act of consciousness as the self-manifestation of phenomena is thought more originally by Aristotle and in all Greek thinking and existence as *aletheia*, as the unconcealedness of what-is-present, its being revealed, its showing itself. That which phenomenological investigations rediscovered as the supporting attitude of thought proves to be the fundamental trait of Greek thinking, if not indeed of philosophy as such.” - Martin Heidegger, "My Way to Phenomenology," in *Martin Heidegger: An Illustrated Study*, ed. Walter Biemel (Harcourt Brace Jovanovich, 1976), 14.

²⁶ “Whence and how is it determined what must be experienced as ‘the things themselves’ in accordance with the principle of phenomenology? Is it consciousness and its objectivity or is it the Being of beings in its unconcealedness and concealment?” - *ibid.*

²⁷ “to bring something to light, to make it visible in itself, to put it in bright light.” - Heidegger, *History of the Concept of Time*, 81.

เชื่อมโยงทางรากศัพท์นี้ไฮเดกเกอร์ให้ข้อสังเกตว่าปรากฏการณ์หรือทั้งหมดของสิ่งที่เผยตัวมันเอง ออกมาสำหรับชาวกรีกแล้วมันคือ $\tau\alpha\ \omicron\nu\tau\alpha$ หรือสิ่งที่เป็นการกลับไปยังรากของคำว่า ‘ปรากฏการณ์’ นอกจากจะช่วยให้เราเข้าใจมันได้ดียิ่งขึ้นแล้วยังทำให้เราเห็นว่าคำดังกล่าวไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เราเรียกว่าสิ่งที่ปรากฏในลักษณะของสภาพปรากฏ (Appearance) หรือ การที่สิ่งๆ หนึ่งปรากฏหรือแสดงตัวออกมาในลักษณะของบางสิ่งบางอย่างที่มันไม่ใช่ (ไฮเดกเกอร์เรียกสิ่งนี้ว่า Semblance) ปรากฏการณ์ในความเข้าใจที่ถูกต้องจึงไม่ใช่อะไรนอกจาก รูปแบบของการประสบ กับสิ่งที่มันเป็นของมันอย่างที่มีมันเผยตัวเอง²⁸

คำว่าปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) จึงหมายความว่า การปล่อยให้สิ่งที่แสดงตัว ของมันเองถูกเห็นได้จากในตัวของมันเอง²⁹ ซึ่งความหมายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าคติพจน์ของฮูสเซอร์ล ที่ว่า “to the matters themselves” นั้นสะท้อนออกมาจากการถอดความของคำว่าปรากฏการณ์ วิทยาอย่างสมบูรณ์ ไฮเดกเกอร์ชี้ต่อไปว่านี่เองคือสิ่งที่ทำให้ปรากฏการณ์วิทยาโดยพื้นฐานแล้ว แตกต่างจาก ‘ศาสตร์’ อื่นๆทั้งหมด มันแตกต่างในแง่ที่ว่ามันไม่ได้ชี้เฉพาะเจาะจงหรืออ้างถึงสิ่งที่ เป็นเนื้อหาเป้าหมายในการค้นคว้าของศาสตร์จริงๆ ในทางกลับกันมันเพียงแค่บ่งชี้ถึงวิถีทางที่บางสิ่งจะ กลายมาเป็นเป้าหมายของการค้นคว้า สำหรับไฮเดกเกอร์แล้วปรากฏการณ์วิทยาโดยแก่นแท้คือ เงื่อนไขทางระเบียบวิธี เพราะว่ามันเพียงแค่งำหนดเงื่อนไขของการศึกษาทำความเข้าใจบางสิ่ง บางอย่างเท่านั้น³⁰

ข้อสรุปที่ไฮเดกเกอร์ได้จากการกลับไปสืบค้นวิเคราะห์ความหมายของคำว่าปรากฏการณ์ วิทยาจากรากศัพท์ในภาษากรีกนี้อาจจะดูเหมือนไม่มีความสำคัญอันใดนอกจากจะเป็นการพูดซ้ำและ ยืนยันในสิ่งที่ฮูสเซอร์ลเสนอไปแล้วตั้งแต่แรกในโครงการทางปรากฏการณ์วิทยาของเขา แต่มันไม่ใช่ เพียงเท่านั้น สิ่งที่ตามมาจากจุดนี้คือสิ่งที่ไฮเดกเกอร์ใช้เพื่อเป็นฐานในการวิจารณ์แนวคิดของฮู สเซอร์ล กล่าวคือไฮเดกเกอร์ใช้ความเข้าใจในความหมายดั้งเดิมและเบื้องต้นของคำว่าปรากฏการณ์ วิทยาซึ่งถอดรามาจากภาษากรีกเป็นหลักในการย้อนกลับไปตั้งคำถามกับความเข้าใจใน ปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซอร์ลเอง ซึ่งคำถามที่ว่าก็คือปรากฏการณ์วิทยาในความเข้าใจของฮูสเซอร์ล นั้นชื่อสัตย์ต่อความหมายดั้งเดิมของปรากฏการณ์วิทยาหรือไม่? ไฮเดกเกอร์พบว่าคำตอบคือไม่

จากการตรวจสอบสิ่งที่เป้าหมายในการค้นคว้าของปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซอร์ล (นั่นก็ คือประสบการณ์บริสุทธิ์ของสำนึก) เพื่อพิจารณาว่าการกำหนดขอบเขตของสำนึกในฐานะสิ่งที่ถูก

²⁸ Ibid.

²⁹ “Letting the manifest in itself be seen from itself.” - *ibid.*, 85.

³⁰ “Phenomenology is accordingly a ‘methodological’ term, inasmuch as it is only used to designate the mode of experience, apprehension, and determination of that which is thematized in philosophy.” - *ibid.*

มอบให้ในกิจกรรมการพุ่งไปของเจตสำนึกหรือสิ่งที่ปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซอร์ลเชื่อว่าคือสิ่งในตัว
 ของมันเองนี้ถูกกำหนดขึ้นโดยได้มาจากการกลับไปหาสิ่งในตัวของมันเองอย่างแท้จริงหรือไม่ ไฮเดก
 เกอร์ สรุปลว่าการกำหนดความเป็นสิ่งในตัวเองให้แก่การพุ่งไปของเจตสำนึกนี้เกิดขึ้นจากความ
 พยายามที่จะทำให้เนื้อหาของสำนึกในเชิงประสบการณ์กลายเป็นอยู่ในฐานะขอบเขตอันสมบูรณ์ของ
 การพิจารณาทางวิทยาศาสตร์³¹ หรืออาจจะกล่าวได้ว่าความสนใจหลักในความคิดของฮูสเซอร์ลไม่ได้
 อยู่ที่เรื่องการทำ ความเข้าใจหรือพิจารณาลักษณะความเป็นสิ่งในตัวเองของสำนึก ทว่าถูกชักนำด้วย
 โจทย์ที่ว่าทำอย่างไรสำนึกจึงจะกลายมาเป็นวัตถุเป้าหมายทางวิทยาศาสตร์ที่สมบูรณ์ได้?³² แนวคิด
 ที่ว่าสำนึกสามารถที่จะกลายมาเป็นพื้นที่แห่งการมีชุดความรู้ต่างๆทั้งหมดไม่ใช่ประวัติศาสตร์ทาง
 ความคิดของฮูสเซอร์ลเองหากแต่เป็นแนวคิดที่ครอบงำโครงการทางปรัชญาสมัยใหม่ทั้งหมดนับตั้งแต่
 เรอเน เดส์การ์ตส์ (Rene Descartes) เป็นต้นมา การเลือกกำหนดให้สำนึกเป็นเป้าหมายโครงการ
 ทางปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซอร์ลจึงไม่ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาจากการกลับไปศึกษาทำความเข้าใจ “to
 the matters themselves” ในเชิงปรากฏการณ์วิทยา (หรือตามความหมายดั้งเดิมที่แท้จริงของ
 ปรากฏการณ์วิทยา) แต่ได้รับมาจากการยึดอยู่กับขนบทางความคิดบางอย่างของปรัชญาสมัยใหม่
 สิ่งในตัวที่ฮูสเซอร์ลเข้าใจว่าถูกมอบให้โดยตรงในสำนึกคือสิ่งที่ถูกสร้างหรือกำหนดขึ้นโดยกรอบ
 ทฤษฎีบางอย่างอยู่ก่อนแล้ว อาจจะกล่าวได้ว่าข้อวิจารณ์ที่ไฮเดกเกอร์มีต่อความเข้าใจใน
 ปรากฏการณ์ของฮูสเซอร์ลคือโครงการปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซอร์ลนั้นมิได้เป็นการสืบค้นกลับไปยัง
 สิ่งในตัวของมันเองอย่างแท้จริงอย่างที่ปรากฏการณ์วิทยาสมควรจะเป็นในฐานะที่มันคือระเบียบวิธีที่
 เพียงแค่มอบวิถีทางที่สิ่งต่างๆเผยตัวของพวกมันเองออกมาอย่างที่พวกมันเป็นในตัวของพวกเขาเอง
 ปรากฏการณ์วิทยาที่ควรจะเป็นปราศจากสมมุติฐานใดๆกลับเริ่มต้นด้วยสมมุติฐานบางอย่างเกี่ยวกับ
 สำนึกอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งก็คือสมมุติฐานความเข้าใจเกี่ยวกับสำนึกในแง่มุมหนึ่งที่ทำให้มันเหมาะสมที่จะ
 เป็นวัตถุเป้าหมายของการวางรากฐานทางความรู้ในเชิงญาณวิทยา ความเข้าใจเกี่ยวกับสำนึกนี้เป็น
 อิทธิพลโดยตรงของปรัชญาของเดส์การ์ตส์ อย่างสั้นๆไฮเดกเกอร์กล่าวหาฮูสเซอร์ลว่าพยายามยึดยึด
 เป้าหมายทางปรัชญาแบบของเดส์การ์ตส์ที่เรียกร้องความเป็นศาสตร์ของปรัชญาซึ่งต้องตั้งอยู่บน
 รากฐานที่แน่นอนอย่างสมบูรณ์ให้แก่ปรากฏการณ์วิทยาทั้งที่ในความเห็นของไฮเดกเกอร์ปรากฏ
 การณ์วิทยาควรจะเป็นอย่างที่มีมันอ้างตัวว่ามันเป็น นั่นก็คือระเบียบวิธีที่เสนอหนทางของการเข้าถึงสิ่ง
 ในตัวของมันเองซึ่งนั่นหมายถึงการพลิกโจทย์ของปรากฏการณ์วิทยาจากการวางรากฐานให้แก่การมี
 ความรู้ไปสู่การตั้งคำถามทางภววิทยาในลักษณะที่ใหม่และแตกต่างจากภววิทยาตามขนบของปรัชญา

³¹ “In point of fact, all these determinations of being derived with a view to working out the context of lived experience as a region for absolute scientific consideration.” - *ibid.*, 107.

³² “How can consciousness become the possible object of an absolute science?” - *ibid.*

ตะวันตกสมัยใหม่โดยสิ้นเชิงหรือที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘ภววิทยาพื้นฐาน’ (Fundamental Ontology) ในสายตาของไฮเดกเกอร์โจทย์ที่เหมาะสมและถูกต้องที่แท้จริงของปรากฏการณ์วิทยาคือการสืบค้นตั้งคำถามถึงสิ่งในตัวของมันเองอย่างที่มีมันเป็นอย่างนั้นนั่นก็คือการสืบค้นเกี่ยวกับสภาวะคือความเป็นอยู่

เราอาจจะสรุปความแตกต่างในวิธีคิดที่ฮูสเซอร์ลและไฮเดกเกอร์มีต่อระเบียบวิธีของปรากฏการณ์วิทยาได้ดังนี้ ทั้งฮูสเซอร์ลและไฮเดกเกอร์ต่างดำเนินตามหลักการทางปรากฏการณ์วิทยาของตนเองที่มีลักษณะของการถอยกลับไปยังสิ่งในตัวเอง แต่วิธีการของฮูสเซอร์ลคือกำหนดพื้นที่หรือจำกัดขอบเขตสำหรับการเข้าถึงสิ่งในตัวเองนี้ขึ้น (ดังจะเห็นได้จากแนวคิดเรื่องขอบฟ้าของสำนักและการใส่วงเล็บ) เพื่อบังคับให้สิ่งในตัวเอง (ตามความเข้าใจของฮูสเซอร์ล) ปรากฏขึ้นในพื้นที่ดังกล่าว การถอยกลับไปยังสิ่งในตัวเองของฮูสเซอร์ลจึงเป็นการถอยกลับไปยังอาณาเขตของสำนักที่ถูกกำหนดขึ้นนี้ ซึ่งดังที่ได้กล่าวไปแล้วไฮเดกเกอร์วิจารณ์วิธีการทางปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซอร์ลว่าหนีไม่พ้นการใช้สมมุติฐานทางทฤษฎีบางอย่างมาตีกรอบกระบวนการสืบค้นทางปรากฏการณ์วิทยา วิธีการทางปรากฏการณ์วิทยาของไฮเดกเกอร์คือการถอยกลับไปยังสิ่งในตัวเองเช่นกัน แต่ไม่ใช่สิ่งในตัวเองที่หมายถึงเนื้อหาของวัตถุทางสำนักอย่างฮูสเซอร์ลเข้าใจ สำหรับไฮเดกเกอร์มันคือป็องท์หรือเงื่อนไขสภาวะของความเป็นอยู่ ที่จำเป็นสำหรับรองรับทุกการมีความคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ และวิธีการถอยกลับไปทำความเข้าใจเงื่อนไขพื้นฐานทางภววิทยานี้ไม่สามารถทำได้ด้วยการมุ่งอธิบายลักษณะเนื้อหาของวัตถุผ่านในสำนัก แต่จะต้องทำโดยเริ่มต้นวิเคราะห์จากเบาะแสบางอย่างที่เรามีอยู่แล้ว และทำให้สิ่งที่เราต้องการจะสืบค้นคลี่คลายตัวของมันเองออกมาจากเบาะแสนี้ ซึ่งเบาะแสที่ว่าของไฮเดกเกอร์ก็คือรูปแบบการดำรงอยู่ที่ตัวเราเองเป็น หรือที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่าดาซาเยน (Dasein) ซึ่งลักษณะพิเศษที่ทำให้ดาซาเยนเป็นเบาะแสที่สำคัญอย่างขาดไม่ได้สำหรับการตั้งคำถามถึงสภาวะคือความเป็นอยู่คือการที่ดาซาเยนเป็นอยู่ในวิถีทางที่เข้าใจบางสิ่งบางอย่างเช่นสภาวะคือความเป็นอยู่³³

สตีเวน ครอเวลล์ (Steven Crowell) ได้ให้ข้อสังเกตที่น่าสนใจหนึ่งเกี่ยวกับมุมมองต่อปรากฏการณ์วิทยาที่แตกต่างกันของไฮเดกเกอร์และฮูสเซอร์ลไว้ในบทความ *Heidegger and Husserl: The Matter of Method of Philosophy* โดยครอเวลล์กล่าวว่า

“That Heidegger’s own view of phenomenology as ontology is equally derived from a ‘traditional idea of philosophy’ – one borrowed from Aristotle, rather than

³³ “Dasein is in such a way as to be something which understands something like Being.” Heidegger, *Being and Time*, 39.

Descartes – is obvious, though like Husserl he will claim that it arises solely from the immanent logic of phenomenology itself.”³⁴

สิ่งที่น่าสนใจอย่างหนึ่งที่ครอเวลล์ได้ชี้เอาไว้คือทั้งฮูสเซอร์ลและไฮเดกเกอร์ต่างเชื่อว่าความเข้าใจที่ตนเองมีต่อปรากฏการณ์วิทยานั้นไม่ใช่สิ่งที่ถูกทักท้วงขึ้นมาอย่างลอยๆ แต่ถูกพัฒนามาจากตรรกะภายในหรือความหมายที่แท้จริงของตัวปรากฏการณ์วิทยาเอง ของฮูสเซอร์ลด้วยการที่เขาใช้ลักษณะการพุ่งไปของเจตสำนึกเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับรากฐานทางความรู้เพื่อตอบโจทย์ของปรัชญาสมัยใหม่ (ดังเช่นของเดส์การ์ตส์) ส่วนของไฮเดกเกอร์ด้วยการที่เขาเล็งเห็นความเชื่อมโยงกันระหว่างกระบวนการทางปรากฏการณ์วิทยากับวิธีคิดของชาวกรีกโบราณและหันกลับไปตรวจสอบความหมายของปรากฏการณ์วิทยาจากรากศัพท์ในความเข้าใจของชาวกรีก ถึงแม้ว่าเราจะพูดถึงความแตกต่างระหว่างความคิดเกี่ยวกับปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซอร์ลและไฮเดกเกอร์สิ่งหนึ่งที่จะต้องชี้แจงคือไฮเดกเกอร์ไม่ได้ปฏิเสธความเข้าใจต่อปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซอร์ลอย่างสิ้นเชิง ฐานความคิดปรากฏการณ์วิทยาของไฮเดกเกอร์คือการนำเอาหลักการหรือข้อสังเกตบางอย่างที่ถูกนำเสนอในแนวคิดของฮูสเซอร์ลมาปรับใช้ในทิศทางของตนเองซึ่งแน่นอนว่าแตกต่างจากทิศทางของปรากฏการณ์วิทยาในความเข้าใจของฮูสเซอร์ล (เช่นการผลักโจทย์ของปรากฏการณ์วิทยาจากญาณวิทยาไปสู่ภววิทยา) ลักษณะที่ปรากฏการณ์วิทยาของทั้งฮูสเซอร์ลและไฮเดกเกอร์มีส่วนร่วม (และอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะร่วมของแนวคิดปรากฏการณ์วิทยาทั้งหมด) คือหลักการของการสืบค้นที่มุ่งไปยังการเข้าถึงสิ่งในตัวของมันเอง

เพราะว่าความสนใจของผู้วิจัยในที่นี้คือที่มาของโจทย์ว่าด้วยคำถามเรื่องบิ๊อิงของไฮเดกเกอร์ ผู้วิจัยจะไม่วิเคราะห์ลงไปว่าความเข้าใจต่อปรากฏการณ์วิทยาของใครมีเหตุผลถูกต้องมากกว่ากัน แต่จะเดินหน้าไปทำความเข้าใจถึงเหตุผลที่ไฮเดกเกอร์ปฏิเสธทิศทางของปรากฏการณ์วิทยาแบบฮูสเซอร์ล ในหนังสือ *History of the Concept of Time* หลังจากที่ได้แจกแจงถึงการยึดติดอยู่กับสมมุติฐานเรื่องความเป็นสิ่งในตัวเองและลักษณะชัดแจ้งในตัวมันเองของสำนึกในแนวคิดของฮูสเซอร์ล (ซึ่งมีที่มาจากขนบทางความคิดของเดส์การ์ตส์) ไฮเดกเกอร์กล่าวว่าเขาไม่สามารถอธิบายลงไปในเรื่องละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่ผลักดันอยู่เบื้องหลังวิธีการคิดเช่นนี้ของขนบทางปรัชญาสมัยใหม่ได้³⁵ แต่ ณ ที่นี้เมื่อเราย้อนกลับไปยังสิ่งที่เราอธิบายในประเด็นเรื่องอิทธิพลที่อริสโตเติลมีต่อขนบทางปรัชญาต่อๆมาเราจะสามารถเห็นได้อย่างชัดเจนว่าอะไรคือสิ่งที่ผลักดันอยู่เบื้องหลังวิธีการคิดของขนบทางปรัชญาสมัยใหม่

³⁴ Steven Galt Crowell, "Heidegger and Husserl: The Matter of Method of Philosophy," in *A Companion to Heidegger*, ed. Hubert L. Dreyfus and Mark A. Wrathall (Blackwell Publishing Ltd, 2005), 51.

³⁵ Heidegger, *History of the Concept of Time*, 107.

ผู้วิจัยได้ชี้แจงแล้วว่าในสายตาของไฮเดกเกอร์อิทธิพลทางปรัชญาของอริสโตเติลได้ผลักดันให้วิธีการคิดของปรัชญาตะวันตกที่ตามมากลายไปสู่ขอบทางความคิดซึ่งความสนใจหลักของมันคือการพยายามที่จะกำหนดวิถีทางในการมีความรู้เกี่ยวกับสรรพสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ภายใต้กรอบความคิด ทฤษฎีและการจัดจำแนกประเภท พุทธิอีกอย่างหนึ่งก็คือขอบทางความคิดดังกล่าวมุ่งความสนใจไปที่การสร้างชุดคำอธิบายถึงสถานะความเป็นสิ่งเพื่อที่จะสามารถเข้าถึงหรือจับคว้าสิ่งต่างๆที่เป็นอย่างอยู่ได้ผ่านการมีความรู้บางอย่างเกี่ยวกับมัน แต่ในขณะที่วิถีคิดทางปรัชญาเช่นนี้ให้ความสำคัญแก่การมีความรู้เกี่ยวกับสรรพสิ่งในฐานะของความเป็นสิ่งมันกลับละเลยโจทย์ทางภววิทยาของสภาวะคือความเป็นอยู่ที่ทำให้สิ่งเป็นสิ่งที่ไป สำหรับไฮเดกเกอร์แล้วนี่คือขอบทางความคิดที่โครงการปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซิร์ลเป็นส่วนหนึ่ง เมื่อมองในแง่นี้ปรากฏการณ์วิทยาที่ฮูสเซิร์ลเสนอเป็นส่วนเพิ่มเติมล่าสุดของขอบทางความคิดที่ฝังแน่นอยู่ในสายธารของประวัติศาสตร์ทางความคิดของปรัชญาตะวันตกซึ่งสืบสานต่อยอดทั้งสมมุติฐานบางอย่างและโจทย์หรือจุดมุ่งหมายของขอบดังกล่าวอย่างเต็มที่ และแน่นอนรวมไปถึงลักษณะของการละเลยหรือหลงลืมการตั้งคำถามถึงความหมายของบ็องซ์ด้วย

การปฏิเสธรูปแบบแนวคิดปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซิร์ลสำหรับไฮเดกเกอร์ไม่ได้เป็นเพียงแค่การวิจารณ์แนวคิดทางปรัชญาของฮูสเซิร์ลเองเท่านั้น แต่หมายถึงการปฏิเสธขอบทางอภิปรัชญาของประวัติศาสตร์ปรัชญาตะวันตกทั้งหมดนับจากอริสโตเติลเป็นต้นมา มันไม่ใช่เพียงแค่การนำปรากฏการณ์วิทยากลับไปสู่ความหมายและเป้าหมายดั้งเดิมที่แท้จริงของตัวมันเองเท่านั้น แต่ผ่านความเข้าใจในความหมายของปรากฏการณ์วิทยาที่ไฮเดกเกอร์เห็นว่าถูกต้องนี้ มันจะสามารถนำปรัชญาตะวันตกกลับสู่ความบริสุทธิ์ ณ จุดเริ่มต้นของตัวมันเองและคำถามพื้นฐานที่สุดซึ่งจำเป็นต่อทุกการมีความคิด ซึ่งก็คือคำถามว่าด้วยความหมายของบ็องซ์ที่เริ่มต้นและถูกทิ้งค้างไว้ในปรัชญากรีกโบราณนั่นเอง

ดังนั้นการตั้งคำถามถึงบ็องซ์จึงหมายถึงการปฏิเสธขอบทางอภิปรัชญาไปในตัว หรือกล่าวคือสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นไปพร้อมๆกับการตั้งคำถามถึงบ็องซ์ (ซึ่งถ้ามีฉะนั้นแล้วการตั้งคำถามดังกล่าวจะไม่สามารถเป็นไปได้) คือการทลายชุดความคิดที่ดำเนินมาในอภิปรัชญาตะวันตก หรือสิ่งที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘Destruction of Metaphysic’ เพราะอย่างที่ไฮเดกเกอร์ได้แสดงให้เห็น คำถามว่าด้วยบ็องซ์นี้ถูกลบทับด้วยข้อสรุปทางความคิดบางอย่างซึ่งกำหนดความเข้าใจในประเด็นเรื่องภววิทยาของเราในปัจจุบัน และจากความเข้าใจทางภววิทยาที่ไม่สมบูรณ์และบิดเบือนนี้ผลิตดอกออกผลมาเป็นโจทย์และคำถามทางปรัชญานับไม่ถ้วนที่ยึดกุมความคิดความสนใจของเราตลอดมาซึ่งบดบังเราจากหรือทำให้เราหลงลืมการมีความสนใจในคำถามเกี่ยวกับความหมายของบ็องซ์ที่แท้จริง ถ้าเราจะรื้อฟื้นหรือเรียกความสนใจในคำถามดังกล่าวอีกครั้งในลักษณะเดียวกันกับที่คำถามดังกล่าวปรากฏต่อนักปรัชญากรีกโบราณ นั่นก็คือในประสบการณ์ทางอภิปรัชญาของการพยายามทำความเข้าใจสภาวะคือ

ความเป็นอยู่ของสิ่งต่างๆอย่างดั้งเดิม การกลับไปยังจุดเริ่มต้นที่ถูกปกปิดกลบทับนี้จะต้องหมายถึง การทำลายสิ่งที่กลบทับมันเอาไว้ทั้งหมด

“If the question of Being is to have its own history made transparent, then this hardened tradition must be loosened up, and the concealments which it has brought about¹ must be dissolved. We understand this task as one in which by taking *the question of Being as our clue*, we are to *Destroy* the traditional content of ancient ontology until we arrive at those primordial experiences in which we achieved our first ways of determining the nature of Being - the ways which have guided us ever since.”³⁶

แต่ ‘Destruction’ นี้ไม่ควรจะหมายความตรงตัวตามคำแปลของมัน แน่แน่นอนเราพูดถึงการ ‘ทำลาย’ ออกของขนบทางความคิดบางอย่างที่ปกคลุมสิ่งที่เป็นเป้าหมายของเราแต่ไม่ใช่ในความหมายที่ว่าทำลายล้างหรือปฏิเสธทุกสิ่งทุกอย่างโดยสิ้นเชิง มันหมายถึงการรับเอาขนบดังกล่าวมาในฐานะที่มันเป็นประวัติศาสตร์ของเรา แต่ไม่ถูกกวาดหรือพัดพาเข้าไปตามเส้นทางของมัน หากแต่ทำให้พลังหรืออิทธิพลทางประวัติศาสตร์ซึ่งหลอมรวมมาเป็นวิธีที่เรามีความคิดที่บีบรัดตัวของมันเองนี้คลายตัวออกเพื่อที่มันจะเป็นไปได้ที่เราจะสามารถเข้าถึงสิ่งที่เป็นที่มาของประวัติศาสตร์นี้ได้อย่างชัดเจน เพื่อที่ว่ามันจะเป็นไปได้ที่เราจะเริ่มต้นใหม่อีกครั้งกับคำถามอันเก่าแก่นี้

ดาชายนีในฐานะเบาะแสสำคัญของคำถามว่าด้วยความเป็นอยู่และเวลา

อีกหนึ่งประเด็นสำคัญที่ต้องพูดถึงเพื่อทำความเข้าใจที่ไฮเดกเกอร์เสนอใน *Being and Time* คือมิติเรื่องเวลาและความสำคัญที่มันมีต่อการตั้งคำถามถึงสภาวะคือความเป็นอยู่โดยรวม ความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับความหมายของบิอิ่งนั้นสามารถสังเกตได้ตั้งแต่ในปรัชญากรีกโบราณ และเช่นเดียวกันกับในกรณีของความเข้าใจเรื่องบิอิ่งความเข้าใจทั่วไปที่ปรัชญาตะวันตกมีเกี่ยวกับเวลา ในปัจจุบันสามารถสืบสาวที่มาของมันกลับไปถึงต้นกำเนิดในแนวคิดพื้นฐานที่ตกผลึกในอริสโตเติล แต่อีกครั้งเช่นเดียวกันกับในกรณีของบิอิ่งไฮเดกเกอร์ชี้ว่าการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเวลาที่ถูกเริ่มต้นไว้โดยนักปรัชญากรีกโบราณนั้นค่อนข้างไร้เดียงสาและไม่ชัดเจนว่าถูกรับเอามาจนกลายเป็น ขนบทางความคิดของปรัชญาตะวันตกในปัจจุบัน

แม้ว่าทุกวันนี้ความคิดเกี่ยวกับเวลาของเราจะยิ่งห่างไปจากความเข้าใจของนักคิดกรีก แต่ความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับการมีความคิดเกี่ยวกับบิอิ่งยังคงปรากฏให้เห็นอยู่ ยกตัวอย่างเช่น การที่

³⁶ Heidegger, *Being and Time*, 44.

เวลา (Temporal) ถูกใช้เป็นบรรทัดฐานสำหรับจัดประเภทและแบ่งแยกระหว่างสิ่งที่ ‘อยู่ในเวลา’ (Temporal) กับสิ่งที่ ‘อยู่นอเวลา’ (Supra-Temporal)³⁷ แต่เวลาในแง่นี้มีความหมายเพียงแค่ว่า คุณสมบัติการอยู่ในเวลาของบางสิ่งบางอย่างเท่านั้น กล่าวคือดูราวกับว่าเวลาถูกเข้าใจในลักษณะที่หมายถึงอาณาเขตที่ซึ่งสรรพสิ่งดำรงอยู่โดยแบ่งออกได้เป็นสิ่งที่ดำเนินไปหรือเปลี่ยนแปลงภายใต้การเคลื่อนไปของห่วงเวลาและสิ่งที่อยู่นอการเคลื่อนไปดังกล่าว ไฮเดกเกอร์ชี้ว่าความคิดต่างๆไปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับภววิทยาในลักษณะนี้แม้ว่าจะแสดงให้เห็นถึงร่องรอยอันเลือนลางของความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับป็องแตมันไม่ได้นำเสนอบทบาทและความสำคัญที่เวลามีต่อการคิดถึงป็องแตมันในเชิงภววิทยา (Ontology) ที่แท้จริงอย่างชัดเจน ในทางตรงกันข้ามมันกลับยังคงวางอยู่บนการพยายามอธิบายลักษณะหรือข้อเท็จจริงบางอย่างเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของสรรพสิ่งในฐานะ ‘สิ่ง’ (Ontic) ซึ่งมีคุณสมบัติในตัวของมันเองบางอย่างได้แก่การอยู่ในเวลา จะเห็นได้ว่าการมีความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับภววิทยาในลักษณะนี้ขนานไปกับการหลงลืมการตั้งคำถามถึงความหมายของสถานะคือความเป็นอยู่ในประวัติศาสตร์ของปรัชญาตะวันตกที่ได้กล่าวไปข้างต้น มันล้มเหลวที่จะตั้งคำถามสืบค้นลงไปยังบทบาทที่เวลามีต่อการคิดเกี่ยวกับสถานะคือความเป็นอยู่หรือทำไมมันถึงเป็นไปได้ที่เราสามารถพูดว่าสรรพสิ่งนั้น ‘อยู่ในเวลา’³⁸

ความเชื่อมโยงระหว่างเวลากับสถานะคือความเป็นอยู่คือสิ่งที่ฝังรากลึกอยู่ในการมีความคิดของอภิปรัชญาตะวันตกตั้งแต่แรกเริ่ม และนักปรัชญาทั้งหลาย อย่างเช่นอริสโตเติลต่างคือผู้ที่มีส่วนในการเน้นย้ำให้แง่มุมบางอย่างของความเชื่อมโยงนี้ (ซึ่งสอดคล้องกับความพยายามที่จะพลิกโจทย์เรื่องป็องแตมันสู่โจทย์เรื่องสิ่ง) เด่นชัดออกมา ส่งผลให้อภิปรัชญาตะวันตกถูกชักนำไปในทิศทางของความเข้าใจที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้นการกลับไปพิจารณาแนวคิดของอริสโตเติลในตอนนี้จะช่วยให้เราเห็นภาพของความเข้าใจที่ไฮเดกเกอร์พยายามจะรื้อฟื้นและแก้ไขได้ดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้เอยไปแล้วว่าวิธีการสร้างชุดคำอธิบายสำหรับการมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งในปรัชญาของอริสโตเติลคือการที่สรรพสิ่งปรากฏในฐานะบางสิ่งบางอย่างต่อการทำความเข้าใจในปัจจุบันขณะของมนุษย์ กล่าวคือในความคิดของชาวกรีกสรรพสิ่งถูกจับคว้าได้ในการการมีความคิดเกี่ยวกับพวกมันบน

³⁷ “No one has asked or troubled to investigate how time has come to have this distinctive ontological function, or with what right anything like time function as such a criterion; nor has anyone asked whether the authentic ontological relevance which is possible for it, gets expressed when “time” is used in so naively ontological manner.” - *ibid.*, 39.

³⁸ *Ibid.*

ฐานของสิ่งที่ 'เป็นอยู่ ณ ขณะนั้น' (Presence)³⁹ บนฐานคิดเช่นนี้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับปีอิ่งนั้นจำกัดอยู่เพียงแค่รูปแบบของเวลาในฐานะปัจจุบัน หรือการที่สรรพสิ่งปรากฏต่อหน้าการรับรู้ในฐานะบางสิ่งบางอย่างในห้วงของปัจจุบันเท่านั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นคือมันไม่ได้ให้คำตอบหรือกระทั่งตั้งคำถามว่าการเป็นอยู่ของสรรพสิ่งเผยออกมาในห้วงของปัจจุบันได้อย่างไร และทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ซึ่งส่งผลให้ในท้ายที่สุดแล้วห้วงของปัจจุบันขณะที่ซึ่งสรรพสิ่งเป็นบางสิ่งบางอย่างถูกคิดถึงในฐานะ 'สิ่ง' หนึ่งท่ามกลางบรรดาสรรพสิ่งอื่นๆ ในโลกธรรมชาติ ทำให้มันกลายสภาพในความเข้าใจทั่วไปไปสู่บรรทัดฐานแห่งการ 'อยู่ในเวลา' สำหรับใช้จำแนกคุณสมบัติบางอย่างของสิ่งอื่นๆ

ไฮเดกเกอร์ชี้ว่าความเข้าใจของอริสโตเติลนั้นมาถูกทางแล้ว ในแง่ที่ว่ามันเข้าใจว่าการมีความคิดเกี่ยวกับสิ่งเกิดขึ้นในห้วงของปัจจุบัน เพราะเมื่อเราพิจารณาประเด็นเรื่องเวลาภายใต้โจทย์ว่าด้วยการสืบค้นถึงปีอิ่งสิ่งที่ร่องรอยเหล่านี้เผยให้เห็นคือ⁴⁰ แต่จุดบอดในความเข้าใจของนักคิดกรีกคือมันยึดติดอยู่กับรูปแบบของปัจจุบันนี้มากจนเกินไปโดยละเลยโครงสร้างพื้นฐานที่อยู่ลึกลงไปของเวลา ซึ่งรองรับรูปแบบของปัจจุบันขณะนี้ ทำให้ความเข้าใจที่ได้เบี่ยงเบนจากความเข้าใจในเงื่อนไขทางภววิทยาของสภาวะคือความเป็นอยู่ไปสู่การมีความรู้เกี่ยวกับสถานะของสิ่ง สิ่งไฮเดกเกอร์เสนอคือความเข้าใจที่ถูกต้องในเชิงภววิทยาไม่สามารถอาศัยลำพังเพียงแค่การพูดถึงสิ่งบนระนาบเวลาของปัจจุบันอย่างที่นักปรัชญากรีกทำแต่จะต้องอาศัยความเข้าใจในปรากฏการณ์ดั้งเดิมที่สุดของสิ่งที่เรียกว่าเวลาซึ่งยึดโยงการมีความคิดเกี่ยวกับสภาวะความเป็นอยู่ทั้งหมดเข้าด้วยกันและทำให้การพูดถึงสิ่งต่างๆ ในเวลาเป็นไปได้

ในความคิดของไฮเดกเกอร์ทุกความเข้าใจที่เรามีหรือสามารถที่จะมีได้เกี่ยวกับสภาวะคือความเป็นอยู่ต้องเป็นไปบนขอบฟ้าของเวลา ดังนั้นการสืบค้นความหมายของความเป็นอยู่จึงจะต้องทำให้ลักษณะความเป็นเวลาของตัวปีอิ่งเองที่เป็นเงื่อนไขให้แก่การทำความเข้าใจสภาวะความเป็นอยู่ปรากฏออกมาอย่างเป็นรูปธรรม โดยที่ 'เวลา' ในแง่นี้ไม่สามารถที่จะหมายถึงเพียงแค่คุณสมบัติการอยู่ในเวลาของสิ่งได้อีกต่อไป เพราะเวลาในความหมายเช่นนี้เป็นเศษเสี้ยวของความเข้าใจที่ไม่สมบูรณ์ซึ่งองเงยขึ้นมาจากลักษณะความเป็นเวลาเบื้องต้นของปีอิ่ง สรุปลักษณะสำคัญคือความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับความเป็นอยู่นั้นลึกซึ้งมากกว่าที่ชนบททางความคิดของปรัชญาตะวันตกเข้าใจ เวลาไม่ใช่แค่เพียงระนาบหรืออาณาเขตนามธรรมที่ถูกใช้เพื่อตีกรอบสำหรับจำแนกประเภทคุณสมบัติของสรรพสิ่ง

³⁹ "Entities are grasped in their Being as 'presence'; this means that they are understood with regard to a definite mode of time – the present." - ibid., 47.

⁴⁰ "the central problematic of all ontology is rooted in the phenomenon of time" - ibid., 49.

ในโลก แต่เวลาคือสิ่งที่ทำให้ความเป็นอยู่ทั้งหมดสามารถถูกเข้าใจได้เพราะว่าเวลาในความหมายทางภววิทยานี้คือสิ่งที่กำหนดโครงสร้างพื้นฐานของการมีความเข้าใจในสภาวะความเป็นอยู่ตั้งแต่ต้น⁴¹

ตอนนี้หลังจากที่เรามีภาพคร่าวๆของโครงการทางปรัชญาที่เรียกว่าภววิทยาพื้นฐานของไฮเดกเกอร์หรือความหมายของการตั้งคำถามถึงสภาวะคือความเป็นอยู่ (จุดเริ่มต้นประกอบกับความจำเป็นของมันและความเกี่ยวพันอย่างแยกไม่ขาดของสิ่งที่เรียกว่าเวลาต่อการทำความเข้าใจเรื่องป็อง) ผู้วิจัยจะเริ่มต้นเข้าไปยังเนื้อหาสำคัญที่ปรากฏในครั้งแรกของหนังสือ *Being and Time* นั่นก็คือการวิเคราะห์โครงสร้างพื้นฐานทางภววิทยาของดาซาอินซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นประเด็นหลักของหนังสือเล่มนี้

ผู้วิจัยได้เกริ่นไปบ้างแล้วว่ากระบวนการทางปรากฏการณ์วิทยาที่ไฮเดกเกอร์เสนอคือการเริ่มต้นการสืบค้นถึงสภาวะคือความเป็นอยู่จากเบาแสบางอย่างและไฮเดกเกอร์เสนอต่อไปว่าเบาแสดังกล่าวคือรูปแบบการดำรงอยู่ที่ตัวเราเองเป็น ซึ่งเขาเรียกว่าคือดาซาอิน⁴² แต่ก่อนที่ผู้วิจัยจะลงไปรายละเอียดของการวิเคราะห์ของไฮเดกเกอร์ ผู้วิจัยจะพยายามชี้แจงให้เห็นว่าทำไมไฮเดกเกอร์จึงเลือกที่จะเริ่มต้นการสืบค้นของเขาจากดาซาอินโดยผู้วิจัยหวังว่าในตอนท้ายลักษณะพิเศษของดาซาอินซึ่งทำให้การมาบรรจบพร้อมกันของการเผยออกของสภาวะคือความเป็นอยู่และการกำหนดความหมายของมันบนขอบฟ้าของเวลาเป็นไปได้จะแสดงออกมาให้เป็นที่ประจักษ์

⁴¹ “the way in which Being and its modes and characteristics have their meaning determined primordially in terms of time, is what we shall call its ‘Temporal’ determinateness. Thus the fundamental ontology task of Interpreting Being as such includes working out the Temporality of Being.” - ibid.

⁴² คำว่าดาซาอิน (Dasein) นี้คือการรวมกันของคำสองคำในภาษาเยอรมัน ‘Da’ ที่แปลว่า ‘There’ และคำว่า ‘Sein’ ที่แปลว่า ‘Being’ ซึ่งเมื่อถูกนำมารวมกันแล้วมีความหมายอย่างตรงไปตรงมาว่า ‘Being-There/There-Being’ หรือ ‘There is’ คำว่าดาซาอินนี้ถูกใช้กันอย่างแพร่หลายในภาษาเยอรมันโดยที่หมายถึงการดำรงอยู่ (Existence) แต่ไฮเดกเกอร์นำคำว่าดาซาอินมาใช้ในลักษณะที่ไม่เหมือนกับในภาษาเยอรมันทั่วไป โดยเขาใช้คำนี้เพื่อชี้เฉพาะเจาะจงไปที่ลักษณะรูปแบบการเป็นอยู่ที่ตัวเราเองเป็น อย่างไรก็ตามสิ่งหนึ่งที่เราจำต้องระลึกไว้เสมอคือถึงแม้จะดูเหมือนว่าไฮเดกเกอร์จะใช้คำว่าดาซาอินเพื่อพูดถึงมนุษย์แต่เขาไม่ได้ใช้คำนี้ในความหมายที่พูดถึง ‘มนุษย์’ ในความหมายโดยทั่วไปหรือคุณสมบัติของความเป็นมนุษย์บางอย่างของเรา เช่น มนุษย์ในฐานะของสิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่ง ในฐานะของสัตว์สังคม ในฐานะของสิ่งที่มีเหตุผล หรือในฐานะองค์ประธานแห่งการรับรู้และการมีความรู้ เป็นต้น แต่เขาใช้คำนี้เพื่อพูดถึงมิติทางภววิทยาของการเป็นอยู่ในมนุษย์เท่านั้น กล่าวคือคำว่าดาซาอิน ณ ที่นี้บ่งชี้ถึงลักษณะเฉพาะทางภววิทยาของมนุษย์ที่ซึ่งเราทุกคนเป็นในฐานะที่มีความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นอยู่ทั้งของตนเองและของสรรพสิ่งทั้งหลาย (ลักษณะเฉพาะที่ว่านี้ผู้วิจัยจะขยายความมากขึ้นในบทต่อไปเมื่อพูดถึงการแจกแจงโครงสร้างทางภววิทยาของดาซาอิน) ด้วยเหตุที่ไฮเดกเกอร์ใช้คำเยอรมันว่าดาซาอินในความหมายทางภววิทยาที่เฉพาะเจาะจงนี้ทำให้ในการแปลและการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดของไฮเดกเกอร์ไม่นิยมแปลคำดังกล่าว แต่ใช้วิธีการทับศัพท์จากภาษาเยอรมันโดยตรง ดังนั้นในวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการทับศัพท์เช่นเดียวกัน

ไฮเดกเกอร์กล่าวว่าโจทย์การสืบค้นถึงเบื้องนั้นจะต้องไม่ถูกตั้งขึ้นมาอย่างเลื่อนลอยและไร้ที่มาที่ไป⁴³ ดังนั้นเราจึงจำเป็นที่จะต้องมียุทธวิธีหรือเงื่อนไขบางอย่างที่ช่วยกำหนดทิศทางของการสืบค้นของเรา ย้อนกลับไปในตอนต้นผู้วิจัยได้ชี้แจงไปแล้วว่าการตั้งคำถามถึงความหมายของสถานะคือความเป็นอยู่นั้นแตกต่างจากการตั้งคำถามถึงสถานะการเป็นบางสิ่งบางอย่างของสิ่ง (ระหว่างการตั้งคำถามว่าสรรพสิ่งเป็นอย่างที่เป็นได้อย่างไร? กับ การตั้งคำถามว่าสิ่งนี้สิ่งนั้นคืออะไร? มีคุณสมบัติอะไร? และสามารถถูกรู้ได้ในฐานะของอะไร?) และประวัติศาสตร์ของอภิปรัชญาตะวันตกทั้งหมดล้วนแต่หันมาให้ความสนใจแก่การตั้งคำถามแบบหลังจนมันหลงลืมความสำคัญของการตั้งคำถามแบบแรก ซึ่งกลายมาเป็นปัญหาเพราะว่าเราไม่เคยมีคำตอบที่สมบูรณ์ชัดเจนสำหรับคำถามแรก แต่อย่างไรก็ดีสิ่งที่น่าสนใจคือแม้ว่าเราจะไม่เคยมีความเข้าใจที่สมบูรณ์เกี่ยวกับความหมายของปีอื่นนอกเหนือไปจากการพูดว่าสิ่งนี้สิ่งนั้นคืออะไร แต่สำนวนหรือคำว่า ‘คือ’ ดังกล่าวมีความหมายบางอย่างสำหรับเรา หรือในแง่หนึ่งเราเข้าใจมันในลักษณะที่ตื่นเขินที่สุด (ไม่ว่าความเข้าใจนี้จะมีปัญหาความบกพร่องทางทฤษฎีหรือประสบกับความยากลำบากในการอธิบายเพียงใดก็ตาม)

“When we thus ask about the sense of Being, then Being, which is to be determined, is in certain way already understood. In certain way: here means according to a wholly indeterminate preunderstanding... We (‘Anyone’) do not know what ‘Being’ means, and yet the expression is in some sense understandable to each of us.”⁴⁴

กล่าวคือแม้ว่าเราจะไม่เคยมีความเข้าใจที่เป็นระบบของปีอื่นแต่เรานั้นสามารถที่จะมีความเข้าใจในปีอื่นนี้ได้เพราะเรามีสิ่งที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘สถานะก่อนความเข้าใจ’ (Pre-understanding) นี้อยู่เสมอมาตั้งแต่แรก ซึ่งมันคือสิ่งที่ทำให้การถามถึงคำถามถึงความหมายของการเป็นอยู่ของเราเป็นไปได้ โดยสถานะก่อนความเข้าใจนี้ปรากฏให้เห็นได้ในทุกกิจกรรมของการมีความคิดของเรา เราใช้งานความเข้าใจที่ไม่ชัดเจนเกี่ยวกับความหมายของปีอื่นนี้อย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอโดยที่ไม่ได้รู้ตัวหรือครุ่นคิดถึงมัน เพราะอย่างที่ไฮเดกเกอร์กล่าวไว้มนุษย์ต่างล้วนดำเนินชีวิตอยู่ในความเข้าใจของความเป็นอยู่ตลอดเวลาอยู่แล้วโดยที่ไม่สามารถอธิบายได้ว่ามันหมายความว่าอะไร⁴⁵ ในทุกความคิดของเราไม่ว่าเราจะคิดถึงอะไรหรือสิ่งใดก็ตามเราล้วนคิดถึงพวกมันบนความเข้าใจของ ‘คือความเป็นอยู่’ บางอย่าง นี่คือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการเป็นอยู่

⁴³ Heidegger, *History of the Concept of Time*, 143.

⁴⁴ “We always already live in understanding of the ‘is’ without being able to say more precisely what it actually means.” - *ibid.*

⁴⁵ *Ibid.*, 144.

นี้หรือจะพูดให้ถูกคือบางสิ่งบางอย่างที่ละม้ายคล้ายกับความเข้าใจมีอยู่ก่อนแล้วตั้งแต่แรกในกระบวนการมีความคิดของมนุษย์

การหยิบยกดาซาณขึ้นมาเป็นเบาะแสสำคัญในการสืบค้นเกี่ยวกับปีศาจอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ของไฮเดกเกอร์เป็นเพราะว่าอย่างที่เราเห็นคำถามว่าด้วยสภาวะคือความเป็นอยู่ไม่ได้มุ่งเป้าไปที่สิ่งอื่นใดนอกจากตัวความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการเป็นอยู่เองซึ่งร่องรอยของมันสามารถพบเห็นได้ในสิ่งที่เรียกว่าสภาวะก่อนความเข้าใจของดาซาณ กล่าวคือตัวดาซาณหรือผู้ที่สามารถตั้งคำถามถึงความหมายของปีศาจได้นั้นเองที่เป็นเป้าหมายของการสืบค้นถึงปีศาจ สิ่งที่โจทย์ของไฮเดกเกอร์ถามและเรียกร้องคำตอบคือสิ่งที่มีอยู่แล้วในการมีความคิดโดยทั่วไปของดาซาณหรือในสภาวะก่อนความเข้าใจของเรา เราจึงต้องทลายมโนคติทั้งในเชิงสามัญสำนึกและในเชิงทฤษฎีที่ห่อหุ้มปกปิดมันอยู่ออกไปเพื่อที่จะสืบค้นลงไปและทำให้ความหมายดั้งเดิมที่แท้จริงของการเป็นอยู่นี้เผยตัวของมันเองออกมา ไฮเดกเกอร์กล่าวว่าทำให้การตั้งคำถามถึงความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่นั้นเป็นการตั้งคำถามที่ถูกต้องอย่างแท้จริง การตั้งคำถามดังกล่าวจะต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้ว่ามันกำลังถามถึงอะไรอยู่ เมื่อพิจารณาจากลักษณะของสภาวะก่อนความเข้าใจที่ได้กล่าวไปข้างต้นจะเห็นได้ว่าสิ่งที่มันกำลังถามถึงในที่นี้อ้างกลับไปยังการตั้งคำถามหรืออีกนัยหนึ่งตัวผู้ที่ตั้งคำถามเองในฐานะที่ตัวผู้ตั้งคำถามนี้เป็นบางสิ่งบางอย่าง⁴⁶ ประเด็นนี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะพิเศษที่ทำให้ดาซาณเป็นจุดเริ่มต้นของการสืบค้นความหมายของปีศาจได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นเวลาที่ไฮเดกเกอร์กล่าวว่าดาซาณนั้นเป็นอยู่ในวิถีทางที่เข้าใจบางสิ่งบางอย่างเช่นสภาวะคือความเป็นอยู่ หรือพูดอย่างง่ายๆคือดาซาณนั้นเป็นบางสิ่งบางอย่างที่เข้าใจบางสิ่งบางอย่างเช่นความเป็นอยู่ สิ่งที่เขากำลังหมายถึงคือดาซาณเป็นทั้งสิ่งๆหนึ่งท่ามกลางสิ่งอื่นๆแต่ในขณะเดียวกันมันก็ต่างจากสิ่งอื่นๆทั้งหมดเพราะในการเป็นอยู่อย่างที่มีมันเป็นของดาซาณมันตระหนักถึงสิ่งที่เรียกว่าความเป็นอยู่ หรือปีศาจ

อย่างที่ได้อธิบายไปแล้ว การมี ‘ความเข้าใจ’ ของดาซาณในที่นี้ไม่ได้แปลว่าดาซาณมีคำอธิบายที่ชัดเจนในลักษณะของความรู้เชิงทฤษฎีเกี่ยวกับความหมายของปีศาจแต่อย่างใด มันเพียงแค่บ่งชี้ไปที่ลักษณะพิเศษเฉพาะตัวของดาซาณที่แบ่งแยกมันออกจากสรรพสิ่งอื่นๆในโลก เมื่อเราเปรียบเทียบดาซาณกับสิ่งต่างๆในโลกเราจะพบว่ามิเพียงดาซาณเท่านั้นที่สามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่ได้ หรือพูดอีกอย่างหนึ่งคือความหมายของสภาวะความเป็นอยู่เป็นปัญหาหรือมีความสำคัญสำหรับดาซาณเท่านั้น⁴⁷

⁴⁶ Ibid., 148.

⁴⁷ “Dasein is an entity which does not just occur among other entities. Rather it is ontically distinguished by the fact that, in its very Being, that Being is an issue for it.” - Heidegger, *Being and Time*, 32.

ลักษณะของการมีปัญหากับความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่นี้แสดงให้เห็นว่าดาชาयน์มีความเกี่ยวพันบางอย่างกับป็องอยู่แล้วอย่างที่ไม่สามารถพบได้สรรพสิ่งอื่นๆ นอกเหนือไปจากนี้เพราะลักษณะดังกล่าวมีอยู่ในการดำรงอยู่ของดาชาयน์ตั้งแต่แรกสุดก่อนหน้าการมีความรู้ใดๆ เกี่ยวกับความหมายของการเป็นอยู่ไฮเดกเกอร์จึงกล่าวว่าการมีความเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะคือความเป็นอยู่นี้คือลักษณะที่นิยามการเป็นอยู่ของดาชาयน์⁴⁸ ความพิเศษของดาชาयน์คือการที่มันมีสถานะของความเป็นสิ่งหรือสภาวะของการดำรงอยู่ในฐานะบางสิ่งบางอย่างเช่นเดียวกันกับสรรพสิ่งอื่นๆ ควบคู่ไปกับการมีความเข้าใจขั้นเบื้องต้นและความเป็นไปได้ที่จะตั้งคำถามเกี่ยวกับความหมายของความเป็นอยู่ กล่าวคือดาชาयน์คือสิ่งที่อยู่ตรงกลางระหว่าง ‘สิ่ง’ กับการมีความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในฐานะที่ตัวของมันเองโดยพื้นฐานเป็นสิ่งที่มาพร้อมกับการเข้าถึงแง่มุมพื้นฐานของภววิทยา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าดาชาयน์นั้นดำรงอยู่บนเงื่อนไขของสิ่งที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘ความเป็นภวสภาพและความเป็นภววิทยา’ (Ontico-Ontological) ที่ทำให้การสืบค้นความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่นั้นเป็นไปได้

จากที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่าดาชาयน์คือตัวเลือกเดียวที่เหมาะสมสำหรับจุดเริ่มต้นของการเข้าไปสืบค้นเกี่ยวกับความหมายของป็องเพราะว่า ประการแรกการตั้งคำถามถึงความหมายของป็องคือการตั้งคำถามถึงการมีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของความเป็นอยู่ ซึ่งความเข้าใจดังกล่าวเป็นลักษณะเบื้องต้นที่สุดในทุกการมีความคิดของมนุษย์อยู่แล้ว ดังนั้นสิ่งที่การตั้งคำถามถึงป็องต้องทำคือเข้าไปตรวจสอบและทำให้ลักษณะเบื้องต้นนี้ปรากฏออกมาอย่างกระจ่างชัดขึ้น ประการที่สองดาชาयน์ในฐานะที่มันเป็นบางสิ่งบางอย่างได้รับผลกระทบโดยตรงจากการตั้งคำถามถึงป็องถ้าหากการตั้งคำถามดังกล่าวจะช่วยทำให้เรามีความเข้าใจที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นของการที่สรรพสิ่งทั้งหลายเป็นบางสิ่งอย่างที่เราเชื่อมั่นในตัวของพวกเขาเองแล้ว มันก็ย่อมจะช่วยให้เราเข้าใจสภาวะความเป็นอยู่ของดาชาयน์ที่ตัวของเราเป็นนี้ได้ดียิ่งขึ้นไปด้วย เพราะว่าดาชาयน์คือสิ่งที่ใกล้ตัวเรามากที่สุด และไม่ว่าการสืบค้นใดๆ ก็ตามสิ่งที่สมเหตุสมผลที่สุดคือการเริ่มต้นจากเบาแสที่เรามีอยู่ตรงหน้าแล้ว⁴⁹

มันคือในดาชาयน์เท่านั้นที่ซึ่งเราสามารถพบเงื่อนไขสำหรับการสืบค้นความหมายของป็องทั้งหมด ตั้งแต่แรกเริ่มเราพูดถึงความฉงนสงสัยต่อความหมายของป็องในนักปรัชญากรีกโบราณ ซึ่ง

⁴⁸ “Understanding of Being is itself a definite characteristic of Dasein’s Being.” - ibid.

⁴⁹ “If to interpret the meaning of Being becomes our task, Dasein is not only the primary entity to be interrogated; it is also that entity which already comports itself, in its Being, towards what we are asking about when we ask this question. But in that case the question of Being is nothing other than the radicalization of an essential tendency-of-Being which belongs to Dasein itself – the pre-ontological understanding of Being.” - ibid., 35.

อย่างไม่เห็นความฉงนสงสัยดังกล่าวกำเนิดขึ้นมาจากการมีสภาวะก่อนความเข้าใจหรือธรรมชาติของ
 การมีความคิดทั้งหมดในการดำรงอยู่ของมนุษย์ ต่อมาเวลาที่เรารู้ถึงการหลงลืมความหมายของปี
 อั้งในขนบทางความคิดของปรัชญาตะวันตก ในแง่หนึ่งเรากำลังชี้แจงถึงคำวิจารณ์ของไฮเดกเกอร์ต่อ
 ประวัติศาสตร์ของอภิปรัชญาตะวันตกซึ่งเป็นเหตุผลสนับสนุนความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วน
 ของการหันกลับไปตั้งคำถามเกี่ยวกับความหมายของปีอั้งอีกครั้ง แต่สิ่งที่เกิดขึ้นในการหลงลืม
 ความหมายของปีอั้งของปรัชญานี้คือภาพสะท้อนที่สมบูรณ์แบบของสิ่งที่เกิดขึ้นในกระบวนการคิด
 ของมนุษย์แต่ละคนด้วยเช่นกัน มนุษย์เราดำรงอยู่ในความจำเป็นของการมีความคิดเกี่ยวกับความ
 เป็นอยู่โดยที่เราไม่ได้เฝ้าหรืออุกคึกที่จะถามหาความหมายของสภาวะความเป็นอยู่นี้อย่างจริงจัง
 ความจำเป็นของคำถามดังกล่าวถูกบังคับด้วยความสนใจในการดำเนินชีวิตซึ่งดูราวกับว่าสิ่งเดียวที่มี
 ความสำคัญคือการรู้ว่าสิ่งนี้สิ่งนั้นคืออะไร ไม่ต่างอะไรจากขนบทางปรัชญาที่มุ่งมั่นค้นหาคำอธิบายที่
 ลดทอนทุกอย่างไปสู่สถานะของความเป็นสิ่ง และในตอนท้ายสุดเมื่อเรารู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่าง
 เวลา กับ สภาวะคือความเป็นอยู่แม้ว่าอริสโตเติลและนักคิดกรีกโบราณจะไม่ได้ตระหนักถึงโครงสร้างที่
 ลึกลงไปของเวลาซึ่งเป็นเงื่อนไขที่แท้จริงสำหรับการมีความคิดเกี่ยวกับปีอั้งแต่พวกเขาเข้าใจถูกต้อง
 แล้วในประเด็นที่ว่า การมีความคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆต้องวางอยู่บนฐานคิดเกี่ยวกับเวลาในบาง
 ลักษณะ ซึ่งในการดำรงอยู่ของดาชาเยนเมื่อไรก็ตามที่เราคิดว่าดาชาเยนนั้นมีสภาวะก่อนความเข้าใจ
 บางอย่างที่ทำให้มันสามารถมีความคิดเกี่ยวกับสภาวะ ‘คือความเป็นอยู่’ นี้ ความคิดดังกล่าวเป็นไปได้
 ได้พร้อมๆกับความเข้าใจอันไร้เดียงสาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเวลาและความเป็นอยู่ กล่าวคือ
 สิ่งที่เป็นที่มาของความเข้าใจเกี่ยวกับเวลาที่ไม่สมบูรณ์ของนักคิดกรีกโบราณก็คือวิถีทางของการมี
 ความคิดต่างๆไปของมนุษย์นั่นเอง ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่าที่มาของปัญหาเกี่ยวกับความเข้าใจทาง
 ภาววิทยาของความเป็นอยู่มีรากเหง้าอยู่ในการดำรงอยู่และการมีความคิดของดาชาเยนยิ่งไปกว่านั้น
 หนทางเดียวของการสืบค้นเกี่ยวกับความหมายของความเป็นอยู่นี้จำเป็นต้องกระทำโดยการ
 คลี่คลายเบาแสซึ่งมีอยู่แล้วในรากเหง้าของปัญหาดังกล่าว ดาชาเยนหรือสิ่งที่พวกเราทุกคนเป็นคือ
 แก่นกลางซึ่งยึดโยงความสัมพันธ์ของความเป็นอยู่และเวลาเข้าด้วยกัน เพราะว่าความเข้าใจ
 ความหมายของสภาวะความเป็นอยู่ทั้งหมดเป็นไปได้ด้วยลักษณะโครงสร้างทางภาววิทยาของตัวดา
 ชาเยนเอง และโครงสร้างดังกล่าวคือโครงสร้างพื้นฐานของทั้งปีอั้งและเวลา เมื่อนำเบาแสทั้งหมด
 มารวมกันการตั้งคำถามถึงสภาวะคือความเป็นอยู่จึงเป็นการสืบค้นที่มุ่งเป้าไปที่ดาชาเยนซึ่งก็คือการมี
 ความเข้าใจของความเป็นอยู่ผ่านเวลา หรือ ‘Being-There (Da-Sein) through Time’

ในหนังสือ *Being and Time* ไฮเดกเกอร์เชื่อว่าหลังจากที่เราสืบค้นเข้าไปและทำให้ลักษณะ
 โครงสร้างทางภาววิทยาพื้นฐานของดาชาเยนคลี่คลายความเข้าใจของตัวเองออกมาอย่างเป็น
 รูปธรรม เมื่อนั้นเงื่อนไขทั้งหมดของการเป็นอยู่ก็จะปรากฏออกมาอย่างชัดเจนเช่นกัน นี่คือการมี

แรกหรือส่วนที่หนึ่งของโครงการทางปรัชญาของไฮเดกเกอร์ซึ่งเขาทุ่มเทเนื้อหาทั้งหมดที่ถูกนำเสนอในหนังสือ *Being and Time* ให้ ด้วยเหตุนี้ไฮเดกเกอร์จึงเรียกส่วนที่หนึ่งของหนังสือเล่มนี้ว่า ‘The Interpretation of Dasein in Terms of Temporality, and the Explication of Time as the Transcendental Horizon for the Question of Being.’

บทที่สอง: การก่อประกอบโครงสร้างทางภววิทยาของการเป็นอยู่-ใน-โลก

ในการตั้งคำถามเกี่ยวกับความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่โดยเริ่มจากสิ่งที่เรียกว่าดาซาายนนั้นไฮเดกเกอร์ชี้ว่าเราจะต้องทำให้โครงสร้างพื้นฐานของดาซาายนซึ่งเขาเรียกว่า ‘การเป็นอยู่-ใน-โลก’ (Being-in-the-world) เปิดเผยออกมา เพื่อที่ว่าในท้ายที่สุดการวิเคราะห์โครงสร้างพื้นฐานนี้จะชี้แนะเราไปสู่ความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาซาายนหรือบ็ออิงของดาซาายนเอง

การกล่าวถึงดาซาายนซึ่งก็คือการเป็นอยู่ที่เป็นของตัวเองในฐานะสิ่งที่โดยพื้นฐานการเป็นอยู่ของมันมุ่งไปยังสภาวะคือความเป็นอยู่ของตัวเอง (หรือกล่าวคือในฐานะสิ่งที่โดยลักษณะพื้นฐานแล้วสภาวะคือความเป็นอยู่นี้เป็นประเด็นปัญหาและมีความหมายบางอย่างสำหรับทุกดาซาายน) นำไปสู่ผลสืบเนื่องซ้อนสองประการในการแจกแจงลักษณะของดาซาายน⁵⁰ ประการแรกคือสารัตถะ (Essence) ของสิ่งที่เรียกว่าดาซาายนนี้ฝังอยู่ในการเป็นอยู่ของมันหรือในสภาวะแห่งการดำรงอยู่ของตัวเอง (Existence)⁵¹ โดยไฮเดกเกอร์ย้ำว่าการดำรงอยู่ของดาซาายนนี้ไม่สามารถที่จะมีนัยทางภววิทยาเดียวกันกับเวลาที่เรารู้ถึงการดำรงอยู่หรือล้าพังเพียงการมีอยู่ของสรรพสิ่งอื่น ๆ ได้⁵² นี้ทำให้คุณลักษณะทั้งหลายที่สามารถถูกนำเสนอออกมาในดาซาายนไม่ใช่ ‘คุณสมบัติ’ ใดๆที่ปรากฏต่อการรับรู้และจัดประเภทของสิ่ง เราไม่สามารถพูดถึงสารัตถะของดาซาายนได้ในความหมายเดียวกับกันความเป็น ‘อะไร’ ของสิ่งอย่างเช่น ต้นไม้ หนังสือหรือถ้วยกาแฟ แต่เราพูดถึงมันได้เพียงแค่ว่าในความหมายของความเป็นไปได้ในวิถีทางของการเป็นอยู่ของแต่ละดาซาายน ประการที่สองคือการเป็นอยู่ที่ว่านี้ซึ่งในคำของไฮเดกเกอร์เป็นประเด็นปัญหาและมีความหมายบางอย่างสำหรับทุกๆดาซาายนในตัวของมันเอง ล้วนแล้วแต่เป็นการเป็นอยู่ของมัน เราได้กล่าวไปบ้างแล้วถึงลักษณะของการที่ความหมายของการเป็นอยู่เป็นปัญหาหรือมีความสำคัญสำหรับดาซาายนซึ่งทำให้ดาซาายนแตกต่างจากสิ่งอื่นๆที่ดำรงอยู่ในโลก ความแตกต่างนี้ในแง่หนึ่งแสดงออกมาผ่านการที่ดาซาายนสามารถตั้งคำถามถึงความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่ทั้งหมดได้ (หรือมันคือสิ่งที่ทำให้การมีคำถามดังกล่าว

⁵⁰ Ibid., 67.

⁵¹ “The ‘essence’ of Dasein lies in its existence.” - ibid.

⁵² นัยทางภววิทยาที่ว่านี้คือประเด็นเดียวกันกับที่เราได้พูดถึงไว้แล้วในตอนต้นของบทที่หนึ่ง นั่นก็คือในขอบของการตั้งคำถามทางภววิทยา อภิปรายทัศนะวันตมุงความสนใจของมันไปที่คุณสมบัติของการดำรงอยู่ของสิ่งต่างๆ ไฮเดกเกอร์เรียกคุณสมบัตินี้ว่า ‘Existentia’ ซึ่งแตกต่างจาก ‘Existence’ ของดาซาายนโดยสิ้นเชิง เพราะเวลาที่ไฮเดกเกอร์ใช้คำว่า Existence เพื่อพูดถึงดาซาายนเขาไม่ต้องการที่จะหมายถึงเพียงแค่การดำรงอยู่ของมันอย่างเป็นปริวิสัยเท่านั้น

เป็นไปได้สำหรับดาชายนั) แต่มากไปกว่านั้นการเป็นประเด็นปัญหาและมีความหมายบางอย่างของป็องต์อดาชายนันี้ไม่ได้เท่ากับการมีปัญหากับความหมายของการเป็นอยู่เพียงอย่างเดียว โดยพื้นฐานแล้วมันหมายความว่าความเป็นอยู่นี้มีความสำคัญบางอย่างสำหรับดาชายนัหรือสำหรับฉัน ซึ่งตรงกันข้ามกับสิ่งอื่นๆในโลกที่การเป็นอยู่นั้นไม่ได้มีความสลักสำคัญสำหรับพวกมัน หรือถ้าจะพูดให้ถูกต้องคือสรรพสิ่งอื่นๆนอกเหนือจากดาชายนัดำรงอยู่ในลักษณะที่การเป็นอยู่ของมันไม่สามารถที่จะมีความหมายหรือไม่มีความหมายใดๆต่อพวกมัน⁵³ การที่ทุกดาชายนัคือความเป็นอยู่ของฉันไม่ในทางใดก็ทางหนึ่งนำไปสู่การที่ดาชายนันั้นจะต้องทำการตัดสินใจเลือกบางอย่างเกี่ยวกับวิถีทางของการเป็นอยู่ของตัวเอง และดาชายนัตัดสินใจเลือกวิถีทางของการดำรงอยู่นี้บนฐานของความเป็นไปได้ของตัวเอง

จากลักษณะของดาชายนัที่กล่าวไปข้างต้น เราได้แสดงให้เห็นอีกครั้งถึงประเด็นเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างดาชายนักับสิ่งอื่นๆที่ดำรงอยู่ในโลก ความแตกต่างนี้ทำให้ในการวิเคราะห์โครงสร้างพื้นฐานของดาชายนัไม่สามารถจะกระทำได้ด้วยวิธีเดียวกันกับเวลาที่เรานำวิเคราะห์สรรพสิ่งอื่นๆ ไฮเดกเกอร์เน้นย้ำว่าเราจะต้องนำเสนอดาชายนันี้ออกมาด้วยวิธีที่ถูกต้องเท่านั้นเราจึงจะสามารถได้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นอยู่ที่แท้จริงของมัน โดยเราต้องเริ่มต้นจากวิถีทางที่ตัวดาชายนัเองเป็นอยู่อย่างที่มีมันเป็น

ดาชายนัในฐานะที่มีมันคือความเป็นอยู่ของฉันผู้ซึ่งความเป็นอยู่นี้มีความสำคัญบางอย่างต่อฉัน ดาชายนัจึงต้องเลือกที่จะกำหนดตัวเองหรือพูดอย่างหยาบๆคือต้องบรรลุข้อสรุปในความเข้าใจบางอย่างเกี่ยวกับสถานะคือความเป็นอยู่ของตนเอง อีกครั้งนี้ไม่ได้แปลว่าดาชายนัมีความเข้าใจที่สมบูรณ์เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของตนเองและเงื่อนไขเบื้องต้นที่รองรับมัน มันแปลว่าในทุกการเป็นอยู่ของดาชายนัมันสามารถที่จะบอกตัวเองได้ว่าฉันเป็นอะไร โดยไฮเดกเกอร์กล่าวว่าดาชายนัการกำหนดสถานะคือความเป็นอยู่ของตนเองในแสงของความเป็นไปได้ที่ตัวของมันเองเป็นอยู่และเข้าใจอยู่แล้ว⁵⁴ ในการเริ่มต้นตอบคำถามถึงความหมายของป็องต์เราได้เลือกให้ดาชายนัเป็นเบาะแสของเรา และตอนนี้เมื่อเราพยายามวิเคราะห์สิ่งที่เรียกว่าดาชายนัเราก็ต้องเริ่มต้นจากสถานะที่ดาชายนัเป็นอย่างที่มีมันเป็นในระดับขั้นที่ผิวเผินหรืออยู่ใกล้ตัวของดาชายนัมากที่สุด เพราะสาระสำคัญของดาชายนัคือการเป็นอยู่ของตัวมันเอง ซึ่งทุกความเป็นไปได้ของการเป็นอยู่ในแต่ละดาชายนันี้มาพร้อมกันกับความเป็นไปได้ในการมีความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นอยู่นั้นๆ ทำให้เมื่อใดก็ตามที่ดาชายนักำหนดตัวของมันเอง

⁵³ “...they ‘are’ such that their Being can be neither a matter of indifference to them, nor the opposite.” - Heidegger, *Being and Time*, 68.

⁵⁴ “In determining itself as an entity, Dasein always does so in the light of a possibility which it *is* itself and which, in its very Being, it somehow understands.” - *ibid.*, 69.

ความเข้าใจบางอย่างที่เกิดขึ้นนั้นเป็นไปบนความเป็นไปได้ที่ดาซาเยนเป็นอยู่แล้วในทีแรก สิ่งที่ไฮเดกเกอร์ทำในการวิเคราะห์โครงสร้างทางภววิทยาของดาซาเยนคือการขุดค้นย้อนรอยจากความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นอยู่ที่ดาซาเยนมีต่อตัวเองในระดับขั้นที่ใกล้ชิดและเป็นปกติสำหรับดาซาเยนมากที่สุด ซึ่งก็คือลักษณะต่างๆไปในชีวิตประจำวันของดาซาเยนหรือที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘ความสามัญปกติ’ (Averageness) ความสามัญปกติแห่งชีวิตประจำวันในการดำรงอยู่ของดาซาเยนคือสิ่งที่ก่อประกอบเป็นความเข้าใจในระดับขั้นที่ผิวเผินที่สุดของดาซาเยนต่อตัวเองในฐานะบางสิ่งบางอย่าง แต่ในขณะที่เดียวกันมันปกปิดกลบทับหรือทำให้เรามองไม่เห็นสภาวะเงื่อนไขทางภววิทยาที่แท้จริงของการเป็นอยู่ของดาซาเยนซึ่งคือโจทย์ของไฮเดกเกอร์

“ And because this average everydayness makes up what is ontically proximal for this entity, it has again and again been passed over in explicating Dasein. That which is ontically closest and well known, is ontologically the farthest and not known at all; and its ontologically signification is constantly overlooked. ”⁵⁵

การจะเปิดโปงโครงสร้างพื้นฐานในการเป็นอยู่ของดาซาเยนผ่านความสามัญปกติแห่งชีวิตประจำวันนี้เราต้องมีภาพที่ชัดเจนของโลกที่ดาซาเยนดำรงอยู่ซึ่งมอบรากฐานของความเข้าใจที่ดาซาเยนใช้เพื่อเลือกที่จะกำหนดความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ไฮเดกเกอร์ชี้ว่าดาซาเยนในแต่ละวัฒนธรรมหรือแม้กระทั่งในสังคมบุพกาลเองก็ล้วนแล้วแต่มีสิ่งที่เรียกว่า ‘ความเป็นโลก’ อยู่ในความเข้าใจของตนเองอยู่แล้ว กล่าวคือไม่ว่าดาซาเยนจะมีคำอธิบาย (ในเชิงภวสภาพของความเป็นสิ่งเช่น ในกรอบคิดของความเชื่อทางศาสนาและจิตวิญญาณหรือวิทยาศาสตร์) ต่อโลกที่พวกเขาพบตนเองอยู่ในลักษณะที่แตกต่างกันเพียงใดก็ตามแต่ทั้งหมดนี้ล้วนสะท้อนให้เห็นว่าทุกๆดาซาเยนนั้นมีสิ่งที่เรียกว่า ‘โลก’ อยู่ และนั่นหมายความว่าดาซาเยนทั้งหมดล้วนดำรงอยู่ภายใต้สภาวะเงื่อนไขของการเป็นอยู่-ใน-โลกหรือ Being-in-the-world ดังนั้นไฮเดกเกอร์จึงเสนอว่าการจะได้มาซึ่งแนวคิดที่ชัดเจนของสิ่งที่เรียกว่าโลกนี้ไม่ได้หมายความว่าเราจำเป็นต้องศึกษาและเปรียบเทียบภาพคำอธิบายเกี่ยวกับโลกในรูปแบบต่างๆที่แต่ละดาซาเยนมี ที่เราต้องทำคือแจกแจงสิ่งที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่าปรากฏการณ์ของโลกหรือกล่าวคือทำความเข้าใจว่า โลกหมายความว่าอย่างไรสำหรับดาซาเยน? และมันมีบทบาทในการก่อประกอบความเข้าใจในการเป็นอยู่ของดาซาเยนอย่างไร?

ไฮเดกเกอร์กล่าวว่าสภาวะการเป็นอยู่-ใน-โลกนี้เป็นปรากฏการณ์ที่ก่อประกอบด้วยนัยทางภววิทยาบางอย่างซ้อนทับกันซึ่งไม่สามารถถูกทำให้แยกขาดจากกันได้ เพราะมันคือโครงสร้างการ

⁵⁵ Ibid.

ดำรงอยู่ที่เป็นเนื้อในหนึ่งเดียวของดาชาयน์ แต่เพื่อที่จะวิเคราะห์สภาวะการเป็นอยู่-ใน-โลกนี้ของดาชาयน์เราสามารถที่จะทำความเข้าใจสภาวะการเป็นอยู่-ใน-โลกผ่านองค์ประกอบสำคัญสามประการที่ก่อประกอบเป็นปรากฏการณ์ของโลก ได้แก่ หนึ่งความเป็นอยู่ ‘ในโลก’ ของดาชาयน์หรือ ‘ความเป็นโลกของโลก’ (Worldhood of the World) สองการเป็นอยู่-ใน-โลกในฐานะ ‘ความเป็นอยู่อยู่กับ’ (Being-with) และสาม ‘ความเป็นอยู่เช่นนั้น’ ของตัวดาชาयน์เอง (Being-in-as such)

การเป็นอยู่-ใน-โลก (Being-in-the-world)

นัยของสภาวะการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชาयน์นั้นแตกต่างจากความหมายโดยทั่วไปเวลาที่เรารู้จักคำว่า ‘ใน’ สำหรับอธิบายตำแหน่งแห่งที่ของสรรพสิ่งหรือวัตถุในโลก สำหรับกรณีหลังคำว่า ‘ใน’ สื่อถึงความสัมพันธ์ที่สิ่งสองสิ่งซึ่งมีลักษณะของการกินพื้นที่มีต่อกันและกันบนพื้นฐานของตำแหน่งแห่งที่ เช่น ปลาอยู่ในน้ำ น้ำอยู่ในตู้ปลา และตู้ปลาอยู่ในบ้าน เป็นต้น ทุกสิ่งที่สามารถกล่าวได้ว่าอยู่ ‘ใน’ บางสิ่งบางอย่างในลักษณะเช่นนี้ล้วนต้องมีสภาวะของความเป็นสิ่งที่ ‘เป็นอยู่อย่างภววิสัย’ ร่วมกัน (Things objectively present หรือ Being-present-at-hand) จะเห็นได้ว่านัยของความสัมพันธ์ที่เราหมายถึงเวลาที่เรายกตัวอย่างว่าสิ่งหนึ่งอยู่ ‘ใน’ อีกสิ่งหนึ่งโดยทั่วไปนั้นวางอยู่บนลักษณะทางภววิทยาของความเป็นวัตถุที่ทำให้คุณสมบัติของการกินพื้นที่และจับต้องได้ของสิ่งเหล่านี้เป็นไปได้ แต่สำหรับสิ่งที่เรียกว่าดาชาयน์แล้วไฮเดกเกอร์ชี้ว่าลักษณะทางภววิทยาดังกล่าวไม่ใช่ลักษณะเบื้องต้นของดาชาयน์ (นี่ไม่ได้หมายความว่าดาชาयน์ไม่มีคุณสมบัติของการกินพื้นที่เช่นเดียวกับวัตถุอื่นๆ มันหมายความว่าล้าพังคุณสมบัติของความเป็นสิ่งที่ เป็นอยู่อย่างภววิสัยไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมสำหรับอธิบายครอบคลุมภววิทยาของดาชาयน์) ดังนั้นเราจึงไม่สามารถคิดถึงดาชาयน์แค่ในฐานะของสิ่งที่ เป็นอยู่อย่างภววิสัย ตัวอย่างเช่น ผ่านความคิดเรื่องร่างกายมนุษย์หรือ Substance ของจิตใต้ คำอธิบายที่บิดเบือนไม่สมบูรณ์เช่นนี้จะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อเราละเลยลักษณะพื้นฐานทางภววิทยาของดาชาयน์อย่างสิ้นเชิง⁵⁶

การเป็นอยู่โลกของดาชาयน์หมายถึงการ ‘พำนักอาศัยอยู่’ (‘to reside’ ‘habitare’ หรือ ‘to dwell’) นัยของการพำนักอยู่อาศัยนี้มีมากกว่าเพียงแค่การอุบัติขึ้นและดำรงอยู่ภายในพื้นที่ของโลก มันสื่อถึงความใกล้ชิดคุ้นชินบางอย่างระหว่างดาชาयน์กับโลกที่เขาพบตัวเองอยู่ กล่าวคือดา

⁵⁶ “Dasein itself, for example – are present-at-hand ‘in’ the world, or more exactly, *can* with some right and within certain limit be *taken* as merely present-at-hand. To do this, one must completely disregard or just not see the existential state of Being-in.” - *ibid.*, 82.

ชายน์พำนักอาศัยอยู่อย่างใกล้ชิดไปกับโลกซึ่งโลกดังกล่าวคือสิ่งที่ดาชาชนนั้นคุ้นเคยหรือเข้าใจไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ในแง่นี้จึงกล่าวได้ว่าดาชาชนถูกซึมซับเข้าไปในโลกของเขา

อย่างที่เห็นการเป็นอยู่อย่างใกล้ชิดไปกับโลกของดาชาชนนี้วางอยู่บนลักษณะทางภววิทยาเฉพาะตัวของดาชาชนซึ่งมิได้มีความหมายเดียวกันกับการอยู่ข้างๆกันของวัตถุสองชิ้นในเชิงภววิสัยที่เกิดขึ้นภายในโลก การที่วัตถุสองอย่างถูกจับวางอยู่ข้างๆกันไม่ได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางภววิทยาของการอยู่ใกล้ชิดกันของดาชาชนกับโลกแม้แต่น้อย ไฮเดกเกอร์ชี้ว่าในเชิงภววิทยามันไม่มีสิ่งที่เรียกว่าการถูกจับวางอยู่เคียงข้างกันระหว่างวัตถุที่เรียกว่าดาชาชนและวัตถุที่เรียกว่าโลก⁵⁷ เพราะการเป็นอยู่อย่างใกล้ชิดไปกับโลกสำหรับดาชาชนหมายถึงการถูกซึมซับเข้าไปในโลกนั้นๆ บางสิ่งบางอย่างจะสามารถอยู่อย่างใกล้ชิดกับอีกสิ่งหนึ่งในแบบเดียวกับดาชาชนได้ก็ต่อเมื่อบางสิ่งบางอย่างที่ว่ามันนั้นจะต้องมีธรรมชาติของการเป็นอยู่-ใน-โลกเป็นพื้นฐานทางภววิทยาของตัวเอง หรือพูดอีกอย่างหนึ่งคือก็ต่อเมื่อในการเป็นอยู่ของสิ่งๆนั้นบางสิ่งบางอย่างที่เรียกว่าโลกได้เปิดเผยตัวต่อมันอยู่แล้วตั้งแต่แรก จากโลกดังกล่าวสรรพสิ่งต่างๆจะสามารถสำแดงตัวออกมาให้พบเจอและเข้าถึงได้ในความเป็นวัตถุของมัน วัตถุที่เป็นอยู่อย่างภววิสัยไม่สามารถที่จะมีลักษณะทางภววิทยาของการเป็นอยู่อย่างใกล้ชิดได้⁵⁸ สำหรับสิ่งที่มีธรรมชาติของการเป็นอยู่เช่นดาชาชนเท่านั้นที่จะมีบางอย่างที่เรียกว่าโลก ซึ่งโลกในแง่นี้ไม่เคยหมายถึงดาวเคราะห์ที่เราอยู่นอยู่ แต่สำหรับดาชาชน (หรือควบคู้ไปกับดาชาชน) มันคืออาณาเขตแห่งความเป็นไปได้ของการมีความเข้าใจที่ซึ่งสรรพสิ่งสามารถปรากฏหรือเผยตัวของมันเองออกมาต่อการเข้าถึง

ตัวไฮเดกเกอร์เองได้สรุปนัยของการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชาชนหรือการเป็นอยู่อย่างอย่างใกล้ชิดกันของดาชาชนกับโลกไว้อย่างชัดเจนในย่อหน้าต่อไปนี้

“Being-in is not a ‘property’ which Dasein sometimes has and sometimes does not have, and *without* which it could *be* just as well as it could with it. It is not the case that man ‘is’ and then has, by the way of and extra, a relationship-of-Being towards the ‘world’ – a world with which he provides himself occasionally. Dasein is never ‘proximally’ an entity which is, so to speak, free from Being-in, but which sometimes has the inclination to take up a ‘relationship’ towards the world. Taking up

⁵⁷ “There is no such thing as the ‘side-by-side-ness of an entity called ‘Dasein’ with another entity called ‘world’.” - *ibid.*, 81.

⁵⁸ “When two entities are present-at-hand within the world, and furthermore are *worldless* in themselves, they can never be ‘touch’ each other, nor can either of them ‘be’ ‘alongside’ the other.” - *ibid.*, 81 - 82.

relationships towards the world is possible only *because* Dasein, as Being-in-the-world, is as it is. This state of Being does not arise just because some other entity is present-at-hand outside of Dasein and meet up with it. Such an entity can ‘meet up with’ Dasein only in so far as it can, of its own accord, show itself within a *world*.”⁵⁹

นี้แสดงให้เห็นว่าดาชายนครอบครองโลกดังกล่าวอยู่แล้วในเบื้องต้นของการมีความเข้าใจตลอดเวลาดังแต่แรกเริ่มความเป็นอยู่ของเขาบนเงื่อนไขของสภาวะการเป็นอยู่-ใน-โลกที่ตัวของเขาเองเป็น อย่างสั้นๆองค์ประกอบแรกของสภาวะการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชายนครอบครองคือการเป็นอยู่อย่างใกล้ชิดกับโลกซึ่งหมายความว่าดาชายนครอบครองกับโลกของดาชายนครอบครองเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกจากกันได้ โลกกับดาชายนครอบครองไม่ใช่วัตถุที่มีความสัมพันธ์กันบางอย่างแต่ดำรงอยู่แยกขาดจากกัน โลกสำหรับดาชายนครอบครองส่วนหนึ่งและส่วนสำคัญในการเป็นอยู่ของดาชายนครอบครองเพราะตัวดาชายนครอบครองไม่เคยปราศจากโลกและสาเหตุที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะธรรมชาติทางภววิทยาของดาชายนครอบครอง

เราได้กล่าวไปแล้วว่าสภาวะการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชายนครอบครองสื่อให้เห็นถึงความใกล้ชิดคุ้นชินบางอย่าง แต่เราจะไม่มีความเข้าใจความหมายที่แท้จริงของมันถ้าหากสภาวะดังกล่าวมิได้ถูกตีความและวิเคราะห์ออกมาอย่างเหมาะสมในเชิงภววิทยา โดยไฮเดกเกอร์ชี้ว่าตัวอย่างหลักของการตีความที่ไม่เหมาะสมนี้คือสิ่งที่เขาเรียกว่า ‘การมีความรู้เกี่ยวกับโลก’

ในขอบเขตปรัชญาตะวันตกการมีความรู้เกี่ยวกับโลกถูกเข้าใจในฐานะรูปแบบหลักที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเรากับโลก⁶⁰ แต่สาเหตุที่ทำให้การตีความเช่นนี้บกพร่องในเชิงภววิทยาเป็นเพราะมันวางอยู่บนสมมุติฐานที่มองว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์ในเชิงวัตถุระหว่างสิ่งสองสิ่ง คือ โลกซึ่งประกอบขึ้นด้วยการรวมตัวกันของสรรพสิ่งและสิ่งที่มีประสบการณ์หรือรับรู้โลกแห่งสรรพสิ่งดังกล่าว (ไม่ว่าจะเป็น วิญญาณ จิต หรือสำนึก) จะเห็นได้ว่าวิธีการคิดเช่นนี้คือการตีความดาชายนครอบครองและโลกในลักษณะของสิ่งหรือวัตถุที่เป็นอยู่อย่างภววิสัย (Being-present-at-hand) ในลักษณะวัตถุสองชิ้นที่กระทำบางอย่างต่อกันและกัน โดยตัวความรู้ที่ได้จากการมีความสัมพันธ์นี้ไม่ได้มีคุณสมบัติของสิ่งที่จับต้องได้ภายนอกแต่เป็นของผู้รู้หรืออยู่ภายในกรอบการรับรู้ของผู้รู้ ดังนั้นคำถามที่ตามมาคือผู้รู้สามารถก้าวข้ามพ้นออกจากกรอบ ‘inner sphere’ ของตัวเองไปสู่การเข้าถึง

⁵⁹ Ibid., 84.

⁶⁰ “From early on the relation of Dasein and the world was defined primarily in terms of the mode of being of knowing.” - Heidegger, *History of the Concept of Time*, 160.

วัตถุที่อยู่ข้างนอกได้อย่างไร⁶¹ สิ่งนี้ดึงความสนใจของเราไปจากความหมายทางภววิทยาที่แท้จริงของการมีความรู้และความสัมพันธ์ของดาชาชนกับโลก การพยายามอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุแห่งการรับรู้และผู้รับรู้คือจุดเริ่มต้นของปัญหาทางอภิปรัชญาเกี่ยวกับความรู้หรือที่เราเรียกว่าญาณวิทยา พุทธิอีกอย่างหนึ่งคือปัญหาทางญาณวิทยาทั้งหมดเริ่มต้นมาจากการมีสมมุติฐานของการแบ่งแยกระหว่างวัตถุสองอย่างนั่นก็คือ ‘องค์ประธานผู้รู้’ กับ ‘วัตถุที่เป็นเป้าหมายของการมีความรู้’ (Subject กับ Object) ที่อวกเงยขึ้นมาจาก การละเลยแง่มุมสำคัญทางภววิทยาของดาชาชนนั่นก็คือสถานะการเป็นอยู่-ใน-โลก สำหรับไฮเดกเกอร์แล้วการแบ่งแยกระหว่างองค์ประธานผู้รู้และวัตถุที่เป็นเป้าหมายของการมีความรู้สอดคล้องกันกับดาชาชนและโลก⁶² เพราะว่าด้วยสถานะการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชาชนกับโลกไม่สามารถที่จะแยกออกจากกันได้ตั้งแต่แรก

ไฮเดกเกอร์กล่าวว่าเมื่อใดก็ตามที่ดาชาชนมุ่งเป้าการรับรู้ไปยังบางสิ่งและจับควำมัน ดาชาชนไม่ได้เริ่มต้นด้วยการก้าวออกไปจากกรอบภายในที่ครอบมันเอาไว้⁶³ แต่โดยพื้นฐานของตัวมันเองดาชาชนอยู่ข้างนอกควบคู่ไปกับโลก โลกที่ซึ่งสรรพสิ่งต่างๆเปิดเผยต่อดาชาชนตั้งแต่แรกอยู่แล้ว และเมื่อดาชาชนมีความรู้เกี่ยวกับสรรพสิ่งต่างๆในโลก ‘ภายนอก’ แล้ว มันก็ยังคงอยู่ข้างใน ทว่า ‘ข้างใน’ ในแง่นี้ไม่ได้หมายถึงข้างในกรอบของสำนักแห่งการรับรู้ มันหมายถึงข้างในความเป็นโลกที่ซึ่งการมีประสบการณ์รับรู้เป็นไปได้ ตัวอย่างเปรียบเทียบหนึ่งที่ไฮเดกเกอร์ให้คือถ้าเราจินตนาการว่าผู้รู้คือหอยทาก⁶⁴ เราอาจจะกล่าวได้ว่าเจ้าหอยทากนี้คลานออกมาจากเปลือกของมันเป็นครั้งแรกเพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆที่มันสามารถพบเจอ คำถามคือนี้หมายความว่าในการคลานออกมาจากเปลือกของมันนี้ หอยทากกำลังเริ่มต้นมีความสัมพันธ์การเป็นอยู่ในโลกของมันเป็นครั้งแรกใช่หรือไม่? คำตอบคือไม่เลย แม้กระทั่งตอนที่มันยังอยู่ในเปลือกความเป็นอยู่ของมันคือการเป็นอยู่-ใน-โลกอยู่แล้ว การคลานออกมาจากเปลือกของมันไม่ใช่การสร้างความสัมพันธ์กับโลกหรือก่อประกอบความเป็นโลกขึ้นโดยเริ่มต้นตั้งแต่ศูนย์ด้วยการเข้าไปมีประสบการณ์กับสิ่งต่างๆข้างนอก แต่ความเป็นโลกดังกล่าวก่อประกอบขึ้นอยู่แล้วควบคู่ไปกับการเป็นอยู่ของมันแม้ว่ามันจะรู้หรือไม่ก็ตาม

⁶¹ “The relation of two things on hand[present-at-hand] is now applied more specifically to the determination of a relation between inner and outer when one ask: How is this relation of being between the two entities, subject and object, possible?” - *ibid.*, 161.

⁶² “Subject and Object do not coincide with Dasein and the world.” - Heidegger, *Being and Time*, 87.

⁶³ “... the perceiving of what is known is not a process of returning with one’s booty to the ‘cabinet’ of consciousness after one has gone out and grasped it...” - *ibid.*, 89.

⁶⁴ Heidegger, *History of the Concept of Time*, 165 - 66.

สิ่งที่แสดงให้เห็นจากทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นคือ การมีความรู้นั้นไม่ใช่คำอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างดาชายนกับโลกทั้งหมด เพราะมันเป็นเพียงรูปแบบหนึ่งในการเป็นอยู่ของดาชายนในฐานะส่วนหนึ่งของการเป็นอยู่-ใน-โลก ยิ่งไปกว่านั้นมันไม่ใช่รูปแบบหลักเสียด้วยซ้ำ

“Knowing is now not a component that would be added to an entity which does not yet ‘have’ a world, which is free from any relation to its world. Rather, knowing is always a mode of Being of Dasein on the basic of its already being involved with the world.”⁶⁵

แต่ถ้าเช่นนั้นแล้วอะไรคือรูปแบบหลักของการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชายน? เพื่อตอบคำถามนี้เราจะต้องบรรยายลักษณะปรากฏการณ์ของโลก หรือผ่านโลกที่ดาชายนคุ้นชิน

ความเป็นโลกของโลก (The worldhood of the world)

ปรากฏการณ์ของโลกหรือที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่าความเป็นโลกของโลก (The worldhood of the world) คือโครงสร้างทางภววิทยาของโลกที่ปรากฏต่อดาชายนบนความเข้าใจเบื้องต้นที่สุดของการเป็นอยู่-ใน-โลกที่ดาชายนเป็น ก่อนหน้านั้นเราได้พูดถึงความเกลียวพันที่แยกขาดจากกันไม่ได้ของดาชายนกับโลกซึ่งเป็นไปตามสภาวะทางภววิทยาของการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชายน เพื่อที่จะทำให้อาณาเขตความเป็นอยู่ดังกล่าวกระจ่างชัดเจนนยิ่งขึ้นเราจะต้องมีภาพที่ถูกต้องในเชิงภววิทยาของโลกอย่างที่ว่าดาชายนเข้าใจบนพื้นฐานสภาวะทางภววิทยาที่ตัวดาชายนเองเป็นอย่างแท้จริง ข้อสังเกตประการหนึ่งคือ ในการตั้งคำถามว่า อะไรคือความเป็นโลกของโลก? หรือ โลกนั้นหมายความว่าอย่างไรสำหรับดาชายน? เรากำลังพยายามแจ่มแจ้งว่าโลกที่ว่าสำหรับดาชายนนั้นเป็นอย่างไร แต่เป้าหมายที่แท้จริงของเราคือการทำทำความเข้าใจสภาวะการเป็นอยู่ที่ดาชายนเองเป็น และเพราะว่าดาชายนเป็นอยู่อย่างควบคู่ไปกับโลก การมีภาพของโลกในเชิงภววิทยาสำหรับดาชายนจึงย้อนกลับมาแสดงให้เห็นถึงสภาวะคือความเป็นอยู่ที่ตัวดาชายนเองเป็น⁶⁶ กล่าวอย่างสั้นๆคือ เพราะว่าโลกกับดาชายนไม่สามารถแยกจากกันได้ การเข้าใจความเป็นโลกของโลกจึงไม่ใช่อะไรอื่นนอกจากการเข้าใจลักษณะความเป็นอยู่ของดาชายน

⁶⁵ Ibid., 161.

⁶⁶ “Ontologically, ‘world’ is not a way of characterizing those entities which Dasein essentially is *not*; it is rather a characteristic of Dasein itself.” - Heidegger, *Being and Time*, 96.

เราได้กล่าวไปแล้วว่าการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชาयน์คือการพำนักอาศัยอยู่ในโลกอย่างใกล้ชิดคุ้นชิน ความใกล้ชิดคุ้นชินนี้เองคือสิ่งที่ไฮเดกเกอร์ใช้เป็นจุดเริ่มต้นของการแจกแจงความเป็นโลกของโลก เพราะมันบ่งบอกบางอย่างแก่เรา มันบ่งบอกว่าโลกคือบางสิ่งบางอย่างที่ดาชาयน์คุ้นเคย จากจุดนี้การจะทำความเข้าใจโลกในฐานะบางสิ่งบางอย่างที่ดาชาयน์คุ้นเคยเราจะต้องเริ่มต้นจากสิ่งที่ใกล้ตัวของดาชาयน์มากที่สุด นั่นก็คือความสามัญปกติแห่งชีวิตประจำวันของดาชาयน์

ในชีวิตประจำวันของเรา เรามีปฏิสัมพันธ์กับสรรพสิ่งรอบตัวของเรายู่ตลอดเวลา แต่การมีปฏิสัมพันธ์นี้ไม่ใช่แค่การมีประสบการณ์รับรู้สิ่งต่างๆ มันคือการที่เราเข้าไปข้องแวะพัวพันกับสิ่งเหล่านั้น (นี่คือสิ่งที่ไฮเดกเกอร์หมายถึงเวลาที่เขากล่าวว่าในการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชาयน์คือการถูกซึมซับเข้าไปในโลกของเขา) การเข้าไปข้องแวะพัวพันในแง่นี้มีได้หลากหลายวิธีทางนับไม่ถ้วน อาจจะกล่าวได้ว่าความหมายของมันครอบคลุมทุกกิจกรรมในชีวิตมนุษย์ แต่สิ่งที่วิถีทางของการเข้าไปข้องแวะพัวพันกับโลกของเรามีร่วมกันคือพวกมันทั้งหมดล้วนมี ‘ความเอาใจใส่’ (Concern) เป็นลักษณะทางภววิทยา กล่าวคือการเข้าไปข้องแวะพัวพันทำให้สรรพสิ่งเผยตัวของมันเองออกมาบนการมีความใส่ใจของเรา สิ่งที่เผยตัวออกมาในลักษณะนี้คือสรรพสิ่งทั้งหลายที่เราสามารถพบเจอได้ในโลกในการดำเนินชีวิตประจำวันของเรา แต่พวกมันไม่ใช่เพียงแค่วัตถุชิ้นนั้นหรือชิ้นนี้ที่เรามีประสบการณ์รับรู้ เพราะดังที่ได้ชี้แจงไปแล้วการมีความรู้ไม่ใช่รูปแบบหลักของวิธีที่ดาชาयน์เข้าใจโลก สรรพสิ่งในโลกเปิดเผยตัวของมันเองบนการมีความเอาใจใส่ของดาชาयน์ไม่ใช่ในฐานะของวัตถุแห่งการรับรู้สำหรับการมีความรู้ต่อโลก แต่ในฐานะของสิ่งที่ถูกใช้งาน ถูกสร้างขึ้น หรือถูกจัดการไม่ทางก็ทางหนึ่งเป็นต้น สรรพสิ่งในโลกเหล่านี้ถูกเข้าถึงได้เมื่อเราให้ความสนใจหรือความเอาใจใส่ของเราแก่มันไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ไฮเดกเกอร์เสริมว่าการ ‘ให้ความสนใจใส่’ นี้ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อเราต้องบังคับตัวเองให้เพ่งพินิจไปที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นพิเศษ เพราะการมีความเอาใจใส่คือวิถีทางที่ทุกดาชาयน์เป็นอยู่ตลอดเวลาอยู่แล้ว ในทางกลับกันการพยายามเพ่งพินิจวิเคราะห์สรรพสิ่งต่างๆ ในลักษณะของวัตถุชิ้นหนึ่งที่เราต้องมีความรู้เกี่ยวกับแง่มุมบางอย่างหรือชุดคุณสมบัติของมันยิ่งบดบังเราจากปรากฏการณ์ของการมีความใส่ใจและจากตัวสรรพสิ่งอย่างที่เราพบในตัวของมันเอง ตัวอย่างเช่นลูกบิดประตูการที่เราพิจารณาลูกบิดประตูที่อยู่ตรงหน้าอย่างขมกขมมันโดยเพ่งพินิจพิเคราะห์คุณสมบัติทั้งหลายของมัน (เช่น รูปทรงและขนาดของมัน สีและพื้นผิวของมัน หรือวัสดุที่มันทำมาจากและกลไกภายในของมัน) ไม่ได้แสดงถึงวิถีทางที่สรรพสิ่งเผยตัวของมันเองออกมาในปฏิสัมพันธ์เบื้องต้นของการเป็นอยู่โลก เมื่อเรายื่นมือของเราออกไปจับลูกบิดประตูและใช้มันเปิดประตูเพื่อเดินเข้าออกจากที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่งโดยเราแทบจะไม่ต้องคำนึงถึงมันต่างหากที่สรรพสิ่งเผยความหมายของตัวมันเองออกมาต่อ

ความเอาใจใส่ของเราในชีวิตประจำวัน⁶⁷ สรรพสิ่งที่เราพบเจอและเข้าไปข้องแวะพัวพันด้วยในชีวิตประจำวันไม่เคยเป็นเพียงแต่วัตถุหนึ่งที่ถูกรับรู้ผ่านชุดคำอธิบายเชิงนามธรรม เช่น ของสสาร การจับต้องได้หรือการกินพื้นที่ แต่เพราะวิถีทางเบื้องต้นที่สุดที่พวกมันถูกพบเจอในโลกคือสิ่งที่ถูกใช้ สอยหรือถูกเราจัดการอย่างเป็นรูปธรรมไม่ทางใดก็ทางหนึ่งในความเอาใจใส่ของเราไฮเดกเกอร์จึงเรียกสรรพสิ่งที่ที่เรพบเจอในการเป็นอยู่-ใน-โลกที่เราใกล้ชิดคุ้นชินที่สุดว่า ‘เครื่องมือ’⁶⁸

เครื่องมือเหล่านี้ไม่ได้ถูกพบเจอในลักษณะของเครื่องมือเดี่ยวๆชิ้นหนึ่ง พวกมันล้วนเป็นส่วนหนึ่งในองค์รวมของความเป็นเครื่องมือเสมอ การมีความเข้าใจเกี่ยวกับสรรพสิ่งในโลกผ่านความเอาใจใส่ของเราไม่ได้เริ่มต้นด้วยการนำเครื่องมือแต่ละชิ้นมาปะติดปะต่อรวมกันขึ้นเป็นภาพรวมบางอย่าง แต่เครื่องมือเหล่านี้ในตัวของพวกเขาเองโยกย้ายกันอยู่แล้วในบริบทขององค์รวมของความเป็นเครื่องมือและบริบทขององค์รวมนี้เองที่เครื่องมือแต่ละชิ้นเผยตัวของมันออกมา⁶⁹

เครื่องมือเผยตัวของมันเองแก่เราอย่างแท้จริงที่สุดในการใช้งานที่เหมาะสมกับมัน ตัวอย่างที่ไฮเดกเกอร์มักจะยกขึ้นมาคือตัวอย่างของค้อนและการตอก การใช้ค้อนตอกไม่ใช่เพียงการมีความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของค้อนในฐานะวัตถุชิ้นหนึ่ง มันคือการหยิบใช้เครื่องมือชิ้นนี้อย่างเหมาะสมที่สุดเมื่อใดก็ตามที่เครื่องมือถูกใช้งาน การเอาใจใส่ของเราตอกอยู่ภายใต้การชักนำของ ‘เพื่อการใดการหนึ่ง’ ซึ่งก่อประกอบความเข้าใจของเครื่องมือที่เรากำลังใช้งานนั้นในลักษณะของบทบาทหน้าที่บางอย่าง เมื่อเราหยุดเพ่งพินิจวัตถุที่เรียกว่าค้อนและหยิบฉวยมันขึ้นมาใช้งาน ความสัมพันธ์เบื้องต้นที่แท้จริงระหว่างเรากับค้อนก็จะลึกซึ้งมากขึ้น และสิ่งที่ค้อนเป็นในตัวของมันเอง (เป็นในฐานะเครื่องมือ) ก็ยังเปิดเผยตัวของมันเองออกมา การเป็นอยู่แบบที่เครื่องมือเช่น ค้อน เป็นนี้ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘สภาวะความพร้อมอยู่’ (Readiness-to-hand) ความน่าสนใจหนึ่งของสิ่งที่เป็น ‘สภาวะ

⁶⁷ “The achieving of phenomenological access to the entities which we encounter, consists rather in thrusting aside our interpretative tendencies, which keep thrusting themselves upon us and running along with us, and which conceal not only the phenomenon of such ‘concern’, but even more those entities themselves as encountered of their own accord in our concern with them.” - *ibid.*

⁶⁸ “We shall call those entities which we encounter in concern ‘equipment’.” - *ibid.*, 97.

⁶⁹ “Equipment – in accordance with its equipmentality – always is *in terms of* its belonging to other equipment: ink-stand, pen, ink, paper, blotting pad, table, lamp, furniture, windows, doors, room. These ‘Things’ never show themselves proximally as they are for themselves, so as to add up to a sum of *realia* and fill up a room. What we encounter as closest to us is the room; and we encounter it not as something ‘between four walls’ in a geometrical spatial sense, but as equipment for residing. Out of this the ‘arrangement’ emerges, and it is in this that any ‘individual’ item of equipment shows itself. *Before* it does so, a totality of equipment has already been discovered.” - *ibid.*, 97 - 98.

พร้อมอยู่’ (Ready-to-hand) คือในการใช้งานมัน ยิ่งมันหายไปจากความคิดของเราเท่าไร ความเป็นสภาวะความพร้อมอยู่ของมันก็ยิ่งแท้จริงขึ้นเท่านั้น ตัวอย่างเช่น เวลาเราใช้งานประตูเลื่อนอัตโนมัติเพื่อเข้าออกจากห้องหนึ่งไปสู่อีกห้องหนึ่ง ถ้าประตูบานนี้ทำหน้าที่ของมันได้ดี (เปิดออกเมื่อเรากำลังจะเดินผ่านและปิดหลังจากเราเดินผ่านไปแล้วอย่างไม่ติดขัด) เราก็แทบไม่จำเป็นจะต้องครุ่นคิดถึงประตูเลื่อนบานนี้เลยในการเดินเข้าออกของเรา แน่แน่นอนว่ามันยังคงปรากฏต่อความเอาใจใส่ของเราในฐานะประตู ในฐานะเครื่องมือสำหรับการเข้าออก แต่เวลาที่เราใช้งานมัน ด้วยความที่มันมีประสิทธิภาพมากทำให้การเคลื่อนไหวของเราไหลลื่นไม่มีสะดุด สิ่งเดียวที่เหลื่ออยู่คือการเดินของเราจากห้องหนึ่งไปสู่อีกห้องหนึ่ง ในลักษณะเดียวกัน เวลาที่ช่างฝีมือผู้ชำนาญงานกล่าวว่าเครื่องมือที่เขาใช้นั้นให้ความรู้สึกเหมือนเป็นส่วนหนึ่งของร่างกายเขา นี้ไม่ใช่การกล่าวเกินจริงแต่อย่างใด เพราะสิ่งที่เขากำลังหมายถึงคือในการใช้งานเครื่องมือดังกล่าว การหยิบจับและควบคุมมันเป็นสิ่งที่คุ้นเคยสำหรับเขาเสียจนตัวเองแทบจะไม่ต้องจดจ่อกับตัวเครื่องมือในมือของเขาเลย ต่างจากผู้ที่เพิ่งเริ่มหัดใช้งานเครื่องมือต่างๆ ที่ต้องจดจ่อไปที่อุปกรณ์ในมือด้วยความที่ยังไม่แน่ใจว่าควรจะใช้งานมันอย่างไร (หรือแม้กระทั่งว่าเขากำลังถือมันอย่างถูกต้องหรือไม่) ทั้งหมดนี้เป็นเพราะความเป็นเครื่องมือโดยหลักแล้วคือการเป็นสิ่งเพื่อการใดการหนึ่ง ดังนั้นสิ่งที่เราคำนึงถึงในชีวิตประจำวันเวลาที่เราใช้เครื่องมือจึงมิใช่ตัวเครื่องมือเองจริงๆ แต่เป็น ‘งาน’ หรือสิ่งที่เรากำลังทำ สิ่งที่เครื่องมือดังกล่าวเป็นเพื่อการนี้ และในงานดังกล่าวคือสิ่งซึ่งยึดโยงองค์รวมของความเป็นเครื่องมือเข้าด้วยกัน จากลักษณะเบื้องต้นที่สรรพสิ่งในโลกเปิดเผยตัวของมันเองออกมาแก่ตาชาวยน์ที่กล่าวไปนี้จะเห็นได้ว่าการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชาวยน์นั้นคือการถูกซึมซับโดยความใส่ใจเข้าไปในบริบทของภาระงาน (เพื่อการใดการหนึ่ง) ซึ่งก่อประกอบเป็นองค์รวมแห่งความเป็นเครื่องมือที่ยึดโยงความเป็นสภาวะความพร้อมอยู่ทั้งหมดเข้าด้วยกัน⁷⁰ และเพราะว่าสิ่งที่เป็นสภาวะพร้อมอยู่เหล่านี้ถูกพบเจอ ‘ในโลก’ ของดาชาวยน์ดังนั้นในทางกลับกันโลกของดาชาวยน์ก็มีอยู่แล้วในสภาวะพร้อมอยู่เหล่านี้⁷¹

‘เพื่อการใดการหนึ่ง’ ของเครื่องมือคือสิ่งที่ครอบงำความเอาใจใส่ของเราเวลาที่เราข้องแวะพัวพันกับเครื่องมือเหล่านี้ในชีวิตประจำวัน มันคือสิ่งที่ป็นฐานสำหรับการอ้างอิงและมอบหมายหน้าที่ให้แก่สิ่งที่เป็นสภาวะพร้อมอยู่แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าสภาวะความพร้อมอยู่คือการแต่งเติม (ตามอำเภอใจหรือตามแต่ความต้องการ) ของมนุษย์ต่อวัตถุเปลือยเปล่าที่เป็นอยู่อย่างกววิสัยอยู่ก่อนแต่อย่างใด เราได้ย้ำเสมอว่าสิ่งที่เป็นสภาวะพร้อมอยู่นี้เผยตัวของมันเองออกมาต่อดาชาวยน์ในการมี

⁷⁰ “Being-in-the-world, according to our Interpretation hitherto, amounts to a non-thematic circumspective absorption in references or assignments constitutive for the readiness-to-hand of a totality of equipment.” - *ibid.*, 107.

⁷¹ “In anything ready-to-hand the world is always ‘there’.” - *ibid.*, 114.

ความเอาใจใส่หรือในเบื้องต้นที่สุดของความคุ้นชินแห่งชีวิตประจำวัน และที่สำคัญคือมันเปิดเผยตัวของมันออกอย่างในตัวของมันเป็นในตัวของตัวเอง พุดง่ายๆคือเราได้พบเจอกับวัตถุในตัวของมันเองที่เป็นอยู่อย่างภววิสัยในโลกก่อนแล้วจากนั้นจึงค่อยแต่งเติมพวกมันตามอัตวิสัย (ในคำของไฮเดกเกอร์เองด้วย ‘subjective coloring’) แห่งความจำเป็นในชีวิตประจำวันของเราเพื่อที่จะหยิบฉวยมันขึ้นมาใช้งาน ในทางตรงกันข้ามลักษณะสภาวะความพร้อมอยู่คือลักษณะทางภววิทยาที่สรรพสิ่งต่างๆเป็นในตัวของมันเอง และการหยิบฉวยสิ่งต่างๆขึ้นมาใช้งานคือปฏิสัมพันธ์เบื้องต้นที่สุดของมนุษย์ในโลก แต่ในช่วงขณะที่เราใช้งานเครื่องมือต่างๆในความคุ้นชินที่สุดของเรานั้น สรรพสิ่งทั้งหลายและความเป็นเครื่องมือของพวกมันปรากฏออกมาในลักษณะที่ดูเหมือนแทบจะเป็นเนื้อเดียวกัน กลับไปยังตัวอย่างของประตูเลื่อนอัตโนมัติ อย่างที่เราได้กล่าวไปแล้วถ้าหากว่าประตูบานนี้ทำหน้าที่ของมันได้อย่างมีประสิทธิภาพเราก็แทบจะไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องคิดถึงความเป็นเครื่องมือของมันแม้แต่น้อย ยิ่งไปกว่านั้นความคุ้นชินของเรา (ที่เราเดินผ่านเข้าออกประตูเลื่อนบานนี้สม่ำเสมอ) ทำให้สภาวะความเป็นเครื่องมือที่ว่ามันถูกห่อหุ้มด้วยความ เป็นสิ่งที่มีลักษณะเป็นอยู่อย่างภววิสัย จนมันดูราวกับว่าเจ้าวัตถุชิ้นนี้คือ ‘ประตู’ ในตัวของมันเองและไม่มีทางเป็นอื่นใดไปได้⁷² กล่าวคือในความเคยชินแห่งชีวิตประจำวันของเรา เราใช้งานหรือจัดการกับสรรพสิ่งรอบตัวบนพื้นฐานความเป็นเครื่องมือของพวกมันเสียจนเคยตัว จนเราเข้าไปว่าสรรพสิ่งต่างๆมีความเป็นวัตถุที่เป็นอยู่อย่างภววิสัยในตัว ของพวกมันเองและมองข้ามสภาวะของความเป็นเครื่องมือของพวกมันไป ทั้งๆที่สภาวะความเป็นเครื่องมือนี้เองคือสภาวะทางภววิทยาเบื้องต้นที่สุดของสรรพสิ่งซึ่งเผยออกมาบนฐานของการมีปฏิสัมพันธ์พื้นฐานของดาชายนี้นั้นในฐานะของการเป็นอยู่-ใน-โลก

ขั้นตอนของการเปิดเผยตัวเองของสิ่งในโลกคือการที่เรามอบหมายภาระหน้าที่ให้แก่พวกมัน นี่อาจจะฟังดูขัดแย้งกับที่เราบอกว่าสิ่งเหล่านี้เผยตัวของมันเองออกมาอย่างที่มีมันเป็นตัวของมันเอง แต่ทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับว่าเราเข้าใจความหมายของการมอบหมายภาระหน้าที่ให้แก่สิ่งเหล่านี้ได้อย่างไร

⁷² เฉพาะเวลาที่สภาวะพร้อมอยู่เหล่านี้ไม่สามารถถูกใช้งานได้ (ไม่ว่าจะเป็นเพราะไม่เหมาะสมต่อการใช้งาน ไม่ทำหน้าที่ของมันได้อย่างสมบูรณ์ ช้ำชุด ขาดหายหรือแม้กระทั่งกีดขวางเรากก็ตาม) เท่านั้นที่สภาวะความพร้อมอยู่ของพวกมันจะกลับมาปรากฏอย่างชัดเจนอีกครั้ง ในฐานะสิ่งที่ดูเหมือนจะสูญเสียสภาวะความพร้อมอยู่ของมันไป เพราะมันเกิดความบกพร่องบางอย่างขึ้นในการทำหน้าที่ของเครื่องมือที่มันซึ่งฉีกมันออกจากบริบทที่ซึ่งปกติแล้วพวกมันถูกพบเจอ ทำให้เราเห็นได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นถึงบทบาทหน้าที่หรือความจำเป็นของสภาวะพร้อมอยู่ที่ไม่ได้เหล่านี้ นี่หมายความว่าเวลาที่เครื่องมือบางอย่างใช้งานไม่ได้ มันปรากฏต่อความเอาใจใส่อย่างชัดเจนอีกครั้ง เพราะว่ามันแปลกแยกออกมาจากบริบทปกติอันคุ้นเคยของสภาวะความพร้อมอยู่แต่บริบทดังกล่าวยังคงอยู่และมันกลับยิ่งเด่นชัดมากขึ้นด้วยการที่เราตระหนักว่าอะไรคือสิ่งที่ใช้งานไม่ได้ อะไรคือสิ่งจำเป็นต่องานหรือเป้าประสงค์ของเราที่ขาดหายไป ทั้งหมดนี้ตอกย้ำว่าสภาวะพร้อมอยู่ไม่ใช่ส่วนเพิ่มเติมหรือเพียงแง่มุมใดแง่มุมหนึ่งของสิ่งที่เป็นอยู่อย่างภววิสัยแต่มันคือสิ่งที่ เป็นอยู่อย่างภววิสัยเองที่เป็นไปได้ภายในบริบทของสภาวะความพร้อมอยู่

การมอบหมายภาระหน้าที่นี้เป็นไปได้บนความเหมาะสมของสิ่งที่เราพบเจอในโลก ความเหมาะสมนี้ไม่ได้กำเนิดขึ้นเพราะเป้าประสงค์ของมนุษย์ มันคือสิ่งที่สรรพสิ่งทั้งหลายเป็นในตัวของพวกเขาเองอยู่แล้ว แต่วิธีที่สิ่งเหล่านี้เผยตัวของมันเองออกมาต่อตาชายน์คือผ่านเงื่อนไขของความเอาใจใส่ สิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อตาชายน์พบเจอกับสรรพสิ่งในโลกคือการที่เรามอบหมายภาระหน้าที่บางอย่างให้แก่สิ่งเหล่านี้โดยนำพวกมันไปใช้งานในชีวิตประจำวันของเรา ซึ่งตามที่ได้กล่าวไปแล้วการมอบหมายนี้เป็นไปได้บนความเหมาะสมของสิ่งที่สรรพสิ่งเหล่านี้เป็น ทำให้การมอบหมายภาระหน้าที่นี้เป็นการอ้างถึงกลับไปยังสิ่งที่สรรพสิ่งเป็นในตัวของมันเองด้วย เราพบค้อนในฐานะของเครื่องมือสำหรับตอกหรือสิ่งเพื่อการตอก นี้เป็นไปได้เพราะว่าการตอกคือความเหมาะสมของมัน คือสิ่งที่บางอย่างที่เราเรียกว่าค้อนนี้เป็นในตัวของมันเอง การที่เราหยิบมันขึ้นมาใช้สอยอย่างเหมาะสมกับสิ่งที่มันเป็นคือการทำให้สิ่งที่มันเป็นในตัวของมันเองเผยออกมา ในการใช้สอยนี้ความเอาใจใส่ของเราเข้าถึงเพื่อการใดการหนึ่งของสิ่งที่เรียกว่าค้อนและทำให้เราเข้าใจว่าสิ่งนี้เป็นอะไร

โครงสร้างของสภาวะความพร้อมอยู่ข้างต้นนี้แสดงให้เห็นเมื่อว่าสรรพสิ่งในโลกเผยตัวของมันเองออกมาอย่างที่มีมันเป็นในตัวของมันเอง หรือถูกปล่อยให้เป็นอย่างที่มีมันเป็น สภาวะความเป็นอยู่หรือป็องของพวกมันมีลักษณะที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘ความเกี่ยวข้อง’ (Involvement) กล่าวคือในสิ่งเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับบางอย่างเสมอ ตัวอย่างเช่นในกรณีของค้อน

“which is ready-to-hand, and which we accordingly call a “hammer”, there is an involvement in hammering; with hammering, there is an involvement in making something fast; with making something fast, there is an involvement in protection against bad weather; and this protection ‘is’ for the sake of providing shelter for Dasein – that is to say, for the sake of a possibility of Dasein’s Being.”⁷³

จะเห็นได้ว่าในท้ายที่สุดแล้วความเกี่ยวข้องของสิ่งที่เป็นสภาวะพร้อมอยู่ย้อนกลับมาสู่ตัวตาชายน์เองหรืออาจจะพูดได้ว่าเพื่อตาชายน์ในความใส่ใจของตัวเองต่อนตนเอง และเพราะตาชายน์เข้าใจบริบทของความสัมพันธ์ (บริบทองค์รวมแห่งความเชื่อมโยงกันของการเป็นเครื่องมือ) ที่เราได้พูดถึงไปทั้งหมดนี้ในความหมายของความเป็นไปได้ของการเป็นอยู่เพื่อตัวของมันเองอยู่ก่อนการพบเจอกับสิ่งต่างๆ มันจึงสามารถปล่อยให้สิ่งต่างๆเหล่านี้ถูกพบในฐานะสภาวะพร้อมอยู่เสมอ และความเข้าใจที่ตาชายน์มีอยู่ก่อนนี้ไม่ใช่อะไรนอกจากความเข้าใจการเป็นอยู่-ใน-โลกของเขา

⁷³ Heidegger, *Being and Time*, 116.

‘พื้นที่ของความเป็นไปได้ในการมีความเข้าใจ’ (The “wherein” of an act of understanding) คือสิ่งที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังทุกการพบเจอกับสรรพสิ่งในโลก มันคือสิ่งที่มาก่อนการพบเจอกับสิ่งต่างๆหรือเป็นเงื่อนไขที่รองรับการพบเจอกับสิ่งต่างๆในการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาซาฮ์นและในขณะเดียวกันมันก็คือการมีความเข้าใจในการเป็นอยู่ของตัวเองของดาซาฮ์นด้วยเช่นกัน เพราะดังที่เห็นการเข้าใจสิ่งต่างๆในโลกของดาซาฮ์นย้อนกลับมายังความเข้าใจในความเป็นไปได้ที่ตัวดาซาฮ์นเองเป็น อย่างสั้นๆเวลาที่ดาซาฮ์นเข้าใจบริบทของความสัมพันธ์ข้างต้นและมอบหมายภาระหน้าที่ให้แก่สรรพสิ่ง เพื่อจัดการกับพวกมันไม่ทางใดก็ทางหนึ่งบนพื้นฐานของความเป็นสภาวะพร้อมอยู่ของพวกมัน สิ่งที่เกิดควบคู่ไปพร้อมๆกันคือดาซาฮ์นกำหนดตัวของเขาเองในความเอาใจใส่เข้ากับเป้าประสงค์ของเพื่อการใดการหนึ่ง (ซึ่งสอดคล้องกับความเกี่ยวข้องของสภาวะพร้อมอยู่) ด้วยเงื่อนไขของความเป็นไปได้ของการเป็นอยู่เพื่อตัวของดาซาฮ์นเอง⁷⁴ พื้นที่ของความเป็นไปได้ในการมีความเข้าใจนี้เองคือสิ่งที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่าปรากฏการณ์ของความเป็นโลก⁷⁵

ความเป็นไปได้ของการเป็นอยู่ของตัวเองที่ดาซาฮ์นครอบครองนี้คือบางสิ่งบางอย่างที่ดาซาฮ์นคุ้นเคยตั้งแต่แรกเริ่มการเป็นอยู่ของเขาและก่อนการมีความเข้าใจของตัวเองต่อตนเอง มันมาพร้อมกับการดำรงอยู่ของดาซาฮ์นหรือการพบตัวเองในโลก ณ จุดนี้ความสำคัญที่ลักษณะของการดำรงอยู่บนเงื่อนไขความเป็นภวสภาพ-ความเป็นภววิทยาของดาซาฮ์นมีต่อการสืบค้นความหมายของบ็อริงเริ่มปรากฏออกมาต่อเราอย่างชัดเจน เรากำลังพูดถึงความเป็นโลกที่ดาซาฮ์นเข้าใจในเบื้องต้นที่สุดของความปกติสามัญแห่งชีวิตประจำวันเพื่อนำไปสู่การแจกแจงสภาวะการเป็นอยู่-ใน-โลก โดยเราเชื่อว่าวิถีทางที่สรรพสิ่งในโลกเผยตัวของมันเองออกมาต่อดาซาฮ์นในปฏิสัมพันธ์เบื้องต้นที่สุดคือผ่านสภาพแวดล้อมของเครื่องมือซึ่งเป็นไปภายใต้บริบทของคร่อมแห่งความเชื่อมโยงกันของความเชื่อมโยงเครื่องมือทั้งหมด แต่ในการมีความเข้าใจต่อบริบทของความสัมพันธ์ทั้งหมดนี้สิ่งที่เกิดขึ้นควบคู่ไปด้วยคือดาซาฮ์นเข้าใจและอ้างถึงกลับมายังความเป็นไปได้ในการเป็นอยู่ของตัวเองซึ่งสิ่งนี้เป็นเงื่อนไขที่ต้องมีอยู่ก่อนแล้วก่อนการมีความเข้าใจทั้งปวง ความเป็นไปได้ในการเป็นอยู่ดังกล่าวมีรากเหง้าอยู่ในความคุ้นเคยของดาซาฮ์นซึ่งมาพร้อมกับการดำรงอยู่ในโลกของตัวเอง และการดำรงอยู่ที่เป็น

⁷⁴ “In understanding a context of relations such as we have mentioned, Dasein has assigned itself to an “in-order-to”, and it has done so in terms of a potentiality-for Being for the sake of which it itself is – one which it may have seized upon either explicitly or tacitly, and which may have be either authentic or inauthentic.” - *ibid.*, 119.

⁷⁵ “The “wherein” of an act of understanding which assigns or refer itself, is that for which one lets entities be encountered in the kind of Being that belongs to involvement; and this “wherein” is the phenomenon of the world. And the structure of that to which Dasein assigns itself is what makes up the *worldhood* of the world.” - *ibid.*

สาระสำคัญของดาชาขานนี้คือสิ่งที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘สภาวะข้อเท็จจริงของโลก’ (Facticity) ของเขาของการพบตนเองอาศัยอยู่ในโลกในความคุ้นเคยต่อความเป็นไปได้ใดความเป็นไปได้หนึ่งของการเป็นอยู่ ตั้งแต่เกิดดาชาขานพบตนเองท่ามกลางความเป็นไปได้ของการมีความเข้าใจเสมอ เขาถูกซึ่มซับและในท้ายที่สุดหล่อหลอมเข้าไปจนเกิดเป็นความคุ้นเคยไปกับมันไม่ในทางใดก็ทางหนึ่ง การพบตนเองในโลกของดาชาขานนี้ไม่ใช่สิ่งที่ตัวดาชาขานเองสามารถเลือกได้แม้แต่น้อย แต่มันกลับกลายเป็นรูปธรรมที่หนักแน่นที่สุดในการดำรงอยู่และเป็นอยู่ของเขา การพบตนเองในโลกนี้ในสำนวนของไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘การถูกขว้างเข้ามาในโลก’ (Thrownness) (ประเด็นเรื่องการถูกขว้างเข้ามาในโลกนี้จะถูกพูดถึงอย่างละเอียดในส่วนของ ‘การเป็นอยู่-ในดั่งที่เป็นเช่นนั้น’ (Being-in-as such) ภายหลังจากที่เรามีภาพส่วนประกอบของการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชาขานทั้งหมด) สิ่งที่เราเห็นอยู่ที่นี่คือลักษณะความเป็นภวสภาพ-ความเป็นภววิทยาในระดับขั้นที่ผิวเผินที่สุดของดาชาขานในด้านหนึ่งคือความเป็นไปได้ของการมีความเข้าใจในการเป็นอยู่ของตนเองผ่านการเข้าไปข้องแวะพัวพันกับสรรพสิ่งซึ่งเปิดเผยสิ่งที่ตัวดาชาขานเองและสรรพสิ่งในโลกเป็น แต่ความเป็นไปได้ดังกล่าวต้องมีรากเหง้ามาจากเงื่อนไขอีกด้านหนึ่งของรูปธรรมแห่งการดำรงอยู่ซึ่งหล่อหลอมเป็นความเป็นไปได้ที่คุ้นเคยของดาชาขานแต่แรกเริ่ม

ความเป็นโลกของโลกในแนวคิดของไฮเดกเกอร์หมายถึงความเป็นไปได้ของการมีความเข้าใจในการเป็นอยู่ที่ดาชาขานคุ้นเคย (ในฐานะที่มันคือรากเหง้าอย่างเป็นทางการดำรงอยู่ของตัวเอง) ซึ่งมอบเงื่อนไขสำหรับการพบเจอและเข้าไปข้องแวะพัวพันกับสรรพสิ่งต่างๆในโลกให้แก่การเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชาขานตั้งแต่เริ่มต้นมีความเข้าใจ ทั้งหมดนี้ย้อนกลับไปยังการพำนักอาศัยอยู่ในโลกของดาชาขานเพราะว่าดั่งที่ได้กล่าวไปแล้วการพำนักอาศัยนี้มีได้หมายถึงเพียงแค่ว่าการมีชีวิตอยู่บนดาวเคราะห์นี้ แต่มันหมายถึงการดำเนินชีวิต การประพฤติปฏิบัติตนตามแต่ความคุ้นเคยที่เป็นของดาชาขานเอง

มันอาจจะดูราวกับว่ากระบวนการของการสืบค้นทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการเป็นอยู่-ใน-โลกหรือสภาวะความเป็นอยู่เบื้องต้นที่สุดของดาชาขานพาเรากลับมาสู่จุดเริ่มต้น กลับมาสู่ลักษณะทางภววิทยาของการเป็นอยู่อย่างควบคู่กับโลกของดาชาขานซึ่งบ่งบอกว่าดาชาขานนั้นครอบครองโลกอยู่ก่อนแล้วด้วยสภาวะข้อเท็จจริงของโลกของการดำรงอยู่ของเขาและไม่สามารถเป็นอยู่ได้หากปราศจากเงื่อนไขของโลก แต่การหวนกลับมาดังจุดเริ่มต้นของเรานี้ไม่ใช่การอธิบายอ้างกลับไปยังตัวเองอย่างวกไปวนมาโดยไม่มีจุดหมาย ในการกลับมาดังลักษณะทางภววิทยาการเป็นอยู่อย่างควบคู่ไปกับโลกของดาชาขานที่เราใช้เป็นเงื่อนไขสำหรับการสืบค้นอีกครั้ง เรากลับมาพร้อมกับความเข้าใจในลักษณะทางภววิทยาดังกล่าวที่ดียิ่งขึ้น เพราะเราได้เวียนผ่านโครงสร้างทางภววิทยาความ

เป็นโลกของโลกหรือโลกที่ปรากฏต่อตาชายน์ในเบื้องต้นระดับขั้นที่ผิวเผินที่สุดของการมีความเข้าใจอย่างครบรอบอีกครั้ง⁷⁶ เมื่อเรากล่าวว่าตาชายน์นั้นเป็นอยู่ควบคู่ไปกับโลกของเขาอย่างไม่สามารถแยกขาดจากกันได้เป็นครั้งที่สองเราเข้าใจว่าทำไมมันจึงเป็นเช่นนั้น มันเป็นเพราะว่าความเป็นไปได้ของการมีความเข้าใจทั้งหมดของตาชายน์ (หรือความเป็นโลกของโลก) ถูกกำหนดและเป็นไปได้โดยเงื่อนไขของสภาวะข้อเท็จจริงของการถูกขังเข้ามาในโลกซึ่งมาก่อนการที่ตัวเขาเองเริ่มต้นทำความเข้าใจ นี่คือนี่สิ่งที่เรากำลังหมายถึงเวลาที่เรากล่าวว่าในทุกการมีความเข้าใจของตาชายน์ตัวตาชายน์นั้นมีหรือครอบครองความเป็นโลกอยู่แล้ว และในขณะเดียวกันเราก็สามารถที่จะพูดได้ว่ามันคือโลกที่ครอบครองตาชายน์เช่นกัน

การเป็นอยู่-กับ (Being-with)

อีกหนึ่งส่วนประกอบสำคัญของสภาวะการเป็นอยู่-ใน-โลกคือการเป็นอยู่-ใน-โลกในฐานะ ‘การเป็นอยู่-กับ’ (Being-with) ซึ่งไฮเดกเกอร์ชี้ว่าเราสามารถสืบค้นมันได้ในปรากฏการณ์การเป็นอยู่ร่วมกับตาชายน์อื่นในโลก โดยไฮเดกเกอร์เริ่มต้นการสืบค้นนี้ด้วยการตั้งคำถามว่าตาชายน์คือ ‘ใคร’ ในความปกติสามัญแห่งชีวิตประจำวันของเขา?⁷⁷ เพราะในความคิดของไฮเดกเกอร์การตั้งคำถามถึงตาชายน์อื่นนำไปสู่การตั้งคำถามถึงประเด็นเรื่องของตัวตนของตาชายน์เองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

⁷⁶ ข้อสังเกตหนึ่งต่อแนวคิดของไฮเดกเกอร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิธีการสืบค้นของเขา คือสิ่งที่ไฮเดกเกอร์ทำไม่เชิงเป็นการมอบคำอธิบาย (Explanation) ตามความเข้าใจโดยทั่วไป เพราะคำอธิบายจะต้องมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดที่ชัดเจนแน่นอน เป็นเส้นตรง แต่อย่างที่เราเห็นการสืบค้นเกี่ยวกับสภาวะคือความเป็นอยู่มักพาเรากลับมายังสิ่งที่เราใช้เป็นเบาะแสสำหรับการเริ่มต้นของเราเสมอ นี่เป็นเพราะว่าธรรมชาติของสิ่งที่เรากำลังสืบค้นบ่งชี้หรือการเป็นอยู่และความหมายหรือการมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นอยู่ดังกล่าว พวกมันไม่ใช่สิ่งสองสิ่งที่ยิ่งใหญ่กัน แต่เป็นเนื้อเดียวกันอย่างแยกไม่ขาดซึ่งทำให้มันไม่มีจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดในตัวของมันเอง เราไม่เคยรู้ว่าสภาวะคือความเป็นอยู่เริ่มต้นที่ไหนหรืออย่างไร เพราะตั้งแต่จำความได้เราก็ดำเนินการด้วยความเข้าใจบางอย่างเกี่ยวกับมัน และเมื่อเราเริ่มต้นตั้งคำถามเกี่ยวกับมันนี่ยิ่งเผยให้เห็นว่าบั้งนี้เป็นอย่างไรมันเป็นอยู่แล้ว แต่ด้วยขีดจำกัดของเราทุกการสืบค้นจะต้องเริ่มต้นที่เงื่อนไขบางอย่างเสมอ อย่างไรก็ตามกลับมายังสิ่งที่เราใช้เพื่อเริ่มต้นไม่ใช่การให้คำอธิบายที่วนเวียน สิ่งที่ไฮเดกเกอร์ทำคือการแจกแจง (Explication) ถึงความเป็นไปของบั้งและการมีความเข้าใจ ในการแจกแจงของไฮเดกเกอร์การหวนกลับมาถึงจุดเริ่มต้นคือการตามรอยโครงสร้างที่ขดลึกลงไปในความเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะคือความเป็นอยู่เพื่อที่จะคลี่คลายมันออกมา

⁷⁷ “ By directing our researches towards the phenomenon which is to provide us with an answer to the question of the “who”, we shall be led to certain structures of Dasein which are equiprimordial with Being-in-the-world: *Being-with* and *Dasein-with*.” - Heidegger, *Being and Time*, 149.

ประเด็นเรื่องดาชายนอื่นและการเป็นอยู่กับดาชายนอื่นเผยความเกี่ยวข้องของมันออกมาแล้ว ในการพูดถึงโครงสร้างความเป็นโลกของโลกที่ผ่านมา แม้ว่าเรายังไม่ได้พูดถึงมันโดยตรงเลยก็ตาม กล่าวคือเมื่อเราแจกแจงการเข้าไปข้องแวะพัวพันของดาชายนกับสรรพสิ่งต่างๆในโลกบนฐานความเป็นเครื่องมือของสภาวะความพร้อมอยู่ด้วยการมีความใส่ใจดาชายนอื่นรวมอยู่ภายในโลกแห่งความใส่ใจที่เราคุ้นเคยตั้งแต่แรก ในสภาพแวดล้อมของความเป็นเครื่องมือซึ่งเราได้ชี้แจงไปแล้วว่าเป็นรูปแบบของการมีความเข้าใจและการจัดการต่อสรรพสิ่งในโลกที่เป็นปกติสามัญที่สุดสำหรับดาชายน เราไม่ได้พบเพียงแค่สรรพสิ่งต่างๆในฐานะของเครื่องมือเท่านั้นแต่เราพบกับสิ่งที่เรียกว่าดาชายนอื่นด้วย ไม่ว่าจะเป็นกรณีของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของ ‘งาน’ เหล่านี้ หรือในกรณีของผู้ที่ครอบครองบางสิ่งบางอย่างหรือเป็นเจ้าของเครื่องมือที่เราใช้ในงานเหล่านี้ เช่น อาจารย์ผู้ที่ผู้วิจัยต้องส่งมอบงานชิ้นนี้ให้ตรวจทาน หนังสือที่ผู้วิจัยยืมมาจากผู้ใดผู้หนึ่ง หรือ แม้กระทั่งบ้านหลังตรงข้ามที่เป็นของใครบางคน เป็นต้น (อย่างไรก็ดีการเข้ามาเกี่ยวข้องของผู้อื่นในเป้าหมายของงานไม่ได้หมายความว่างานเหล่านั้นไม่ใช่ ‘เพื่อการใดการหนึ่ง’ ของดาชายนเอง เพราะต่อให้ไม่ว่าจะมีผู้อื่นเข้ามาเกี่ยวข้องเพียงใดก็ตาม งานเหล่านั้นยังคงเกี่ยวข้องหรือเชื่อมโยงกลับมาที่มีความเอาใจใส่ของตัวของดาชายนเองเสมอ แต่สิ่งที่มันแสดงให้เห็นคือใน ‘เพื่อการใดการหนึ่ง’ ของดาชายนมีความเข้าใจเกี่ยวกับผู้อื่นรวมอยู่แล้วเสมอ) ผู้อื่นปรากฏอยู่ในทุกบริบทสภาพแวดล้อมของความเป็นเครื่องมือ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเครื่องมือเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่สภาวะพร้อมอยู่สำหรับตัวดาชายนเองเท่านั้นแต่เป็นสภาวะพร้อมอยู่สำหรับผู้อื่นด้วย⁷⁸ แต่ดาชายนอื่นนี้ไม่สามารถที่จะมีสถานะทางภววิทยาที่เหมือนกันกับสรรพสิ่งอื่นๆในโลกได้ เพราะว่าพวกเขาคือดาชายนที่เป็นอยู่ในโลกเช่นเดียวกันกับฉันหรือมีลักษณะทางภววิทยาเหมือนกัน นี่ทำให้การมีความเข้าใจเกี่ยวกับดาชายนอื่นจึงไม่สามารถเป็นไปได้ในแบบเดียวกันกับความ เป็นเครื่องมือของสรรพสิ่งเหล่านี้ ดังนั้นการจะแจกแจงการมีความเข้าใจเกี่ยวกับผู้อื่นของเราจะต้องเริ่มจากดาชายนที่ซึ่งเป็นของเราเอง⁷⁹

การมีความเข้าใจเกี่ยวกับดาชายนอื่นและตัวตนของดาชายนนั้นสัมพันธ์กันในระดับภววิทยาเหมือนกันกับการมีความเข้าใจเกี่ยวกับดาชายนและโลกซึ่งความสัมพันธ์ของทั้งสองส่วนต้องดำเนินควบคู่กันอย่างแยกขาดจากกันไม่ได้ และเช่นเดียวกันกับคำอธิบายอื่นๆของไฮเดกเกอร์สิ่งที่เป็นเบาะแสสำหรับการสืบค้นปรากฏการณ์ของผู้อื่นก็คือสิ่งที่ใกล้ดาชายนมากที่สุด นั่นก็คือตัวตนในความปกติสามัญแห่งชีวิตประจำวันของดาชายนเอง

⁷⁸ “...such ‘Things’ [เครื่องมือ] are encountered from out of the world in which they are ready-to-hand for Others – a world which is always mine too in advance.” - *ibid.*, 154.

⁷⁹ “Thus in characterizing the encountering of *Others*, one is again oriented by that *Dasein* which is in each case one’s own.” - *ibid.*

เวลาที่เรากล่าวถึงตัวตนของดาซายน์หรือดาซายน์คือใคร? แวบแรกคำตอบของคำถามดังกล่าวจะชัดเจนในตัวของมันเอง ถ้าดาซายน์คือการเป็นอยู่ที่เป็นของตัวเอง ตัวตนของดาซายน์ก็ไม่มีทางเป็นอื่นใดนอกจาก ‘ฉัน’ (I) แต่วิธีการคิดเกี่ยวกับสถานะของ ‘ฉัน’ ในแนวคิดของไฮเดกเกอร์นั้นแตกต่างจากวิธีคิดของนักคิดในปรัชญาตะวันตกส่วนใหญ่ โดยไฮเดกเกอร์เตือนผู้อ่านของเขาตั้งแต่ต้นว่าความชัดเจนที่ปฏิเสธไม่ได้ของสิ่งที่เรียกว่า ‘ฉัน’ ซึ่งดูเหมือนจะถูกมอบให้แก่เราผ่านขั้นตอนของการตระหนักรู้ย้อนกลับมาที่ตัวเอง แท้จริงแล้วอาจจะกลับทับความหมายทางภววิทยาที่ลึกลงไปของ ‘ฉัน’ ในดาซายน์และชักนำการสืบค้นของเราไปในทิศทางที่ไม่ถูกต้อง (หรืออย่างน้อยๆ ไม่เหมาะสมต่อการสืบค้นเกี่ยวกับความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่)⁸⁰ ทิศทางที่ไม่ถูกต้องดังกล่าวคือวิธีการคิดที่ว่าสิ่งที่เรียกว่า ‘ฉัน’ นี้ถูกมอบให้ในลักษณะองค์ประธานเดี่ยวๆซึ่งต้องหาหนทางบางอย่างเพื่อที่จะเข้าถึงผู้อื่นจากตัวตนอันโดดเดี่ยวของมันเอง ในวิธีคิดโดยทั่วไปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างฉันกับผู้อื่น การพบเจอกับผู้อื่นในโลกของเราเริ่มต้นที่องค์ประธานของตัวตนซึ่งมีลักษณะเป็นบางสิ่งบางอย่างที่แน่นอนตายตัวในตัวของมันเอง อย่างเช่น จิตหรือวิญญาณ (Mind หรือ Soul Substance) ที่ยืนอยู่อย่างแยกขาดและตรงข้ามกับผู้อื่นทั้งหมดที่มีสถานะเป็นวัตถุ เช่นเดียวกัน ในวิธีคิดเช่นนี้ สิ่งที่เรียกว่าผู้อื่นถูกแบ่งแยกออกจากความเป็น ‘ฉัน’ ตั้งแต่ต้น (หรือถ้าจะพูดให้ถูกทั้งคู่ถูกคิดในฐานะของสิ่งสองสิ่งที่มีได้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงใดๆกันเลยตั้งแต่แรก) และจากนั้นจึงค่อยถูก ‘ฉัน’ จับคว่าในการทำความเข้าใจบางอย่างหรือผ่านการพิจารณาย้อนกลับมาโดยมีตัวตนของตนเองเป็นที่ตั้ง หรือพูดอีกอย่างหนึ่งคือสิ่งที่เรียกว่า ‘ฉัน’ มาก่อนผู้อื่นเสมอในฐานะขององค์ประธานอัตวิสัยซึ่งเป็นฐานหรือจุดตั้งต้นสำหรับการเข้าถึงผู้อื่นผ่านการมีความรู้ จะเห็นได้ว่าวิธีคิดเช่นนี้จะม้ายคล้ายคลึงวิธีคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเรากับโลกบนการมีความรู้ซึ่งเราได้เอ่ยถึงไปแล้ว วิธีคิดเหล่านี้ล้วนต่างตั้งอยู่บนสมมุติฐานที่มองว่าเราหรือมนุษย์มีลักษณะเป็นวัตถุในเชิงภววิสัยที่มีคุณสมบัติของการเป็นองค์ประธานแห่งการรับรู้บางอย่าง ซึ่งเริ่มสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆในโลก (รวมทั้งผู้อื่น) ที่มีลักษณะของความเป็นวัตถุเช่นเดียวกันบนฐานของศักยภาพบางอย่าง (เช่น การรับรู้) ของตัวเองเพียงอย่างเดียว แต่อย่างที่ได้อธิบายไปก่อนหน้านี้วิธีคิดที่กล่าวมาไม่ได้คำนึงถึงสภาวะทางภววิทยาแห่งการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาซายน์แม้แต่น้อย สำหรับไฮเดกเกอร์ผู้อื่นไม่ได้หมายถึงคนอื่นๆทั้งหมดที่ไม่ใช่ฉัน แต่มันหมายถึงผู้ที่โดยปกติแล้วฉันเองก็เป็นหนึ่งในนั้น⁸¹ การเป็นอยู่อยู่กับผู้อื่นที่เหมือนกับเรา หรือมีลักษณะทางภววิทยาของการเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับของเรา

⁸⁰ Ibid., 150 - 52.

⁸¹ “By ‘Others’ we do not means everyone else but me – those over against whom the “I” stands out. They are rather those from whom, for the most part, one does *not* distinguish oneself – those among whom one is too.” - *ibid.*, 154.

(นั่นก็คือการเป็นอยู่-ใน-โลกที่ถูกเข้าใจด้วยความใส่ใจ) แสดงให้เห็นว่าโลกคือสิ่งที่เราแบ่งปันร่วมกับดาชายนอื่นในการเป็นอยู่ของเราและพวกเขาเสมอ ซึ่งทำให้การพบเจอกับผู้อื่นนั้นต้องเริ่มต้นจากสภาวะการเป็นอยู่-ใน-โลกของทั้งเราและพวกเขา หรือกล่าวคือผู้อื่นถูกพบในสภาพแวดล้อมแห่งความเอาใจใส่ของดาชายน

เช่นเดียวกับการพบเจอสรรพสิ่งต่างๆในโลกดาชายนของผู้อื่นไม่ได้ถูกพบเจอในลักษณะของมนุษย์ที่เป็นวัตถุในเชิงภววิสัย (person-Things present-at-hand) บางสิ่งบางอย่างที่เพียงแค่อุบัติขึ้นและดำรงอยู่ในตัวของมันเองอย่างแยกขาดจากหรือปราศจากซึ่งความเชื่อมโยงในบริบทสภาพแวดล้อมของโลก ในทางตรงกันข้ามพวกเขาถูกพบเจอในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมดังกล่าวตั้งแต่ต้นบนเงื่อนไขเดียวกันกับสภาวะพร้อมอยู่นั้นก็คือในความเอาใจใส่ของดาชายน แต่ในขณะที่สรรพสิ่งอื่น ๆ ที่มีได้มีลักษณะทางภววิทยาเช่นเดียวกับดาชายนถูกเข้าถึงในความเป็นสภาวะความพร้อมอยู่ของพวกมันดาชายนอื่นซึ่งมีลักษณะทางภววิทยาเหมือนกับดาชายนถูกพบใน ‘ความเป็นอยู่-กับ’ (Dasein-with) ของเขา ความเป็นกับของผู้อื่นเน้นย้ำถึงลักษณะทางภววิทยาหรือสถานะของความเป็นดาชายนที่ผู้อื่นเป็นเช่นเดียวกับเราและทำให้เห็นว่าดาชายนของผู้อื่นเองก็มีตำแหน่งแห่งที่ในการเป็นอยู่-ใน-โลก ในรูปธรรมแห่งการดำรงอยู่และในความเป็นไปได้ของการมีความเข้าใจต่อการเป็นอยู่เช่นกัน ทั้งหมดนี้เปิดเผยลักษณะทางภววิทยาของตัวดาชายนเองออกมา มันเผยว่าดาชายนเองก็เป็นความเป็นอยู่-กับของผู้อื่นด้วย⁸²

จากทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่าดาชายนอื่นนั้นไม่ใช่ส่วนเพิ่มเติมบางอย่างที่ถูกค้นพบและจับคว่าภายหลังการเป็นอยู่-ใน-โลก แต่การเป็นอยู่-กับดาชายนอื่นคือหนึ่งในความหมายของการเป็นอยู่-ใน-โลกและเป็นลักษณะทางภววิทยาของตัวดาชายนเองตั้งแต่แรก กล่าวคือสิ่งที่ทำให้การพบเจอกับดาชายนอื่นเป็นไปได้อีกคือลักษณะทางภววิทยาของการเป็นอยู่-กับที่ตัวดาชายนเป็น⁸³ เหมือนกันกับที่ดาชายนไม่เคยและไม่มีทางปราศจากโลกของเขาดาชายนเองก็ไม่เคยปราศจากผู้อื่นในความเข้าใจเช่นกัน แม้ว่าในความเป็นจริงจะไม่มีผู้อื่นปรากฏต่อการรับรู้ของดาชายนเลยก็ตาม โดยไฮเดกเกอร์ชี้ว่ากระทั่งการ ‘อยู่ตามลำพัง’ ของดาชายนก็ไม่ใช่สิ่งที่ตรงกันข้ามกับการอยู่-กับผู้อื่น แต่มันคือรูปแบบ

⁸² “The world not only frees the ready-to-hand as entities encountered within-the-world; it also frees Dasein – the Others in their Dasein-with. But Dasein’s ownmost meaning of Being is such that this entity (which has been freed environmentally) is Being-in in the same world in which, as encounterable for Others, it is there with them.” - *ibid.*, 160.

⁸³ “Being-with is such that the disclosedness of the Dasein-with of Others belongs to it; this means that because Dasein’s Being is Being-with, its understand of Being already implies the understanding of Others.” - *ibid.*, 160 - 61.

หนึ่งของการเป็นอยู่กับผู้อื่น (เป็นรูปแบบที่บกพร่องของการเป็นอยู่กันในลักษณะที่คล้ายกับการชำระดูเสียหายของเครื่องมือ) เพราะว่าการอยู่ตามลำพังนี้เป็นไปบนเงื่อนไขของสิ่งที่โดยลักษณะทางภววิทยาแล้วสามารถเป็นอยู่กับผู้อื่นได้เท่านั้น

ดาชายนี่คือ ‘ใคร’?

เราได้กล่าวไปแล้วว่าความคุ้นเคยของดาชายนี่นั้นเกิดขึ้นมาพร้อมๆกับการพบตนเองถูกขว้างเข้ามาในโลก และความเป็นไปได้ในการเป็นอยู่ของดาชายนี่ทั้งหมดดงอกเงยขึ้นมาจากความคุ้นเคยนี้ โดยไฮเดกเกอร์เรียกสิ่งที่ดาชายนี่คุ้นเคยหรือใกล้ชิดมากที่สุดว่า ‘ความเป็นสาธารณะ’ (Publicness) เพราะว่าการถูกขว้างเข้ามาในโลกดาชายนี่ต้องพบตนเองในฐานะส่วนหนึ่งของสังคม วัฒนธรรม การประพฤติปฏิบัติและประวัติศาสตร์บางอย่างเสมอ ความเป็นสาธารณะจึงหมายถึงวิถีทางโดยปกติสามัญที่ทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตประจำวันของดาชายนี่ถูกทำความเข้าใจและถูกจัดการ เราใช้สอยสิ่งต่างๆอย่างที่ใช้กันทั่วไป ทำในสิ่งที่คนอื่นทำ เชื่ออย่างที่คุณอื่นเชื่อ ตัดสินอย่างที่คุณอื่นตัดสินก่อนที่ตัวเราเองจะเริ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้ด้วยตัวเอง ผู้อื่นในที่นี้ไม่ได้หมายถึงเจาะจงไปที่ผู้หนึ่งผู้ใด โดยเฉพาะหรือแม้กระทั่งกลุ่มก้อนของผู้คนจำนวนใดจำนวนหนึ่ง (หรือทั้งหมด) แต่มันคือความกำกวมของความเป็นไปได้ในการเป็นอยู่ของเราที่มีถูกอ้างถึงเป็นอันดับแรกในความคุ้นเคยที่ตัวเราเองมีต่อการเป็นอยู่นี้ เวลาที่เราถูกถามว่าทำไมจึงทำสิ่งต่างๆเช่นนั้นเช่นนั้น? คำตอบที่ง่ายดายและแม่นยำที่สุดคือ เพราะว่ามันคือสิ่งที่ ใครต่อใครก็ทำกัน ‘ใครต่อใคร’ ในที่นี้คือสิ่งที่ไฮเดกเกอร์นิยามว่า ‘das Man’ หรือ ‘Anyone’

ความเป็นสาธารณะของ ‘ใครต่อใคร’ คือสิ่งที่มอบแนวทางเบื้องต้นที่ดาชายนี่ตีความหรือทำความเข้าใจตนเองและโลกของเขาตั้งแต่แรกเริ่มการเป็นอยู่ ในขณะที่มันมอบคำตอบเกี่ยวกับวิถีทางความเป็นไปต่างๆในชีวิตประจำวันและมอบคำอธิบายของความเป็นไปนั้นๆให้แก่ดาชายนี่มันก็ช่วงชิงบางสิ่งบางอย่างไปจากการตัดสินใจของเขาด้วย สิ่งที่มีช่วงชิงไปคือความเป็นตัวของตัวของดาชายนี่

“The “das Man” is there alongside everywhere, but in such a manner that it has always stolen away whenever Dasein presses for a decision. Yet because the “das Man” presents every judgment and decision as its own, it deprives the particular Dasein of its answerability.”⁸⁴

⁸⁴ Ibid., 165.

เพราะว่าในความเหมาวมที่ไม่แยแสของมัน มันยึดยึดตัวมันเองให้แก่เราและกลับทำให้สิ่งต่างๆ กลายเป็นสิ่งที่คุ้นเคยหรือ ‘รู้ๆกันอยู่แล้ว’ สำหรับทุกคนๆรวมทั้งตัวของเราเอง ทำให้ในเบื้องต้นเราไม่เคยมีความหมายที่แท้จริงหรือที่ออกมาจากตัวของเราเองแม้แต่น้อย แต่กระนั้นก็มีบางอย่างที่ปฏิเสธไม่ได้ในความเป็นความเป็นสาธารณะนี้ซึ่งทำให้มันเป็นคำตอบที่ถูกต้องเสมอ มันถูกต้อง เพราะว่ามันเป็นสิ่งที่ทุกคนรอบๆตัวและก่อนหน้าเราทำๆกันมาตั้งแต่เราเริ่มค้นพบตัวเองในโลก จะเห็นได้ว่าความถูกต้องของมันวางอยู่บนความคลุมเครือของชนแบบแผนบางอย่างที่ทุกดาชายน์เอง ล้วนต้องเป็นส่วนหนึ่งอย่างเลี่ยงไม่ได้ในการดำรงอยู่ของเขา และมันสามารถถูกอ้างถึงได้โดยไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องอาศัยการยืนยันรองรับใดๆแม้แต่น้อย ดังจะเห็นได้เมื่อเราพยายามซักถามว่าใครกันคือ ‘ใครต่อใคร’ ที่ว่านี้? เราจะพบว่า ‘ใครต่อใคร’ นั้นหมายถึงทุกคนแต่ในเวลาเดียวกันก็ไม่ได้หมายถึงใครเลย⁸⁵

ไฮเดกเกอร์ชี้ว่า ‘ใครต่อใคร’ คือสิ่งที่มอบคำตอบให้แก่คำถามที่ว่าดาชายน์คือใครในความปกติสามัญแห่งชีวิตประจำวันของเขา? ในเบื้องต้นที่สุดของชีวิตประจำวันดาชายน์พบตนเองอยู่ท่ามกลาง ‘ใครต่อใคร’ ถูกรายล้อมไปด้วยคนธรรมดาผู้ซึ่งตัวเขาเองเป็นหนึ่งในนั้น ใน ‘การเป็นอยู่-กับ-กันและกัน’ (Being-with-one-another) นี้ทำให้ในเบื้องต้นของการมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่ตัวดาชายน์เองเป็น ตัวตนของดาชายน์จึงไม่ใช่อื่นใดนอกจากหนึ่งใน ‘ใครต่อใคร’ ซึ่งเป็นความปกติแรกเริ่มที่ทุกดาชายน์จะมีได้ สภาวะทางภววิทยาของการเป็นอยู่-กับ-กันและกัน (ของดาชายน์ในฐานะหนึ่งใน ‘ใครต่อใคร’) คือสาเหตุที่ทำให้ไฮเดกเกอร์กล่าวว่าโดยเบื้องต้นแล้วตัวตนของดาชายน์ หรือ ‘ฉัน’ ไม่ใช่สิ่งที่สามารถแยกขาดออกจากความเป็นผู้อื่นได้ ซึ่งทำให้การเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชายน์มีผู้อื่นเป็นองค์ประกอบในโครงสร้างเสมอตั้งแต่แรก ความปกติของ ‘ใครต่อใคร’ ที่ดาชายน์คุ้นเคยนี้คือสิ่งที่วางเงื่อนไขให้แก่การเริ่มต้นมีความเข้าใจโลก การเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชายน์เอง และการพบเจอกับสรรพสิ่งต่างๆ ความเป็นไปได้ในการเป็นอยู่ที่ดีดาชายน์อ้างถึงกลับไปบริบทองค์รวมแห่งความเชื่อมโยงกันของการเป็นเครื่องมือคือความเป็นไปได้ในการเป็นอยู่ของดาชายน์ในฐานะที่มันเป็นความเป็นไปได้ที่ปกติของ ‘ใครต่อใคร’ ผู้ซึ่งดาชายน์เป็นหนึ่งในนั้น⁸⁶

⁸⁵ “In this inconspicuousness and unascertainability, the real dictatorship of the ‘they’ is unfolded. We take pleasure and enjoy ourselves as *they* take pleasure; we read, see, and judge about literature and art as *they* see and judge; likewise we shrink back from the ‘great mass’ as *they* shrink back; we find ‘shocking’ what *they* find shocking.” - *ibid.*, 164.

⁸⁶ “If Dasein is familiar with itself as *das Man*-self, this means at the same time that the “*das Man*” itself prescribes that way of interpreting the world and Being-in-the-world which lies closest. Dasein is for the sake of the “*das Man*” in an everyday manner, and the “*das Man*” itself articulates the referential context of significance. When entities are encountered, Dasein’s world frees them for a totality of involvements

ความปกติดังกล่าวหมายความว่าตัวดาชายนี้อย่างไม่เคยเป็นตัวของตัวเองที่แท้จริงหรือยังไม่ได้ทำความเข้าใจในการเป็นอยู่ของตนเองในวิถีทางของตนเองตั้งแต่แรก⁸⁷ แต่แม้ว่าตัวตนของดาชายนี้อาจถูกครอบงำโดยความปกติสามัญของ ‘ใครต่อใคร’ ตั้งแต่ต้นการเป็นอยู่ของดาชายนี้นี้ยังคงเป็นการเป็นอยู่ของตัวเองเสมอ (in each case mine) และในเมื่อมันคือการเป็นอยู่ของตัวเองดาชายนี้อาจครอบครองความเป็นไปได้ที่จะทำการตัดสินใจและกำหนดความหมายของการเป็นอยู่ของตนเองด้วยตนเอง (หรือเลือกที่จะอยู่ในความปกติของ ‘ใครต่อใคร’ ต่อไป) ได้เสมอ การตัดสินใจด้วยตนเองของดาชายนี้นี้ ไม่ใช่การก้าวออกไปจากขีดจำกัดในความเป็นไปได้ของการเป็นอยู่ที่ถูกวางเงื่อนไขไว้ด้วยความคุ้นเคยของดาชายนี้นี้ แต่มันคือการขจัดสิ่งที่ปกปิดกลบทับหรือความคลุมเครือของความเป็นไปได้ในการเป็นอยู่ดังกล่าวซึ่งเป็นรากเหง้าแห่งการดำรงของดาชายนี้อย่างแท้จริง⁸⁸

with which the “das Man” is familiar, and within the limits which have been established with the “das Man’s” averageness.” - *ibid.*, 167.

⁸⁷ “The Self of everyday Dasein is the *das Man-self*, which we distinguish from the *authentic Self* – that is, from the Self which has been taken hold of in its own way.” - *ibid.*

⁸⁸ “If Dasein discovers the world in its own way and brings it to close, if it disclose to itself its own authentic Being, then this discovery of the ‘world’ and this disclosure of Dasein are always accomplished as a clearing-away of concealments and obscurities, as a breaking up the disguises with which Dasein bars its own way.” - *ibid.*

บทที่สาม: การก่อประกอบโครงสร้างการเป็นอยู่ในตัวของ Dasein เอง

การเป็นอยู่-ใน-ดังที่เป็นเช่นนั้น (Being-in as such)

ที่ผ่านมาเราได้กล่าวถึงการที่ไฮเดกเกอร์แจกแจงองค์ประกอบที่ก่อประกอบเป็นโครงสร้างทางภววิทยาของการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชายน์ออกเป็นส่วนต่างๆ ทั้ง การเป็นอยู่-ใน-โลกผ่านความเป็นโลกของโลก และการเป็นอยู่-กับ-กันและกันผ่านความเป็น 'ใครต่อใคร' โดยไฮเดกเกอร์ใช้องค์ประกอบเหล่านี้เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงสถานะการเป็นอยู่ที่ตัวดาชายน์เองเป็น เราจะสังเกตเห็นได้ว่าวิธีการแจกแจงของไฮเดกเกอร์นั้นทำผ่านสิ่งที่มีความคุ้นเคยในเบื้องต้นของการดำรงอยู่ของดาชายน์ (ในความปกติสามัญแห่งชีวิตประจำวัน) ได้แก่ ความเป็นโลกของโลกที่ปรากฏในความเป็นเครื่องมือและการเป็นอยู่-กับ-ผู้อื่นซึ่งดาชายน์เป็นหนึ่งในนั้น แนนอนการแจกแจงขององค์ประกอบเหล่านี้สุดท้ายแล้วย้อนกลับมาแสดงให้เห็นถึงลักษณะสถานะทางภววิทยาของตัวดาชายน์เองนั่นก็คือ การมีโลกและผู้อื่นอยู่แล้วก่อนความเข้าใจด้วยเงื่อนไขของการถูกขวางเข้ามาในการดำรงอยู่ อย่างสั้นๆคือที่ผ่านมาเราแจกแจงสถานะคือความเป็นอยู่-ใน (Being-in) ของดาชายน์ผ่านโลก (the-world) ที่การพบเจอกับสรรพสิ่งและผู้อื่นเป็นไปได้ แต่หลังจากนี้เพื่อที่เราจะเข้าใจลักษณะทางภววิทยาของตัวดาชายน์ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นไฮเดกเกอร์ขอให้ผู้อ่านของเขาถอยกลับจากสิ่งที่อยู่ข้างนอกที่สุดมายังสิ่งที่อยู่ข้างในที่สุดซึ่งก็คือระดับขั้นที่อยู่ลึกลงไปของโครงสร้างการดำรงอยู่ดังกล่าว นั่นก็คือตัวสถานะ 'ความเป็นอยู่-ใน-ดังที่เป็นเช่นนั้น' (Being-in as such) และแจกแจงถึงสถานะคือความเป็นอยู่-ใน-ดังที่เป็นเช่นนั้นของตัวดาชายน์เอง (ไม่ใช่ผ่านโลกของดาชายน์) พูดอีกอย่างหนึ่งคือไฮเดกเกอร์เคลื่อนการวิเคราะห์ของเขาจากวิถีทางที่ดาชายน์จัดการกับโลกมาสู่วิถีทางที่ดาชายน์จัดการกับตัวเอง จากสภาพแวดล้อมของโลกที่ดาชายน์ฉายความเข้าใจของตนเองออกไปยังสรรพสิ่งต่างๆมาสู่สถานะที่ดาชายน์เริ่มทำความเข้าใจสิ่งที่ตนเองเป็นเวลาที่เขาเป็นอยู่ในโลก เพื่อเปิดโปงช่วงขณะในโครงสร้างของการเป็นอยู่ที่เป็นเงื่อนไขและทำให้บางอย่างเช่นการเป็นอยู่-ใน-โลก (การเข้าไปข้องแวะพัวพันกับสิ่งที่ป็นสภาวะพร้อมอยู่ในความเอาใจใส่และการเป็นอยู่-กับ-กันและกัน) ของดาชายน์เป็นไปได้

ในบทก่อนหน้าเราได้แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างทางภววิทยาในระดับขั้นที่ตื่นขึ้นที่สุดของดาชายน์ผ่านการแจกแจงของไฮเดกเกอร์ข้อสรุปที่เราได้คือโครงสร้างเบื้องต้นในการเป็นอยู่ของดาชายน์คือการเป็นอยู่-ใน-โลกและการเป็นอยู่-กับ-กันและกัน โดยโลกที่ว่าคืออาณาเขตหรือพื้นที่ของความเป็นไปได้ในการมีความเข้าใจที่ซึ่งสรรพสิ่งเปิดเผยตัวของมันเองต่อความใส่ใจของดาชายน์และความเป็นไปได้ในการมีความเข้าใจดังกล่าวมีรากเหง้ามาจากความเป็นไปได้ของการเป็นอยู่ที่ตัวดาชายน์เอง

คุ้นเคยในฐานะหนึ่งใน ‘ใครต่อใคร’ เพราะว่าดาซาขันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับโลกของเขานี้จึงทำให้มันคือตัวดาซาขันธ์เองที่เป็นพื้นที่แห่งความเป็นไปได้ของการมีความเข้าใจ หรือพูดอีกอย่างหนึ่งคือสถานะคือความเป็นอยู่ของดาซาขันธ์คือการเป็นพื้นที่หรือเงื่อนไขที่ทำให้การมีความเข้าใจเป็นไปได้ การเป็นพื้นที่ดังกล่าวซึ่งไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘การมีอยู่ ณ ที่นั่น’ (There) สื่อให้เห็นถึงนัยทางภววิทยาของการไม่ปิดตัวเองของดาซาขันธ์⁸⁹ ตัวอย่างที่ไฮเดกเกอร์ใช้เวลาพูดถึงการเป็นการมีอยู่ ณ ที่นั่นของดาซาขันธ์คืออุปมาของ ‘ที่เปิดโล่ง’ (Clearing)⁹⁰ ความสำคัญของคำว่าที่เปิดโล่งอยู่ที่ความสัมพันธ์ระหว่างแสงสว่างกับพื้นที่เปิด ในการใช้คำดังกล่าวเพื่อบรรยายลักษณะการไม่ปิดตัวเองของดาซาขันธ์สิ่งที่ไฮเดกเกอร์มอบให้แก่เราคือภาพของที่เปิดโล่งในป่า ที่ซึ่งแสงสามารถฉายผ่านลงมาทำให้สิ่งที่อยู่เบื้องหน้าเราภายในพื้นที่นั้นๆปรากฏตัวของมันเองออกมาได้⁹¹ ลักษณะทางภววิทยาของการเป็นการมีอยู่ ณ ที่นั่นของตัวมันเองนี้แสดงให้เห็นว่าดาซาขันธ์คือการไม่ปิดของตัวเอง⁹² การพูดถึงความเป็นอยู่-ในของดาซาขันธ์ก็คือการแจกแจงถึงการเป็นการมีอยู่ ณ ที่นั่น โดยประเด็นหลักที่เราจะมุ่งความสนใจคือสิ่งที่เรียกว่า ‘Befindlichkeit’ และ ‘ความเข้าใจ’ (Understanding) ซึ่งทั้งสองเป็นวิถีทางที่ก่อประกอบความเป็นการมีอยู่ ณ ที่นั่นของดาซาขันธ์

‘Befindlichkeit’

ก่อนที่เราจะเริ่มต้นย่อนรอยการวิเคราะห์ในส่วนนี้ของไฮเดกเกอร์เราจะต้องเข้าใจความหมายของคำว่า ‘Befindlichkeit’ เพราะปัญหาหลักของเราคือการไม่มีคำหรือสำนวน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

⁸⁹ “This entity[ดาซาขันธ์] carries in its ownmost Being the character of not being closed off. In the expression ‘there’ we have in view this essential disclosedness. By reason of this disclosedness, this entity, together with the Being-there of the world, is ‘there’ for itself.” - *ibid.*, 171.

⁹⁰ คำว่า ‘Clearing’ นี้จอห์น แม็คควอร์รี่ (John Macquarrie) และเอ็ดเวิร์ด โรบินสัน (Edward Robinson) ผู้แปลงาน *Being and Time* ของไฮเดกเกอร์เตือนผู้อ่านว่าไม่ควรจะนำความหมายของมันไปผูกโยงกับคำว่า ‘Clarification’ หรือการทำให้กระจ่างชัด เพราะคำในภาษาเยอรมันที่ไฮเดกเกอร์ใช้คือคำว่า ‘Lichtung’ ที่มีรากศัพท์เดียวกันกับคำว่าแสง ‘Licht’ ซึ่งโดยปกติแล้ว ‘Lichtung’ ถูกใช้ในความหมายของพื้นที่โล่งซึ่งถูกแผ้วถางเปิดทางในป่าให้แสงส่องผ่านแต่ตัวของมันเองไม่ได้มีความหมายของความกระจ่างชัดหรือการทำให้สิ่งต่างๆกระจ่างชัด (โปรดดูเชิงอรรถที่ 2 ในหน้า 171 ของ Heidegger, Martin. *Being and Time*. แปลโดย John Macquarrie และ Edward Robinson. New York: HarperCollins, 2008.)

⁹¹ “Only for an entity which is existentially cleared in this way does that which is present-at-hand become accessible in the light or hidden in the dark.” - Heidegger, *Being and Time*, 171.

⁹² “*Dasein is its disclosedness.*” - *ibid.*

แปลภาษาไทยที่ตรงตัวกับความหมายในภาษาเยอรมันที่ไฮเดกเกอร์ใช้อย่างเต็มที่⁹³ ความหมายตรงตัวของ ‘Befindlichkeit’ คือ ‘สภาวะที่เราพบตัวเองเป็น’ ในลักษณะเดียวกันกับเวลาที่เรารู้สึกถามว่า “เป็นอย่างไรบ้าง?” สิ่งที่ต้องสังเกตเป็นพิเศษคือ หนึ่งคำดังกล่าวมีนัยของการพบสภาวะที่ตนเองเป็นอยู่แล้วด้วยตัวของตนเอง และสองสภาวะที่ดาซาายนพบตนเองนี้คือสภาวะที่ดาซาายนถูกดึงให้ต้องเข้าไปเกี่ยวพันกับโลกและโน้มน้าวตัวเองให้ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง โดยสภาวะของ Befindlichkeit นี้คือสิ่งที่ปรากฏในความคุ้นเคยแห่งชีวิตประจำวันของเราผ่านสิ่งที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘Stimmung’ (ซึ่งในฉบับแปลของ Macquarrie และ Robinson ใช้คำว่า ‘Mood’ หรือ ‘Being-attuned’) ในงานชิ้นนี้ผู้วิจัยเสนอให้แปลคำว่า Befindlichkeit และ Stimmung เป็นภาษาอังกฤษด้วยคำว่า ‘Attunement’ และ ‘Affect’ เพราะว่าผู้วิจัยต้องการที่จะชี้ให้เห็นถึงนัยที่สำคัญของ Befindlichkeit และ Stimmung ซึ่งก็คือลักษณะที่ทั้ง ‘Passive’ และ ‘Active’ ของพวกมันและคำทั้งสองยังไม่มีคำแปลที่เหมาะสมในสำนวนภาษาไทย Befindlichkeit นั้นมีลักษณะที่ Passive เพราะว่ามันคือสภาวะที่ทุกดาซาายนต้องเป็นเสมออยู่แล้ว โดยสภาวะดังกล่าวปรากฏออกมาผ่านใน Stimmung ซึ่งมีลักษณะที่ Active เพราะว่าใน Stimmung ดาซาายนได้พาตัวเองเข้าไปมีส่วนร่วมกับสิ่งที่มากระทบเขา หรือพูดให้ถูกต้องคือดาซาายนปรับตัวเองให้รับกับสิ่งที่มากระทบ และการปรับตัวเองนี้เป็นไปจากในตัวของเขาเองหรือจากสภาวะที่เขาเป็น ทุกครั้งที่ดาซาายนพบว่าตัวเองเป็นอย่างไรในการดำรงอยู่ของเขา (เมื่อตัวของเขาถูกกระทบ) สิ่งที่เขาพบก็คือสภาวะของ Befindlichkeit ของตัวเองนี้หรือสภาวะที่ตัวของดาซาายนปรับตัวให้สอดคล้องกับการเป็นอยู่ของตัวเอง การ ‘กระทบ’ ที่เกิดขึ้นนี้ไม่ได้ทำให้เกิดสภาวะ ‘ใหม่’ ขึ้นในดาซาายนหรือส่งผลที่ผลักเขาไปในทิศทางอื่นใด การกระทบแสดงให้เห็นถึงสภาวะที่ดาซาายนเป็นอยู่แล้วและทิศทางที่ดาซาายนถูกดึงไปก็คือทิศทางที่สอดคล้องกับสภาวะที่เขาเป็น ประเด็นของสภาวะ Attunement คือในการถูกดึงให้เข้าไป

⁹³ ใน *Being and Time* ฉบับแปลของแม็คควอร์รี่และโรบินสันแปลคำว่า Befindlichkeit ว่า ‘State-of-mind’ แต่อย่างที่เราได้อธิบายเพิ่มเติมไว้ในเชิงอรรถ สำนวน ‘of-mind’ เป็นสำนวนจากภาษาอังกฤษ ซึ่งอาจจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดว่าไฮเดกเกอร์กำลังพูดถึงสภาวะทางจิตบางอย่างและให้ภาพของดาซาายนที่เป็นวัตถุ ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วโครงสร้างของคำเยอรมันดังกล่าวไม่ได้มีนัยที่เกี่ยวข้องกับจิตใจหรือความคิดแม้แต่น้อย นัยหลักของ Befindlichkeit คือสภาวะที่เราทุกคนสามารถพบว่าตัวเองเป็นเช่นนั้นเช่นนั้นในการดำเนินชีวิตประจำวันของเรา สาเหตุที่แม็คควอร์รี่และโรบินสันเลือกใช้คำแปลเช่นนี้เพราะว่าสำนวนดังกล่าวเป็นสำนวนที่เข้าใจได้ง่ายในภาษาอังกฤษและพวกเขาเห็นว่าให้ความหมายใกล้เคียงกับสิ่งที่ไฮเดกเกอร์กำลังสื่อถึงแม้ว่ามันจะไม่ครอบคลุมความหมายของการพบสภาวะที่เราเป็นด้วยตัวเองเองก็ตาม (โปรดดูเชิงอรรถที่ 2 ในหน้า 172 ของ Heidegger, Martin. *Being and Time*. แปลโดย John Macquarrie และ Edward Robinson. New York: HarperCollins, 2008.)

เกี่ยวข้องกับโลกสิ่งที่เกิดขึ้นคือดาชายน์ถูกดึงกลับไปหาข้างในของตัวเอง กลับไปยังสิ่งที่ตัวดาชายน์ เป็นในการมีอยู่ ณ ที่นั้นของตัวเอง

การแจกแจงสภาวะ Attunement ของไฮเดกเกอร์เริ่มต้นจาก Affect เพราะมันคือสภาพที่ ดาชายน์พบตัวเองได้เสมอในความสามัญปกติแห่งชีวิตประจำวันของดาชายน์⁹⁴ สิ่งที่ดาชายน์พบใน Affect คือ ‘สภาพที่เขาเป็นและต้องเป็น’ (That it is and has to be) โดยไฮเดกเกอร์ชี้ต่อไปว่า สภาพที่ดาชายน์เป็นและต้องเป็นใน Affect นี้เปิดเผยให้เห็นถึงการถูกส่งมอบให้มาสู่ (Being-delivered-over to) การมีอยู่ ณ ที่นั้นของเขาและตำแหน่งที่ยืนของป็องของดาชายน์ในการมีอยู่ ณ ที่นั้นดังกล่าว การถูกส่งมอบให้มาสู่การมีอยู่ ณ ที่นั้นคือสิ่งที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่าการถูกขว้างเข้ามา ในโลกซึ่งเราได้พูดถึงไปบ้างแล้ว แต่ประเด็นสำคัญที่ทำให้เราต้องพูดถึงการถูกขว้างเข้ามาในโลกอีก ครั้งตรงจุดนี้เพื่อย้ำให้เห็นอย่างชัดเจนยิ่งขึ้นว่าในการถูกขว้างที่ดาชายน์ไม่เพียงแต่ถูกขว้างเข้ามา ให้เป็นอยู่ในโลกเท่านั้นแต่ในการเป็นอยู่ดังกล่าวเขาเป็นการมีอยู่ ณ ที่นั้นของตัวเองด้วย กล่าวคือดาชายน์ไม่เพียงพบตัวเองเป็นอยู่ในโลกท่ามกลางสรรพสิ่งต่างๆแต่ในการเป็นอยู่เช่นนั้นเขาพบตัวเองใน สภาพที่เขาเองเป็นและต้องเป็นซึ่งทำให้ความหมายของการมีอยู่ ณ ที่นั้นของเขาสมบูรณ์ การถูกขว้าง เข้ามาในโลกสื่อถึงสภาวะข้อเท็จจริงของโลกที่ดาชายน์สามารถพบตัวเองเป็นและต้องเป็นเช่นนั้น เช่นนี้ ความเป็นไปได้ของการถูก Affect นั้นเป็นไปบนลักษณะทางภววิทยาของการไม่ปิดตัวเองของ ดาชายน์เพราะใน Affect ดังกล่าวมันไม่ได้ปกปิดสิ่งใดเลยที่ดาชายน์เป็นและต้องเป็น สิ่งที่ดาชายน์ เป็นนี้ไม่ใช่เพียงแค่สภาวะของการเป็นอยู่-ใน-โลกหรือถูกห้อมล้อมด้วยสรรพสิ่งทั้งหลาย แต่มันคือ สภาวะที่ดาชายน์เป็นจากในตัวของตัวเอง หรือวิถีทางที่ดาชายน์ดำเนินไปกับโลกเช่นนั้นเช่นนี้

เราได้กล่าวไปแล้วว่าการแจกแจงสภาวะ Attunement และการถูก Affect ทำให้ภาพความ เข้าใจการมีอยู่ ณ ที่นั้นหรือการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชายน์สมบูรณ์ นี่หมายความว่าสิ่งที่เราพบใน Affect คือลักษณะทางภววิทยาของการไม่เคยปิดตัวเองของดาชายน์ตั้งแต่ต้น ซึ่งลักษณะการไม่ปิด ตัวเองดังกล่าวคือสิ่งที่ทำให้การพาตัวเองเข้าไปข้องพันพันกับสรรพสิ่งในโลกของดาชายน์เป็นไปได้ใน ที่แรก⁹⁵

จากทั้งหมดที่กล่าวมาเราสามารถเห็นได้ถึงลักษณะพื้นฐานสามประการของ Attunement ที่ มีบทบาทสำคัญในการก่อประกอบเป็นการมีอยู่ ณ ที่นั้นหรือการไม่ปิดตัวเองของดาชายน์ประการ

⁹⁴ “An affect makes manifest ‘how one is, and how one is faring’. In this ‘how one is’, having an affect brings Being to its ‘There’.” - Heidegger, *Being and Time*, 173.

⁹⁵ “The affect has already disclosed, in every case, Being-in-the-world as a whole, and makes it possible first of all to direct oneself towards something.” - *ibid.*

แรกคือการไม่ปิดของการถูกขวางเข้ามาในโลกซึ่งหมายถึงสภาพที่ดาชายนเป็นและต้องเป็นในการเป็นอยู่-ใน-โลกของเขา ประการที่สองคือการไม่ปิดของสภาวะการเป็นอยู่-ใน-โลกที่สมบูรณ์ (ที่สมบูรณ์เพราะเราได้ก้าวออกจากความเป็นโลกของโลกที่ปรากฏในการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชายนเข้ามาสู่ตัวของดาชายนเองหรือสิ่งที่ดาชายนเองเป็น) ซึ่งตอกย้ำถึงความเป็นเงื่อนไขพื้นฐานอย่างเท่าๆกันของทั้งโลกและดาชายน⁹⁶ หรือที่เรียกว่า ‘ความเป็นฐานคู่ขนานอย่างเท่าเทียมกัน’ (Equiprimordiality) ของการเป็นอยู่ที่ซึ่งทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้งโลกดาชายนและปิ้งต่างไม่ปิดตัวเองต่อกันและกัน ลักษณะทั้งสองที่กล่าวไปข้างต้นพาเรามาสู่ลักษณะประการสุดท้ายซึ่งย้อนกลับไปมอบความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้นของความเป็นโลกของโลกให้แก่เรา ก่อนหน้านี้เราได้อธิบายไปแล้วว่าความเป็นโลกของโลกเป็นเงื่อนไขที่ต้องมีอยู่ก่อนการพบเจอกับสรรพสิ่งในโลก การไม่ปกปิดความเป็นโลกดังกล่าวเป็นสภาวะทางภววิทยาแห่งการเป็นอยู่-ในของดาชายนโดย Attunement มีส่วนในการก่อประกอบมันขึ้น⁹⁷ การถูกกระทบโดยสิ่งที่ป็นสภาวะพร้อมอยู่นั้นเป็นไปได้ในเชิงภววิทยาก็ต่อเมื่อสภาวะการเป็นอยู่-ในของดาชายนถูกกำหนดในการดำรงอยู่ล่วงหน้าโดยลักษณะซึ่งทำให้สรรพสิ่งที่ถูกพบเจอในโลกสามารถมีความสำคัญต่อเขาได้ในแบบนั้น⁹⁸ กล่าวคือการไม่ปิดตัวของดาชายนต่อโลก (และการไม่ปิดตัวของโลกต่อดาชายน) ถูกก่อประกอบขึ้นในการดำรงอยู่ (ส่วนหนึ่ง) โดย Attunement ซึ่งเผยสิ่งที่ตัวดาชายนเองเป็นออกมาและพาดาชายนขยับจากความเข้าใจโลกไปสู่ความเข้าใจตัวเอง (หรือการดำรงอยู่ที่ตัวเองเป็น)

ตัวอย่างหลักที่ไฮเดกเกอร์ใช้เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ของการแลเห็นในสิ่งที่ตัวเองเป็นของดาชายนในสภาวะ Attunement และการถูก Affect คือ ‘ความกลัว’ (Fear) ปรากฏการณ์ของความกลัวคือสิ่งที่ป็นรูปธรรมของ Attunement เพราะในการมีความกลัวของดา

⁹⁶ จะเห็นได้ว่ามันไม่เชิงเป็นโลกที่มีอิทธิพลต่อตัวของดาชายนหรือเป็นตัวของดาชายนเองที่กำหนดความเป็นโลกของโลกพวกมันทั้งหมดต่างเป็นเงื่อนไขพื้นฐานแรกเริ่มที่เท่าเทียมกันของการเป็นอยู่ของดาชายนและของการมีความเข้าใจต่อการเป็นอยู่ดังกล่าว เช่นเดียวกันกับการที่เราไม่สามารถพูดถึงการแบ่งแยกระหว่างองค์ประธานแห่งการรับรู้และวัตถุที่ถูกรับรู้หรือสิ่งภายนอกที่เข้ามากระทบกับความรู้สึกจิตใจภายในของเรา เราก็ไม่สามารถพูดได้ว่าสิ่งใดมาก่อนมาหลังในการเป็นอยู่ของดาชายน

⁹⁷ “Letting something be encountered is primarily *circumspective*; it is not just sensing something, or staring at it. It implies circumspective concern, and has the character of becoming affected in some way; we can see this more precisely from the standpoint of attunement.” - Heidegger, *Being and Time*, 173.

⁹⁸ “The fact that this sort of thing can “matter” to it is grounded in one’s attunement; and as an attunement it has already disclosed the world – as something by which it can be threatened, for instance.” - *ibid.*

ชาวยน์การถูก Affect และลักษณะของการไม่ปิดตัวเองซึ่งมีมาก่อนล่วงหน้าอยู่แล้วในการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชาวยน์เผยออกมาในอย่างเด่นชัด

ไฮเดกเกอร์ชี้ว่า สิ่งที่น่ากลัวไม่ว่าจะเป็นบางสิ่งบางอย่าง เหตุการณ์บางเหตุการณ์ หรือใครบางคนล้วนเป็นสิ่งที่เราพบในสภาวะการเป็นอยู่-ใน-โลกของเรา⁹⁹ และเหตุที่สรรพสิ่งเหล่านี้ถูกพบเจอในฐานะสิ่งที่น่ากลัวเป็นเพราะว่าพวกมันคุกคามการเป็นอยู่หรือป็องของดาชาวยน์ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง จะเห็นได้ว่าความน่ากลัวหรือลักษณะคุกคามของบางสิ่งนี้ถูกกำหนดอยู่ล่วงหน้าก่อนการพบเจอกับสรรพสิ่งในโลกด้วยสิ่งที่ดาชาวยน์เป็นในตัวของเขาเองไม่ว่าเขาจะตระหนักรู้ถึงมันหรือไม่ก็ตาม เช่นเดียวกับสรรพสิ่งอื่นๆที่ดาชาวยน์พบเจอในโลก สิ่งที่คุณคุกคามดาชาวยน์ปรากฏในส่วนหนึ่งของบริบทองค์รวมแห่งความเชื่อมโยง โดยความเชื่อมโยงที่มันมีคือความเป็นอันตรายของมันต่อตัวของดาชาวยน์เองหรือต่อสรรพสิ่งอื่นๆในบริบทดังกล่าว (แม้ว่าสิ่งที่ดาชาวยน์กลัวอาจจะดูเหมือนไม่ได้เกี่ยวข้องกับตัวของดาชาวยน์โดยตรงอย่างเช่นเวลาเราวิตกกังวลและกลัวสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งอื่นๆหรือผู้อื่น แต่โดยพื้นฐานแล้วทั้งหมดย้อนกลับมายังป็องของดาชาวยน์เองด้วยลักษณะทางภววิทยาของการเป็นอยู่-ใน-โลกและการเป็นอยู่-กับ-กันและกัน) สิ่งที่ดาชาวยน์กลัวสะท้อนผ่านความเชื่อมโยงให้เห็นถึงสิ่งที่มีความสำคัญหรือมีความหมายสำหรับดาชาวยน์ในการเป็นอยู่-ใน-โลกของเขาซึ่งเป็นไปได้บนการไม่ปิดตัวเองของดาชาวยน์ แต่ประเด็นที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้นคือ ณ ช่วงเวลาที่ดาชาวยน์กลัวเขาสามารถที่จะเห็นสิ่งที่ตัวของเขาเองเป็นหรือ Attunement ของเขาเองได้ กล่าวคือในช่วงเวลาที่ความกลัวเกิดขึ้นกับดาชาวยน์มันดึงดาชาวยน์กลับมาและแสดงสิ่งที่ตัวดาชาวยน์เองเป็นออกมาอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนที่สุด อะไรคือสิ่งที่เขากลัวหรือทำไมเขาจึงกลัว ทั้งหมดนี้เปิดโปงสิ่งที่ตัวของเขาเองเป็นในการดำรงอยู่หรือในการมีอยู่ ณ ที่นั้นของตัวเขาเอง เพราะว่ามันคือสิ่งที่ตัวดาชาวยน์เองเป็นอยู่แล้วที่กำหนดหรือทำให้เกิดความกลัวในบางอย่าง ไม่เช่นนั้นสรรพสิ่งต่างๆในโลกจะไม่สามารถปรากฏต่อการพบเจอของดาชาวยน์ในลักษณะที่คุณคุกคามเขาได้เลยแม้แต่น้อย

จาก Attunement และ Affect เราเห็นได้ว่าตัวดาชาวยน์นั้นอยู่ในสภาวะที่เขาเป็นและต้องเป็นอยู่แล้วเสมอ ในสภาวะดังกล่าวการเป็นอยู่ของดาชาวยน์มีลักษณะของการเคลื่อนที่ไปในทิศทางบางอย่างด้วยตัวของเขาเองไฮเดกเกอร์นิยามการเคลื่อนที่นี้ว่า ‘สภาวะตกหล่นอยู่ท่ามกลาง’ (Falleness) หรือการร่วงหล่นซึ่งเป็นลักษณะของสภาวะแรกเริ่มโดยปริยายของทุกดาชาวยน์ในความสามัญปกติแห่งชีวิตประจำวัน

⁹⁹ Ibid., 179.

สภาวะตกหล่นอยู่ท่ามกลางของดาชาयน์ในการถูกขังเข้ามาในโลก

ไฮเดกเกอร์ใช้สภาวะตกหล่นอยู่ท่ามกลางนี้เพื่อบ่งบอกถึงลักษณะของสภาวะที่ดาชาयน์เป็น โดยปริยายตั้งแต่เริ่มต้นการเป็นอยู่-ใน-โลก ซึ่งเราได้ชี้แจงไปแล้วว่าการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชาयน์คือการถูกซึมซับเข้าไปในโลกและนัยของการถูกซึมซับนี้คือการที่ตัวของดาชาयน์เองหายเข้าไปท่ามกลางความเป็นสาธารณะของใครต่อใคร พุทธิอีกอย่างหนึ่งคือดาชาयน์พบตัวเองในโลกท่ามกลางใครต่อใครที่มอบความสัมฤๅญปกติแห่งชีวิตประจำวันให้แก่การดำเนินชีวิตของเขาและถูกซึมซับจนกลายมาเป็นความคุ้นชินบางอย่างไปกับมัน กล่าวคือตั้งแต่แรกเริ่มการเป็นอยู่ดาชาयน์กำลัง ‘ตกหล่น’ อยู่ในความเป็นไปได้ในการเป็นอยู่ที่ไม่ใช่ของตัวเองอย่างแท้จริง แม้ว่าการพูดถึงสภาวะตกหล่นอยู่ท่ามกลางนี้อาจจะให้ภาพในด้านลบแต่เราจะต้องเข้าใจว่าสภาวะดังกล่าวไม่ใช่สภาวะที่แสดงถึงความผิดปกติหรือความผิดพลาดในวิถีทางแห่งการเป็นอยู่ของดาชาयน์แม้แต่น้อย ในทางกลับกันมันเป็นสภาวะปกติที่เป็นปริยายที่สุดของทุกดาชาयน์อยู่แล้วตั้งแต่แรก ในการตกหล่นนี้เราไม่ได้กำลังหมายความว่าบางสิ่งบางอย่างเกิดขึ้นกับดาชาयน์ซึ่งทำให้เขาร่วงลงมาจากจากสภาวะที่บริสุทธิ์สมบูรณ์หรือสูงส่งกว่า แต่การตกหล่นนี้คือหนึ่งในธรรมชาติแห่งการดำรงอยู่ของตัวดาชาयน์เอง ที่เมื่อถูกขังเข้ามาในโลกเขาอยู่ในสภาวะที่กำลังตกหล่นอยู่แล้วตั้งแต่ต้นและก็ยังคงตกหล่นอยู่ตลอดเวลา จะเห็นได้ว่าความเป็นไปของการตกหล่นไม่ได้เกี่ยวข้องกับความบกพร่องในสภาพหรือคุณสมบัติของข้อเท็จจริงของโลกแม้แต่น้อย ทำให้มันไม่ใช่สภาวะที่ดาชาयน์สามารถจัดได้ตราบใดที่เขาจัดดำรงอยู่¹⁰⁰ โดยเราสามารถที่จะสังเกตเห็นการตกหล่นของดาชาयน์ได้ใน Attunement และ Affect เพราะในการถูกกระทบที่ว่ามีลักษณะการเคลื่อนที่ของตัวดาชาयน์เองที่ดึงเขามาสู่อสภาวะที่ตัวเองเป็นและต้องเป็น ซึ่งการถูกดึงดังกล่าวเป็นไปได้บนสภาวะการเคลื่อนที่ที่ดาชาयน์กำลังตกหล่น

ในสภาวะตกหล่นอยู่ท่ามกลาง การเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชาयน์ถูกปกปิดกลบทับด้วยความหมายของใครต่อใครอย่างมืดซิดเสียจนดาชาयน์ที่กักเอาว่าความหมายที่แพร่หลาย เคลื่อนกลาดและมีพร้อมให้สามารถให้การยืนยันแก่ดาชาयน์ได้ว่าความเป็นไปได้ทั้งหมดของการเป็นอยู่ของเขานั้นสมบูรณ์ มั่นคงและจริงแท้ การปกปิดนี้เป็นไปได้ด้วยความมั่นใจในตัวเองที่ความคลุมเครือซึ่งใครต่อใครมอบให้ตัวของมันเอง สิ่งนี้นำดาชาयน์มาสู่ ‘ความสงบ’ (Tranquility) ที่ซึ่ง “... everything is ‘in the best of order’ and all doors are open.”¹⁰¹ (วลีที่ว่า ‘in the best of

¹⁰⁰ “We would also misunderstand the ontologico-existential structure of falling if we were to ascribe to it the sense of a bad and deplorable ontical property of which, perhaps, more advanced stages of human culture might be able to rid themselves.” - *ibid.*, 220.

¹⁰¹ *Ibid.*, 222.

order' นี้ไม่ได้แปลว่าการเป็นอยู่ของดาชายนั้่นราบรื่นอย่างที่ไม่มีสิ่งใดเลยเป็นอุปสรรคต่อดาชายนั้ แต่มันแปลว่าทุกอย่างในโลกของดาชายนั้ได้อยู่ในตำแหน่งแห่งที่ของมันหรือในความหมายของใครต่อใครอย่างเต็มที่) ความสงบไม่ได้ทำให้การดำเนินชีวิตของดาชายนั้หยุดชะงักหรือสะดุดลงแต่อย่างใด ในทางกลับกันเพราะว่าในสภาวะแห่งการตกหล่นดาชายนั้ดึงตัวเองไปสู่ความสามัญปกติแห่งชีวิตประจำวันของเขา ตัวของดาชายนั้อยู่ในความคุ้นเคย หรือในความสงบที่ซึ่งทุกอย่างอยู่ในตำแหน่งแห่งที่ของมันและตัวเขาเองรู้สึกเหมือนเขาก็อยู่ที่ตำแหน่งแห่งที่ที่เป็นของเขาเช่นกัน (ความรู้สึกที่ในสำนวนของไฮเดกเกอร์เรียกว่า 'at-home') จากความสงบที่ทุกอย่างคือความคุ้นเคยของดาชายนั้ ดาชายนั้จึงสามารถใช้ชีวิตของเขาได้อย่างเป็นปกติและสามารถจัดการกับสิ่งต่างๆได้ในวิถีทางของใครต่อใคร

ประเด็นสำคัญในสภาวะตกหล่นอยู่ท่ามกลางคือลักษณะความเป็นไปและทิศทางของการเคลื่อนที่ในการเป็นอยู่ของดาชายนั้ เราจะเห็นได้ว่าการเคลื่อนที่ในการตกหล่นของดาชายนั้เป็นการเคลื่อนที่เดียวกันกับที่เริ่มต้นในการถูกขว้างเข้ามาในโลก หรืออาจจะพูดได้ว่าตั้งแต่แรกเริ่มการดำรงอยู่ของเขาดาชายนั้ 'ตกอยู่ในท่ามกลาง' ความปกติธรรมดาของใครต่อใครเสมอ โดยที่ดาชายนั้ไม่ได้ตระหนักถึงการตกอยู่ในท่ามกลางใครต่อใครของตัวเองนี้เพราะมันคือสภาวะที่เป็นปกติธรรมดาที่สุดของเขาตั้งแต่แรก และตราบดีที่ดาชายนั้ยังเป็นอยู่ในโลกดาชายนั้ก็ยังคงเคลื่อนที่อยู่ในการถูกขว้างของตนเอง นี่แสดงให้เห็นว่าการถูกขว้างเข้ามาในโลกของดาชายนั้ไม่ใช่สิ่งที่ 'สิ้นสุด' หรือจบลงเมื่อเขาเกิดขึ้นมาในโลก แต่การเกิดขึ้นมาในโลกของดาชายนั้เป็นไปในลักษณะการถูกขว้างเข้ามาให้เคลื่อนที่ไปในทิศทางที่ตกอยู่ในท่ามกลางใครต่อใครอย่างไม่เคยหยุดยั้ง ในการเคลื่อนที่ดังกล่าวดาชายนั้กำลังตกหล่น แต่ดาชายนั้ไม่ได้กำลังตกหล่นจากสถานะพิเศษอื่นใดที่อยู่นอกตัวเขาและก็ไม่ได้กำลังตกหล่นไปสู่สถานะของความบกพร่องบางอย่างที่ไม่ใช่การเป็นอยู่ของเขา ดาชายนั้เพียงแค่ว่ากำลังตกหล่น "out of itself into itself"¹⁰² หรือตกหล่นจากตัวของตัวเองในแง่ที่ว่าเขายังไม่สามารถหาความหมายในการเป็นอยู่ที่ เป็นของตัวเองได้ ไปสู่ความสามัญปกติของใครต่อใครในชีวิตประจำวันซึ่งก็คือการดำรงอยู่ที่ถูกขว้างเข้ามาในโลกของเขานั่นเอง

ก่อนหน้าที่เราได้ชี้แจงไปแล้วว่า Attunement คือส่วนหนึ่งที่ประกอบเป็นการมีอยู่ ณ ที่นั้นของดาชายนั้ซึ่งเปิดเผยสภาวะที่ดาชายนั้เป็นเมื่อถูกขว้างเข้ามาในโลก โดยในสภาวะที่ดาชายนั้เป็นและต้องเป็นนี้ตัวของดาชายนั้เองมีการเคลื่อนที่ในลักษณะที่กำลังตกหล่นหรือตกอยู่ในท่ามกลางใครต่อใครอันสืบเนื่องมาจากการถูกขว้างเข้ามาในโลก การตกหล่นของดาชายนั้แสดงให้เห็นว่า

¹⁰² Ibid., 223.

ในสถานะที่เป็นปกติที่สุดสำหรับเขาดาชายนั่นไม่ได้เป็นตัวของตัวเอง การที่ดาชายนั่นจะเป็นตัวของตัวเองได้ต้องอาศัยอีกด้านหนึ่งในโครงสร้างการเป็นอยู่ของดาชายนั่นที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่าความเข้าใจ

ความเข้าใจ (Understanding)

‘ความเข้าใจ’ (Understanding) คืออีกส่วนหนึ่งของวิถีทางที่ก่อประกอบความเป็น ‘There’ หรือการเป็นอยู่ของดาชายนั่นควบคู่ไปกับสถานะ Attunement โดยในความหมายของไฮเดกเกอร์ กระบวนการหรือความเป็นไปของความเข้าใจดังกล่าวไม่ใช่แค่สิ่งที่มาครอบดาชายนั่นเอาไว้แต่มันคือการที่ดาชายนั่นพาตัวเองย้อนกลับไปยังสถานะเงื่อนไขแรกเริ่มในการเป็นอยู่ของตนเอง หรือ พาตัวเองกลับมายังตัวของเขาเอง

เพื่อที่จะแจกแจงลักษณะของสถานะการมีความเข้าใจนี้ก่อนอื่นเราจะต้องขยายความว่า ความเข้าใจในความหมายของไฮเดกเกอร์คืออะไร ไฮเดกเกอร์ชี้แจงว่าสำหรับเขาปรากฏการณ์ที่เรียกว่าความเข้าใจนั้นมีความหมายในเชิงภววิทยาพื้นฐานของการดำรงอยู่ซึ่งบ่งชี้ถึงรูปแบบพื้นฐานของสถานะคือความเป็นอยู่ของดาชายนั่น¹⁰³ แต่โดยปกติแล้วเวลาที่เรารู้ถึงความเข้าใจสิ่งที่คนส่วนใหญ่หมายถึงคือประเภทของความรู้ความเข้าใจในเชิงการมีคำอธิบายถึงบางอย่าง โดยไฮเดกเกอร์เสนอว่าการมีคำอธิบายนี้แท้จริงแล้วเป็นสิ่งที่พัฒนาต่อยอดขึ้นมาจากสถานะความเข้าใจเบื้องต้นในเชิงภววิทยาของการดำรงอยู่ซึ่งก่อประกอบในการมีอยู่ ณ ที่นั้นของดาชายนั่น¹⁰⁴ ความเข้าใจในความหมายโดยทั่วไปนี้สื่อถึงความสามารถที่จะจัดการกับบางสิ่ง (เช่นกรณีการมีคำอธิบายก็เป็นหนึ่งในวิธีจัดการกับชุดองค์ความรู้บางอย่างของเรา หรือเวลาที่เรากล่าวว่าเรา ‘เข้าใจ’ บางสิ่งบางอย่าง โดยปกติแล้วเรากำลังหมายความว่าเรามีวิธีการจัดการกับสิ่งเหล่านั้นไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง) แต่สำหรับความเข้าใจในความหมายของไฮเดกเกอร์สิ่งที่เรามีความสามารถจะจัดการไม่ใช่เพียงแค่สิ่งนั้นหรือสิ่งนี้เท่านั้นแต่มันคือป็องหรือการเป็นอยู่ของเราทั้งหมด

ตลอดการย้อนรอยความคิดของไฮเดกเกอร์ที่ผ่านมาแม้สิ่งที่เรียกว่าความเข้าใจเบื้องต้นนี้จะไม่ได้เป็นประเด็นหลักของเราแต่มันปรากฏอยู่ในทุกแง่มุมของโครงสร้างการเป็นอยู่ของดาชายนั่นที่เรา

¹⁰³ “If we Interpret understanding as a fundamental *existentiale*, this indicates that this phenomenon is conceived as a basic mode of Dasein’s *Being*.” - *ibid.*, 182.

¹⁰⁴ “... ‘understanding’ in the sense of *one* possible kind of cognizing among others, must like explaining, be Interpreted as an existential derivative of that primary understanding which is one of the constituents of the Being of the ‘there’ in general.” - *ibid.*

ได้กล่าวถึงไปแล้ว ไม่ว่าจะในประเด็นของการเป็นอยู่-ใน-โลก การเป็นอยู่-กับ และการเป็นอยู่-ในดั่งที่เป็นเช่นนั้นทั้งหมดนี้บ่งชี้ไปยังลักษณะทางภววิทยาของการไม่ปิดตัวเองของดาชายนหรือการเป็นการมีอยู่ ณ ที่นั่นซึ่งเมื่อเราทำการวิเคราะห์แจกแจงเข้าไปในการมีอยู่ ณ ที่นั่นดังกล่าวสิ่งที่เราพบคือวิถีทางคู่ขนานในการเป็นอยู่ของดาชายนที่ก่อประกอบมันขึ้น ในด้านหนึ่งคือสภาพที่ดาชายนถูก Affect ซึ่งเปิดโปงสถานะที่ดาชายนเองเป็นและต้องเป็นของ Attunement ที่มีลักษณะของการตกลงไปสู่ความสัมพันธ์ของใครต่อใคร แต่สิ่งที่เราพบควบคู่ไปกับสถานะ Attunement คืออีกด้านหนึ่งที่ก่อประกอบเป็นการมีอยู่ ณ ที่นั่น สิ่งที่เกิดขึ้นควบคู่ไปกับ Attunement ในการไม่ปิดตัวเองของดาชายนคือการมีความเข้าใจที่ดาชายนพาตัวเองกลับมาสู่ความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้เป็นลักษณะพื้นฐานที่ดำเนินขนานกันไปในวิถีทางของการเป็นอยู่ของดาชายน

เวลาที่เรากล่าวว่าความเข้าใจเบื้องต้นหมายถึงความสามารถของดาชายนที่จะจัดการกับการเป็นอยู่ของตัวเอง สิ่งหนึ่งที่ต้องเข้าใจคือความสามารถดังกล่าวไม่ใช่คุณสมบัติพิเศษที่ถูกเพิ่มเติมเข้ามาในการเป็นอยู่ของดาชายนหากแต่มันเป็นส่วนหนึ่งในลักษณะการเป็นอยู่ของดาชายนเองตั้งแต่แรก ความเข้าใจคือความสามารถของดาชายนที่จะเป็น นี่ทำให้ไฮเดกเกอร์กล่าวว่าโดยพื้นฐานแล้ว บิอิ่งของดาชายนคือความเป็นไปได้ (ที่จะสามารถจัดการกับการเป็นอยู่ของตนเอง) “Dasein is in every case what it can be, and in the way which it is its possibility.”¹⁰⁵ กล่าวคือความเป็นไปได้ของดาชายนคือความเป็นไปได้อันจะเป็นอย่างที่ว่าของเขาเองเป็น “Dasein is possibility of Being-free for its ownmost potentiality-for-Being.”¹⁰⁶ แต่ทว่าในการดำเนินควบคู่ไปด้วยกันของ Attunement และความเข้าใจสถานะที่ดาชายนพบตัวเองเป็นอย่างที่เขาต้องเป็นคือสถานะของการถูกขวางเข้ามาในโลก ซึ่งอย่างที่ได้อธิบายไปแล้วสถานะที่เขาเป็นดังกล่าวมีลักษณะของการร่วงหล่นไปสู่ความสัมพันธ์ของใครต่อใครที่บดบังความเป็นตัวของตัวเองของดาชายนเอาไว้ ทำให้เมื่อพิจารณาจากฐานของ Attunement หมายความว่าดาชายนยังมิได้บรรลุความเข้าใจในสิ่งที่ตนเองเป็นอย่างแท้จริงตั้งแต่ต้น ความเข้าใจจึงหมายถึงความเป็นไปได้อันจะย้อนกลับมาพบตัวของดาชายนเอง (หรือสิ่งที่ตนเองสามารถเป็น) อีกครั้ง มันคือความเป็นไปได้อันจะสามารถบอกได้ว่าตนเองเป็นเช่นนั้นเช่นนั้น สิ่งสำคัญที่เราควรสังเกตคือสองจังหวะในวิถีทางแห่งการเป็นอยู่ของดาชายนที่ดำเนินไปพร้อมๆกันในการไม่ปิดตัวเองของดาชายน จังหวะแรกคือการที่ดาชายนเป็นและต้องเป็นบนสถานะ Attunement (นั่นก็คือสิ่งที่ดาชายนเป็นซึ่งถูกขวางรากฐานไว้โดยสถานะข้อเท็จจริงของโลกของการถูกขวางเข้ามาในโลก) และจังหวะที่สองคือการมีความเข้าใจในความเป็นไปได้อัน

¹⁰⁵ Ibid., 183.

¹⁰⁶ Ibid.

ตนเอง การมีความเข้าใจคือความเป็นไปได้ที่พื้นฐานที่สุดของดาซาเยน เพราะว่ามันคือความเป็นไปได้ของตัวเขาที่จะบอกได้ว่าตนเองสามารถเป็นอะไรได้บ้าง กล่าวคือในการไม่ปิดตัวเองของดาซาเยนสิ่งที่เปิดเผยออกมาควบคู่ไปกับสภาวะของ Attunement คือความสามารถที่จะเป็นของดาซาเยนเอง “*Understanding is the existential Being of Dasein’s own potentiality-for-Being; and it is so in such a way that this Being disclose in itself what its Being is capable of.*”¹⁰⁷

สาเหตุที่ความเข้าใจหลักดันตัวของมันเองไปสู่ความเป็นไปได้เสมอเป็นเพราะในตัวของความเข้าใจเองมีลักษณะที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘การฉายออกมุ่งไป’ (Projection) ยิ่งความเป็นไปได้ของการเป็นอยู่-ใน-โลกที่ไม่ปิดตัวเองของดาซาเยน ลักษณะการฉายออกมุ่งไปดังกล่าวคือสิ่งที่ทำให้ความเข้าใจสามารถพาดดาซาเยนย้อนกลับไปจับคว้าการเป็นอยู่ของตนเองและในขณะเดียวกันก็ฉายความเข้าใจนั้นออกไปยังความเป็นโลกของโลกที่ดาซาเยนดำรงอยู่¹⁰⁸ ณ จุดนี้เราเห็นได้อย่างชัดเจนว่าความเข้าใจไม่เพียงแต่ปรากฏอยู่ในทุกแง่มุมของการเป็นอยู่ของดาซาเยนแต่มันคือสิ่งที่ป็นเงื่อนไขคู่ขนาน (ควบคู่ไปกับ Attunement) ที่ทำให้การเป็นอยู่ของดาซาเยนดำเนินไป

ด้วยลักษณะการฉายออกมุ่งไปของความเข้าใจที่มุ่งไปยังความเป็นไปได้อยู่ตลอดเวลาที่ดาซาเยนจึงสามารถเป็นสิ่งที่นั่นสิ่งนี้ได้ เพราะความเข้าใจของดาซาเยนคือการที่ดาซาเยนบอกได้ว่าเขาเข้าใจตัวเองอย่างไร ประเด็นสำคัญตรงจุดนี้ไม่ได้อยู่ที่ว่าดาซาเยนเป็นสิ่งใด หากแต่อยู่ที่วิถีทางการมีความเข้าใจต่อความเป็นไปได้ของดาซาเยนซึ่งตราบโดกก็ตามที่เขา ‘เป็น’ สิ่งที่เขาเป็นคือสิ่งที่เขาสามารถเป็นได้ในสภาวะคือความเป็นอยู่ของตัวเองเสมอ แต่ความสามารถที่จะเป็นของดาซาเยนหรือความเข้าใจต้องดำเนินควบคู่ไปกับ Attunement เพราะในขณะที่ Attunement คือสภาวะพื้นฐานด้านหนึ่งที่ยึดถึงตำแหน่งแห่งที่ของบ็องของดาซาเยนในการมีอยู่ ณ ที่นั้นหรือในการไม่ปิดตัวเองของเขาซึ่งถูกกำหนดโดยการถูกขวางเข้ามาในโลกและมีลักษณะของการร่วงหล่นที่ตกอยู่ในท่ามกลางความปกติสามัญของใครต่อใคร ความเข้าใจคืออีกด้านหนึ่งของบ็องของดาซาเยนที่ซึ่งดาซาเยนนั่นพาตัวเองย้อนกลับไปยังตัวของเขาเองในการมีอยู่ ณ ที่นั้นด้วยการมีความเข้าใจหรือวิธีที่ดาซาเยนจัดการกับตัวเองด้วยการบอกต่อตนเองได้ว่าอะไรคือสิ่งที่ดาซาเยนสามารถเป็น¹⁰⁹ ผลของการมีความเข้าใจ

¹⁰⁷ Ibid., 184.

¹⁰⁸ “With equal primordially the understanding projects Dasein’s Being both upon its “for-the-sake-of-which” and upon significance, as the worldhood of its world.” - ibid., 185.

¹⁰⁹ วิธีแจกแจงการดำเนินควบคู่ไปด้วยกันของความเข้าใจและ Attunement อย่างหยาบๆคือให้เราลองพิจารณาวลี ‘สามารถที่จะเป็น’ ถ้าเราใช้วลีนี้เป็นตัวแทนของการก่อประกอบวิถีทางการเป็นอยู่ที่ไม่ปิดตัวเองของดาซาเยนคำว่า ‘สามารถที่จะเป็น’ เปรียบได้กับความเข้าใจที่เหมือนจะฉายออกมุ่งไปยังความเป็นไปได้บางอย่าง แต่เหนือสิ่งอื่นใด (หรือพูดให้ถูกคือก่อนสิ่งอื่นใด) ความเป็นไปได้ที่ความเข้าใจมุ่งไปนั้นถูกดึงกลับมาสู่ ‘เป็น’ นั่นก็คือความเป็นตัวของตัวเองของดาซาเยนซึ่งถูก

ว่าตนเองสามารถที่จะเป็นอะไรของดาชายน้นำไปสู่การจับคว้าความหมายที่ตัวของเขาเองเป็นในการดำรงอยู่ ด้วยเหตุนี้การเป็นอยู่ของดาชายนจึงเท่ากับว่าเปิดสู่ความเป็นไปได้ของการเข้าใจตัวเองด้วยตนเอง เพราะในการมีความเข้าใจดาชายนไม่ได้พาตัวเองไปสู่สิ่ง 'ใหม่' หรือสิ่งที่อยู่นอกเหนือไปจากตัวของดาชายนเอง การมีความเข้าใจของดาชายนคือการพาตัวกลับไปยังตัวของเขาเองหรือความสามารถที่จะเป็นซึ่งก็คือความเป็นไปได้ที่ดาชายนครอบครองอยู่แล้วตั้งแต่แรกในการเป็นอยู่ของเขา "...only because it[ดาชายน] is what it become (or alternatively, does not become), can it say to itself 'Become what you are' and say this with understanding."¹¹⁰ อย่างไรก็ตามก็ถึงแม้ว่าดาชายนจะไม่เป็นตัวของตัวเองตั้งแต่แรกแต่การไม่เป็นตัวของตัวเองนี้มีได้หมายความว่าดาชายนถูกตัดขาดหรือปราศจากจากตัวตนหรือสิ่งที่ตัวเองเป็นโดยสิ้นเชิง ดาชายนยังคงเป็นสิ่งที่ตัวของเขาเองเป็นเสมอด้วยเงื่อนไขสภาวะข้อเท็จจริงของโลกของการดำรงอยู่ที่ถูกขวางเข้ามาในโลกแต่เพราะว่าในการถูกขวางเข้ามาในโลกการเป็นอยู่ของดาชายนมีลักษณะของการตกอยู่ในท่ามกลางความปกติธรรมดาของใครต่อใครดาชายนจึงอยู่ในสภาวะที่เขาไม่ตระหนักถึงความเป็นของตัวเองหรือไม่ได้มีความเข้าใจในความเป็นไปได้ที่เป็นของตนเอง ในแง่นี้ความเป็นตัวของตัวเองของดาชายนก็มีได้หมายความว่าดาชายนสามารถหลุดออกจากสภาวะข้อเท็จจริงของโลกและความสามัญปกติแห่งชีวิตประจำวันของเขาได้ เขายังคงต้องอยู่กับมันเพราะว่าพวกมันคือการดำรงอยู่ที่เป็นของเขาเสมอแต่ทว่าในการเป็นตัวของตัวเองดาชายนตระหนักว่าความเข้าใจนี้ไม่ใช่ของผู้อื่นผู้ใดหรือมาจากที่อื่นที่ใดแต่เป็นของเขาและออกมาจากตัวเขาเองเพียงผู้เดียว

การมีความเข้าใจคือความสามารถที่จะเป็น และทั้งหมดที่ดาชายนสามารถเป็นก็คือความเป็นไปได้ของตัวดาชายนเอง กระบวนการของความเข้าใจเป็นไปผ่านสิ่งที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า 'การตีความ' (Interpretation) การตีความคือการจัดการกับความเป็นไปได้ของตนเอง มันคือการที่ดาชายนตีความสิ่งที่ตนเองเข้าใจให้เป็นความเข้าใจ "In it[การตีความ], understanding appropriates understandingly that which is understood by it."¹¹¹ สังเกตคำสามคำในข้อความข้างต้นของไฮเดกเกอร์ (Understanding, Understandingly และ Understood) คำว่า 'Understanding' แรกหมายถึงกระบวนการหรือความเป็นไปของการมีความเข้าใจโดยรวม ส่วนการที่ความเข้าใจจัดการหรือ 'Appropriates' ตัวของมันเองนี่คือสิ่งที่เรากำลังหมายถึงเวลาที่เรารู้ถึงการตีความ และผลของการ

ปกปิดกลบทับไปด้วยลักษณะที่กำลังร่วงหล่นในสภาวะที่ดาชายนต้องเป็นของ Attunement อาจจะกล่าวได้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในการมีความเข้าใจคือดาชายนมีประสบการณ์ (แน่นอนว่าไม่ใช่ประสบการณ์เชิงประจักษ์ของโลกภายนอก) ของการตระหนักได้ว่าตัวของเขาเองมีความเข้าใจต่อตนเองอย่างไร

¹¹⁰ Heidegger, *Being and Time*, 186.

¹¹¹ Ibid., 188.

จัดการนั้นคือทำให้สิ่งที่ถูกเข้าใจอยู่ก่อนแล้วกลายมามีความหมายในลักษณะที่ดาชาयน์สามารถทำความเข้าใจได้ ‘Understandingly’ สิ่งที่เกิดขึ้นในการตีความไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงทำให้ความเข้าใจกลายเป็นสิ่งอื่นแต่มันคือขั้นตอนของการจัดการและทำให้ความเป็นไปได้ทั้งหมดของดาชาयน์กลายมาเป็นการเข้าใจต่อตนเองของตนเองอย่างที่ดาชาयน์เข้าใจได้¹¹² ในทุกกรณีการมีความเข้าใจของดาชาयน์ล้วนต้องผ่านสิ่งที่เรียกว่าการตีความทั้งสิ้น

การตีความคือการทำให้ความเป็นไปได้ในการดำรงอยู่ที่ไม่เคยปิดของดาชาयน์เชื่อมโยงกลายมาสู่ความเข้าใจในลักษณะที่ออกมาจากตัวของเขาเอง กล่าวคือบทบาทหน้าที่ของการตีความไม่ใช่สิ่งใดนอกจากการกำหนดจัดวางในความเข้าใจให้ดาชาयน์เข้าใจว่าตัวของเขาเองเป็นสิ่งที่เขาเป็นในฐานะสิ่งนั้นสิ่งนี้ (ในฐานะบางสิ่งที่เขาสามารถเป็น) การตีความจึงเป็นเหมือนโครงสร้างที่ยึดโยงความเข้าใจทั้งหมดของดาชาयน์ไว้ด้วยกัน ไฮเดกเกอร์เรียกโครงสร้างนี้ว่า ‘โครงสร้าง-ในฐานะ’ (As-Structure) หรือโครงสร้างของการทำให้สิ่งที่ถูกเข้าใจอยู่ก่อนแล้วในความเป็นไปได้ชัดเจนออกมาในฐานะบางสิ่งบางอย่าง¹¹³ เวลาที่เราบอกว่าดาชาयน์เข้าใจความหมายของบ็องของตนเองบนฐานของความเป็นไปได้หรือความสามารถที่จะเป็นของตัวเองดาชาयน์เอง สิ่งที่เกิดในความเข้าใจคือดาชาयน์ตีความสถานะคือความเป็นอยู่ของตนเองออกมาเป็นความหมายในฐานะสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โครงสร้าง-ในฐานะของการตีความคือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งที่ดาชาयน์เป็น (ความเป็นไปได้ที่ดาชาयน์สามารถจะเป็น) กับความเข้าใจในความหมายของการเป็นอยู่นั้นๆของตัวเอง และทำให้ทั้งสองด้านอยู่ด้วยกันบนระนาบที่เท่ากัน หรือในลักษณะที่เสมือนว่าทั้งสองเป็นสิ่งเดียวกัน ทำให้สิ่งที่ฉันทันทีเป็นนี่คือสิ่งที่ฉันทันทีเข้าใจในการตีความมันออกมา ด้วยเหตุนี้ดาชาयน์จึงสามารถที่จะกำหนดตัวของเขาเองด้วยการบอกออกมาอย่างมีความหมายว่าตนเองเป็นอะไร¹¹⁴ ผลของการตีความคือตัวความเข้าใจที่ดาชาयน์สามารถเข้าใจได้ (Intelligibility หรือถ้าจะให้ตรงตัวกว่า Understandability)

¹¹² “In interpretation, understanding does not become something different. It becomes itself.” - ibid.

¹¹³ “The ‘as’ makes up the structure of the explicitness of something that is understood.” - ibid., 189.

¹¹⁴ แม้ว่าในส่วนนี้ประเด็นหลักของเราจะอยู่ที่การมีความเข้าใจของดาชาयน์ต่อตัวเอง แต่เราสามารถที่จะสังเกตเห็นความเกี่ยวโยงที่แยกไม่ขาดของความเข้าใจของเขาต่อตนเองกับความเข้าใจของเขาต่อโลก เพราะทุกความเข้าใจของดาชาयน์กำเนิดออกมาจากความสามารถของดาชาयน์ที่จะเข้าใจความเป็นไปได้ของตนเองซึ่งเมื่อผ่านการตีความกลายมาเป็นวิธีที่เขาเข้าใจการเป็นอยู่ของตนเอง หากเราพิจารณาย้อนกลับไปประเด็นเรื่องของความเป็นโลกของโลก ในโครงสร้างความเป็นสถานะพร้อมอยู่ของสรรพสิ่ง เวลาที่เราบอกว่าดาชาयน์พบเจอสรรพสิ่งต่างๆในบริบทของครัมแห่งความเชื่อมโยงกันของการเป็นเครื่อง บริบทดังกล่าวเผยออกมาในฐานะความเป็นไปได้ในตัวของมันเองของเครื่องมือเหล่านั้นที่จะเชื่อมโยงเข้ากับสรรพสิ่งอื่นๆทั้งหมด แต่ความเป็นไปได้ของสรรพสิ่งเหล่านั้นในแง่หนึ่งก็คือความเป็นไปได้ของตัวเองดาชาयน์เองด้วย เมื่อเราพบเจอกับสรรพสิ่งในโลก ตัวอย่างเช่น ก้อนหิน เราไม่ได้เพียงแคพบวัตถุชิ้นหนึ่งที่มีคุณสมบัติเชิงวัตถุที่เป็นอยู่อย่างภววิสัยบางอย่าง เช่น รูปทรง ขนาด หรือความกินพื้นที่ เป็นต้น แต่เราพบมันในฐานะ (as) สิ่งในตัวของเราเองสามารถทำบางอย่างกับมันได้

แต่การมีความเข้าใจและการตีความที่กล่าวมานั้นจะเป็นไปไม่ได้เลยถ้าหากปราศจากสิ่งที่เรียกว่า ‘สภาวะก่อนความเข้าใจ’ ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่มีอยู่แล้วในการดำรงอยู่ของดาชายน กล่าวคือความเข้าใจของดาชายนมีธรรมชาติของการถูกกำกับไว้แล้วล่วงหน้า (A Priori) โดยเงื่อนไขบางอย่างที่ ‘มาก่อนการมีความเข้าใจ’ ซึ่งรองรับและทำให้การตีความของความเข้าใจนั้นๆ เป็นไปได้ จะเห็นได้ว่าการตีความความเข้าใจของดาชายนที่เกิดขึ้นตลอดเวลาไม่เคยเป็นการจับคว้าความหมายโดยปราศจากสมมุติฐานบางอย่างรองรับ¹¹⁵ เมื่อใดก็ตามที่เรามีความเข้าใจ การตีความสิ่งที่เราเข้าใจให้ออกมาเป็นความเข้าใจนี้อ้างตัวของมันเองกลับไปยังฐานคติบางอย่างที่มีมาอยู่ก่อนแล้วของผู้ที่ทำการตีความเสมอ

“ If, when one is engaged in a particular concrete kind of interpretation, in the sense of exact textual Interpretation, one likes to appeal to what ‘stands there’, then one finds that what ‘stands there’ in the first instance is nothing other than the obvious undiscussed assumption of the person who does the interpreting. In an interpretative approach there lies such an assumption as that which has been ‘taken for granted’ with the interpretation as such...”¹¹⁶

สิ่งที่ ‘stands there’ ในกรณีนี้ก็คือตัวของดาชายนที่มีตำแหน่งแห่งที่หรือเป็นอยู่ในการมีอยู่ ณ ที่นั้น ของตนเอง นี่สอดคล้องกับคำแปลตรงตัวในภาษาเยอรมันของคำว่า ‘ความเข้าใจ’ ซึ่งหมายถึงการ

สามารถใช้งานและจัดการกับมันไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ในกรณีของกอนทิน สิ่งที่เรพบคือ ‘กอนทิน’ ที่ความหมายของมันคือความเป็นไปได้ซึ่งเปิดเผยออกมาต่อฉันในการมีความเข้าใจไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง และสาเหตุที่เราต้องใช้คำว่า ‘ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง’ เสมอๆ ก็เพื่อบ่งบอกถึงความเป็นไปได้ที่ไม่เคยปิดตัวเองนี้ (มันอาจจะเป็สิ่งที่เกาะกวางทางเรา สิ่งสำหรับตกแต่งสวน หรืออาวูทได้ทั้งสิ้น) เราเข้าไปข้องแวะกับสภาพแวดล้อมแห่งความเป็นสภาวะพร้อมอยู่โดยการตีความพวกมัน ทำให้เรพบสิ่งเหล่านี้ในฐานะ หนังสือ แก้อ้อ หรือกอนทิน ที่ซึ่งความหมายของสิ่งที่พวกมันเป็นผูกโยงกลับมาสู่ความเข้าใจในความหมายของตัวของดาชายนเอง

¹¹⁵ ในแง่นี้ความคิดของไฮเดกเกอร์จึงตรงกันข้ามกับปรากฏการณ์วิทยาของฮูสเซอร์ลที่เชื่อว่าระเบียบวิธีของปรากฏการณ์วิทยาคือการที่เราต้อง (และสามารถ) เริ่มต้นด้วยสภาวะที่ปราศจากสมมุติฐาน (Presuppositionless) หรือการสลัดสมมุติฐานทั้งหมดทิ้งไปเพื่อที่จะเข้าถึงสิ่งในตัวของมันเองที่ถูกมอบให้อย่างบริสุทธิ (the given object หรือ thing in itself) ในสำนึกซึ่งทำหน้าที่เป็นจุดเริ่มต้นที่มั่นคงสำหรับความรู้ความเข้าใจต่างๆ (จะเห็นได้ว่าความมั่นคงของสำนึกในแนวคิดของฮูสเซอร์ลวางอยู่บนความเชื่อที่ว่าตัวกิจกรรมของสำนึกนี้โดยตัวของมันเองสามารถที่จะปราศจากสมมุติฐานได้) แต่สำหรับไฮเดกเกอร์เรามีสมมุติฐานบางอย่างนี้อยู่ก่อนแล้วเสมอและมันจะเป็นไปไม่ได้เลยที่เราจะตีความทำความเข้าใจใดๆโดยปราศจากรากฐานของสิ่งที่มาก่อนความเข้าใจ เพราะว่ามันคือสิ่งที่มาก่อนความเข้าใจเองที่เป็นเงื่อนไขรองรับทำให้ความเข้าใจของเราเป็นไปได้

¹¹⁶ Heidegger, *Being and Time*, 192.

‘Taking a stand’ ความเข้าใจก็คือการที่ดาชาายนยืนหยัด (หรือจัดวางตัวเอง) ด้วยตนเองบนสถานะเงื่อนไขที่เป็นของตัวเอง¹¹⁷

ในเงื่อนไขก่อนการมีความเข้าใจนี้คือโครงสร้างที่เรียกว่า ‘สภาวะเชิงโครงสร้าง-ก่อน’ (Fore-Structure) ซึ่งแต่ละองค์ประกอบของสภาวะเชิงโครงสร้าง-ก่อนคือสิ่งที่คอยกำกับความเป็นไปของการตีความทั้งหมด (เมื่อย้อนกลับไปพิจารณาข้อความ “...understanding appropriates understandingly that which is understood by it.” อีกครั้งเราจะพบว่าสิ่งที่ถูกเข้าใจอยู่ก่อนแล้วหรือ ‘that which is understood’ นั้นกำลังหมายถึงตัวโครงสร้างสภาวะเชิงโครงสร้าง-ก่อนของสภาวะก่อนความเข้าใจนั่นเอง) โดยไฮเดกเกอร์แจกแจงสภาวะเชิงโครงสร้าง-ก่อนออกเป็นสามส่วนที่ประกอบด้วย Fore-having Fore-sight และ Fore-conception

ส่วนแรกของสภาวะเชิงโครงสร้าง-ก่อนคือ Fore-having หรือบางสิ่งที่เรามีอยู่ก่อนแล้ว Fore-having คือความเป็นไปได้ที่สิ่งที่เรากำลังทำความเข้าใจจะถูกตีความออกมาเป็นอะไรได้บ้าง ซึ่งถูกมอบให้มาพร้อมกับการดำรงอยู่ของดาชาายนเอง ไม่ว่าจะดาชาายนจะตีความสิ่งที่ตนเองเป็นออกมาในฐานะสิ่งใด ความเป็นไปได้ของการตีความที่ออกมาทั้งหมดคือสิ่งที่มียู่ก่อนแล้วในสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาชาายนทั้งสิ้น ประเด็นที่ต้องใช้คำว่า ‘มี’ หรือ ‘having’ ก็เพื่อที่จะสื่ออย่างชัดเจนว่าความเป็นไปได้เหล่านี้เป็นของของตัวดาชาายนเอง พวกมันไม่ใช่สิ่งที่มาจากแหล่งอื่นใดข้างนอกตัวของดาชาายน แต่ดาชาายนเองครอบครองหรือมีพวกมันอยู่แล้วตั้งแต่ก่อนจะเริ่มตีความทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ ส่วนที่สองถัดมาคือ Fore-sight หรือบางสิ่งที่เราเห็นอยู่ก่อนแล้ว Fore-sight คือการนำเอาสิ่งที่มียู่ก่อนแล้วใน Fore-having ออกมาให้ปรากฏต่อ (หรือใน) ‘สายตา’ แห่งการทำความเข้าใจอย่างเด่นชัดที่สุด ทำให้เกิดเป็นขอบเขตทิศทางอันแน่นอนของทัศนวิสัยที่ซึ่งสิ่งที่มียู่ก่อนแล้วจะถูกตีความ¹¹⁸ ที่ไฮเดกเกอร์ใช้คำว่า ‘สายตา’ ในส่วนนี้เพราะว่านัยของประสาทสัมผัสการมองเห็นคือสิ่งที่ใกล้เคียงกับการมีความคิดของมนุษย์มากที่สุด ในแง่นี้การมองเห็นคือการที่บางสิ่งบางอย่างปรากฏออกมาอย่างเข้าใจได้ (Intelligible) ส่วนสุดท้ายคือ Fore-conception หรือบางสิ่งที่ถูกจับคว่าอยู่ก่อนแล้ว สิ่งที่ถูกจับคว่าคือสิ่งที่ปรากฏเบื้องหน้าต่อสายตาของเรา และการจับคว่านี้คือการยึดเอาความเป็นไปได้ที่เรามีใน Fore-having และที่เราเห็นภายใต้การชักนำโดยทัศนวิสัยของ Fore-sight ทำให้มันกลายมาเป็นชุดของกรอบคิดบางอย่างที่สามารถถูกถ่ายทอดออกมาเป็นความเข้าใจของตัว

¹¹⁷ Harrison Hall, "Intentionality and World: Division I of Being and Time," in *The Cambridge Companion to Heidegger*, ed. Charles B. Guignon (Cambridge University Press, 1999), 137.

¹¹⁸ “This fore-sight ‘takes the first cut’ out of what has been taken into our fore-having, and it does so with a view to a definite way in which this can be interpreted.” - Heidegger, *Being and Time*, 191.

เราเองได้ในการตีความ ขั้นตอนของสภาวะก่อนความเข้าใจในโครงสร้าง-ก่อนคือ เรามีความเป็นไปได้ของความเข้าใจบางอย่างอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งทำให้เราเห็นสิ่งที่เรามีและจากนั้นเราจึงจับคว่ำสิ่งที่เราเห็นทำให้มันกลายมาเป็นโครงสร้างเงื่อนไขที่กำกับวิถีทางของการตีความและผลที่ตามมาของการมีความเข้าใจ

เมื่อใดก็ตามที่ดาชาชนมีความเข้าใจ สิ่งที่ดาชาชนเข้าใจก็คือความหมายในการเป็นอยู่ของตนเองหรือพูดอีกอย่างหนึ่งก็คือดาชาชนกำหนดหรือจับคว่ำความหมายของบ็ออิงของตัวเองได้ด้วยการมีความเข้าใจ

ความหมายคือการที่ความเข้าใจได้ของสภาวะคือความเป็นอยู่ในฐานะบางสิ่งบางอย่างก่อประกอบตัวของมันเองขึ้นและถูกตีความถ่ายทอดออกมาในการมีความเข้าใจบนสภาวะเชิงโครงสร้าง-ก่อนของเงื่อนไขก่อนการมีความเข้าใจ

“Meaning is that wherein the intelligibility of something maintains itself. That which can be articulated in a disclosure by which we understand, we call ‘meaning’...*Meaning is the ‘upon-which’ of a projection in terms of which something becomes intelligible as something; it gets its structure from a fore-having, a fore-sight, and a fore-conception.*”¹¹⁹

ข้อสรุปที่ไฮเดกเกอร์ได้คือความหมายที่ได้จากการตีความในความเข้าใจนี้คือ ‘ความหมาย’ ในเชิง ‘ภววิทยา-การเป็นอยู่’ (Ontologico-existential) ที่เป็นของดาชาชนเอง หรือกล่าวคือตัวของความหมายดังกล่าว ทั้งความเป็นไปได้ของมันและความเป็นไปของมัน ล้วนเป็นไปบนลักษณะทางภววิทยาแห่งการเป็นอยู่ของดาชาชน นี้ทำให้ความหมายของดาชาชนไม่ได้มาจากหรือตั้งอยู่ที่ตัววัตถุเอง ทว่าอยู่ในพื้นที่แห่งการมีความเข้าใจของดาชาชนในการเป็นอยู่-ใน-โลกที่ไม่เคยปิดตัวเองของดาชาชน (หรืออยู่ในการมีอยู่ ณ ที่นั้นของดาชาชน) ความหมายไม่เคยเป็นคุณสมบัติบางอย่างที่ติดแน่นอยู่กับสิ่งนั้นสิ่งนี้ หรือซ่อนอยู่ข้างหลังสิ่งต่างๆให้เราบังเอิญไปพบ¹²⁰ แต่มันคือสิ่งที่ถูกกำหนดโดยการ

¹¹⁹ Ibid., 193.

¹²⁰ “Meaning is an *existentiale* of Dasein, not a property attaching to entities, lying ‘behind’ them, or floating somewhere as an ‘intermediate domain’.” - ibid.

เป็นอยู่-ใน-โลกหรือโดยป็องของตัวดาชาयน์เอง ดังนั้นความหมายของดาชาयน์นี้จึงเป็นของดาชาयน์ และสำหรับดาชาयน์เท่านั้น¹²¹ ในแง่นี้มันคือดาชาयน์เท่านั้นที่สามารถมีหรือไม่มีควมหมายได้

พูดอีกอย่างหนึ่งคือป็องของดาชาयน์เองและสรรพสิ่งต่างๆที่ถูพบในการไม่ปิดตัวเองของการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชาयน์นี้เท่านั้นที่สามารถถูกจับคว่าในการมีความเข้าใจหรือถูกผลักไสออกไปในการไม่มีความเข้าใจได้ จากจุดนี้เราจะเห็นว่า “...all entities whose kind of Being is of a character other than Dasein’s must be conceived as ‘unmeaning’, essentially devoid of any meaning at all.”¹²² โดย ‘การไม่เป็นความหมาย’ (Unmeaning) นี้ไม่ใช่สิ่งเดียวกันกับ ‘การไม่มีความหมาย’ (Meaningless) เพราะไม่ว่าจะการมีหรือไม่มีควมหมายล้วนแต่ต้องตั้งอยู่บนการมีความเข้าใจความหมายของตัวดาชาयน์เอง การที่สรรพสิ่งอื่นนอกเหนือจากตัวของดาชาयน์เองนี้ อยู่ในสถานะการไม่เป็นความหมายแปลว่าสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถที่จะมีความหมายในตัวของมันเองหรือด้วยตัวของมันเองได้

สิ่งที่การแจจประกประเด็นเรื่องความเข้าใจและ Attunement ของไฮเดกเกอร์ต้องการแสดงให้เราเห็นคือลักษณะพื้นฐานในการเป็นอยู่-ใน-โลกที่ไม่ปิดตัวเองของดาชาयน์ แม้ว่าในด้านหนึ่ง Attunement หรือสภาวะที่ดาชาयน์พบว่าตัวเองเป็นในความปกติของเขาคือสภาวะที่กำลังร่วงหล่นอย่างต่อเนื่องซึ่งตัวของดาชาयน์มีการเคลื่อนที่ไปในลักษณะที่ดึงให้เขาถอยออกห่างจากความเป็นตัวของตัวเองไปสู่ความปกติสามัญแห่งชีวิตประจำวันของใครต่อใครเสมอ แต่ในอีกด้านหนึ่งความเข้าใจก็

¹²¹ นี่ทำให้มันเป็นไปได้ที่สรรพสิ่งอื่นๆที่ไม่ได้มีลักษณะทางภววิทยาเดียวกับของดาชาयน์จะสามารถมีความหมาย (ในเชิงภววิทยา) นี้ได้ ในด้านหนึ่งมันแปลว่าความหมายของสรรพสิ่งทั้งหมดต่างก็ถูกกำหนดโดยเงื่อนไขในความหมายของดาชาयน์ทว่าในอีกด้านหนึ่งเพราะดาชาयน์คือการเป็นอยู่ที่เป็นของตัวเองเท่านั้น ความหมายทั้งหมดที่ดาชาयน์มีได้จึงเป็นความหมายที่ถูกกำหนดโดยสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาชาयน์ของมันเท่านั้น หรือพูดง่าย ๆ คือความหมายทั้งหมดของดาชาयน์คือความหมายของตัวเองเท่านั้น ความหมายในความเข้าใจของแต่ละดาชาयน์จึงไม่ใช่ความหมายเดียวกันและนอกเหนือไปจากนั้นดาชาयน์หนึ่งไม่สามารถที่จะเข้าใจความหมายในอีกดาชาयน์หนึ่งได้ แน่แน่นอนว่าดาชาयน์สามารถที่จะเข้าใจความหมาย ‘เกี่ยวกับ’ ดาชาयน์อื่นได้แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตามความหมายดังกล่าวก็เป็นของดาชาयน์ของมันเพียงผู้เดียวเสมอและในความเข้าใจนี้ป็องของดาชาयน์อื่นไม่เคยอยู่ในตำแหน่งที่เท่ากับป็องของดาชาयน์มัน เพราะความเป็นไปหรือกระบวนการการได้มาซึ่งความหมายดังกล่าวคือสิ่งที่เกิดขึ้นในป็องของดาชาयน์หรือในการเป็นอยู่ของมันเองเสมอ ไม่ว่าดาชายน์จะแบ่งปันโลกของเขากับผู้อื่นมากเพียงใดในรูปธรรมแห่งการดำรงอยู่ในโลกท่ามกลางผู้อื่น (ในความคุ้นเคยอันสามัญปกติของชีวิตประจำวันหรือในสังคมวัฒนธรรมเดียวกัน) และไม่ว่าเขาจะมีความเป็นไปได้ของความเข้าใจที่คล้ายคลึงกันมากน้อยเพียงใดก็ตาม สุดท้ายแล้วในช่วงเวลาที่ดาชาयน์ทำความเข้าใจความหมายของตนเอง ดาชายน์ต้องกำหนดความหมายนี้ออกมาด้วยตัวของเขาเองทั้งสิ้น ความหมายที่ถูกกำหนดออกมาโดยสองดาชายน์จึงไม่สามารถที่จะเป็นความหมายเดียวกันได้ (แม้ว่าจากเปลือกนอกแล้วมันจะดูเหมือนกัน) เพราะมันถูกกำหนดโดยป็องสองป็องที่ไม่ใช่อันหนึ่งอันเดียวกัน

¹²² Heidegger, *Being and Time*, 193.

คือการที่ดาชายนพาตัวเองย้อนกลับมายังตัวของตัวเองในลักษณะฉายออกที่มุ่งไปยังความเป็นไปได้ เพราะว่าความเป็นตัวของตัวเองที่ถูกปกปิดในการร่วงหล่นไม่ใช่สิ่งอื่นใดนอกจากความเป็นไปได้หรือความสามารถที่จะเป็นของดาชายนนั่นเอง ทำให้ดาชายนสามารถจับคว่ำหรือกำหนดความหมายแห่งการดำรงอยู่ของเขาด้วยตนเองได้ สิ่งที่น่าสังเกตคือ Attunement และความเข้าใจนั้นต่างมีที่มาจากสถานะข้อเท็จจริงของโลกของดาชายนเหมือนกัน มันคือสถานะข้อเท็จจริงของโลกของการถูกขว้างเข้ามาในโลกที่ส่งมอบดาชายนมาสู่สถานะที่เขาพบว่าตนเองเป็นใน Attunement และในขณะเดียวกันสถานะข้อเท็จจริงของโลกของการถูกขว้างเข้ามาในโลกก็คือสิ่งที่มอบสถานะก่อนความเข้าใจให้แก่การมีความเข้าใจของดาชายนหรือพูดอีกอย่างหนึ่งมันคือการดำรงอยู่หรือ Existence ของดาชายนนี่เองที่วางรากฐานให้แก่ทั้ง Attunement และความเข้าใจ พวกมันคือสองด้านในวิถีทางการเป็นอยู่ที่ไม่เคยปิดตัวเองของดาชายนที่ดำเนินอยู่เคียงข้างอย่างเท่าเทียมกันและช่วยก่อประกอบวิถีทางแห่งการเป็นอยู่ของดาชายนไปพร้อมๆกัน

บทที่สี่: ความใฝ่ใจ และ ความจริงแห่งการเป็นอยู่

ตลอดที่ผ่านมาเราได้ย้อนรอยการแจกแจงโครงสร้างทางภววิทยาแห่งการเป็นอยู่ของดาซายน์ตามขั้นตอนที่ไฮเดกเกอร์ทำในหนังสือ *Being and Time* ทั้งหมดที่เรามีตอนนี้คือภาพของชิ้นส่วนย่อยต่างๆในแต่ละโครงสร้างที่ประกอบขึ้นเป็นสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาซายน์ ชิ้นส่วนที่ประกอบเป็นโครงสร้างเหล่านี้และรูปแบบในความสามัญปกติแห่งชีวิตประจำวันของพวกมัน (ซึ่งมีมากมายหลากหลาย) อาจจะบดบังเราจากการมีภาพรวมที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ดังนั้นในการพิจารณาและวิเคราะห์องค์ประกอบที่ถูกแจกแจงออกมาเป็นส่วนๆเหล่านี้เราจะต้องไม่ลืมว่าพวกมันทั้งหมดคือการประกอบของโครงสร้างการดำรงอยู่ที่เป็นองค์รวมของดาซายน์ ทุกองค์ประกอบของโครงสร้างที่เราได้แจกแจงไปแล้วนี้มีใช้ชิ้นส่วนแยกเดี่ยวใดๆที่สามารถถูกทำความเข้าใจอย่างสมบูรณ์ได้โดยลำพังในตัวของมันเองแล้วจากนั้นเราจึงค่อยหาความเชื่อมโยงทางตรรกะบางอย่างจากมันไปสู่ส่วนประกอบอื่นๆ ราวกับการลากเส้นประจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งเพื่อปะติดปะต่อทั้งหมดเข้าด้วยกันให้กลายเป็นภาพของอะไรบางอย่าง แต่พวกมันทั้งหมดล้วนมีลักษณะตามธรรมชาติของตัวเองที่แต่ละโครงสร้างต่างรองรับซึ่งกันและกันในโครงสร้างองค์รวมที่เป็นหนึ่งเดียว (ธรรมชาติดังกล่าวคือธรรมชาติในบิอิงของตัวดาซายน์เอง) ลักษณะของการรองรับซึ่งกันและกันที่ว่านี้คือการที่แต่ละโครงสร้างวางตัวของพวกมันเองบนอีกโครงสร้างหนึ่งจนเกิดเป็นรูปแบบของระดับชั้นผิวที่แตกต่างกันซึ่งซ้อนทับกันอยู่โดยที่แต่ละระดับชั้นต้องมีโครงสร้างของอีกระดับชั้นหนึ่งที่อยู่ลึกลงไปคอยรองรับเสมอและทำให้ทั้งหมดยังคงความเป็นเนื้อในเดียวกันไว้ การซ้อนทับกันของแต่ละโครงสร้างนี้เองคือสาเหตุที่ทำให้เวลาที่ไฮเดกเกอร์ทำการแจกแจงโครงสร้างเหล่านี้ออกมามันจึงดูเหมือนกับว่าเขาพาการสืบค้นหวนย้อนกลับไปยังประเด็นเดิมที่เคยได้พูดถึงไปแล้วอีกครั้งอยู่เสมอๆ มันเป็นเพราะว่าสุดท้ายแล้วทั้งหมดที่การแจกแจงโครงสร้างเหล่านี้กำลังพูดถึงคือเรื่องภววิทยาของการเป็นอยู่ของดาซายน์เพียงแต่ว่าการแจกแจงและวิเคราะห์มันถูกทำออกมาผ่านในแต่ละระดับชั้นที่ต่างกันออกไปของตัวโครงสร้างการเป็นอยู่หรือบิอิงของดาซายน์ อุปมาหนึ่งที่ใช้เป็นตัวอย่างช่วยอธิบายให้เห็นภาพของโครงสร้างสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาซายน์คือการเปรียบเทียบมันกับหัวหอมใหญ่ ภายในของหัวหอมใหญ่นั้นคือการซ้อนกันของกาบหลายๆชั้นที่ซึ่งแต่ละชั้นผิวไม่ใช่ส่วนขยายหรือส่วนเพิ่มเติมที่มาห่อหุ้มแกนกลางบางอย่างเอาไว้ทว่าพวกมันทั้งหมดแต่ละชั้นคือเนื้อในของหัวหอมใหญ่เอง การวิเคราะห์แจกแจงลักษณะทางภววิทยาที่เป็นพื้นฐานของดาซายน์ในฐานะที่มันเป็นเบาะแสซึ่งนำไปสู่ความหมายของบิอิงจึงต้องกระทำโดยการเปิดโปงโครงสร้างดังกล่าวจากระดับชั้นที่อยู่บนสุดลงไปยังระดับชั้นที่อยู่ข้างในตัวของมันเอง เพื่อให้บิอิงของดาซายน์คลี่คลายตัวเองออกมาตามธรรมชาติความเป็นไปของตัวเอง

เริ่มต้นด้วยระดับขั้นที่ผิวเผินที่สุดนั่นก็คือความเป็นโลกของโลกรหรือโลกอย่างที่มีนปรากฏต่อตาชายนี้นในการมีปฏิสัมพันธ์เบื้องต้นของการเป็นอยู่-ใน-โลกที่เราไม่สามารถแบ่งแยกตาชายนและโลกของเขาออกจากกันได้ ในระดับนี้เราสามารถเห็นได้ถึงลักษณะทางภววิทยาการเป็นอยู่-ใน-โลกของตาชายนผ่านวิธีที่ตาชายนจัดการกับสรรพสิ่งต่างๆที่เขาพบเจอและผู้อื่นที่เขาเป็นส่วนหนึ่งในความสัมพันธ์ปกติแห่งชีวิตประจำวันของตาชายน วิธีจัดการดังกล่าวคือการที่ตาชายนเข้าไปข้องแวะพัวพันกับสรรพสิ่งและตาชายนอื่นเหล่านี้ในบริบทความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมแห่งความเป็นเครื่องมือในลักษณะของการมีความใส่ใจ (ในรูปแบบที่แตกต่างกันไป รูปแบบของการมีความใส่ใจต่อสภาวะพร้อมอยู่คือ ‘ความเอาใจใส่’ (Concern) และต่อผู้อื่นคือ ‘ความเป็นห่วง’ (Solicitude)) ซึ่งอ้างกลับมายังเพื่อตัวของตาชายนเองในความเป็นไปได้ของการเป็นอยู่ที่ตาชายนคุ้นเคยเสมอ ความคุ้นเคยนี้คือสิ่งที่ถือกำเนิดขึ้นมาพร้อมๆกับการที่การดำรงอยู่ของตาชายนแต่ละตาชายนถูกขว้างเข้ามาในโลกท่ามกลางความเป็นไปต่างๆที่ดำเนินมาอยู่ก่อนแล้ว ระดับถัดเข้ามาจากโครงสร้างของการเป็นอยู่-ใน-โลกคือการเป็นอยู่ในตัวของตาชายนเองซึ่งถูกก่อประกอบขึ้นด้วยสองด้านของวิถีทางที่ตาชายนจัดการตัวของเขาเองในการเป็นอยู่ สภาวะ Attunement และความเข้าใจ Attunement คือสภาวะที่ตาชายนพบตัวเองเป็นและต้องเป็น สภาวะดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นถึงการเป็น ‘การมีอยู่ ณ ที่นั่น’ (There) หรือการไม่เคยปิดตัวของตาชายนที่สมบูรณ์ เพราะการไม่ปิดตัวเองไม่ได้เพียงแค่มุ่งหมายถึงการที่ตาชายนสามารถพบตำแหน่งแห่งที่ของตนเองในการถูกขว้างเข้ามาในโลกที่ต้องเป็นอยู่ท่ามกลางอะไรต่อมิอะไรบางอย่าง (โลกและองค์ประกอบต่างๆของมัน) แต่มุ่งหมายถึงการถูกขว้างหรือส่งมอบเข้ามาให้เป็นอยู่ในสภาพที่ตัวของตนเองเป็นและต้องเป็นบางอย่างด้วย ซึ่งสิ่งนี้บ่งชี้ถึง ‘สภาวะข้อเท็จจริงของโลก’ (Facticity) ของตาชายน ในสภาวะ Attunement ตัวของตาชายนมีลักษณะของ ‘สภาวะการตกหล่นอยู่ท่ามกลาง’ (Falleness) ความปกติธรรมดาของใครต่อใครซึ่งเป็นปริยายที่สุดสำหรับการเป็นอยู่ของทุกตาชายนเพราะมันคือสภาวะที่สืบเนื่องมาจากการถูกขว้างเข้ามาในโลก ในสภาวะการตกหล่นอยู่ท่ามกลางตัวของตาชายนถูกซึมซับเข้าไปในท่ามกลาง ‘ความเป็นสาธารณะ’ (Publicness) ที่มอบความหมายของสิ่งต่างๆในแบบของใครต่อใครให้แก่เขา ตั้งแต่แรกเริ่มการดำรงอยู่จนทำให้เขาคุ่นชินไปกับพวกมัน สิ่งที่เกิดขึ้นคือในสภาวะที่เป็นปกติที่สุดตาชายนนั้นไม่ได้เป็นตัวของตัวเอง หรือพูดให้ถูกต้องคือตาชายนยังไม่พบตัวของตัวเอง อีกด้านที่ควบคู่ไปกับ Attunement คือความเข้าใจ เพราะว่าเมื่อ ‘การถูกขว้างเข้ามาในโลก’ (Thrownness) ส่งมอบตาชายนมาสู่สภาวะที่เขาเป็นและต้องเป็นในการเป็นอยู่ ณ ที่นั่นแล้วในขณะเดียวกันมันก็ส่งมอบตาชายนมาสู่การเป็นความเป็นไปได้ของตนเองในการการเป็นอยู่ ณ ที่นั่นดังกล่าวอีกด้วย และการเป็นความเป็นไปได้ของตนเองนี้หมายถึงการมีความเข้าใจต่อตนเองในความเป็นไปได้เหล่านั้น โดยการมีความเข้าใจเป็นไปในลักษณะของ ‘การฉายออกมุ่งไป’ (Projection) ซึ่งบ่งชี้ถึงลักษณะที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘สภาวะความมีอยู่’ (Existentiality) ในตาชายน การมีความเข้าใจเบื้องต้นคือวิถีทางที่ตา

ชายน์จัดการกับตัวเองในความเป็นไปได้ของตนเองด้วยการตีความมันออกมาในฐานะสิ่งนั้นสิ่งนี้ที่เขาสามารถจะเข้าใจได้ ตัวของการตีความเองวางอยู่บนโครงสร้าง ‘สภาวะก่อนการมีความเข้าใจ’ (Pre-understanding) ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ต้องมีอยู่ก่อนและคอยกำกับทิศทางของทุกการตีความในความเข้าใจ สภาวะก่อนการมีความเข้าใจไม่ใช่สิ่งที่อุบัติขึ้นมาอย่างมหัศจรรย์หรือปราศจากที่มาที่ไป ทว่ามีรากเหง้าอยู่ในการดำรงอยู่ของดาชายน์ตั้งแต่แรกเริ่มที่ถูกขว้างเข้ามาในโลก ผลของการตีความคือดาชายน์สามารถมีความเข้าใจในความหมายของตนเองหรือในความหมายของการเป็นอยู่ของตนเอง และจากความหมายของตนเองดังกล่าวสรรพสิ่งทั้งหลายจึงถูกพบเจอและจัดการภายในความหมายของดาชายน์หรือภายในพื้นที่แห่งความเป็นไปได้ที่ตัวดาชายน์เองเป็น อย่างที่วอลเตอร์ เบียมเมล (Walter Biemel) นักปรัชญาชาวโรมาเนียน-เยอรมัน หนึ่งในลูกศิษย์ของไฮเดกเกอร์สรุปไว้ “In understanding, Dasein opens up its own space for the free play of its existence as well as the free space for the play of entities which become available to it within the world. The two go together.”¹²³ ถึงจุดๆนี้ก็จะเห็นว่าการสืบค้นของไฮเดกเกอร์ได้พาเราย้อนกลับมายังสิ่งที่เราเริ่มต้นไว้ในระดับขั้นแรกสุดอีกครั้ง เพราะมันคือความปกติสามัญแห่งชีวิตประจำวันของดาชายน์ซึ่งเป็นหนึ่งในใครต่อใครนี่เองที่หล่อหลอมความเป็นไปได้ทั้งหมดของดาชายน์ขึ้น สภาวะก่อนความเข้าใจจึงเกี่ยวพันอยู่ในการดำรงอยู่ที่เป็นรูปธรรมและคืบเคยของดาชายน์ตั้งแต่ต้น และในขณะเดียวกันความหมายที่ดาชายน์ได้ในการมีความเข้าใจก็คือความหมายของพื้นที่เปิดโล่งที่ดาชายน์เป็นทำให้การเป็นอยู่ของตัวของดาชายน์ (การใช้ชีวิตและการจัดการกับสรรพสิ่งในโลก) สามารถที่จะดำเนินไปอย่างมีความหมายเพื่อตัวของดาชายน์แต่ละดาชายน์เอง จะสังเกตเห็นว่าลักษณะพื้นฐานทางภววิทยาของดาชายน์ของความเป็นอยู่บนเงื่อนไขฐานคู่ขนานที่เรียกว่า ‘ความเป็นฐานคู่ขนานอย่างเท่าเทียมกัน’ (Equiprimordiality) มีอยู่ในทุกระดับขั้นของโครงสร้างการเป็นอยู่ของดาชายน์ ทว่าในระดับขั้นที่ผิวเผินนั้นมันปรากฏออกมาในสภาวะที่กลมเกลียวที่สุดหรือถ้าจะพูดให้ถูกคือในสภาวะที่มันถูกปกปิดกลบทับไว้อย่างแนบเนียนที่สุด ซึ่งทำให้การเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชายน์และการจัดการกับสรรพสิ่งต่างๆดำเนินไปได้อย่างแทบเป็นเนื้อเดียวกัน ซึ่งด้วยลักษณะของสภาวะการตกหล่นอยู่ท่ามกลางทำให้ในเบื้องต้นตัวดาชายน์เองจึงไม่ได้ตระหนักถึงการปกปิดกลบทับนี้ โครงสร้างทางภววิทยาของดาชายน์และองค์ประกอบทั้งหมดของมันที่กล่าวมานี้ล้วนคือสิ่งที่มีที่มาจากหรืออยู่ในการดำรงอยู่ซึ่งเป็นของตัวดาชายน์เองทั้งสิ้น นั่นก็คือการดำรงอยู่ที่แต่ละดาชายน์ต่างถูกขว้างเข้ามาในโลก นี่คือนัยที่ไฮเดกเกอร์หมายถึงเวลาที่เขากล่าวว่า สวรรค์ของดาชายน์นั้นฝังอยู่ในการดำรงของตัวดาชายน์เอง

¹²³ Walter Biemel, *Martin Heidegger: An Illustrated Study*, trans. J.L. Mehta (Harcourt Brace Jovanovich, 1976),

เพื่อที่จะได้ภาพที่สมบูรณ์ที่สุดของโครงสร้างการเป็นอยู่ของดาซาฮันเราจะต้องหาบางสิ่ง บางอย่างทีองค์ประกอบทางภววิทยาเหล่านี้มีส่วนร่วมซึ่งผลงานพวกมันเป็นเนื้อในหนึ่งเดียวของดาซาฮันและพิจารณาโครงสร้างการเป็นอยู่ดังกล่าวผ่านองค์ประกอบทั้งหมดไปสู่ปรากฏการณ์เบื้องต้นหนึ่งเดียวซึ่งมีอยู่แล้วในโครงสร้างนี้

“The Being of Dasein, upon which the structural whole as such is ontologically supported, become accessible to us when we look all the way *through* this whole to a single primordially unitary phenomenon which is already in this whole in such a way that it provides the ontological foundation for each structural items in its structural possibility.”¹²⁴

การมีภาพที่สมบูรณ์ที่สุดของโครงสร้างการเป็นอยู่ของดาซาฮันนี้คือการมีภาพที่สมบูรณ์ที่สุดของปีอิงของดาซาฮันเพราะมันคือการทำให้องค์ประกอบและโครงสร้างส่วนต่างๆทั้งหมดของการเป็นอยู่ที่ดาซาฮันเป็นคลี่คลายออกมาจากเนื้อที่เป็นองค์รวมหนึ่งเดียวของตัวเอง

ความใส่ใจในฐานะความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาซาฮัน

จุดศูนย์กลางในโครงสร้างการเป็นอยู่ของดาซาฮันอยู่ในสิ่งที่เราได้ทิ้งท้ายไว้ในบทที่แล้วนั่นก็คือใน ‘ความหมายแห่งการเป็นอยู่ของตัวเอง’ อย่างที่ได้แจกแจงไปแล้ว ความหมายแห่งการเป็นอยู่ของดาซาฮันคือการที่ดาซาฮันกำหนดและจับคว่าความเป็นไปได้ที่เป็นของตนเองซึ่งเกิดขึ้นในการมีความเข้าใจ ในแง่นี้ความหมายที่ดาซาฮันได้จึงไม่ใช่อื่นใดนอกจากความเป็นไปได้ในการเป็นอยู่ที่เป็นของตัวเองของดาซาฮันเองอย่างถึงที่สุด ในขณะที่เราไม่สามารถที่จะชี้เฉพาะเจาะจงได้ว่าความหมายของดาซาฮันคืออะไร เพราะว่าทุกดาซาฮันต่างก็มีความหมายของตนเองที่แตกต่างกันไป แต่ไฮเดกเกอร์ชี้ว่าความหมายของดาซาฮันทั้งหมดล้วนเผยให้เห็นถึงลักษณะพื้นฐานทางภววิทยาแห่งการเป็นอยู่-ใน-โลกที่ทุกดาซาฮันเป็น นี่ทำให้ไม่ว่าความหมายแห่งการเป็นอยู่ที่ว่านี้ของดาซาฮันจะคืออะไรก็ตามแต่ สุดท้ายมันสามารถถูกนิยามในฐานะของสิ่งที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘ความใส่ใจ’ (Care)

เวลาที่ไฮเดกเกอร์ใช้คำว่าความใส่ใจนี้เขาไม่ได้กำลังพูดถึงอารมณ์ความรู้สึกของความผูกพันบางอย่างที่มนุษย์มีต่อสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน หรือปรากฏการณ์ของความเป็นห่วงเป็นใย ความ

¹²⁴ Heidegger, *Being and Time*, 226.

ระมัดระวัง อะไรก็แล้วแต่¹²⁵ ไฮเดกเกอร์ใช้คำว่าความใส่ใจเพื่อนิยามลักษณะทางภววิทยาที่เป็นองค์รวมในการเป็นอยู่ของดาซาอีนเท่านั้น¹²⁶ นอกจากนี้สิ่งที่เรียกว่าความใส่ใจโดยตัวของมันเองก็ไม่ใช่สิ่งที่สามารถถูกทอนมาจากสิ่งอื่นๆเช่น ความต้องการ ความปรารถนา หรือแรงกระตุ้นใดๆได้¹²⁷ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าสิ่งที่ถูกนิยามว่าความใสใจนั้นคือลักษณะโดยพื้นฐานของบ็องของตัวดาซาอีนเอง แต่ปรากฏการณ์เหล่านี้ที่เราเพิ่งเอ่ยถึงไปแล้วแต่เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในการดำรงอยู่หรือการดำเนินชีวิตประจำวันของดาซาอีนซึ่งเป็นไปได้บนเงื่อนไขของลักษณะทางภววิทยาของตัวดาซาอีนดังกล่าว พูดอีกอย่างหนึ่งคือทุกปรากฏการณ์ในการดำรงอยู่ของมนุษย์ต่างมีพื้นฐานอยู่บนความใส่ใจ ซึ่งเป็นลักษณะทางภววิทยาที่ต้องมีมาก่อนปรากฏการณ์เหล่านี้และนี่ทำให้ในอีกด้านหนึ่งเราสามารถแลเห็นแง่มุมต่างๆของความใส่ใจได้ผ่านทุกกรณีของการดำเนินชีวิตในชีวิตประจำวันของเรา “Care, as a primordial structural totality, lies ‘before’ every factual ‘attitude’ and ‘situation’ of Dasein, and it does so existentially *a priori*; this means that it always lies *in* them”¹²⁸

สาเหตุที่ความหมายของดาซาอีนต้องถูกนิยามว่าความใส่ใจในความคิดของไฮเดกเกอร์ย้อนกลับไปยังสิ่งที่เป็นลักษณะพิเศษในสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาซาอีนที่เราได้กล่าวไปแล้วตั้งแต่ตอนต้น ซึ่งทำให้บ็องของดาซาอีนแตกต่างจากสรรพสิ่งอื่นๆทั้งหลาย (และเป็นหนึ่งในเหตุผลที่ทำให้

¹²⁵ เช่นเดียวกับในทุกการนำคำศัพท์หรือวลีที่ดูเหมือนจะธรรมดาและถูกใช้กันอย่างแพร่หลายอยู่แล้วในชีวิตประจำวันของเรามาประยุกต์ใช้โดยไฮเดกเกอร์สิ่งแรกที่เราต้องระลึกไว้เสมอคือไฮเดกเกอร์ใช้คำเหล่านี้ในบริบทเชิงภววิทยาเท่านั้น แต่แน่นอนว่าไฮเดกเกอร์ไม่ได้เลือกใช้คำเหล่านี้หรือบัญญัติพวกมันขึ้นมาอย่างตามอำเภอใจ เพราะว่าความหมายในเชิงภววิทยาที่คำเหล่านี้กำลังสื่อมีนัยบางอย่างที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกันกับความหมายที่มักถูกใช้ในชีวิตประจำวันของเรา ซึ่งทำให้สิ่งที่เราได้คือคำหรือวลีที่มอบฐานหรือเป็นเงื่อนไขในทางภววิทยาให้แก่ความหมายที่เราใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไม่รู้ตัว และในการใช้คำเหล่านั้นในด้านหนึ่งมอบความเข้าใจในเชิงภววิทยาให้แก่เราและในอีกด้านหนึ่งพวกมันก็มอบสิ่งหรือปรากฏการณ์ที่เราต่างก็สามารถเชื่อมโยงได้ในชีวิตประจำวันของเรา (รูปแบบของการเลือกใช้คำธรรมดาที่ถูกใช้อยู่แล้วอย่างแพร่หลายนี้สะท้อนรูปแบบการทำปรัชญาและเป้าหมายของไฮเดกเกอร์เป็นอย่างดี นั่นก็คือการเริ่มต้นจากสิ่งที่เราค้นเคยอยู่แล้วในชีวิตประจำวันไปสู่พื้นฐานทางภววิทยาที่รองรับสิ่งเหล่านั้น) สิ่งนี้ถือได้ว่าเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งใน *Being and Time* แต่ในขณะเดียวกันก็อาจจะนำไปสู่ความยากลำบากในการทำความเข้าใจการสืบค้นทางภววิทยาของไฮเดกเกอร์เพราะว่าผู้อ่านคุ้นเคยกับความหมายโดยทั่วไปของคำเหล่านี้มากจนเกินไป

¹²⁶ “The Being fills in the signification of the term ‘care’, which is used in a purely ontologico-existential manner. From this signification every tendency of Being which one might have in mind ontically, such as worry or carefreeness, is ruled out.” - Heidegger, *Being and Time*, 237.

¹²⁷ “The phenomenon of care in its totality is essentially something that cannot be torn asunder; so any attempts to trace it back to special acts or drives like willing and wishing or urge and addiction, or to construct it out of these, will be unsuccessful.” - *ibid.*, 238.

¹²⁸ *Ibid.*

ดาชายนั้เท่านั้นเป็นเบาะแสสำหรับการสืบค้นความหมายของปี๊อิงของเรา) นั้นก็คือการที่ดาชายนั้คือปี๊อิงเดียวที่ปี๊อิงของเขาเป็นประเด็นปัญหาและมีความหมายสำหรับตัวเขาเอง ณ จุดนี้เราจะเห็นได้ว่ามันเป็นเพราะลักษณะพื้นฐานทางภววิทยาของการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชายนั้คือความใ้ใจที่ทำให้ปี๊อิงหรือการเป็นอยู่ของตัวดาชายนั้เองนั้นเป็นประเด็น การนิยามความหมายของการเป็นอยู่ของดาชายนั้ว่าความใ้ใจคือการชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่ยึดโยงองค์ประกอบทั้งหมดในแต่ละระดับชั้นของโครงสร้างการเป็นอยู่ของดาชายนั้คือลักษณะของปี๊อิงที่เรียกว่าความใ้ใจซึ่งในขณะเดียวกันก็ชี้ให้เห็นว่าลักษณะของความใ้ใจนี้มีอยู่ในทุกมิติของโครงสร้างดังกล่าวทำให้โครงสร้างการเป็นอยู่ของดาชายนั้คือ ‘โครงสร้างของความใ้ใจ’ (Care-Structure) เมื่อเรามองย้อนกลับไปยังการแจกแจงโครงสร้างของดาชายนั้ที่ผ่านมาเราจะพบว่าองค์ประกอบทั้งหมดถูกจัดวางอยู่ในรูปแบบที่สามารถสรุปออกมาได้เป็นสามส่วนหลักๆคือ ปี๊อิง โลก และตัวตน (Being, World และ Self) ทั้งสามส่วนนี้ต่างแสดงให้เห็นถึงลักษณะ สภาวะความมีอยู่ สภาวะข้อเท็จจริงของโลก และสภาวะตกหล่นอยู่ท่ามกลาง (Existentiality, Facticity และ Fallenness) ในดาชายนั้ตามลำดับซึ่งลักษณะทั้งสามล้วนรวมเป็นลักษณะหนึ่งเดียวของดาชายนั้ที่เรียกว่าความใ้ใจนี้

เริ่มต้นด้วยสภาวะความมีอยู่ ความใ้ใจคือสิ่งที่ทำให้ดาชายนั้สนองตอบใจหัยความเป็นประเด็นปัญหาสภาวะคือความเป็นอยู่ของตัวเองได้ด้วยกรมีความเข้าใจในความสามารถที่จะเป็น (อะไรก็แล้วแต่) ของตนเอง “The phrase ‘is an issue’ has been made plain in the state-of-Being of understanding – of understanding as self-projective Being towards its ownmost potentiality-for-Being.”¹²⁹ ลักษณะของการฉายออกมุ่งไปหรือการที่ความเข้าใจของดาชายนั้มุ่งไปยังความสามารถที่จะเป็นของตัวเองนี้ทำให้ในทุกกรณีปี๊อิงของดาชายนั้คือ ‘Being-ahead-of-itself’ หรือพูดอีกอย่างหนึ่งคือการเป็นอยู่ของดาชายนั้เป็นไปในลักษณะที่ดาชายนั้กำหนดตัวของดาชายนั้เองโดยมุ่งไปยังความสามารถที่ ‘จะ’ เป็นของเขาตลอดเวลา นี้ทำให้การเข้าใจความหมายแห่งการเป็นอยู่ของตัวดาชายนั้เอง ณ ช่วขณะในปัจจุบันถูกกำหนดบนฐานของการพุ่งไปสู่ความเป็นไปได้ที่ยังไม่มาถึงซึ่งดาชายนั้นั้นครอบครองอยู่แล้วตั้งแต่แรกเสมอ แต่ในขณะเดียวกันการเป็น Being-ahead-of-itself นี้ก็ถูกยึดโยงอยู่กับสภาวะข้อเท็จจริงของโลกอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ เพราะสภาวะความเป็นอยู่ของดาชายนั้คือการเป็นอยู่-ใน-โลกและการเป็นอยู่-ใน-โลกนี้คือข้อเท็จจริงของการที่ดาชายนั้ถูกขว้างเข้ามาสู่การดำรงอยู่ของตนเอง ดังนั้นนัยที่ครบถ้วนยิ่งขึ้นของ Being-ahead-of-itself ก็คือ ‘Being-ahead-of-itself-in-already-being-in-a-world’ นี้ช่วยแสดงให้เห็นและเน้นย้ำอย่างชัดเจนว่าการก่อประกอบขึ้นของการเป็นอยู่ของดาชายนั้ นั้นคือปรากฏการณ์ที่มีองค์รวมหนึ่งเดียว

¹²⁹ Ibid., 236.

เช่นเดียวกันกับที่โลกและป๊องของดาชายนี่ไม่ใช่สิ่งที่สามารถถูกแยกออกจากกันได้สภาวะข้อเท็จจริงของโลกและสภาวะความมีอยู่ก็เช่นกัน นอกจากนี้สภาวะข้อเท็จจริงของโลกยังมีส่วนในการคอยกำกับสภาวะความมีอยู่ของดาชายนี่ด้วย เพราะความเป็นไปได้ที่ดาชายนี่พุ่งไปย่อมมีรากเหง้ามาจากอดีตของดาชายนี่เสมอ สุดท้ายเพราะการเป็นอยู่ที่ถูกขวางเข้ามาอยู่ในโลกของดาชายนี่มีนัยถูกซึมซับในลักษณะของสภาวะตกหล่นอยู่ท่ามกลางหรือการตกอยู่ท่ามกลางความหมายที่คุ้นเคยของใครต่อใคร ทำให้ความใส่ใจในฐานะความหมายของการเป็นอยู่ของดาชายนี่ที่เรียกว่า ‘Ahead-of-itself-in-already-being-in-a-world’ นี้รวมการร่วงหล่นของเขาหรือ ‘Being-alongside’ เอาไว้ด้วย ในฐานะสิ่งที่ถูกขวางเข้ามาสู่การดำรงอยู่ความเข้าใจที่มุ่งไปของดาชายนี่จึงควบคู่ไปกับโลกที่ถูกพบอยู่แล้ว กล่าวคือความเป็นไปได้แรกแต่กำเนิดของดาชายนี่มาจากโลกของดาชายนี่เอง และมาจากลักษณะของวิถีทางที่ใครต่อใครตีความสิ่งต่างๆ สิ่งนี้ส่งผลให้ตัวตนของดาชายนี่โดยพื้นฐานที่สุดแล้วคือตัวตนของใครต่อใคร (Theyself) ทั้งหมดที่กล่าวมานี้คือลักษณะในสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาชายนี่ที่ก่อประกอบเป็นหนึ่งเดียวในสิ่งที่เราเรียกว่าความใส่ใจดังนั้นคำนิยามที่สมบูรณ์ของความใส่ใจในฐานะความหมายของป๊องของดาชายนี่จึงเท่ากับ ‘Being-ahead-of-oneself – in-Being-already-in... - as Being-alongside...’¹³⁰ จะสังเกตได้ว่าการนิยามความหมายของดาชายนี่ว่าความใส่ใจของไฮเดกเกอร์นั้นสอดคล้องกับทุกองค์ประกอบในโครงสร้างการเป็นอยู่ของดาชายนี่ที่เราได้แจกแจงมาตั้งแต่ต้น และรวมพวกมันทั้งหมดเข้าไว้ด้วยกัน เมื่อเราพิจารณาดาชายนี่ในสภาวะการเป็นอยู่-ใน-โลก (ซึ่งเป็นสภาวะเบื้องต้นและระดับขั้นผิวเผินที่สุดของโครงสร้างการเป็นอยู่ของดาชายนี่) อีกครั้งจะเห็นได้ว่ามันคือลักษณะสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาชายนี่ในฐานะความใส่ใจที่ทำให้การมี ‘ความเอาใจใส่’ (ทั้ง Concern และ Solicitud) นั้นเป็นไปได้ และการมีความใส่ใจต่อการเป็นอยู่-ใน-โลกซึ่งดาชายนี่พาตัวของตัวเองเข้าไปข้องแวะพัวพันหรือจัดการกับสิ่งต่างๆบนฐานของการมีความใส่ใจนี้สุดท้ายแล้วเผยถึงลักษณะของความใส่ใจที่ดาชายนี่เป็น ทำให้การเป็นอยู่-ใน-โลก สภาวะคือความเป็นอยู่ของดาชายนี่และความหมายของเขาเองนั้นมาบรรจบรวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียว

เพื่อยืนยันให้เห็นว่าการนิยามป๊องของดาชายนี่ว่าความใส่ใจของเขานี้ไม่ใช่การประดิษฐ์สร้างขึ้นมาอย่างลอยๆ ไฮเดกเกอร์ยกตัวอย่างเก่าแก่หนึ่งของการตีความดาชายนี่ในฐานะความใส่ใจขึ้นมาให้ผู้อ่านของเขาพิจารณา¹³¹ ตัวอย่างดังกล่าวคือเรื่องเล่าจากงาน *The Fabulae* ของไกอุส จูเลียส ไฮจิอุส (Gaius Julius Hygius 64 ก่อนคริสตกาล – ค.ศ.17) ซึ่งเป็นงานที่ได้รวบรวมเทวดานานอย่าง

¹³⁰ Ibid., 241.

¹³¹ เนื้อความเทพปกรณัมเกี่ยวกับการกำเนิดมนุษย์โดยความใส่ใจที่ไฮเดกเกอร์ยกมาใส่ไว้ในหนังสือ *Being and Time* ในตอนที่ 42 ไฮเดกเกอร์อ้างอิงมาจากงานนักวิชาการชาวเยอรมันในแวดวงการศึกษาเกี่ยวกับกรีกและโรมันโบราณสองคน นั่นคือนักนิรุกติศาสตร์ฟรานซ์ บูเชย์เลอร์ (Franz Bucheler) และ นักวรรณคดีศึกษาคอนราต บุร์ดาชช Konrad Burdach

หยาบๆของทั้งกรีกและโรมันโบราณ (หรือถ้าจะพูดให้ถูกคือเทวดานานพื้นฐานของกรีกอย่างที่ชาวโรมันในสมัยนั้นรู้)

“Once when ‘Care’ was crossing a river, she saw some clay; she thoughtfully took up a piece and began to shape it. While she was meditating on what she had made, Jupiter came by. ‘Care’ asked him to give it spirit, and this he gladly granted. But when she wanted her name to be bestowed upon it, he probade this, and demanded that it be given his name instead. While ‘Care’ and Jupiter were disputing, Earth arose and desired that her own name be conferred on the creature, since she had furnished it with part of her body. They asked Saturn to be their arbiter, and he made the following decision, which seemed a just one: ‘Since you, Jupiter, have given its pspirit, you shall receive that spirit ar its death; and since you, Earth, have given its body, you shall receive its body. But since ‘Care’ first shape this creature, she shall possess it as long as it lives. And bacause there is now a dispute among you as to its name, let it be called ‘*homo*’ for it is made out of *humus* (earth).”¹³²

สิ่งที่ทำให้ไฮเดกเกอร์เชื่อว่าเรื่องราวของเทพปกรณัมดังกล่าวช่วยยืนยันสนับสนุนการตีความเบื้องต้นของดาชายนว่าความใส่ใจนั้นอยู่ในธรรมชาติของตัวเทพปกรณัมเอง อย่างที่ได้เอ่ยไปแล้วเรื่องเล่าเกี่ยวกับการสร้างมนุษย์ขึ้นโดยความใส่ใจหรือเทพี ‘คูรา’ (Cura) ของชาวโรมันนี้มีแหล่งที่มาจาก *The Fabulae* ของไฮจิอุสซึ่งทำให้มันมีลักษณะที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘Pre-ontological’ หรือลักษณะทางประวัติศาสตร์ที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจบรรพกาลเกี่ยวกับความหมายของการเป็นมนุษย์กับสิ่งที่เรียกว่าความใส่ใจซึ่งยังมีได้ถูกรอบงำหรือกลบทับโดยการตีความใดๆที่มุ่งหมายจะกำหนดความหมายดังกล่าวในรูปแบบของทฤษฎีทางภววิทยา¹³³ แต่แม้กระทั่งในบริบทของเทวดานานลักษณะของความใส่ใจที่ปรากฏก็สะท้อนลักษณะในเบื้องต้นของดาชายนดังที่ไฮเดกเกอร์ได้แจกแจงเอาไว้ สิ่งที่สำคัญตรงจุดนี้อยู่ที่ความหมายซ้อนของคำว่า ‘Cura’ ในภาษาลาตินที่ในด้านหนึ่งมันสื่อถึงความเป็นกังวลใจหรือความเป็นภาระที่คอยดึงมนุษย์ลงมาสู่โลกของเขาตราบเท่าที่เขายังคงมีชีวิตอยู่ และในอีกด้านหนึ่งมันก็สื่อถึงความเอาใจใส่หรือความอุทิศตนที่สามารถยกระดับให้มนุษย์

¹³² Heidegger, *Being and Time*, 242.

¹³³ “We must bear in mind, however, that in this document Dasein is expressing itself ‘primodially’, unaffected by any theoretical Interpretation and without aiming to propose any.” - *ibid.*, 241.

บรรลुकัยภาพของตนเอง ซึ่งตามการแจจแจงของไฮเตกเกอร์ก็คือการถูกขวางเข้ามาในโลกของสภาวะข้อเท็จจริงของโลกและการพุ่งไปสู่ความเป็นไปได้ของสภาวะความมื่ออยู่

“Man’s *perfectio* – his transformation into that which he can be in Being-free for his ownmost possibilities (projection) – is ‘accomplished’ by ‘care’. But with equal primordality ‘care’ determines what is basically specific in this entity, according to which it has been surrendered to the world of its concern (thrownness).”¹³⁴

ความหมายซ้อนของครุ่่าที่สื่อออกมาผ่านเทวดานานันที่จริงแล้ก็คือลักษณะองคร้รวมหนึ่งเดียวของสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาซาายนซึ่งมีโครงสร้างการเป็นอยู่ที่ซ้อนกันขอสภาวะความมื่ออยู่ สภาวะขข้อเท็จจริงของโลก และสภาวะตกหล่นอยู่ท่ามกลาง นั้นเอง

การสืบค้นความหมายของบ็องที่ผ่านมานำเรามาสู่ข้อสรุปที่ว่า การตั้งคำถามถึงความหมายของบ็องนั้นเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อมันมีสิ่งที่เรียกว่าความเข้าใจเกี่ยวกับบ็องซึ่งตอกย้ำเหตุผลความจำเป็นของการเริ่มต้นการสืบค้นด้วยเบาะแสในดาซาายนเพราะว่าความเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะคือความเป็นอยู่นี้เป็นของสิ่งที่มีลักษณะการเป็นอยู่เฉกเช่นที่ดาซาายนครอบครองเท่านั้น และตอนนี้เราพบว่าความเข้าใจเกี่ยวกับบ็องของดาซาายนไม่ใช่สิ่งอื่นสิ่งใดนอกจากความเข้าใจตัวเองของดาซาายนหรือความเข้าใจในความหมายแห่งการเป็นอยู่ที่เป็นของตัวดาซาายนเอง ซึ่งความหมายแห่งการเป็นอยู่ของแต่ละดาซาายนถูกนิยามในฐานะของความใส่ใจ ด้วยเหตุที่ความใส่ใจในฐานะความหมายของการเป็นอยู่ที่ไม่ปิดตัวเองของดาซาายนในโลกนี้คือการก่อประกอบด้วยลักษณะความเป็นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกันของบ็อง โลก และตัวตนดั่งนั้นสิ่งที่เผยออกมาพร้อมๆกับตัวของดาซาายนหรือการที่ดาซาายนมีความเข้าใจในความหมายแห่งการเป็นอยู่ของตนเองก็คือการที่สรรพสิ่งต่างๆในโลกถูกค้นพบในรูปแบบเฉพาะที่เป็นไปตามความเข้าใจในตัวเองของดาซาายนผู้ที่เงื่อนไขแห่งการเป็นอยู่ ณ ที่นั้นของเขาทำให้การค้นพบสรรพสิ่งเหล่านี้เป็นไปได้ในทีแรก สิ่งที่คุณเหมือนจะตามมาอย่างเลี่ยงไม่ได้เมื่อเราพิจารณาข้อสรุปดังกล่าวคือสิ่งที่ไฮเตกเกอร์เรียกว่า ‘ปัญหาเกี่ยวกับความเป็นจริง’ (Problem of Reality)

ภายใต้หัวข้อประเด็นปัญหาว่าด้วยความเป็นจริงนี้คือการรวมกันของกลุ่มก่อนปัญหาในเชิงอภิปรัชญาและญาณวิทยาจำนวนหนึ่งซึ่ง Heidegger อธิบายสรุปออกมาดังนี้

“(1) whether any entities which supposedly ‘transcend our consciousness’ are at all; (2) whether this Reality of ‘external world’ can be adequately proved; (3)

¹³⁴ Ibid., 243.

how far this entity, if it is Real, is to be known in its Being-in-itself; (4) what the meaning of this entity, Reality, signifies in general.”¹³⁵

หรือพูดง่าย ๆ คือปัญหาที่ว่ามันมีสิ่งที่ *เป็นอยู่* ในเชิงภววิสัยซึ่งดำรงอยู่เหนือพ้นไปจากสำนักมนุษย์หรือไม่? และเราสามารถที่จะพิสูจน์สิ่งนี้ได้หรือไม่อย่างไร? สิ่งหนึ่งที่เราสามารถสังเกตเห็นได้ทันทีคือปัญหาเกี่ยวกับความเป็นจริงเหล่านี้ล้วนพุ่งเป้าไปที่การมีอยู่ของโลกภายนอก สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่าพวกมันทั้งหมดต่างมีสิ่งหนึ่งร่วมกันนั่นก็คือพวกมันเป็นผลของการตั้งคำถามที่ไม่ได้เริ่มต้นด้วยความเข้าใจในภววิทยาที่เหมาะสมเพียงพอแต่กลับใช้สมมุติฐานทางทฤษฎีของการมีความรู้เกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่างเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับการพยายามเข้าถึงสิ่งที่เรียกว่าโลกนี้ กล่าวคือคำถามทางอภิปรัชญาที่พุ่งเป้าไปที่ปัญหาเรื่องการมีอยู่จริงหรือความเป็นจริงของโลกภายนอกทั้งหมดเกิดขึ้นมาจากการขาดซึ่งความเข้าใจที่กระจ่างชัดในสิ่งที่เรียกว่าปรากฏการณ์ความเป็นโลกของโลกหรือในภววิทยาพื้นฐานของการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาซาเยน ความสำคัญและความน่าสนใจของปัญหาเกี่ยวกับความเป็นจริงนี้อยู่ในข้อความต่อไปนี้ของไฮเดกเกอร์ “The question of whether there is a world at all and whether its Being can be proved, makes no sense if it is raised by *Dasein* as Being-in-the-world; and who else would raise it?”¹³⁶ ดังที่การแจกแจงถึงโครงสร้างการเป็นอยู่ของดาซาเยนที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็น กระบวนการของการมีความรู้เกี่ยวกับโลกนั้นเป็นเพียงรูปแบบหนึ่งของการจัดการกับโลกของดาซาเยนความเป็นจริงคือสรรพสิ่งที่ถูกเข้าถึงได้ผ่านกระบวนการของการมีความรู้ แต่การมีความรู้ในฐานะรูปแบบหนึ่งของการจัดการกับโลกนี้เป็นไปได้บนสถานะพื้นฐานทางภววิทยาแห่งการเป็นอยู่ของดาซาเยนที่เป็นอยู่ในโลกอยู่แล้วเท่านั้น (สถานะดังกล่าวคือลักษณะ Being-ahead-of-oneself – Being-already-in the world – as Being-alongside entities within-the-world ในความใส่ใจ) ซึ่งโลก (ในความหมายของความเป็นโลก) กับดาซาเยนไม่ใช่วัตถุสองสิ่งซึ่งดำรงอยู่อย่างแยกแยะออกจากกันโดยสิ้นเชิง แต่เกลียวพันเข้าหากันอย่างหนึ่งอันหนึ่งอันเดียวกัน เพราะโลกและดาซาเยนคือสิ่งที่ไม่เคยปิดซึ่งกันและกันตลอดเวลา トラบเท่าที่ดาซาเยนดำรงอยู่ ดังนั้นการตั้งคำถามถึงความเป็นจริงของโลกภายนอกจึงไม่ใช่อะไรนอกจากความเข้าใจผิดบางอย่าง แต่กระนั้นปัญหาของเรากลับยิ่งน่าสนใจยิ่งขึ้น ถ้าหากว่าคำถามเกี่ยวกับความเป็นจริงของโลกภายนอกนี้เป็นคำถามที่ไม่มีความจำเป็นสำหรับดาซาเยนผู้ที่เป็นอยู่ในฐานะของการเป็นอยู่-ใน-โลกอยู่แล้ว ทำไมดาซาเยนถึงได้ตั้งคำถามดังกล่าวขึ้นในทีแรก? หรือคำถามดังกล่าวเกิดขึ้นในดาซาเยนได้อย่างไร? เพราะอย่างที่ไฮเดกเกอร์ กล่าวไว้ใครกัน (หรืออะไร) นอกจาก

¹³⁵ Ibid., 244 - 45.

¹³⁶ Ibid., 247.

ดาชาลัยจะตั้งคำถามเช่นนี้ คำตอบคือถึงแม้ว่าคำถามเกี่ยวกับความเป็นจริงของโลกภายนอกนี้จะ เป็นความเข้าใจผิดที่ว่ามันเป็นความเข้าใจผิดที่มีส่วนอยู่ในโครงสร้างการเป็นอยู่ของตัวดาชาลัยเอง ความเข้าใจผิดดังกล่าวคือการที่ ‘โลก’ ในความหมายความเป็นโลกของโลกถูกสับสนหรือแย่งไปว่า นั้นไม่ได้ถูกแยกแยะจาก ‘โลก’ ในความหมายของสรรพสิ่งทั้งหลายที่ถูกพบภายในความเป็นโลกเลย ด้วยซ้ำ เวลาที่เรากล่าวว่าการตั้งคำถามถึงความเป็นจริงพุ่งเป้าไปที่การมีอยู่ของโลกภายนอก โลก ภายนอกที่มันพุ่งเป้าไปนี่คือโลกภายนอกในความหมายของสรรพสิ่งที่ถูกพบในโลกในฐานะวัตถุ สิ่งนี้ ไม่ใช่ความผิดพลาดใดๆของดาชาลัยเพราะในเบื้องต้นการเป็นอยู่ของดาชาลัยนั้นมีลักษณะของการร่วง หล่นซึ่งเบี่ยงเบนเขาจากการมีความเข้าใจในความหมายของตนเองไปสู่ความหมายของสรรพสิ่งในโลก ของใครต่อใครที่เขาคุ้นเคย สิ่งนี้ทำให้ตั้งแต่แรกเริ่มความเป็นสภาวะพร้อมอยู่ (ซึ่งก็คือลักษณะ เบื้องต้นของการค้นพบสรรพสิ่งจากฐานทางภววิทยาการเป็นอยู่-ใน-โลกของดาชาลัย) ถูกละลายและ กลบทับภายใต้บริบทเชิงวัตถุหรือสิ่งที่ปรากฏเป็นอยู่อย่างวัตถุวิสัยผ่านกระบวนการการมีความรู้ เพราะในความคุ้นเคยของเรา ดาชาลัยถูกห่อหุ้มในฐานะของความเป็นบางสิ่งบางอย่างหรือสิ่งที่ เป็นอยู่อย่างภววิสัยเสมอจนแทบจะเป็นเนื้อเดียวกัน ภายใต้การกลบทับนี้ความหมายของสภาวะคือ ความเป็นอยู่จึงถูกหลงลืมและแปรเปลี่ยนมาเป็นสิ่งที่เรียกว่าความเป็นจริง

“ ‘Being’ acquires the meaning of ‘Reality’. Substantiality becomes the basic characteristic of Being. Corresponding to this way in which the understanding of Being has been diverted, even the ontological understanding of Dasein moves into the horizon of this conception of Being.”¹³⁷

วิธีการคิดเกี่ยวกับป็อิ่งทั้งหมดจึงผันมาเป็นวิธีการคิดเกี่ยวกับสิ่งในภววิสัย นี่คือเหตุผลว่าทำไม สำหรับไฮเดกเกอร์แล้วปรัชญาของอริสโตเติลถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญอย่างยิ่งในประวัติศาสตร์ ของปรัชญาตะวันตก เพราะอริสโตเติลคือนักปรัชญาคนแรกที่ใช้ประโยชน์จากลักษณะพื้นฐานทาง ภววิทยานี้ของดาชาลัยได้อย่างประสบความสำเร็จและทำมันออกมาอย่างเป็นระบบระเบียบเต็มที่ ซึ่ง อย่างที่ได้กล่าวไปตั้งแต่ต้นสิ่งที่อริสโตเติลทำไม่ใช่ความผิดพลาดแต่อย่างใด และเหตุที่อริสโตเติล สามารถทำสิ่งนี้ออกมาได้สำเร็จก็เพราะว่าเขาได้เล็งเห็นความเชื่อมโยงที่พร่าเลือนบางอย่างใน ลักษณะความเป็นอยู่ของดาชาลัยกับวิธีที่เรามีความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆในฐานะความเป็นวัตถุของพวก มัน แม้ว่าสุดท้ายแล้วตัวเขาเองจะได้ขุดค้นให้ลึกลงไปถึงรากฐานทางภววิทยาของความเชื่อมโยงนั้น อย่างแท้จริง ปัญหาจริงๆอยู่ที่ตัวขนบของปรัชญาตะวันตกที่ตามมาซึ่งไม่ได้เล็งเห็นในสิ่งที่อริสโตเติล และนักคิดก่อนหน้าเขาเห็น ในสายตาของไฮเดกเกอร์ประเด็นเรื่องของความเป็นจริงทั้งหมดซึ่งผูก

¹³⁷ Ibid., 245.

โยงอยู่กับทั้งอภิปรัชญาและญาณวิทยากลายเป็นปมปัญหาใหญ่โตในประวัติศาสตร์ของปรัชญาตะวันตกไม่ใช่เพราะว่า ‘ความเป็นจริง’ นี้ไม่เคยได้รับการพิสูจน์ แต่ในทางตรงกันข้ามเป็นเพราะว่าปรัชญาตะวันตกคาดหวังข้อพิสูจน์ดังกล่าวและพยายามอย่างไม่ลืมหูลืมตาที่จะให้ได้มาซึ่งข้อพิสูจน์ที่ว่านี้ ทั้งที่หากว่าเราเริ่มต้นจากความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะทางภววิทยาของดาซาอินตั้งแต่แรกการเรียกร้องและความพยายามที่จะต้องค้นหาข้อพิสูจน์ของความเป็นจริงในฐานะพื้นที่ซึ่งองค์ประธานของผู้รู้และวัตถุที่ถูกรู้มาบรรจบพบกันจะไม่มีควมจำเป็นแม้แต่น้อย เพราะด้วยลักษณะทางภววิทยาของการเป็นอยู่-ใน-โลกดาซาอินในฐานะการเป็นอยู่ที่ไม่ปิดตัวเองคือการมีอยู่ ณ ที่นั้นซึ่งมอบคำตอบให้แก่คำถามว่าด้วยความเป็นจริงของโลกภายนอกตั้งแต่แรก

“The ‘Scandal of philosophy’ is not that this proof has yet to be given, but that *such proofs are expected and attempted again and again*. Such expectations, aims, and demands arise from an ontologically inadequate way of starting with *something* of such character that independently of it and ‘outside’ of it a ‘world’ is to be proved as present-at-hand. It is not that the proofs are inadequate, but that the kind of Being of the entity which does the proving and makes requests for proofs has *not been made definite enough*. This is why a demonstration that two things which are present-at-hand are necessarily present-at-hand together, can give rise to the illusion that something has been proved, or even can be proved, about Dasein as Being-in-the-world. If Dasein is understood correctly, it defies such proofs, because, in it Being, it already *is* what subsequent proofs deem necessary to demonstrate for it.”¹³⁸

จากทั้งหมดที่กล่าวมานี้สิ่งที่ต้องระลึกไว้คือไฮเดกเกอร์ไม่ได้พยายามปฏิเสธสิ่งที่เรียกว่าความเป็นจริงแต่อย่างใด เขาเพียงแต่พยายามชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่เราเรียกว่าความเป็นจริงนี้ไม่ใช่สิ่งที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในทางปรัชญาและการมีความคิด เพราะว่าในเบื้องต้นที่สุดแล้วมันวางอยู่บนเงื่อนไขทางภววิทยาของดาซาอินที่มีลักษณะของความใส่ใจ เวลาที่เขากล่าวว่ารบใดที่ดาซาอินเป็นอยู่เมื่อนั้นมันจึงมีสิ่งที่เรียกว่าสภาวะคือความเป็นอยู่สิ่งที่ไฮเดกเกอร์หมายถึงคือรบเท่าที่การมีความเข้าใจในความหมายของความเป็นอยู่ (เช่นที่ดาซาอินครอบครอง) นี้เป็นไปได้เมื่อนั้นความเป็นอยู่หรือความไม่เป็นอยู่ (ไม่ว่าจะของอะไรก็ตาม) จึงเป็นไปได้ หากปราศจากดาซาอินแล้วความเป็นอยู่จะไม่ใช่สิ่งที่สามารถถูกเข้าใจได้หรือไม่สามารถถูกเข้าใจได้และสรรพสิ่งทั้งหมดในโลกไม่มีทางที่จะเป็นอยู่หรือไม่เป็นอยู่ได้เลยแม้แต่น้อย เพราะเมื่อนั้นสภาวะ ‘คือความเป็นอยู่’ หรือป้ออิงจะ

¹³⁸ Ibid., 249.

หมดสิ้นความหมายของมันโดยสิ้นเชิง แน่แน่นอนว่าสรรพสิ่งต่างๆไม่มีทางอันตรธานหายไปในความว่างเปล่า แต่สิ่งที่หายไปคือความหมายของความเป็นอยู่ทั้งหมดที่ทำให้สรรพสิ่งสามารถถูกเข้าใจในฐานะสิ่งที่ตัวของพวกมันเองเป็นได้ในที่แรก เมื่อขาดซึ่ง ‘สภาวะคือความเป็นอยู่’ สิ่งไม่มีทางที่จะ ‘เป็น’ สิ่งได้อีกต่อไป จะเห็นได้ทันทีที่เราไม่มีภาษาที่เหมาะสมเพียงพอสำหรับการพูดถึงภาวะแห่งความไม่เป็นอย่างนี้ (หรือแม้กระทั่งความสามารถที่จะเข้าใจมัน) ที่เราทำได้คือใช้คำในเชิงปฏิเสธเพื่อตัดแปลงความหมายของความเป็นอยู่ ซึ่งนี่ยิ่งแสดงให้เห็นว่าความเป็นอยู่กับความเข้าใจความหมายแห่งความไม่อย่างนั้นไม่มีทางแยกจากกันได้ และดาชาชนในฐานะที่มีชีวิตอยู่โดยมีความเข้าใจดังเช่นที่มันมี ‘ติดพัน’ อยู่ในเงื่อนไขของความเข้าใจนี้ตั้งแต่กำเนิดจนกว่าจะสิ้นลมหายใจ สิ่งต่างๆถูกเข้าใจได้ในฐานะที่พวกมันเป็นบางสิ่งเพราะว่าความ ‘เป็น’ คือวิถีทางเดียวที่ดาชาชนสามารถเข้าใจได้

การพูดถึงความเป็นจริงของโลกภายนอกนั้นนอกจากจะช่วยให้ไฮเดกเกอร์หลุดออกจากปมปัญหาที่เกาะกินชนบทของปรัชญาตะวันตกแล้วมันยังเปิดทางซึ่งนำพาเราไปสู่ประเด็นที่สำคัญกว่ามาก เราได้เห็นแล้วว่าความเป็นจริงไม่ใช่รากฐานเบื้องต้นที่สุดที่สามารถถูกนำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์สำหรับอธิบายโลกหรือดาชาชนในทางภววิทยาได้ เพราะว่าตัวของมันเองวางอยู่บนการมีความรู้ซึ่งในขณะเดียวกันก็วางอยู่บนลักษณะการเป็นอยู่-ใน-โลกที่คือความใส่ใจของดาชาชน แต่มันมีความเชื่อมโยงที่ปฏิเสธไม่ได้ระหว่างดาชาชนกับสรรพสิ่งอยู่ ความเชื่อมโยงนี้ไม่ใช่ในระดับของความเป็นจริงและความรู้ หากแต่อยู่ในระดับที่ลึกลงไปและเป็นรากฐานเบื้องต้นที่สุดของภววิทยานั้นก็คือความเชื่อมโยงระหว่างสภาวะคือความเป็นอยู่กับ ‘ความจริง’ (หรือ Being และ Truth)

ความจริง (Truth) แห่งการไม่ปกปิดของสิ่งที่เป็น (Aletheia)

ไฮเดกเกอร์ไม่ใช่คนแรกที่เห็นความเชื่อมโยงระหว่างความเป็นอยู่และความจริง พวกมันทั้งสองเป็นของคู่กันมาช้านานและความคิดในปรัชญาตะวันตกเองก็วนเวียนอยู่รอบๆความเชื่อมโยงนี้ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของมันในสมัยกรีกโบราณ ดังจะเห็นได้อย่างชัดเจนที่สุดในพาร์เมนิดีสเมื่อเขากล่าวว่า “...because the same thing is there for thinking, and for being.”¹³⁹ (ข้อความนี้มาจากเศษนิพนธ์ที่ 3 ของพาร์เมนิดีสซึ่งถูกแปลออกมาในสำนวนภาษาหลายแบบเพราะความไม่สมบูรณ์ของตัวบทดังกล่าว แต่ไม่ว่ามันจะถูกแปลออกมาในลักษณะไหนสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันคือนัยที่ว่าเศษนิพนธ์ดังกล่าวกำลังพูดถึงความเชื่อมโยงระหว่าง ‘การมีความคิด’ และป็อ็อง) สิ่งที่พาร์เมนิดีสพยายามจะสื่อคือการมีความคิดทั้งหมดคือการมีความเข้าใจของสภาวะคือความเป็นอยู่ หรือใน

¹³⁹ Parmenides, *Parmenides of Elea: Fragments*, trans., David Gallop (University of Toronto Press, 1991), 57.

Metaphysics ของอริสโตเติลที่ซึ่งเขาเรียกความพยายามของนักคิดทั้งหลายก่อนหน้าเขาว่าเป็นการ “Philosophized about Truth”¹⁴⁰ และนิยามการทำปรัชญาทั้งหมดว่าเป็น ‘ศาสตร์แห่งความจริง’ หรือในฐานะ “exhibiting something and letting it be seen with regard to the ‘truth’ and within range of the ‘truth’.”¹⁴¹ ดังนั้นการสืบค้นเกี่ยวกับความหมายของป็องท์ของไฮเดกเกอร์ในฐานะที่มันเป็นการค้นหารากฐานทางภววิทยาที่เบื้องต้นที่สุดสำหรับการมีความเข้าใจความเป็นอยู่จริงได้พาตัวของมันเองมาสู่ประเด็นเรื่องความจริง เพราะว่าถ้าหากความจริงกับความเป็นอยู่จริงนั้นมีความเชื่อมโยงกันจริงมันจะทำให้เป็นไปไม่ได้เลยที่เราพูดถึงอย่างหนึ่งโดยที่ไม่พูดถึงอีกอย่างหนึ่ง เพื่อการนี้เราจำเป็นต้องมีความเข้าใจที่ถูกต้องว่าความจริงคืออะไร โดยเริ่มต้นด้วยความหมายของความจริงในความเข้าใจโดยทั่วไปซึ่งถูกหล่อหลอมขึ้นมาในขอบของปรัชญาตะวันตกจนเป็นรูปเป็นร่างที่ดูเหมือนจะชัดเจนและแน่นอนในตัวของมันเอง และจากนั้นค่อยๆถอยย้อนกลับไปยังปรากฏการณ์เบื้องต้นของความจริงก่อนที่มันจะถูกจำกัดความและกลบทับโดยตัวขนบดังกล่าว

‘ความจริง’ ในความหมายโดยทั่วไปที่ถูกเข้าใจและนำมาใช้อย่างแพร่หลายตลอดประวัติศาสตร์ของปรัชญาตะวันตกคือความจริงในฐานะ ‘ความสอดคล้องตรงกัน’ ระหว่างการรับรู้กับสิ่งที่ถูกรับรู้ (หรือที่เรียกว่า Correspondance Theory of Truth) ผู้ที่มีส่วนในการประดิษฐ์สร้าง ความหมายของความจริงดังกล่าวคือนักคิดยุคกลางซึ่งอาศัยถ้อยคำของอริสโตเติลเป็นแหล่งอ้างอิง สำหรับการให้คำจำกัดความต่างๆ ทำให้ความจริงถูกนิยามเป็นครั้งแรกว่า “*Adequatio intellectus et rei.*” ในวิธีคิดเกี่ยวกับความจริงเช่นนี้ตำแหน่งที่ตั้งของความจริงถูกจัดวางให้อยู่ที่ การยืนยันตัดสิน และสาระหรือสิ่งที่ทำให้ความจริงเป็นความจริงคือความสอดคล้องตรงกันหรือความเข้ากันได้ของการตัดสินกับตัววัตถุที่เป็นเป้าหมายของการตัดสินนั้นๆ ตัวอย่างเช่นการที่ข้อความประพจน์หนึ่งสอดคล้องไปกับข้อเท็จจริงของสภาวะการณ์ที่มันกำลังบรรยายถึง จะสังเกตได้ทันทีว่าความจริงในฐานะความสอดคล้องตรงกันนี้ซ้อนทับไปกับปัญหาเกี่ยวกับความเป็นจริงของโลกภายนอกเพราะว่าพวกมันต่างล้วนเป็นส่วนหนึ่งของขอบทางปรัชญาที่มอบความสำคัญให้แก่เรื่องของการมีความรู้เป็นหลักและคิดทุกสิ่งทุกอย่างอยู่บนสมมุติฐานของการแบ่งแยกระหว่างตัวผู้รู้กับสิ่งที่ถูกรู้

แต่ไฮเดกเกอร์ชี้ว่า ‘ความสอดคล้องตรงกัน’ ไม่ใช่การตีความที่ถูกต้องของความจริง ด้วยการตั้งคำถามว่า “When does truth become phenomenally explicit in knowledge itself?”¹⁴²

¹⁴⁰ Aristotle, "Metaphysic," Book 1 983b.

¹⁴¹ Heidegger, *Being and Time*, 257.

¹⁴² *Ibid.*, 260.

หรือปรากฏการณ์ของความจริงวางตัวของมันเองอยู่ตรงไหน (หรือเมื่อใด) ในการมีความรู้? ซึ่งคำตอบที่ชัดเจนคือเมื่อการรู้นั้นพิสูจน์ตัวเองว่าเป็นจริง คำตอบนี้ดูจะเป็นสิ่งที่ธรรมดาอย่างมากแต่ประเด็นสำคัญอยู่ที่คำถามที่ตามมา แล้วการพิสูจน์ดังกล่าวเกิดขึ้นได้อย่างไร? ไฮเดกเกอร์ยกตัวอย่างการที่คนๆหนึ่งหันหลังให้กำแพงและกล่าวยืนยันว่า “รูปภาพบนผนังแขวนเอียง” การกล่าวยืนยันนี้จะได้รับการพิสูจน์ว่าจริงหรือไม่ก็ต่อเมื่อคนที่พูดข้อความดังกล่าวหันกลับมาและรับรู้รูปภาพที่แขวนเอียงอยู่บนกำแพง¹⁴³ สิ่งที่เห็นได้จากตัวอย่างนี้คือ หนึ่งสิ่งที่เป็นเป้าหมายของการกล่าวยืนยันไม่ใช่สิ่งที่อยู่ในกระบวนการของประสบการณ์ทางจิตของเราเอง (ซึ่งไม่มีทางเป็นอะไรมากไปกว่า ‘ภาพแทน’) หากแต่เป็นสิ่งอย่างที่มีมันเป็นในตัวของมันเอง (Thing-in-itself) และสองการตัดสินเกี่ยวกับความสอดคล้องใดๆก็ตามจะเป็นไปได้ภายหลังจากการที่สิ่งในตัวของมันเองนี้ถูกค้นพบอย่างที่มีมันเป็นเท่านั้น กล่าวคือปรากฏการณ์ของความจริงที่ดั้งเดิมที่สุดหรือที่มาก่อนเป็นอันดับแรกสุดไม่ได้ตั้งอยู่บนการตัดสินใดๆเลยเกี่ยวกับความเหมือนกันระหว่างการรู้กับสิ่งที่ถูกรู้ ทว่าอยู่ในการที่สิ่งต่างๆเผยออกมาอย่างที่มีมันเป็นในตัวของมันเองหรือพูดอีกอย่างหนึ่งคืออยู่ในเงื่อนไขสภาวะ ‘การไม่ปกปิดของสิ่งที่ เป็น’ ซึ่งเป็นเงื่อนไขให้แก่ ‘ความสอดคล้องตรงกัน’ (หรือไม่สอดคล้องตรงกัน) ทั้งหมดตั้งแต่แรกสิ่งที่เป็นจริง’ ในความหมายพื้นฐานที่สุดของตัวมันเองคือการที่สิ่งนั้นๆถูกค้นพบในความไม่ปกปิดตัวเองของมัน

การย้ายตำแหน่งที่ตั้งของความจริงจากสอดคล้องตรงกันไปสู่การไม่ปกปิดของสิ่งที่ เป็นไม่ใช่ความพยายามที่จะนิยามคำจำกัดความของความจริงขึ้นมาใหม่ หากแต่เป็นการจัดการให้ความเข้าใจและวิจิตเกี่ยวกับความจริงนี้กลับคืนสู่รากเหง้าที่แท้จริงของตัวมันเอง มันคือความพยายามที่จะซื่อสัตย์ต่อตัวปรากฏการณ์ของความจริงอย่างถึงรากที่สุดซึ่งร่อยรองของความเข้าใจต่อปรากฏการณ์ดังกล่าวมีมาแล้วตั้งแต่จุดเริ่มต้นของปรัชญาตะวันตก (และที่จริงอาจจะเก่าแก่ยิ่งกว่านั้นด้วยซ้ำ) แต่ถูกกลบทับจนเลือนหายไปจากวิจิตของเราพร้อมๆกับการหลงลืมความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่ ไฮเดกเกอร์ชี้ว่าเราสามารถพบความเข้าใจเกี่ยวกับความจริงในฐานะการไม่ปกปิดของสิ่งที่ เป็นได้ในคำว่า ‘Aletheia’ ในภาษากรีกโบราณซึ่งถูกใช้ไม่ใช่แค่ในการทำปรัชญาของนักคิดกรีกโบราณเท่านั้นแต่ในบริบทของพื้นฐานการมีความคิดธรรมดาในชีวิตประจำวันทั้งหมด เพราะคำว่า Aletheia คือคำที่ชาวกรีกโบราณใช้เพียงเพื่อบรรยายถึงสภาวะที่สิ่งต่างๆไม่ปกปิดตัวของมันเองต่อการเข้าถึงซึ่งทำให้พวกมันสามารถถูกค้นพบอย่างที่มีมันเป็น สภาวะที่ซึ่งสำหรับชาวกรีกโบราณแล้วมันคือประสบการณ์แรกที่ชัดเจนที่สุดในตัวของมันเอง ดังนั้นในกระบวนการเข้าถึงหรือการคิดถึงสิ่งใดๆก็ตามที่เป็นอยู่ของมนุษย์ประสบการณ์เบื้องต้นที่สุดคือประสบการณ์ของการค้นพบสรรพสิ่งที่เผยตัว

¹⁴³ Ibid.

ของมันออกมาต่อการทำความเข้าใจของมนุษย์ ซึ่งวางอยู่บนธรรมชาติของสภาวะทางภววิทยาแห่งการไม่ปกปิดตัวเองของสิ่งที่เป็น แต่การที่สภาวะแห่งการไม่ปกปิดตัวเองนี้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยเงื่อนไขทางภววิทยาที่เหมาะสมของตัวมันเองด้วยเช่นกัน และเงื่อนไขที่ว่านี้ก็คือลักษณะทางภววิทยาแห่งการเป็นอยู่-ใน-โลกของสิ่งที่เรียกว่าดาซาเยน

“Being-true as Being-uncovering [Aletheia], is in turn ontologically possible only on the basic of Being-in-th-world. This latter phenomenon, which we have known as a basic state of Dasein, is the *foundation* of the primordial phenomenon of Truth.”¹⁴⁴

จากการจัดวางความหมายของความจริงให้กลับมาอยู่ที่สภาวะแห่งการไม่ปกปิดตัวเองของสิ่งที่เป็น เราจะสังเกตเห็นได้ว่าการที่ ‘สรรพสิ่ง’ สามารถเป็น (บางสิ่งบางอย่าง) อย่างที่พวกมันเป็นเพราะว่าพวกมันเป็นสิ่งที่ถูกค้นพบแล้ว (หรือ Being-uncovered) ในปรากฏการณ์ของความจริง สิ่งที่ถูกค้นพบแล้วนี้มาเป็นอันดับที่สองเสมอ สิ่งที่ต้องมาก่อนเป็นอันดับแรกคือการค้นพบสรรพสิ่งในสภาวะแห่งการไม่ปกปิด (Being-uncovering) หรือ ‘ความจริงแห่งการไม่ปกปิดตัวเองของสิ่งที่เป็น’ (Aletheia ในภาษากรีกโบราณหรือ Unconcealment) ซึ่งเกิดขึ้นได้ด้วยการดำรงอยู่ของมนุษย์ เพราะว่าการไม่ปกปิดตัวเองนี้คือสิ่งที่เกิดขึ้นในการเป็นการมีอยู่ ณ ที่นั้นของ ‘Da-sein’ หรือการเป็นอยู่ ณ ที่ซึ่งตัวของมนุษย์และโลกต่างไม่ปิดตัวซึ่งกันและกัน

การแจกแจงโครงสร้างทางภววิทยาของดาซาเยนทั้งหมดที่ผ่านมาของเราได้แสดงให้เห็นแล้วว่า การเป็นอยู่ที่ดาซาเยนไม่ปิดตัวเองนั้นถูกก่อประกอบขึ้นด้วยลักษณะ Attunement ความเข้าใจและสภาวะตกหล่นอยู่ท่ามกลาง ในวิถีทางการเป็นอยู่ของตัวดาซาเยนเอง ซึ่งก็คือองค์ประกอบ โลก ปี อั้ง และตัวตนที่เป็นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกันของความใส่ใจในฐานะองค์รวมของสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาซาเยนด้วยเหตุนี้การค้นพบสรรพสิ่งในสภาวะแห่งการไม่ปกปิดตัวเองของสิ่งที่เป็นจึงจำเป็นต้องดำเนินควบคู่ไปพร้อมๆ กับการเป็นอยู่ที่ไม่ปิดตัวของดาซาเยนทำให้การเป็นอยู่ของดาซาเยนจึงเท่ากับ ‘การเป็นอยู่ในความจริง’ (หรือที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า Being-in-the truth) การเป็นอยู่ในความจริงของดาซาเยนนี้ไม่ได้กำลังอ้างว่าตัวของดาซาเยนครอบครองความจริงทั้งหมดของโลกแต่อย่างใด มันแปลว่าสภาวะความเป็นอยู่ของตัวดาซาเยนคือตำแหน่งที่รองรับสภาวะการไม่ปกปิดตัวเองของสิ่งที่เป็น (ทั้งการเป็นของตัวดาซาเยนเองและของสรรพสิ่ง) เสมอ ย้อนกลับไปยังอุปมาของที่โล่งในป่า การเป็นอยู่ ณ ‘There’ ของตัวดาซาเยนนั้นเปรียบได้กับการเป็นที่โล่งดังกล่าว เพราะว่าที่โล่งแห่งนั้นด้วยความที่ตัวของมันเอง ‘ไม่ปิด’ แสงจึงสามารถฉายส่องผ่านลงมาได้ แสงในที่นี้ก็คือ

¹⁴⁴ Ibid., 261.

ปรากฏการณ์ของความจริงหรือสภาวะความสว่างที่ทำให้สรรพสิ่งทั้งหลาย ณ ที่โล่งนั้นสามารถถูกค้นพบ แต่การที่สรรพสิ่งจะสามารถถูกส่องสว่างในแสงได้ด้วยตัวของสรรพสิ่งเหล่านั้นเองก็จะต้องมีลักษณะของการไม่ปกปิดอยู่ ซึ่งลักษณะการไม่ปกปิดดังกล่าวคือสิ่งที่เกิดขึ้นในและพร้อมๆ กับการไม่ปิดตัวเองของที่โล่งแห่งนี้ตั้งแต่แรก ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในที่โล่งนี้ ทั้งการที่พื้นที่ดังกล่าวไม่ปิดตัวของมันเอง การที่แสงส่องผ่านลงมา และการที่สรรพสิ่งถูกค้นพบคือปรากฏการณ์อันหนึ่งอันเดียวกัน หากเราตระหนักถึงความเชื่อมโยงระหว่างความจริง (ในความหมายทางภววิทยาดั้งเดิมของมัน) กับสภาวะคือความเป็นอยู่ของดาชายนเราจะเห็นได้ว่าโครงสร้างการเป็นอยู่ของดาชายนนี้ก็คือโครงสร้างการเป็นอยู่ในความจริงด้วยไปในตัว ในการถูกขว้างเข้ามาในโลกนอกจากดาชายนจะถูกส่งมอบมาสู่การเป็นอยู่-ใน-โลกที่ไม่ปิดตัวเองซึ่งในทุกกรณีดาชายนนี้คือดาชายนของมันแล้ว การถูกขว้างดังกล่าวยังส่งมอบดาชายนมาสู่การเป็นอยู่ในความจริงเช่นกัน ในลักษณะของการร่วงหล่นที่ติดตามมา ขณะที่ตัวของดาชายนเองนั้นกำลังตกลงอยู่ท่ามกลางความปกติธรรมดาของชีวิตประจำวันของตัวเอง และถูกซึมซับเข้าไปในโลกซึ่งถูกครอบงำโดยวิถีทางที่ใครต่อใครให้ความหมายแก่สิ่งต่างๆ สรรพสิ่งที่ไม่ได้ปกปิดตัวมันเองและถูกค้นพบอยู่แล้วในการดำรงอยู่ของดาชายนแต่แรกก็ตกอยู่ในสภาพที่พวกมันถูกอำพรางไปด้วย การที่สรรพสิ่งถูกอำพรางนี้ไม่ได้หมายความว่าปรากฏการณ์ของความจริงเบื้องต้นนั้นหมดสิ้นไป ปรากฏการณ์ดังกล่าวเพียงแค่ว่าถูก ‘ถอนราก’ (Uprooted) ออกจากฐานของตัวเอง กล่าวคือสรรพสิ่งไม่ได้ถูกปกปิดโดยสิ้นเชิง (เพราะว่าหากสิ่งใดก็ตามถูก ‘ปกปิด’ แต่แรกมันจะไม่มีทางถูกค้นพบในฐานะที่เป็นสิ่งใดได้) พวกมันยังคงตั้งอยู่บนความจริงแห่งการไม่ปกปิดที่ว่าพวกมันตกอยู่ในสภาพที่ถูกห่อหุ้มอำพรางด้วยวิถีทางที่ใครต่อใครเข้าใจพวกมันเฉกเช่นเดียวกันกับตัวของดาชายนเอง นี่ทำให้ในสภาวะที่ดาชายนนั้นกำลังตกลง (ซึ่งเป็นสภาวะที่ปกติธรรมดาที่สุดในการดำรงอยู่ของดาชายน) คือสภาวะที่ดาชายนตกอยู่ในสิ่งที่ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘Untruth’¹⁴⁵ แต่ในอีกด้านหนึ่งด้วยลักษณะการฉายออกมุ่งไปของการมีความเข้าใจที่ดาชายนพุ่งไปยังความเป็นไปได้หรือความสามารถที่จะเป็นของตัวเองอย่างแท้จริง สิ่งที่เกิดขึ้นคือดาชายนสามารถจับคว้าความหมายแห่งการเป็นอยู่ที่เป็นของตนด้วยตัวของดาชายนเอง ในช่วงเวลาที่ตัวของดาชายนบรรลุความเป็นตัวของตัวเองที่แท้จริงนี้ ปรากฏการณ์แห่งความจริงทั้งหมดถูกพากลับไปยังรากฐานเบื้องต้นดั้งเดิมของมัน ทำให้การมีความเข้าใจในตัวเองของดาชายน (หรือเข้าใจความหมายแห่งการเป็นอยู่ที่ไม่ปิดของตัวเอง) ก็คือการเข้าถึง ‘ความจริงแห่งการดำรงอยู่’ (Truth of existence) ของตนเอง

¹⁴⁵ “Entities have not been completely hidden; they are precisely the sort of thing that has been uncovered, but at the same time they have been disguised...Because Dasein is essentially falling, its state of Being is such that it is in ‘untruth’.” - *ibid.*, 264.

“ This *authentic* disclosedness shows the phenomenon of primordial truth in the mode of authenticity. The most primordial, and indeed the most authentic, disclosedness in which Dasein, as a potentiality-for-Being, can be, is the *truth of existence*. ”¹⁴⁶

การเป็นตัวของตัวเองที่แท้จริงสำหรับดาซาเยินแล้วจึงไม่ใช่อะไรมากไปกว่าการที่ดาซาเยินยืนยันทนสถานะเบื้องต้นที่สุดแห่งการไม่ปกปิดตัวเองของสิ่งที่เป็นหรือสถานะของตัวดาซาเยินเองที่ไม่เคยปิดตัวเองต่อสถานะคือความเป็นอยู่ ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้ต่างดำเนินควบคู่กันไปในฐานะความจริงแห่งการดำรงอยู่

ประเด็นเรื่องความจริงที่เรากล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปออกมาได้ดังนี้ ประการแรก การยืนยันทนตัดสินเกี่ยวกับความสอดคล้องตรงกันไม่ใช่ตำแหน่งที่ตั้งพื้นฐานของปรากฏการณ์ของความจริงที่สมบูรณ์ ในทางตรงกันข้ามตัวการยืนยันทนตัดสินทั้งหมดเองต่างหากที่วางอยู่บนความจริงเบื้องต้นหรือการที่สรรพสิ่งถูกค้นพบ ซึ่งเป็นไปได้ด้วยเงื่อนไขสถานะทางภววิทยาแห่งการไม่ปกปิดของสิ่งที่เป็นสถานะดังกล่าวคือการเป็นอยู่ที่ไม่ปิดตัวเองของดาซาเยินดังนั้นป็องของดาซาเยินที่ถูกนิยามว่าความใส่ใจนี้จึงเป็นรากฐานที่ถูกต้องของปรากฏการณ์ความจริง ประการที่สอง ด้วยเหตุที่การเป็นอยู่ดาซาเยินคือฐานทางภววิทยาของความจริง ปรากฏการณ์ของความจริงจึงดำเนินควบคู่ไปกับสถานะคือความเป็นอยู่ของดาซาเยินที่มีลักษณะของฐานคู่ขนานระหว่าง ‘รูปแบบการเป็นอยู่ที่ไม่จริงแท้’ (Inauthentic) หรือรูปแบบที่ความเข้าใจในความหมายของตัวดาซาเยินเองตกอยู่ท่ามกลางความปกติสามัญของใครต่อใครและ ‘รูปแบบการเป็นอยู่จริงแท้’ (Authentic) หรือรูปแบบที่ดาซาเยินสามารถกำหนดความหมายของตัวเองได้ สิ่งนี้ทำให้การเป็นอยู่ของดาซาเยินนั้นคือการเป็นอยู่ในทั้ง Truth และ Untruth อย่างเท่ากัน และประการสุดท้าย เมื่อดาซาเยินสามารถทำความเข้าใจการเป็นอยู่และกำหนดความหมายแห่งการเป็นอยู่ของตนด้วยตัวของดาซาเยินเอง ปรากฏการณ์ของความจริงทั้งหมดถูกช่วงชิงกลับมาจากมือของใครต่อใคร กลับมาสู่ที่ๆเป็นจุดเริ่มต้นของตัวมันเองอย่างแท้จริง นั่นคือการเป็นอยู่ที่ไม่ปิดของดาซาเยิน ความจริงที่เบื้องต้นและแท้จริงที่สุดก็คือความจริงแห่งการดำรงอยู่ที่เป็นของฉัน

ความเชื่อมโยงระหว่างสถานะคือความเป็นอยู่และความจริงเผยออกมาอย่างชัดเจนในการเป็นอยู่ของดาซาเยินและในการเป็นอยู่ของดาซาเยินเท่านั้น เพราะมันเป็นลักษณะทางภววิทยาทั้งหมดของเขาหรือพูดง่าย ๆ การดำรงอยู่ของตัวเขาเองที่ทำให้การมีความเข้าใจในความหมายของป็องและ

¹⁴⁶ Ibid.

การค้นพบสรรพสิ่งในสภาวะแห่งการไม่ปกปิดนั้นเป็นไปได้ในทีแรก สิ่งนี้ส่งผลให้ในขณะเดียวกันทุก การมีความคิดของดาซาเยนต้องวางอยู่บนสมมุติฐานของความจริงและการเป็นอยู่ หรือสมมุติฐานที่ว่า ‘There is Truth’ แต่มันหมายความว่าอย่างไรเวลาที่เรารู้ว่า ‘ความจริงมีอยู่’ ? ไฮเดกเกอร์ให้ คำตอบว่า การมีสมมุติฐานที่ว่าความจริงมีอยู่นี้ไม่ได้หมายความว่าเรากำลังมีสมมุติฐานที่อ้างถึงความจริงในฐานะของสิ่งที่อยู่ ‘นอก’ หรือ ‘เหนือขึ้นไป’ จากตัวของเรา แต่เพราะว่าลักษณะการเป็นอยู่ ของดาซาเยนคือการเป็นอยู่ในความจริง สภาวะของความจริงแห่งการไม่ปกปิดนี้เองคือสิ่งที่ทำให้เรา สามารถมีสมมุติฐานใดๆได้สำหรับความคิดของเรา ความเป็นไปได้ในการมีความคิดทั้งหมดของ มนุษย์คือการคิดอยู่บนฐานคู่ขนานของสภาวะความเป็นอยู่และความจริงเสมอ “It is not we who presuppose ‘truth’; but it is ‘truth’ that makes it at all possible ontologically for us to be such that we ‘presuppose’ anything at all.”¹⁴⁷ ในการมีสมมุติฐานเกี่ยวกับความจริงสิ่งที่ ถูกอ้างถึงแท้จริงแล้วก็คือการดำรงอยู่ที่ในแต่ละกรณีเป็นของตัวเอง “The truth which has been presupposed, or the ‘there is’ by which its Being in to be defined, has that kind of Being – or meaning of Being – which belongs to Dasein itself.”¹⁴⁸

เวลาที่เรารู้ถึงความจริงในความหมายต่างๆไป (ดังเช่นความสอดคล้องตรงกัน) โดยเข้าใจ ว่านั่นคือความหมายทั้งหมดของ ‘ความจริง’ สิ่งที่เกิดขึ้นคือเรากำลังมองข้ามต้นกำเนิดที่มอบชีวิต และพลังให้แก่ตัวปรากฏการณ์ดังกล่าวอย่างสิ้นเชิง โดยที่เราทดแทนต้นกำเนิดนี้ด้วยสิ่งที่มาเป็น อันดับหลังและละเว้นตัวของเราเองจากความยุ่งยากของการขบคิดถึงมัน เพราะว่าความเข้าใจของ ความหมายดังกล่าวดูเหมือนจะเพียงพอแล้วสำหรับการดำเนินชีวิตในความปกติประจำวันของเรา ทั้งๆที่ในที่สุดแล้วความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เรียกว่าความจริงของเรานี้ไม่เคยสืบสาวกลับไปยัง จุดเริ่มต้นของตัวมันเอง ทำให้มันไม่มีทางเป็นความเข้าใจที่สมบูรณ์และขาดซึ่งพลังทางความคิดที่จะ สามารถขับเคลื่อนมันไปในทิศทางที่ถูกต้อง สิ่งที่เกิดขึ้นกับความเข้าใจในความหมายของความจริงคือ สิ่งเดียวกันกับที่เกิดขึ้นกับความเข้าใจในความหมายของบ็อริงไม่ใช่แค่เพียงเพราะว่าพวกมันต่างตกอยู่ ภายใต้ชั้นบทความคิดของปรัชญาตะวันตกที่ผลักตัวเองออกห่างจากรากเหง้าของตัวเอง แต่เหตุผล ที่แท้จริงเป็นเพราะว่าประเด็นเรื่องบ็อริงและความจริงคือประเด็นเดียวกัน โดยพื้นฐานที่แท้จริง มันคือ ความจริงแห่งการดำรงอยู่ หรือเงื่อนไขคู่ขนานซึ่งเผยออกมาในการดำรงอยู่ที่ไม่ปิดตัวเองของดาซาเยน ผู้เป็นอยู่ในความเข้าใจความหมายของสภาวะคือความเป็นอยู่และผู้ที่เป็นอยู่ในความจริง

¹⁴⁷ Ibid., 270.

¹⁴⁸ Ibid., 271.

สิ่งที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งเกี่ยวกับบทสนทนาเรื่องความจริงในหนังสือ *Being and Time* คือการที่ประเด็นเรื่องความจริงนี้ถูกไฮเดกเกอร์จัดวางอยู่ ณ จุดกึ่งกลางของหนังสือ ในตอนที่ 44 ซึ่งเป็นตอนสุดท้ายของหมวดที่หนึ่ง (Preparatory Fundamental Analysis of Dasein ที่ซึ่งไฮเดกเกอร์คลี่คลายโครงสร้างพื้นฐานทางภววิทยาของดาชายนออกเป็นลำดับขั้นต่างๆและรวมพวกมันกลับเข้ามาเป็นเนื้อในเดียวกันอย่างที่มีนัยเป็นภายใต้การยึดโยงด้วยการมีความเข้าใจในความหมายแห่งการดำรงอยู่ที่แท้จริงของดาชายนในฐานะความใส่ใจ) ก่อนที่จะเข้าสู่หมวดที่สอง (Dasein and Temporality ซึ่งแสดงให้เห็นการที่ความเข้าใจในความหมายแห่งการดำรงอยู่พาตัวเองกลับมาบรรจบครบรอบอย่างสมบูรณ์บนมิติของเวลา) ผู้วิจัยเห็นว่ามันมีสองเหตุผลหลักสำหรับการจัดวางเช่นนี้ หนึ่ง ด้วยเหตุที่ความจริงผูกพันกับการเป็นอยู่ที่ไม่ปิดตัวเองของดาชายนทำให้มันคือภายหลังจากที่เรามีภาพทั้งหมดของโครงสร้างการเป็นอยู่ในทุกระดับขั้นของดาชายนแล้วเท่านั้นที่ปรากฏการณ์ของความจริงจึงจะสามารถถูกทำความเข้าใจได้อย่างถูกต้อง และสอง เพราะว่าความจริงสำหรับไฮเดกเกอร์แล้วไม่ใช่เป้าหมายสุดท้ายของหนังสือ *Being and Time* หรือของโครงการทางปรัชญาของเขา

เราได้กล่าวไปแล้วตั้งแต่ตอนต้นของวิทยานิพนธ์ว่าโครงการทางปรัชญาของไฮเดกเกอร์คือการตั้งคำถามถึงสถานะคือความเป็นอยู่และเป้าหมายสุดท้ายของเขาคือคำตอบว่าสถานะคือความเป็นอยู่ในตัวของมันเองคืออะไร เพื่อการนี้ไฮเดกเกอร์จึงต้องเริ่มด้วยการวิเคราะห์ภววิทยาของดาชายนเพราะว่าในดาชายนนั้นมีร่องรอยของบ็องยังอยู่ ร่องรอยดังกล่าวคือการที่ดาชายนมีความเข้าใจบางอย่างเกี่ยวกับความหมายของสถานะคือความเป็นอยู่ตั้งแต่แรก (ซึ่งสามารถเห็นได้ในการมีความคิดและในภาษาที่มนุษย์ใช้ในชีวิตประจำวัน) ทั้งหมดที่ไฮเดกเกอร์ทำในหนังสือ *Being and Time* คือการแจกแจงโครงสร้างทางภววิทยาของดาชายนเพื่อเปิดเผยให้เห็นกระบวนการและความเป็นเงื่อนไขทางภววิทยาทั้งหมดของการมีความเข้าใจในความหมายของสถานะคือความเป็นอยู่เพื่อคลี่คลายให้เห็นว่าอะไรคือความหมายของบ็องยังที่ดาชายนเข้าใจ มันเป็นไปได้และเป็นไปอย่างไร? ไฮเดกเกอร์ไม่เคยคาดหวังให้หนังสือเล่มนี้เป็นคำตอบเกี่ยวกับบ็องยังเขาตั้งใจให้มันเป็นเพียง ‘ครั้งแรก’ หรือเป็นเพียงการเตรียมพื้นฐานที่จะเปิดไปสู่การสืบค้นถึงบ็องยังในตัวของมันเองที่จะตามมา แต่การสืบค้นดังกล่าวไม่เคยเกิดขึ้น (หรือถ้าจะพูดให้ถูกต้องกว่านั้นคือไม่ได้เกิดขึ้นในรูปแบบที่สอดคล้องประสานกับสิ่งที่ไฮเดกเกอร์ได้เตรียมเอาไว้ใน *Being and Time* อย่างเต็มที่) เพราะจากการวิเคราะห์ใน *Being and Time* ไฮเดกเกอร์พบว่าทั้งหมดที่ดาชายนสามารถมีได้คือความหมายของบ็องยังที่เป็นของตัวเองเท่านั้น การมีความเข้าใจในความหมายแห่งการเป็นอยู่ที่แท้จริงเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ดาชายนทำการกำหนดและจับคว่าความหมายแห่งการเป็นอยู่ในฐานะที่มันคือการเป็นอยู่ของฉันทุคความเข้าใจ (ที่ Authentic) ในสถานะคือความเป็นอยู่ของดาชายนคือสิ่งที่ถูกกำหนดโดยศักยภาพที่

จะเป็นของตัวเองเสมอ นี้ทำให้ไฮเดกเกอร์เปรียบเทียบการกำหนดความหมายป็องบนเงื่อนไขสถานะความจริงแห่งการไม่ปกปิดของดาชายนัว่าเป็นเหมือนการ ‘ช่วงชิง’¹⁴⁹ และเช่นเดียวกันกับที่ดาชายนัช่วงชิงความหมายของป็องกลับมาจากใครต่อใคร ดาชายนัก็ช่วงชิงความหมายของป็องนี้มาจากป็องในตัวของมันเองด้วย ทำให้หนทางสู่ป็องในตัวของมันเองถูกกีดขวางถึงสองครั้งไม่ใช่โดยสิ่งใดหรือผู้ใดแต่โดยการดำรงอยู่ของดาชายนัเอง ในที่แรกสุดโดยลักษณะของการถูกขว้างเข้ามาในโลกที่ดาชายนัต้องตกอยู่ท่ามกลางความหมายของใครต่อใคร ซึ่งปกปิดและกีดขวางดาชายนัจากการเข้าถึงความหมายของป็องที่เป็นของตัวเอง และในที่สองเมื่อดาชายนัทำให้ความหมายนี้กลับมาเป็นของตัวเองอย่างแท้จริง ดาชายนัก็ทำให้ป็องไม่มีทางไปเลยพ้นกว่าความหมายของตนได้ สิ่งที่ไฮเดกเกอร์ไม่ได้สังเกตเห็น (อย่างน้อยๆ ก็ ณ ช่วงเวลาที่เขาเขียน *Being and Time*) คือความจริงในความหมายของสถานะแห่งการไม่ปกปิดนี้คือจุดที่ดาชายนัเฉียดเข้าใกล้สถานะคือความเป็นอยู่ในตัวของมันเองในความบริสุทธิ์อย่างถึงที่สุดแล้ว เพราะมันคือสถานะที่ป็องไม่เคยปกปิดและพร้อมให้ดาชายนัจับคว้าพวกมันเสมอ พร้อมสำหรับฉกฉวย พร้อมทั้งจะเป็น จากจุดนี้เป็นต้นไปทุกสิ่งทุกอย่างเป็นของดาชายนัและของดาชายนัแต่เพียงผู้เดียว

แม้ว่าสถานะคือความเป็นอยู่ในตัวของมันเองจะเป็นปริศนาที่ไม่มีทางถูกไขได้โดยมนุษย์ ซึ่งในภายหลังไฮเดกเกอร์ได้พรรณนาถึงประเด็นนี้ผ่านบทกวีว่าพวกเรานั้น “...too late for the gods and too early for Being...”¹⁵⁰ (บทกวีนี้ไฮเดกเกอร์เขียนขึ้นในปีค.ศ.1947 ซึ่งจัดว่าเป็นงานในช่วงหลังของไฮเดกเกอร์ซึ่งตัวไฮเดกเกอร์เองมีความเปลี่ยนแปลงในความคิดบางอย่าง ‘gods’ ในที่นี้เปรียบเสมือนจุดเริ่มต้นของสถานะความเป็นอยู่ในตัวของมันเอง มนุษย์ไม่ได้พบตนเอง ณ จุดเริ่มต้นของสรรพสิ่ง แต่พบตนเองกำเนิดขึ้นในท่ามกลางสรรพสิ่งที่ได้ดำเนินมาแล้วในประวัติศาสตร์ของวิถีทางการมีความคิด ด้วยเงื่อนไขของการดำรงอยู่นี้ทำให้เราไม่สามารถหวนกลับไปยังสถานะความเป็นอยู่ในตัวของมันเอง ณ จุดเริ่มต้นที่ปราศจากมนุษย์ได้ และเงื่อนไขเดียวกันนี้ก็ทำให้มนุษย์ยังไปไม่ถึงการมีความเข้าใจในป็องที่สมบูรณ์) แต่ประเด็นสำคัญยังคงอยู่ที่ความเป็นไปได้ของป็องซึ่งก็คืออันหนึ่งอันเดียวกับความเป็นไปได้ของความเข้าใจแห่งการดำรงอยู่ ของการมีความคิดและของชีวิต สิ่งที่รองรับความเป็นไปได้ทั้งหมดในมนุษย์คือสถานะเงื่อนไขของความจริงกับสถานะคือความเป็นอยู่เขา (ในฐานะของดาชายนั) มันไม่สามารถที่จะมีอย่างหนึ่งโดยที่ไม่มีอีกอย่างหนึ่งได้ในเชิงภววิทยา ความจริงกับป็องต้องดำเนินไปด้วยกันเสมอ ซึ่งนั่นนี่คือสิ่งที่วลีความจริงแห่งการดำรงอยู่สื่อออกมาได้อย่างตรงไปตรงมาที่สุด มโนทัศน์ความจริงในหนังสือ *Being and Time* ของไฮเดกเกอร์จึงสามารถ

¹⁴⁹ Ibid., 265.

¹⁵⁰ Martin Heidegger, "The Thinker as Poet," in *Poetry, Language, Thought* (HarperCollins, 2001), 4.

สรุปออกมาได้ว่า ความจริงคือเงื่อนไขในเชิงภววิทยาแห่งการไม่ปกปิดของสิ่งที่เป็นซึ่งทำให้ความเป็นอยู่ทั้งหมดเป็นไปได้ โดยเงื่อนไขดังกล่าวเกี่ยวพันอยู่ในสถานะคือความเป็นอยู่ที่ตัวของดาซาฮันของนั่นเองเป็นและปรากฏออกมาอย่างชัดเจนที่สุด ณ ช่วงเวลาแห่งการตัดสินใจที่ดาซาฮันกำหนดความหมายแห่งการดำรงอยู่ที่จริงแท้ของตนเอง หรือที่ในส่วนที่สองของ *Being and Time* ไฮเดกเกอร์เรียกว่า ‘ช่วงเวลาแห่งวิสัยทัศน์’ (Moment of Vision)¹⁵¹ ที่ซึ่งนอกจากดาซาฮันจะเห็น (หรือพูดอีกอย่างหนึ่งเข้าใจ) ความจริงแห่งการดำรงอยู่ของตนเองแล้ว ดาซาฮันยังเห็นหนทางของตนเองที่ถูกแผ้วถางโดยสถานะคือความเป็นอยู่ของเขา ถึงแม้ผู้วิจัยจะยอมรับว่ามโนทัศน์เกี่ยวกับความจริงนั้นไม่ใช่เป้าหมายสุดท้ายของหนังสือ *Being and Time* และโครงการทางปรัชญาของไฮเดกเกอร์แต่มีมโนทัศน์ดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาแนวคิดของไฮเดกเกอร์ทั้งหมด ไม่ใช่แค่ใน *Being and Time* และในแนวคิดช่วงต้นของเขาเท่านั้นแต่รวมถึงในแนวคิดช่วงหลังที่ซึ่งไฮเดกเกอร์สานต่อความพยายามอย่างไม่ลดละที่จะสืบค้นความหมายของบิอิ่งในตัวของมันเองจวบจนมันปลายชีวิตของเขา

¹⁵¹ Heidegger, *Being and Time*, 376.

บรรณานุกรม

Aristotle. *Metaphysic*. Translated by Hugh Tredennick. Harvard University Press, 1989.

Biemel, Walter. *Martin Heidegger: An Illastrate Study*. Translated by J.L. Mehta. Harcourt Brace Jovanovich, 1976.

Boedeker, Edgar. "Phenomenology." In *A Companion to Heidegger*, edited by Hubert L. Dreyfus and Mark A. Wrathall: Blackwell Publishing Ltd, 2005.

Crowell, Steven Galt. "Heidegger and Husserl: The Matter of Method of Philosophy." In *A Companion to Heidegger*, edited by Hubert L. Dreyfus and Mark A. Wrathall: Blackwell Publishing Ltd, 2005.

Hall, Harrison. "Intentionality and World: Division I of Being and Time." In *The Cambridge Companion to Heidegger*, edited by Charles B. Guignon: Cambridge University Press, 1999.

Heidegger, Martin. "My Way to Phenomenology." In *Martin Heidegger: An Illustrated Study*, edited by Walter Biemel: Harcourt Brace Jovanovich, 1976.

Heidegger, Martin. *The Basic Problems of Phenomenology*. Translated by Albert Hofstadter. Indiana University Press, 1988.

Heidegger, Martin. *History of the Concept of Time*. Translated by Theodore Kisiel. Indiana University Press, 1992.

Heidegger, Martin. "The Thinker as Poet." In *Poetry, Language, Thought*: HarperCollins, 2001.

Heidegger, Martin. *Being and Time*. Translated by John Macquarrie and Edward Robinson. New York: HarperCollins, 2008.

Parmenides. *Parmenides of Elea: Fragments*. Translated by David Gallop. University of Toronto Press, 1991.

บุญเจือ, กิรติ. "ฮายเด็กเกอร์กับปัญหาภาษาไทย." วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม 1, no. 1 (2006).

Pöggeler, Otto. *Martin Heidegger's Path of Thinking*. Trans. Magurshak, Daniel and Sigmund Barber: Humanities Press International, Inc., 1991.

Tamniaux, Jacques. *Heidegger and the Project of Fundamental Ontology*. Trans. Gendre, Michael: State University of New York Press, 1991.

รายการอ้างอิง

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นาย คลวัฒน์ บัวประดิษฐ์ เกิดเมื่อวันที่ 20 เดือนมิถุนายน ปีพ.ศ.2532

สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีพ.ศ.2553

สำเร็จการศึกษาหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีพ.ศ.2559

ผลงานทางวิชาการ

1.นำเสนอบทความใน การประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์ระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย-เกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 10-11 มีนาคม พ.ศ.2555

2.นำเสนอบทความใน เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ครั้งที่ 7 "ความกลัว ความหวัง จินตนาการ และการเปลี่ยนแปลง" ระหว่างวันที่ 23-24 มกราคม พ.ศ.2557

3.นำเสนอบทความใน เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ไทย ครั้งที่ 8 "มนุษยศาสตร์ที่แปรเปลี่ยนในโลกที่เปลี่ยนแปลง" ระหว่างวันที่ 27-29 พฤศจิกายน พ.ศ.2557

4.โครงการทุนวิจัยมหาบัณฑิต สกว. ด้านสังคมศาสตร์-มนุษยศาสตร์ รุ่นที่ 11 กลุ่มหัวข้อ "เหตุผล ความจริง ความบ้า อารมณ์ การดำรงอยู่ของมนุษย์"

5.ได้รับทุนผู้ช่วยอาจารย์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา พ.ศ. 2557

